

1386.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
BEZBJEDNOSTI SAOBRAĆAJA NA PUTEVIMA

Proglašavam **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima**, koji je donijela Skupština Crne Gore 25. saziva, na četvrtoj sjednici drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2014. godini, dana 16. decembra 2014. godine.

Broj: 01-1267/2

Podgorica, 23.12.2014. godine

Predsjednik Crne Gore,
Filip Vujanović, s.r.

Na osnovu člana 82 tačka 2 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 25. saziva, na četvrtoj sednici drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2014. godini, dana 16. decembra 2014. godine, donijela je

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
BEZBJEDNOSTI SAOBRAĆAJA NA PUTEVIMA

Član 1

U Zakonu o bezbjednosti saobraćaja na putevima ("Službeni list CG", broj 33/12) u članu 7 stav 1 tačka 32 mijenja se i glasi:

"32) bankina je dio javnog puta koji obezbjeđuje bočnu stabilnost kolovozne konstrukcije i služi za postavljanje saobraćajne signalizacije i opreme puta;"

U tački 84 riječi: i registraciona naljepnica" brišu se.

U tački 85 riječi: "do 31. decembra 1970. godine," zamjenjuju se riječima: "prije 30 i više godina".

Poslije tačke 98 dodaju se dvije nove tačke, koje glase:

„98a) mladi vozač je vozač do 24 godine života;

98b) vozač početnik je vozač koji ima manje od 12 mjeseci vozačkog iskustva;“

Tačka 133 briše se.

Dosadašnje tač. 134, 135 i 136 postaju tač. 133, 134 i 135.

Član 2

U članu 9 poslije stava 3 dodaju se dva nova stava, koji glase:

"Prilikom određivanja prostora iz stava 1 tačka 6 ovog člana, opština je dužna da obezbijedi mjesta za parkiranje vozila obilježenih znakom pristupačnosti iz člana 18 stav 3 ovog zakona, bez naknade.

Broj mjesta za parkiranje vozila obilježenih znakom pristupačnosti utvrđuje skupština opštine."

Član 3

U članu 18 st. 3 i 4 zamjenjuju se sa pet novih stavova, koji glase:

„Radi lakšeg pristupa parkingu, zdravstvenim i obrazovnim ustanovama, državnim organima, organima državne uprave, organima opštine, javnim službama, kulturno-istorijskim spomenicima, plažama i drugim objektima u zoni morskog dobra i nacionalnim parkovima, lice sa 80% ili više procenata tjelesnog oštećenja ili tjelesnog invaliditeta, odnosno lice kod kojeg je usljed tjelesnog oštećenja ili tjelesnog invaliditeta utvrđena nesposobnost donjih ekstremiteta od 60% ili više procenata, može obilježiti vozilo u kojem se prevozi znakom pristupačnosti.

Znakom pristupačnosti može biti obilježeno i vozilo udruženja lica iz stava 3 ovog člana.

Znak pristupačnosti izdaje organ lokalne uprave nadležan za poslove saobraćaja.

Lica i udruženja iz st. 3 i 4 ovog člana ne smiju davati na korišćenje znak pristupačnosti drugim licima.

Način označavanja mjesta za parkiranje iz člana 9 stav 4 ovog zakona, način izdavanja i postavljanja znaka pristupačnosti, kao i izgled i sadržaj tog znaka propisuje organ državne uprave nadležan za poslove saobraćaja, uz saglasnost organa državne uprave nadležnih za poslove zdravlja i socijalne i dječje zaštite.“

Član 4

U članu 24 poslije stava 2 dodaju se dva nova stava, koji glase:

“U putničkom i teretnom vozilu, kad učestvuju u saobraćaju, mora se nalaziti jedan komplet prve pomoći, a u autobusu dva kompleta prve pomoći.

Sadržaj kompleta iz stava 3 ovog člana, propisuje organ državne uprave nadležan za poslove zdravlja.”

Član 5

Poslije člana 37 dodaje se novi član, koji glasi:

„Član 37a

Mladi vozač i vozač početnik ne smije upravljati vozilom na putu brzinom većom od 70 km/h, odnosno na autoputu 100 km/h, niti mopedom brzinom većom od 40 km/h.”

Član 6

U članu 49 stav 3 tačka 12 riječ „kolone“ briše se.

Član 7

U članu 56 poslije stava 1 dodaje se novi stav, koji glasi:

„Izuzetno, vozač vozila označenog znakom pristupačnosti u skladu sa članom 18 stav 3 ovog zakona, može da se zaustavi i na mjestu na kojem je to zabranjeno ovim zakonom, ako time ne ugrožava druge učesnike u saobraćaju.”

Dosadašnji stav 2 postaje stav 3.

Član 8

U članu 63 stav 5 riječi: “vozilu na motorni pogon” zamjenjuju se riječima: “putničkom motornom vozilu”.

Član 9

Član 132 mijenja se i glasi:

“Za vrijeme zimskih uslova na putu obavezna je upotreba zimske opreme za vozila koja učestvuju u saobraćaju.

Za pojedine vrste i kategorije vozila na određenom putu ili dijelu puta, u određeno vrijeme, obaveza upotrebe zimske opreme može se utvrditi bez obzira da li na tom putu postoje zimski uslovi.

Zimski uslovi na putu podrazumijevaju postojanje snijega, leda ili poledice na putu.

Vremenski period i put, odnosno djelove puta na kojima je obavezna upotreba zimske opreme u smislu stava 1 ovog člana, kao i vrijeme, put, odnosno djelove puta i kategorije

vozila za koja je obavezna upotreba zimske oprema u smislu stava 2 ovog člana, naredbom propisuje Ministarstvo po prethodno pribavljenom mišljenju organa državne uprave nadležnog za poslove saobraćaja.”

Član 10

Poslije člana 160 dodaje se novo potpoglavlje i član, koji glase:

“4a. Zona “30“

Član 160a

Zona “30“ je dio puta, ulice ili naselja u kojoj je brzina kretanja vozila ograničena do 30km/h.

Zona “30“ mora biti obilježena saobraćajnom signalizacijom, u skladu sa ovim zakonom.“

Član 11

Poslije člana 165 dodaje se novi član, koji glasi:

„Član 165a

Učesnik saobraćajne nezgode ne smije da napusti mjesto na kojem se saobraćajna nezgoda dogodila, osim ako to zahtijevaju zdravstveni razlozi ili se radi o saobraćajnoj nezgodi sa manjom materijalnom štetom, a sa drugim učesnikom saobraćajne nezgode je postignut sporazum o popunjavanju evropskog izvještaja o saobraćajnoj nezgodi.”

Član 12

U članu 169 stav 1 poslije riječi: “manja materijalna šteta” dodaju se riječi: “(do 1.000 eura),”.

Poslije stava 1 dodaju se dva nova stava, koji glase:

“U slučaju iz stava 1 ovog člana, učesnik u saobraćajnoj nezgodi koji je zahtijevao uviđaj, snosi troškove vršenja uviđaja u iznosu od 50 eura.

Lice iz stava 2 ovog člana ima pravo da od drugog učesnika u saobraćajnoj nezgodi za koga je pravosnažnom odlukom utvrđeno da je odgovoran za saobraćajnu nezgodu zahtijeva naknadu troškova uviđaja koje je platio.”

Poslije stava 2 dodaje se novi stav, koji glasi:

“Troškovi uviđaja iz stava 2 ovog člana, prihod su budžeta Crne Gore.”

Dosadašnji stav 2 postaje stav 4.

Član 13

Poslije člana 175 dodaje se novi član, koji glasi:

„Član 175a

Evidenciju o saobraćajnim nezgodama vodi Ministarstvo.

Evidencija iz stava 1 ovog člana, sadrži podatke o:

- organu koji je evidentirao saobraćajnu nezgodu, djelovodnom broju pod kojim je organ evidentirao saobraćajnu nezgodu, datumu izrade zapisnika o saobraćajnoj nezgodi i imenu i prezimenu policijskog službenika koji je sačinio zapisnik;

- tipu saobraćajne nezgode, sektoru, vremenu nezgode (čas i minut), datumu i danu nezgode, opštini i mjestu gdje se dogodila saobraćajna nezgoda, kategoriji puta (auto-put, van naselja, u naselju), putnom pravcu, i bližem mjestu saobraćajne nezgode (ulica, trg), greškama učesnika u saobraćajnoj nezgodi, uzroku saobraćajne nezgode, GPS koordinate, okolini puta, vrsti puta s obzirom na kretanje (suva drumska površina i dr.), osobinama i karakteristikama puta, stanju površine puta, svjetlosnim prilikama (dnevno svjetlo, sumrak, mrak), saobraćajnoj signalizaciji, činjenici da li se radi o saobraćajnoj nezgodi između vozila i pješaka, saobraćajnoj nezgodi sa jednim vozilom ili saobraćajnoj nezgodi između dva ili više vozila, kao i izjavama učesnika u saobraćajnoj nezgodi;

- datumu vršenja uviđaja, vremenu vršenja uviđaja (od-do), izvoru obavještenja da se dogodila saobraćajna nezgoda, datumu i vremenu obavještenja, obavještanju državnog tužioca, licima koja su obezbjeđivala mjesto saobraćajne nezgode, prisustvu učesnika u saobraćajnoj nezgodi, imenima i prezimenima policijskih službenika koji su vršili uviđaj, imenu i prezimenu državnog tužioca, imenu i prezimenu kriminalističkog tehničara koji je vršio uviđaj, imenu i prezimenu vještaka saobraćajne struke, imenu i prezimenu doktora medicine, imenu i prezimenu vještaka građevinske struke, činjenici da li je promijenjeno lice mjesta saobraćajne nezgode, skiciranom i fotografisanom licu mjesta saobraćajne nezgode, prisustvu vojne policije, trajanju prekida u saobraćaju (od-do), broju i datumu službene zabilješke;

- registarskim oznakama vozila koje je učestvovalo u saobraćajnoj nezgodi, vrsti, marki i modelu vozila, dodatnim oznakama, broju šasije i boji vozila, prikolici ili polu-prikolici, napuštenom vozilu, broju saobraćajne dozvole, organu koji je izdao, datumu izdavanja i prestanka važenja, broju polise obaveznog osiguranja, nazivu osiguravajućeg društva, datumu početka i prestanka važenja polise obaveznog osiguranja i državi registracije;

- materijalnoj šteti na vozilu koje je učestvovalo u saobraćajnoj nezgodi, materijalnoj šteti na putu i drugim objektima, činjenici da li je vozilo pomjereno i tehničkoj ispravnosti vozila;

- broju lica u vozilu koje je učestvovalo u saobraćajnoj nezgodi, broju lica koja su učestvovala u saobraćajnoj nezgodi, i to: punoljetnih lica (od 18 do 20 godina, od 21 do 24 godine, od 25 do 64 godine i preko 65 godina), maloljetnih lica (od 6 do 9 godina, od 10 do 14 godina i od 15 do 17 godina), povrijeđenih lica, poginulih lica, maloljetnih povrijeđenih lica i maloljetnih poginulih lica;

- licima koja su učestvovala u saobraćajnoj nezgodi - jedinstvenom matičnom broju, imenu i prezimenu, imenu i prezimenu oca, imenu i prezimenu majke, rođenom prezimenu majke, datumu rođenja, polu, mjestu rođenja, državljanstvu, prebivalištu i adresi, odnosno stalnom ili privremenom boravku, boravku do 90 dana ili odobrenom tranzitu, broju i mjestu izdavanja lične karte, mjestu zaposlenja i zanimanju, broju telefona, korišćenju pojasa, podvrgavanju alko-testu, promilima alkohola u krvi, činjenici da je učesnik saobraćajne nezgode napustio mjesto saobraćajne nezgode, mjestu saobraćajne nezgode na kojem je povrijeđen ili poginuo pješak;

- broju vozačke dozvole vozača koji je upravljao vozilom kad se dogodila saobraćajna nezgoda, organu koji je izdao, datumu izdavanja i vremenu važenja vozačke dozvole.

Evidencija iz stava 1 ovog člana, vodi se u elektronskom obliku.

Lični podaci brišu se iz evidencije iz stava 1 ovog člana, poslije pet godina od dana unosa u evidenciju.“

Član 14

Poslije člana 182 dodaje se novi član, koji glasi:

„Član 182a

Mladi vozač i vozač početnik ne smije upravljati niti početi da upravlja motornim vozilom u slučajevima iz člana 182 ovog zakona, niti ako u organizmu ima alkohola u bilo kojoj količini.“

Član 15

U članu 187 stav 3 riječ “pol“ briše se.

Član 16

U članu 201 stav 1 mijenja se i glasi:

“U vozačku dozvolu unoše se oznake svih kategorija vozila kojima vozač ima pravo da upravlja, na osnovu svjedočanstva koje je izdala auto škola, odnosno srednja stručna škola iz člana 218 stav 3 ovog zakona ili na osnovu strane vozačke dozvole.”

Član 17

U članu 213 stav 2 briše se.

Član 18

U članu 218 stav 3 riječ “ kandidata” zamjenjuje se riječju “učenika”.

Član 19

U članu 219 stav 1 tačka 4 mijenja se i glasi:

“4) najmanje dva vozila kategorije B i najmanje po jedno vozilo ostalih kategorija, koja su registrovana na auto školu ili su obezbijedena po osnovu lizinga ili zakupa;”.

Član 20

U članu 222 stav 1 tačka 1 riječi: “visoku ili višu stručnu spremu” zamjenjuju se riječima: “visoko obrazovanje, šesti nivo okvira kvalifikacija (VI);”.

Član 21

U članu 223 stav 2 tačka 1 mijenja se i glasi:

“1) ima četvrti nivo okvira kvalifikacija, podnivo dva (IV2), obrazovni program za instruktora vožnje, u skladu sa Zakonom o stručnom obrazovanju i 21 godinu života;”.

Član 22

Član 224 briše se.

Član 23

U članu 231 poslije stava 2 dodaje se novi stav, koji glasi:

“Ugovor iz stava 1 ovog člana, auto škola može zaključiti i sa licem koje je položilo vozački ispit, radi dodatne obuke.”

Član 24

U članu 233 stav 1 na kraju stava briše se tačka i dodaju riječi: “o završenoj obuci.”

Član 25

U članu 235 poslije stava 1 dodaje se novi stav, koji glasi:

“Vozački ispit za učenike u srednjoj stručnoj školi iz člana 218 stav 3 ovog zakona organizuje i sprovodi škola, u skladu sa propisima iz oblasti obrazovanja.”

Dosadašnji st. 2, 3 i 4 postaju st. 3, 4 i 5.

Član 26

U članu 244 poslije stava 4 dodaje se novi stav koji glasi:

“Sertifikat o homologaciji vozila za tip vozila izdaje organ državne uprave nadležan za poslove saobraćaja, a potvrdu o homologaciji za pojedinačno vozilo izdaje pravno lice iz člana 246 stav 1 ovog zakona.”

Dosadašnji st. 5 i 6 postaju st. 6 i 7.

Član 27

U članu 245 stav 4 tačka 1 poslije riječi: “specijalno namijenjena“ dodaju se riječi: “za komunalne svrhe,“.

Poslije stava 4 dodaju se tri nova stava koja glase:

“Vrednovanje i razvrstavanje vozila u kategorije vozila muzejske vrijednosti i starodobna vozila (oldtajmeri), vrši organ državne uprave nadležan za poslove saobraćaja.

Organ iz stava 5 ovog člana, vodi registar vozila muzejske vrijednosti i starodobnih vozila (oldtajmera), na osnovu kojeg izdaje ispravu o kategoriji vozila.

Bliži način vrednovanja i razvrstavanja vozila iz stava 5 ovog člana, kao i način vođenja registra i izdavanje isprava iz stava 6 ovog člana, propisuje organ državne uprave nadležan za poslove saobraćaja.”

Član 28

U članu 246 stav 3 mijenja se i glasi:

”Visinu troškova iz stava 2 ovog člana utvrđuje Vlada na predlog organa državne uprave nadležnog za poslove saobraćaja”.

Član 29

U članu 253 stav 2 riječ “isključivo“ briše se.

U stavu 4 tačka 4 riječi: ”i nadležnim organom” brišu se.

U stavu 5 riječi: ”biti obrazovnog profila mašinski tehničar ili saobraćajni tehničar, a drugi obrazovnog profila automehaničar” zamjenjuju se riječima: “imati najmanje četvrti nivo okvira kvalifikacija, podnivo jedan (IV1), iz oblasti mašinstva ili saobraćaja, a drugi treći nivo okvira kvalifikacija (III) zanimanje automehaničar.”

Član 30

U članu 259 stav 1 riječi: ”i nadležnim organom” brišu se.

Član 31

U članu 261 stav 2 tačka 1 mijenja se i glasi:

“1) ima najmanje četvrti nivo okvira kvalifikacija, podnivo jedan (IV1), iz oblasti mašinstva ili saobraćaja odnosno treći nivo okvira kvalifikacija (III) zanimanje automehaničar.”

Tačka 3 mijenja se i glasi:

“3) ima najmanje tri godine radnog iskustva na istim ili sličnim poslovima u nivou kvalifikacija iz stava 2 tačka 1 ovog člana;”.

Član 32

U članu 264 stav 3 riječi: “ne vrši se prilikom prve registracije vozila” zamjenjuju se riječima: “ne vrši se tri godine od dana prve registracije vozila ako vozilo u tom periodu nije učestvovalo u saobraćajnoj nezgodi.”

Član 33

U članu 270 stav 1 tačka 2 poslije riječi “saobraćaj” tačka-zarez briše se i dodaju riječi: “tri godine od dana prve registracije vozila ako vozilo u tom periodu nije učestvovalo u saobraćajnoj nezgodi, i ako ima dokaz u smislu člana 244 ovog zakona, prilikom prve registracije;”.

Poslije tačke 5 dodaje se nova tačka koja glasi:

„5a) postoji dokaz o izvršenoj uplati naknade za korišćenje radijskih prijemnika u vozilu.“

Stav 2 mijenja se i glasi:

„Za registrovano vozilo vlasniku, odnosno korisniku lizinga vozila Ministarstvo izdaje saobraćajnu dozvolu i registarske tablice za vozila iz člana 274 stav 1 tačka 1 ovog zakona.“

Stav 3 mijenja se i glasi:

„Saobraćajna dozvola izdaje se sa rokom važenja od jedne godine, osim za vozila iz člana 276 ovog zakona.“

Poslije stava 3 dodaju se dva nova stava, koji glase:

“Na zahtjev lica iz stava 2 ovog člana, saobraćajna dozvola za registrovano vozilo može se izdati i sa kraćim rokom važenja, ali ne kraćim od tri mjeseca.

Vlasnik vozila, odnosno korisnik lizinga vozila nadoknađuju cijenu obrasca saobraćajne dozvole i registarske tablice.”

Član 34

Poslije člana 270 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 270a

Svaki vlasnik vozila u Crnoj Gori koji ima ugrađen radijski prijemnik, obavezan je da prilikom registracije vozila plati naknadu za korišćenje radijskih prijemnika u iznosu od dva eura.

Naknada iz stava 1 ovog člana uplaćuje se na žiro-račun Agencije za elektronske medije i pripada:

- 95% fondu Agencije za pomoć komercijalnim radio emiterima;
- 5% Agenciji.

Raspodjelu sredstava iz fonda Agencije za pomoć komercijalnim radio emiterima vrši Savjet Agencije za elektronske medije svakih šest mjeseci, na osnovu javnog konkursa, u skladu sa posebnim aktom.

Od plaćanja naknade za korišćenje radijskih prijemnika oslobođeni su:

- 1) ustanove za brigu o djeci, škole, bolnice i domovi zdravlja, domovi za stara lica, domovi penzionera, nevladine organizacije koje se bave zaštitom osoba sa invaliditetom;
- 2) diplomatsko-konzularna predstavništva.

Savjet je dužan da Izvještaj o raspodjeli sredstava objavi na svom portalu u roku od 15 dana od dana raspodjele sredstava.“

Član 35

Član 271 mijenja se i glasi:

„Zahtjev za registraciju vozila vlasnik, odnosno korisnik lizinga vozila podnosi Ministarstvu, na propisanom obrascu, lično ili preko stanice za tehnički pregled koju može da ovlasti da u njegovo ime preuzme saobraćajnu dozvolu i registarske tablice.

O podnijetom zahtjevu za registraciju vozila Ministarstvo izdaje potvrdu sa kojom vozač može upravljati vozilom, ali ne duže od 30 dana od dana izdavanja.

Vlasnik vozila koji ne podnese zahtjev za registraciju vozila u roku od 30 dana od dana isteka važenja registracije dužan je da registarske tablice ukloni sa vozila.“

Član 36

Član 273 briše se.

Član 37

U članu 278 stav 1 mijenja se i glasi:

„Izradu i nabavku saobraćajne dozvole, nabavku i personalizaciju registarske tablice, Ministarstvo može povjeriti pravnom licu, u skladu sa propisima kojima se uređuju javne nabavke.“

Član 38

U članu 279 stav 1 riječi: „i registracionu naljepnicu“ brišu se.

U stavu 2 riječi: „ili registracione naljepnice“ brišu se.

Član 39

U članu 280 st. 1 i 3 riječi: „i registracione naljepnice“ brišu se.

Član 40

U članu 287 stav 1 mijenja se i glasi:

„O podnijetim zahtjevima za registraciju vozila, registrovanim vozilima, izdatim saobraćajnim dozvolama i registarskim tablicama evidenciju vodi Ministarstvo, u elektronskoj formi.“

Član 41

U članu 289 stav 1 riječi: „i registracione naljepnice“ brišu se, a poslije riječi: „registarskih tablica“ i zarez dodaju se riječi: „cijenu obrasca saobraćajne dozvole i registarske tablice“,

Član 42

U članu 296 stav 1 poslije riječi „vozača” stavlja se zarez i dodaju riječi: „mladog vozača, vozača početnika“.

Član 43

Poslije člana 313 dodaju se dva nova člana, koji glase:

„Član 313a

Ako nadležni organ nije mogao izvršiti naplatu po izvršnom prekršajnom nalogu pasivnim izvršenjem preko Registra novčanih kazni ili prinudnom naplatom u skladu sa zakonom kojim se uređuju prekršaji, o tome će dostaviti organu nadležnom za odlučivanje u prekršajnom postupku predlog za izvršenje prekršajnog naloga sa dokazima koji su utvrđeni na osnovu podataka iz elektronskih registara ili evidencija koje se vode na osnovu zakona, radi zamjene novčane kazne kaznom zatvora ili radom u javnom interesu.

Član 313b

Prilikom odlučivanja o prekršajima iz člana 315 stav 1 tač. 14 i 15, člana 318 stav 1 tač. 6, 7 i 10 i stav 5, člana 319 stav 1 tačka 22a, člana 322 stav 1 tačka 37 i člana 323 stav 1 tačka 1a ovog zakona, organ nadležan za odlučivanje u prekršajnom postupku će obratiti naročitu pažnju na potrebu hitnog rješavanja ovih predmeta, posebno pri određivanju rokova i ročišta.“

Član 44

U članu 314 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„Vlada Crne Gore podnosi Skupštini Crne Gore Izvještaj o stanju bezbjednosti saobraćaja na putevima najmanje jednom godišnje, najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu.“

Član 45

U članu 315 stav 1 uvodna rečenica mijenja se i glasi:

„Novčanom kaznom od 1.500 eura do 6.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:“.

U tački 14 riječi: “(član 182 stav 2) zamjenjuju se riječima: “odnosno mladi vozač i vozač početnik (član 182 stav 2 i član 182a);”.

U stavu 2 riječi: „od 200 eura do 1.000 eura“ zamjenjuju se riječima: „ od 150 eura do 600 eura“.

U stavu 3 riječi: „od 1.500 eura do 6.000 eura“ zamjenjuju se riječima: „ od 700 eura do 3.000 eura“.

Poslije stava 3 dodaje se novi stav, koji glasi:

“Pravnom licu iz stava 1 tačka 22 ovog člana, će se pored novčane kazne izreći i zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju od šest mjeseci, ukoliko stanica za tehnički pregled vozila ovjeri tehničku ispravnost vozila koje nema ispravne uređaje za upravljanje, uređaje za zaustavljanje ili pneumatike.”

Član 46

U članu 316 stav 1 uvodna rečenica mijenja se i glasi:

„Novčanom kaznom od 500 eura do 3.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:“.

Tačka 33 mijenja se i glasi:

“33) naredi ili dozvoli da u saobraćaju na putu učestvuje vozilo koje ne ispunjava propisane uslove u pogledu dimenzija, ukupne mase, osovinskog opterećenja ili nema ispravne propisane uređaje za upravljanje, uređaje za zaustavljanje, tahograf, pneumatike ili nema ugrađen tahograf (član 242) ;

Poslije tačke 34 dodaje se nova tačka, koja glasi:

“34a) ne vrši homologaciju vozila u skladu sa dobijenim ovlaštenjem (član 246 stav 1);”.

U stavu 2 riječi: „od 150 eura do 600 eura“ zamjenjuju se riječima: „od 100 eura do 500 eura“.

U stavu 3 riječi: „od 1.000 eura do 4.000 eura“ zamjenjuju se riječima: „od 300 eura do 2.000 eura“.

Član 47

U članu 317 stav 1 uvodna rečenica mijenja se i glasi:

„Novčanom kaznom od 300 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:“.

Tačka 14 mijenja se i glasi:

„14) naredi ili dozvoli da njegovo vozilo učestvuje u saobraćaju bez zimske opreme, a na snazi je naredba (član 132 stav 4);“.

Tačka 37 mijenja se i glasi:

„37) naredi ili dozvoli da u saobraćaju na putu učestvuje vozilo koje nema ispravne uređaje i opremu osim uređaja za upravljanje, uređaja za zaustavljanje, tahograf, pneumatike ili nema ugrađen tahograf (član 242);“.

Tačka 41 mijenja se i glasi:

„41) ne ukloni registarske tablice sa vozila u roku od 30 dana od dana isteka važenja registracije (član 271 stav 3);“.

U stavu 2 riječi: „od 100 eura do 600 eura“ zamjenjuju se riječima: „od 100 eura do 400 eura“.

U stavu 3 riječi: „od 300 eura do 2.000 eura“ zamjenjuju se riječima: „od 300 eura do 1.500 eura“.

Član 48

U članu 318 stav 1 uvodna rečenica mijenja se i glasi:

„Novčanom kaznom od 150 eura do 1.000 eura ili kaznom zatvora do 60 dana kazniće se za prekršaj:“.

U tački 1 riječi: “(član 36 stav 1 i čl. 37 i 38) zamjenjuju se riječima: “odnosno mladi vozač i vozač početnik (član 36 stav 1 i čl.37, 37a i 38);“.

Tačka 6 mijenja se i glasi:

„6) vozač, mladi vozač i vozač početnik koji upravlja vozilom u saobraćaju na putu koji je pod dejstvom opojnih droga, drugih psihoaktivnih supstanci ili je pod dejstvom alkohola u koncentraciji od 1 g/kg do 2 g/kg, odnosno lice kod koga je nesposobnost za upravljanjem vozilom zbog dejstva alkohola ili psihoaktivnih supstanci konstatovana stručnim pregledom, ili je u tolikoj mjeri umoran, bolestan ili u takvom psihofizičkom stanju da nije sposoban da bezbjedno upravlja vozilom (čl. 182 i 182a);“.

Poslije stava 4 dodaje se novi stav, koji glasi:

„Za prekršaj iz stava 1 tačka 6 ovog zakona kazniće se vozač, mladi vozač i vozač početnik kaznom zatvora u trajanju od 15 do 60 dana, koji upravlja vozilom pod dejstvom alkohola u koncentraciji od 2 g/kg ili većoj.“

Dosadašnji stav 5 postaje stav 6.

Član 49

U članu 319 stav 1 uvodna rečenica mijenja se i glasi:

„Novčanom kaznom od 100 eura do 400 eura kazniće se za prekršaj:“.

U tački 4 riječi: “(član 36 stav 1 i čl. 37 i 38) zamjenjuju se riječima: ”odnosno mladi vozač i vozač početnik (član 36 stav 1 i čl.37, 37a i 38);“.

Poslije tačke 22 dodaje se nova tačka, koja glasi:

„22a) vozač, mladi vozač i vozač početnik koji upravlja vozilom u saobraćaju na putu koji je pod dejstvom alkohola u koncentraciji od 0,5 do 1 g/kg (čl. 182 i 182a);“.

Tačka 24 mijenja se i glasi:

“24) vozač koji u saobraćaju na putu učestvuje vozilom koje ne ispunjava propisane uslove u pogledu dimenzija, ukupne mase, osovinskog opterećenja ili nema ispravne propisane uređaje za upravljanje, uređaje za zaustavljanje, tahograf, pneumatike ili nema ugrađen tahograf (član 242);“.

Član 50

U članu 320 stav 1 uvodna rečenica mijenja se i glasi:

„Novčanom kaznom od 80 eura do 350 eura kazniće se za prekršaj.“.

U tački 6 riječi: “(član 36 stav 1 i čl. 37 i 38) zamjenjuju se riječima: “odnosno mladi vozač i vozač početnik (član 36 stav 1 i čl.37, 37a i 38);”.

U tački 17 riječ „kolone,, briše se.

Poslije tačke 30 dodaje se nova tačka koja glasi:

“30a) učesnik saobraćajne nezgode koji napusti mjesto na kome se saobraćajna nezgoda dogodila, a to ne zahtijevaju zdravstveni razlozi ili se radi o saobraćajnoj nezgodi sa manjom materijalnom štetom i kad je sa drugim učesnikom saobraćajne nezgode postignut sporazum o popunjavanju evropskog izvještaja o saobraćajnoj nezgodi (član 165a);”.

U tački 39 riječi: „i registracione naljepnice“ brišu se.

Član 51

U članu 321 stav 1 uvodna rečenica mijenja se i glasi:

„Novčanom kaznom od 70 eura do 250 eura kazniće se za prekršaj.“.

U stavu 1 tačka 25 briše se.

U tački 35 riječi: „i registracione naljepnice“ brišu se.

Dosadašnje tač. 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35 i 36 postaju tač. 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34 i 35.

Član 52

U članu 322 stav 1 uvodna rečenica mijenja se i glasi:

„Novčanom kaznom od 50 eura do 150 eura kazniće se za prekršaj.“.

U tački 9 riječi: “(član 36 stav 1 i čl. 37 i 38) zamjenjuju se riječima: “odnosno mladi vozač i vozač početnik (član 36 stav 1 i čl.37, 37a i 38);”.

Poslije tačke 31 dodaje se nova tačka koja glasi:

“31a) vozač koji učestvuje u saobraćaju na putu vozilom koje nema zimsku opremu, a na snazi je naredba (član 132 stav 4);”.

U tački 37 riječi : “(član 182 st. 2, 3 i 4)” zamjenjuju se riječima: ”odnosno mladi vozač i vozač početnik (član 182 st. 2, 3 i 4 i član 182a);“.

Tačka 39 mijenja se i glasi:

“39) vozač koji u saobraćaju na putu učestvuje vozilom koje nema ispravne uređaje i opremu osim uređaja za upravljanje, uređaje za zaustavljanje, tahograf i pneumatike (član 242);“.

Tačka 42 briše se.

Poslije tačke 43 dodaje se nova tačka, koja glasi:

“43a) lice koje svoj znak pristupačnosti da na korišćenje drugom licu ili koje ga koristi suprotno odredbama člana 18 st. 3 i 4 ovog zakona.”.

Dosadašnje tač. 42, 43 i 43a postaju tač. 41, 42 i 42a.

Član 53

U članu 323 stav 1 uvodna rečenica mijenja se i glasi:

„Novčanom kaznom od 50 eura do 120 eura kazniće se za prekršaj.“.

Poslije tačke 1 dodaje se nova tačka koja glasi:

“1a) mladi vozač i vozač početnik koji upravlja vozilom u saobraćaju na putu koji je pod dejstvom opojnih droga, drugih psihoaktivnih supstanci ili je pod dejstvom alkohola u koncentraciji od 0,1 g/kg do 0,3 g/kg (član 182a);“.

U tački 5 riječi: “(član 36 stav 1 i čl. 37 i 38) zamjenjuju se riječima: “odnosno mladi vozač i vozač početnik (član 36 stav 1 i čl.37, 37a i 38);”.

Tačka 33 mijenja se i glasi:

„33) vlasnik vozila koji ne ukloni registarske tablice sa vozila u roku od 30 dana od dana isteka važenja registracije ili koji ne prijavi promjenu bilo kojeg podatka koji je upisan u saobraćajnu dozvolu u roku od 15 dana (član 271 stav 3 i član 272 stav 6);“.

Član 54

U članu 324 stav 1 uvodna rečenica mijenja se i glasi:

„Novčanom kaznom od 30 eura do 100 eura kazniće se za prekršaj.“.

U tački 9 riječi: “(član 36 stav 1 i čl. 37 i 38) zamjenjuju se riječima: “odnosno mladi vozač i vozač početnik (član 36 stav 1 i čl.37, 37a i 38);”.

Član 55

U članu 325 stav 1 uvodna rečenica mijenja se i glasi:

„Novčanom kaznom od 30 eura do 60 eura kazniće se za prekršaj.“.

Poslije tačke 2 dodaje se nova tačka, koja glasi:

“2a) vozač koji u putničkom i teretnom vozilu ne posjeduje jedan komplet prve pomoći, a u autobusu dva kompleta prve pomoći, kad učestvuje u saobraćaju (član 24 stav 3);“.

U tački 3 riječi: “(član 36 stav 1 i čl. 37 i 38) zamjenjuju se riječima: “odnosno mladi vozač i vozač početnik (član 36 stav 1 i čl. 37, 37a i 38);”.

Član 56

U članu 326 stav 1 uvodna rečenica mijenja se i glasi:

„Novčanom kaznom od 20 eura kazniće se za prekršaj.“.

Član 57

Poslije člana 328 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 328a

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.“

Član 58

Član 334 mijenja se i glasi:

„Registraciona naljepnica propisana Zakonom o bezbjednosti saobraćaja na putevima („Službeni list CG“, broj 13/12) izdavaće se do 1. januara 2015. godine, a izdate će važiti do isteka vremena na koje su izdate.“

Član 59

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 14-1/14-3/27

EPA 592 XXV

Podgorica, 16. decembra 2014. godine

Skupština Crne Gore 25. saziva

Predšednik,

Ranko Krivokapić, s.r.

1387.

Na osnovu člana 12 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti („Službeni list CG“, broj 20/14), Vlada Crne Gore, na sjednici od 11. decembra 2014. godine donijela je

**UREDBU
O ODLOŽENOM PLAĆANJU CARINSKOG DUGA**

Član 1

Ovom uredbom uređuje se privremeno, od 1. januara do 31. decembra 2015. godine, odloženo plaćanje carinskog duga (carine i poreza na dodatu vrijednost) nastalog pri uvozu proizvoda.

Član 2

Carinski dug nastao pri uvozu proizvoda odlaže se i plaća u roku od 30 dana od dana prihvatanja carinske deklaracije.

Uvoznik je dužan da na ime osiguranja plaćanja odloženog carinskog duga obezbijedi bankarsku garanciju („na prvi poziv“ i „bez prigovora“), koja odgovara iznosu odloženog carinskog duga.

Kada je plaćanje carinskog duga, u skladu sa carinskim propisima, preuzelo treće lice, a uvoznik nije obezbijedio bankarsku garanciju, lice koje je preuzelo dug dužno je da obezbijedi bankarsku garanciju.

Član 3

Za vrijeme odloženog plaćanja carinskog duga neće se obračunavati kamata.

Član 4

Ova uredba stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 08-2851/3

Podgorica, 11. decembra 2014. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
Milo Đukanović, s.r.

1388.

Na osnovu člana 57 stav 7 Zakona o akcizama ("Službeni list RCG", br. 65/01 i 76/05, i "Službeni list CG", br. 76/08, 50/09, 78/10, 61/11, 28/12, 38/13 i 45/14), Vlada Crne Gore, na sjednici od 11. decembra 2014. godine, donijela je

U R E D B U
O IZMJENAMA I DOPUNAMA UREDBE O OBILJEŽAVANJU DUVANSKIH
PROIZVODA I ALKOHOLNIH PIĆA KONTROLNIM AKCIZNIM MARKICAMA

Član 1

U Uredbi o obilježavanju duvanskih proizvoda i alkoholnih pića kontrolnim akciznim markicama ("Službeni list RCG", broj 82/05 i "Službeni list CG", br. 22/09, 89/09, 53/12, 11/13 i 19/14), u članu 9 stav 1 i drugim odredbama ove uredbe riječi: "Poreska uprava", u različitom padežu, zamjenjuju se riječima: "Uprava carina" u odgovarajućem padežu.

U stavu 2 i drugim odredbama ove uredbe riječi: "poreskom organu", u različitom padežu, zamjenjuju se riječima: "carinskom organu", u odgovarajućem padežu.

Član 2

U članu 11 stav 1 tačka 1 i drugim odredbama ove uredbe riječi: "Privrednog suda", u različitom padežu, zamjenjuju se riječima: "privrednih subjekata" u odgovarajućem padežu.

Član 3

U članu 17 stav 1 poslije riječi: „dana dobijanja“, dodaje se riječ "pisanog".

Član 4

U članu 18 stav 1 riječi: "od tri", zamjenjuju se riječima: "od dva".

U stavu 4 poslije riječi: "vraća uvozniku" zarez se zamjenjuje tačkom, a preostali tekst briše se.

Član 5

U članu 19 stav 3 poslije riječi "oštećene", dodaju se riječi: "odnosno neiskorišćene".

Član 6

Član 23 mijenja se i glasi:

" (1) Novčanom kaznom u iznosu od 150 eura do 10.000 eura kazniće se za prekršaj proizvođač, odnosno uvoznik duvanskih proizvoda i alkoholnih pića- pravno lice, ako:

1) nadležnom carinskom organu ne podnese instrument osiguranja plaćanja u visini obračunate akcize, prilikom preuzimanja akciznih markica (član 14 stav 1).

2) Upravi carina u roku od 15 dana po isteku svakog kvartala ne dostavi podatke iz člana 21 stav 1 i člana 22 stav 1 (čl.21 st. 2 i čl. 22 st. 2);

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu i fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 20 eura do 1000 eura."

Član 7

Ova uredba stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se od 1. januara 2015. godine.

Broj:08-2875/3

Podgorica, 11. decembra 2014.godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
Milo Đukanović, s.r.

JU Službeni list CG

Obrazac ZIAM

Uprava carina Evidencioni broj _____ datum _____ M. P.	Primjerak 1. zadržava akcizni obveznik
---	--

ZAHTEJV ZA IZDAVANJE KONTROLNIH AKCIZNIH MARKICA	Broj:	Datum:
---	-------	--------

I Podaci o podnosiocu zahtjeva - popunjava proizvođač, odnosno uvoznik

Firma	Mjesto i adresa	PIB
Broj tekućeg računa	Šifra djelatnosti	Matični broj

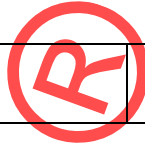
II Podaci o inostranom proizvođaču, odnosno ovlaštenom distributeru inostranog proizvođača - popunjava uvoznik

Firma inostranog proizvođača	Mjesto i adresa	Adresa gdje se šalju markice
Poreski broj inostranog proizvođača		
Firma ovlaštenog distributera inostranog proizvođača	Mjesto i adresa	Poreski broj ovlaštenog distributera inostranog proizvođača

III Podaci o traženim akciznim markicama - popunjava proizvođač, odnosno uvoznik			IV Podaci o izdatim akciznim markicama - popunjava Uprava carina		
Vrsta akcizne markice	Tražene količine		Izdate količine		
			Od serijskog broja	Do serijskog broja	
D - duvanski proizvodi koji su proizvedeni u zemlji	1		1		
U - za duvanske proizvode iz uvoza	2		2		
"For export only" - za duvanske proizvode koji se otpremaju radi prodaje u SCP	3		3		
E - za duvanske proizvode koji se izvoze a za koje ino dobavljač nije dostavio akcizne markice	4		4		
D - za alkoholna pića koja su proizvedena u zemlji			5		
U - za alkoholna pića iz uvoza	6		6		
"For export only" - za alkoholna pića koja se otpremaju radi prodaje u SCP	7		7		
E - za alkoholna pića koja se izvoze a za koje ino dobavljač nije dostavio akcizne markice	8		8		
Broj "Službenog lista RCG" u kome su objavljene maloprodajne cijene cigareta			Datum izdavanja		Potpis i pečat
Potpis i pečat:			Broj pošiljke		
			Primio		Potpis primaoca
			JMBG		

Obrazac ZIAM

Uprava carina Evidencioni broj _____ datum _____ M. P.	Primjerak 2. zadržava Uprava carina
---	--

ZAHTEJ ZA IZDAVANJE KONTROLNIH AKCIZNIH MARKICA	Broj:	Datum:
--	-------	--------

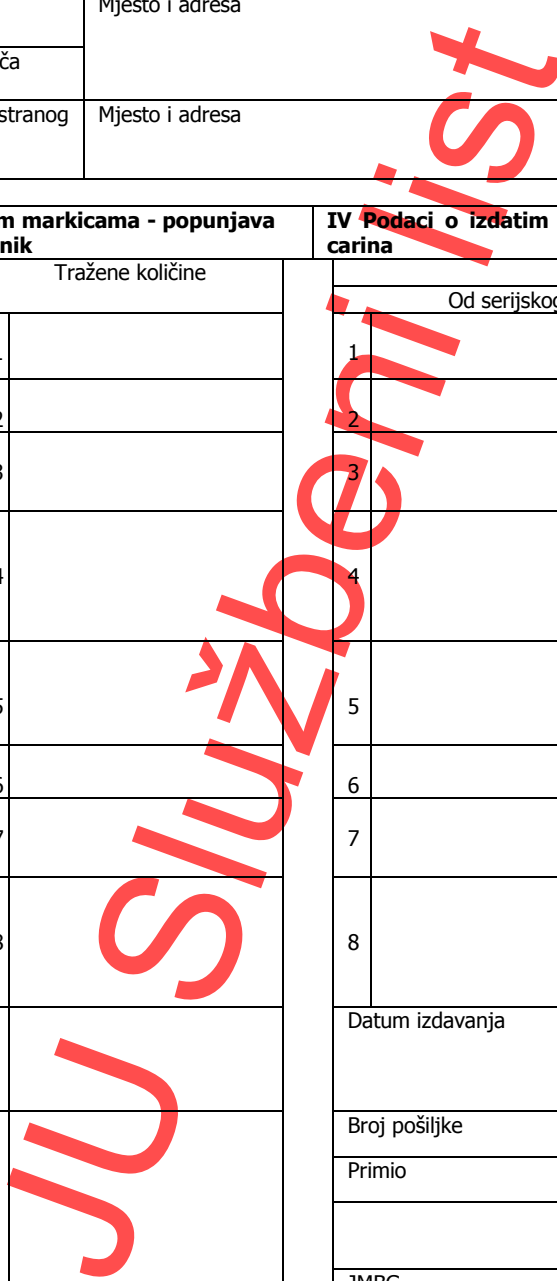
I Podaci o podnosiocu zahtjeva - popunjava proizvođač, odnosno uvoznik

Firma	Mjesto i adresa	PIB
Broj tekućeg računa	Šifra djelatnosti	Matični broj

II Podaci o inostranom proizvođaču, odnosno ovlaštenom distributeru inostranog proizvođača - popunjava uvoznik

Firma inostranog proizvođača	Mjesto i adresa	Adresa gdje se šalju markice
Poreski broj inostranog proizvođača		
Firma ovlaštenog distributera inostranog proizvođača	Mjesto i adresa	Poreski broj ovlaštenog distributera inostranog proizvođača

III Podaci o traženim akciznim markicama - popunjava proizvođač, odnosno uvoznik		IV Podaci o izdatim akciznim markicama - popunjava Uprava carina	
Vrsta akcizne markice	Tražene količine	Izdane količine	
		Od serijskog broja	Do serijskog broja
D - duvanski proizvodi koji su proizvedeni u zemlji	1	1	
U - za duvanske proizvode iz uvoza	2	2	
ED - za duvanske proizvode koji se otpremaju radi prodaje u SCP	3	3	
E - za duvanske proizvode koji se izvoze a za koje ino dobavljač nije dostavio akcizne markice	4	4	
D - za alkoholna pića koja su proizvedena u zemlji	5	5	
U - za alkoholna pića iz uvoza	6	6	
ED -za alkoholna pića koja se otpremaju radi prodaje u SCP	7	7	
E - za alkoholna pića koja se izvoze a za koje ino dobavljač nije dostavio akcizne markice	8	8	
Broj "Službenog lista RCG" u kome su objavljene maloprodajne cijene cigareta		Datum izdavanja	Potpis i pečat
Potpis i pečat:		Broj pošiljke	
		Primio	Potpis primaoca
		JMBG	

PODACI O IZVRŠENOM UVOZU DUVANSKIH PROIZVODA I ALKOHOLNIH PIĆA

Uvoznik	Mjesto i adresa	Carinski broj	PIB
Izvoznik	Mjesto	Zemlja	
Špediter	Mjesto i adresa	Firma prevoznika	
Mjesto prevoznika	Adresa prevoznika	Registarski broj vozila	

PODACI O UVEZENIM KOLIČINAMA

Naziv proizvoda i naziv robne marke	Jedinica mjere	Količina
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		
21		
22		
23		
24		
25		
26		
27		
28		
29		
30		
31		
32		
33		
34		
35		
36		
37		
Sifra carinske ispostave	Datum carinjenja	Broj JCI
		Potpis i pečat carinskog organa

PODACI O IZVRŠENOM UVOZU DUVANSKIH PROIZVODA I ALKOHOLNIH PIĆA

Uvoznik	Mjesto i adresa	Carinski broj	PIB
Izvoznik	Mjesto	Zemlja	
Špediter	Mjesto i adresa	Firma prevoznika	
Mjesto prevoznika	Adresa prevoznika	Registarski broj vozila	

PODACI O UVEZENIM KOLIČINAMA

Naziv proizvoda i naziv robne marke	Jedinica mjere	Količina
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		
21		
22		
23		
24		
25		
26		
27		
28		
29		
30		
31		
32		
33		
34		
35		
36		
37		
Sifra carinske ispostave	Datum carinjenja	Broj JCI

Potpis i pečat carinskog organa

1389.

Na osnovu člana 23 i člana 31 stav 1 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG”, br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14), Vlada Crne Gore na sjednici od 4. decembra 2014. godine, donijela je

**ODLUKU
O IZRADI IZMJENA I DOPUNA DRŽAVNE STUDIJE LOKACIJE
"SEKTOR 38 - BIGOVA"**

Član 1

Pristupa se izradi Izmjena i dopuna Državne studije lokacije "Sektor 38 - Bigova" (u daljem tekstu: Izmjene i dopune DSL „Bigova”).

Izmjene i dopune DSL „Bigova“ predstavljaju planski osnov za korišćenje potencijala, održivi razvoj, očuvanje, zaštitu i unapređivanje područja iz stava 1 ovog člana.

Član 2

Izmjene i dopune DSL „Bigova“ se rade za prostor rta Trašte, kao dijela sektora 38 u zahvatu Prostornog plana područja posebne namjene za morsko dobro (u daljem tekstu: PPPPN MD).

Orijentacioni obuhvat Izmjena i dopuna DSL „Bigova“, dat je u grafičkom prilogu Programskog zadatka koji je sastavni dio ove Odluke.

Obuhvat na otvorenom moru je do linije priobalnog plovnog puta (100 metara od obale).

Detaljno područje obuhvata plana, odnosno granice zahvata utvrdiće se Izmjenama i dopunama DSL „Bigova“.

Član 3

Sredstva potrebna za izradu Izmjena i dopuna DSL "Bigova", obezbijediće se iz Budžeta Crne Gore sa pozicije organa državne uprave nadležnog za održivi razvoj i turizam (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Član 4

Rok za izradu izmjena i dopuna DSL „Bigova“ je četiri mjeseca, od dana zaključivanja ugovora sa obrađivačem.

Član 5

Izmjene i dopune DSL „Bigova“ donose se za period do 2020. godine.

Član 6

Nosilac pripremnih poslova na izradi i donošenju Izmjena i dopuna DSL „Bigova” je Ministarstvo.

Član 7

Ministarstvo će, po potrebi, obavještavati Vladu Crne Gore o toku izrade Izmjena i dopuna DSL „Bigova”.

Član 8

Izmjene i dopune DSL „Bigova” izrađuju se na osnovu Programskog zadatka koji je sastavni dio ove odluke.

Član 9

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u “Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 08-2818/4
Podgorica, 4. decembra 2014. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
Milo Đukanović, s.r.

JU SLUŽBENI LIST CG

PROGRAMSKI ZADATAK

ZA IZRADU IZMJENA I DOPUNA DRŽAVNE STUDIJE LOKACIJE "SEKTOR 38 - BIGOVA"

I. UVODNE NAPOMENE

Od usvajanja Državne studije lokacije "Sektor 38 - Bigova" („Službeni list CG, broj 7/12), došlo je do značajnih promjena u širem okruženju ove lokacije. Zbog činjenice da je u međuvremenu započeto nekoliko većih projekata izgradnje turističkih objekata u širem prostoru poluostrva Luštica (Luštica Bay, Qatari Diar, Porto Novi - Kumbor, Porto Montenegro), pojavila se potreba za preispitivanjem projekta Bigova. Nakon urađenih opsežnih analiza i studija iz oblasti turizma došlo se do zaključka da predloženi Master plan i Državna studija lokacije zasnovana na njemu, moraju da se prilagode novim razvojnim ciljevima kako bi se obezbijedio novi oblik turističke ponude koja bi predstavljala stvarnu novinu, a istovremeno bila kompatibilna i u saglasju sa državnim planskim dokumentima višeg reda.

II. PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje Programskog zadatka za izradu Izmjena i dopuna Državne studije lokacije "Sektor 38 - Bigova" (u daljem tekstu: Izmjene i dopune DSL) koja se nalazi u zahvatu Prostornog plana područja posebne namjene za morsko dobro (u daljem tekstu PPPPN MD) sadržan je u članu 53 i 23 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG“, br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14).

Pri izradi Izmjena i dopuna DSL „Bigova“, pored Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, potrebno je voditi računa i o usaglašenosti sa:
Zakonom o turizmu („Službeni list CG“, br.61/10 i 31/14),
Zakonom o lukama („Službeni list CG“, br.51/08 i 27/13).

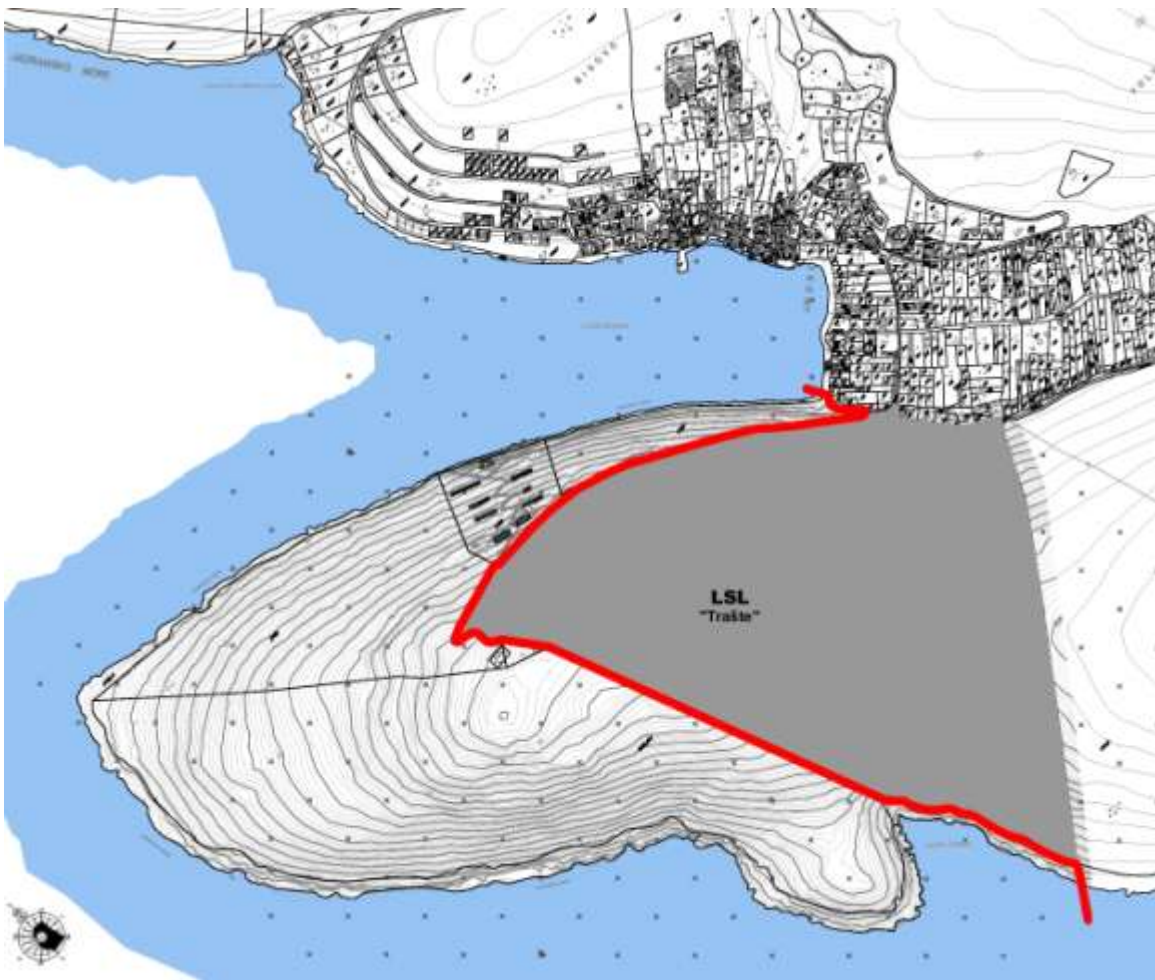
III. OBUHVAT I GRANICE PLANA

Izmjene i dopune DSL „Bigova“ se rade za prostor rta Trašte, kao dijela sektora 38 u zahvatu PPPPN MD.

Orientacioni obuhvat Izmjena i dopuna DSL „Bigova“ dat je na slici br.1.

Obuhvat na otvorenom moru je do linije priobalnog plovnog puta (100 metara od obale).

Slika br.1: Orientacioni obuhvat Izmjena i dopuna DSL

IV. METODOLOGIJA

U postupku izrade Izmjena i dopuna DSL „Bigova“ treba obezbijediti sljedeći planerski pristup:

- 1) sagledavanje ulaznih podataka iz PPPN MD i deklariranih razvojnih opredjeljenja sa državnog i lokalnog nivoa (razvojna dokumenta, master planovi, studije);
- 2) preispitivanje planskog koncepta Državne studije lokacije "Sektor 38 - Bigova" i Lokalne studije lokacije "Trašte";
- 3) ugradjivanje mjera od značaja za izradu planske dokumentacije definisanih u Izvještaju o stanju uređenja prostora za 2013. godinu i Programu uređenja prostora za 2014. godinu;
- 4) analizu i ocjenu postojeće planske i studijske dokumentacije i one čija je izrada u toku (relevantni planovi – PUP, DUP, strategije i projekti);
- 5) analizu uticaja kontaktnih zona na ovaj prostor i obrnuto;
- 6) analizu i ocjenu postojećeg stanja (prirodni, stvoreni i planski uslovi);
- 7) ekonomsko demografskom analizom dati ocjenu tržišnih i demografskih trendova i posljedica na izgradnju, infrastrukturu, komunalne objekte, javne funkcije i slično;
- 8) sagledavanje mogućnosti realizacije investicionih ideja vlasnika i korisnika prostora (Master plan) u odnosu na opredjeljenja planova višeg reda i potencijale i ograničenja konkretne lokacije.

Za funkcionalno okruženje, pored analize i primjene smjernica postojeće planske dokumentacije, potrebno je sagledati ulazne podatke iz Prostornog plana Crne Gore i Prostornog plana Opštine Kotor, kao i Nacrta Prostornog plana posebne namjene za Obalno područje.

Bez obzira, što se zbog nadležnosti državnih i lokalnih organa vlasti, prostor na rtu Trašte formalno tretira kroz dva planska dokumenta (Izmjene i dopune DSL "Sektor 38 - Bigova" i LSL "Trašte"), potrebno ga je riješavati na integralan način.

Prilikom definisanja planskog rešenja, koji proističe iz predloženog metodološkog postupka i programskog zadatka, voditi računa da isti pruža sigurne osnove za realizaciju.

V. PROSTORNI MODEL

Elementi Programskog zadatka koji su obavezujući pri definisanju planiranog rješenja su:

- 1) SADRŽAJI U PROSTORU I MJERE ZAŠTITE;
- 2) SAOBRAĆAJNA I TEHNIČKA INFRASTRUKTURA;
- 3) PEJZAŽNA ARHITEKTURA;
- 4) NIVELACIJA, REGULACIJA I PARCELACIJA;
- 5) USLOVI ZA IZGRADNJU OBJEKATA I UREĐENJE PROSTORA;
- 6) EKONOMSKO DEMOGRAFSKA ANALIZA I EKONOMSKO TRŽIŠNA PROJEKCIJA I FAZE REALIZACIJE.

1) SADRŽAJI U PROSTORU I MJERE ZAŠTITE

Unutar zahvata definisanog Odlukom o izradi Izmjena i dopuna DSL „Bigova“, treba planirati sadržaje koji će biti predmet detaljne razrade sa sljedećim opredjeljenjima:

Za prostor na Rtu Trašte, predvidjeti izgradnju luksuznog turističkog naselja, niske gustine izgrađenosti, koji bi se zasnivao na izgradnji luksuznih vila i hotela koji bi upravljao cijelim kompleksom i koji bi zadovoljavao sve potrebe korisnika prostora. Hotel planirati na vrhu poluostrva, a vile maksimalno povući od obale, na udaljenosti najmanje 70 m.

Preporuka plana je da se kapaciteti maksimalno prilagode konfiguraciji terena i ostvare slobodne vizure ka moru. Objekte je potrebno uklapati u okruženje, kako okolno izgrađeno tako i prirodno (postojeća, zatečena vegetacija). U arhitekturi turističkih objekata tražiti rješenja koja se naslanjaju na iskustva i forme tradicionalne autohtone arhitekture ili predstavljaju njenu savremenu reinterpretaciju kako u formi tako i u materijalima.

Ostali uslovi za uređenje turističkih zona:

- obavezno je uređenje zelenih, slobodnih, sportskih i rekreativnih površina;
- predvidjeti sistem pješačkih ruta do najatraktivnijih lokacija i vidikovaca. Vezu zona ostvariti preko sistema pristupnih i lokalnih puteva;
- zabranjena je svaka gradnja na kupalištima, osim pratećih sadržaja za potrebe rekreacije, zabave i usluga u vidu sezonskih objekata.

Za potrebe turističkog naselja planirati pristanište sa svim pratećim sadržajima.

U planiranju turističkih naselja/kompleksa neophodno je poštovati smjernice date PPPPN MD kao i one definisane Pravilnikom o bližem sadržaju i formi planskog dokumenta, kriterijumima namjene površina, elementima urbanističke regulacije i jedinstvenim grafičkim simbolima („Službeni list CG, broj 24/10).

Predvidjeti očuvanje autentičnog pejzaža stjenovite obale i mediteranske vegetacije.

Na pojedinim dijelovima stjenovite obale uz minimalne intervencije moguće je predvidjeti pristupne staze i kupališta za kompleks koji se nalazi u neposrednoj blizini.

Predvidjeti izgradnju kontinuirane šetališne staze (lungo mare).

Definisati zonu morske obale koja predstavlja prirodno dobro saglasno Zakonu o morskom dobru („Službeni list CG“, broj 14/92).

Eventualne sadržaje u akvatorijumu i na samoj obali (kupališta, privezišta – ponte, mandrač i druge javne površine) urbanistički riješiti tako da se obezbijedi nesmetan pristup i očuva njihov javni karakter dobra u opštoj upotrebi.

2) SAOBRAĆAJNA I TEHNIČKA INFRASTRUKTURA

U planskom dokumentu posebno treba sagledati „eksternu“ i „lokalnu“ infrastrukturu, odnosno saobraćajne i tehničke sisteme.

Primarni saobraćaj rješavati prema smjernicama Prostornog plana područja posebne namjene za morsko dobro, Prostornog plana Opštine Kotor, uz maksimalno poštovanje postojeće saobraćajne mreže.

Saobraćaj unutar planskog zahvata rješavati što racionalnije i povezati sa postojećom saobraćajnom mrežom. Kapacitet saobraćaja u mirovanju dati adekvatno ponuđenim urbanističkim rješenjima i namjenama.

Razmotriti mogućnost upotrebe elektromobila, kao i neophodne sadržaje za njihovo „punjenje“ i održavanje.

Pješački i biciklistički saobraćaj rješavati unutar zona i povezati sa postojećim pravcima iz kontaktnog područja.

Planiranje potrebne tehničke infrastrukture treba bazirati na prethodno provjerenim mogućnostima postojećih mreža i njihovog korišćenja za sadržaje planirane ovim Izmjenama i dopunama DSL „Bigova“, vodeći računa o uslovima zaštite životne sredine.

Planirati propisno dimenzionisane elektro, hidrotehničke i telekomunikacione instalacije, te savremenu funkcionalnu mrežu u objektima i za potrebe ukupnog zahvata, u skladu sa propisima.

Planirati funkcionalnu hidrantsku mrežu i protivpožarni sistem, te javnu rasvjetu.

Svu infrastrukturu rješavati kroz usaglašavanje sa uslovima koje propišu nadležni organi, institucije i preduzeća.

Potrebno je uraditi procjenu potrebnih ulaganja na opremanju građevinskog zemljišta posebno za svaku vrstu tehničke infrastrukture.

3) PEJZAŽNA ARHITEKTURA

Prilikom planiranja zelenih površina izvršiti podjelu po kategorijama zelenila. Slobodne, zelene površine obogatiti biljnim vrstama karakterističnim za predmetno područje i lokalne klimatske uslove.

Kroz Izmjene i dopune DSL „Bigova“ treba predvidjeti:

- 1) maksimalno očuvanje i uklapanje postojećeg vitalnog i funkcionalnog zelenila u nova urbanistička rješenja;
- 2) karakteristične elemente parterne arhitekture i mobilijara u skladu sa tradicionalnim rješenjima;
- 3) uspostavljanje optimalnog odnosa između izgrađenih i slobodnih zelenih površina;
- 4) usklađivanje ukupne količine zelenih površina sa brojem korisnika;
- 5) funkcionalno zoniranje slobodnih površina;

- 6) povezivanje planiranih zelenih površina u jedinstven sistem sa posebnim odnosom prema neposrednom okruženju;
- 7) linijsko zelenilo duž svih javnih komunikacija, u zonama trgova, skverova i pjaceta te u zoni neposredno uz more (lungo mare);
- 8) usklađivanje kompozicionog rješenja sa namjenom (kategorijom) zelenih površina;
- 9) potrebno je koristiti vrste otporne na ekološke uslove sredine i usklađene sa kompozicionim i funkcionalnim zahtjevima.

Smjernice i uslove u vezi navedenog neophodno je pribaviti od institucija nadležnih za poslove zaštite prirode.

4) NIVELACIJA, REGULACIJA I PARCELACIJA

Za početak izrade Izmjena i dopuna DSL „Bigova“ neophodno je obezbjeđivanje kvalitetnih geodetskih i katastarskih podloga. Plan raditi u digitalnom obliku.

Kod rješavanja nivelacije i regulacije obezbijediti potrebne elemente koji garantuju najpovoljnije funkcionisanje unutar prostora. Koristiti povoljnosti koje u ovom smislu pruža konfiguracija terena.

Grafički prilog sa parcelacijom uraditi na ažurnoj geodetskoj podlozi. Isti mora sadržati tjemena planiranih saobraćajnica, kao i sve druge analitičke podatke neophodne za prenošenje plana na teren.

Grafički prikaz urbanističkih parcela mora biti dat na svim grafičkim prilogima plana sa jasno definisanim granicama urbanističke parcele.

5) USLOVI ZA IZGRADNJU OBJEKATA I UREĐENJE PROSTORA

Izmjene i dopune DSL „Bigova“, shodno zakonskim odredbama, moraju da sadrže:

- urbanističko-tehničke uslove za izgradnju objekata i uređenje prostora (vrsta objekta, visina objekta, najveći broj spratova, veličina urbanističke parcele...);
- indekse izgrađenosti i zauzetosti;
- nivelaciona i regulaciona rješenja;
- građevinske i regulacione linije;
- trase infrastrukturnih mreža i saobraćajnica i smjernice za izgradnju infrastrukturnih i komunalnih objekata;
- tačke priključivanja na saobraćajnice, infrastrukturne mreže i komunalne objekte;
- smjernice urbanističkog, arhitektonskog i pejzažnog oblikovanja prostora i sl.

Imajući u vidu atraktivne prostore koje tretira ova državna studija lokacije potrebno je posebnu pažnju posvetiti arhitektonskom oblikovanju planiranih sadržaja.

Relacija tradicionalnog i istorijskog, sa jedne i savremenog, modernog sa druge strane, sastavni je subjekt svih diskursa o razvoju društva i prostora. Ova relacija treba biti posebno naglašena u procesu projektovanja objekata u zahvatu predmetne studije lokacije. U tom smislu neophodno je postovati suštinske principe arhitekture ovog podneblja oličene u:

- jednostavnosti proporcije i forme;
- prilagodjenosti forme objekata topografiji terena;
- prilagodjenosti klimatskim uslovima;
- upotrebi autohtonih materijala i vegetacije.

Potrebno je da se bar 30% potrebne energije obezbijedi iz alternativnih izvora energije, pri čemu treba voditi računa o ambijentalnim i pejzažnim karakteristikama okruženja budućih objekata.

U skladu sa čl. 61 i 62 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata potrebno je pripremiti separat sa preciznim urbanističko-tehničkim uslovima u skladu sa fazama realizacije plana.

6) EKONOMSKO DEMOGRAFSKA ANALIZA I EKONOMSKO TRŽIŠNA PROJEKCIJA I FAZE REALIZACIJE

Posebnom ekonomskom analizom treba:

- dati procjenu ekonomskih i tržišnih trendova koji su od posebnog značaja za odabir planiranog rješenja;
- dati obrazloženje odabira optimalnog (planom predviđenog) rješenja;
- obezbijediti planersko dokazivanje ekonomske i tržišne opravdanosti planskog rješenja;
- dati rezime ključnih ekonomskih i socijalnih pitanja i uticaja koji proističu iz različitih scenarija izgradnje (uticaj na ekonomske pokazatelje – zaposlenost i direktne javne prihode uzrokovane ovom investicijom);
- utvrditi potencijalna ograničenja za predloženu izgradnju, potencijalna osjetljiva socio-ekonomska pitanja i prilike koje se ukazuju, kao što je očuvanje i/ili unapređenje zaštićenih lokacija;
- procijeniti investicionu vrijednost objekata, naročito vrijednost infrastrukturnih rješenja i opremanja građevinskog zemljišta, te ekonomsko-finansijske implikacije i društvenu korisnost potencijala koji proizilaze iz predmetnog plana.

Izradom Izmjena i dopuna DSL "Bigova" potrebno je sagledati faze realizacije pri čemu naročito treba voditi računa da se na osnovu tržišnih uslova cjeline mogu odvojeno realizovati, pa samim tim treba i da budu regulaciono definisane.

Predložene faze realizacije obavezno bazirati i na ekonomskim pokazateljima.

VI. SADRŽAJ PLANSKOG DOKUMENTA

Obim i nivo obrade Izmjena i dopuna DSL „Bigova” treba dati tako da se u potpunosti primjene odredbe Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG“, br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14).

Izmjene i dopune DSL „Bigova“ sadrže, naročito:

- izvod iz prostornog plana posebne namjene i planske dokumentacije na predmetnom području;
- granice područja za koje se donosi;
- ocjenu postojećeg stanja prostornog uređenja;
- detaljnu namjenu površina;
- ekonomsko-demografsku analizu;
- plan parcelacije;
- urbanističko-tehničke uslove za izgradnju objekata;
- građevinske i regulacione linije;
- trase infrastrukturnih mreža i saobraćajnica i smjernice za izgradnju infrastrukturnih i komunalnih objekata;
- nivelaciona i regulaciona rješenja;
- tačke i uslove priključenja na saobraćajnice, infrastrukturne mreže i komunalne objekte;
- smjernice urbanističkog i arhitektonskog oblikovanja prostora sa smjernicama za primjenu energetske efikasnosti i obnovljivih izvora energije;
- režim zaštite kulturne baštine;
- mjere za zaštitu životne sredine;
- mjere za zaštitu pejzažnih vrijednosti i smjernice za realizaciju projekata pejzažne arhitekture odnosno uređenja terena;
- ekonomsko-tržišnu projekciju;

- način, faze i dinamiku realizacije plana.

Planska opredjeljenja moraju biti potkrijepljena odgovarajućim studijama i analizama koje podrazumijevaju:

- studiju zaštite kulturnih dobara kojom bi se tretirao uticaj potencijalnih intervencija na ovaj prostor i okruženje;
- studiju predjela kojom bi se evidentirao potencijal i mjere zaštite i unaprijeđenja predjela u obuhvatu plana.

Bliži sadržaj i forma planskog dokumenta, kriterijumi namjene površina, elementi urbanističke regulacije, jedinstveni grafički simboli i ostali potrebni sadržaj propisan je Pravilnikom o bližem sadržaju i formi planskog dokumenta, kriterijumima namjene površina, elementima urbanističke regulacije i jedinstvenim grafičkim simbolima ("Službeni list CG" broj 24/10).

Tekstualni dio Izmjena i dopuna DSL "Bigova" treba da sadrži:

- uvodni dio;
- analitički dio (prirodni potencijali i ograničenja kopna i akvatorija, tehničko - infrastrukturni sistemi i komunalna opremljenost, izgrađenost prostora, prirodna i kulturna baština i stanje životne sredine);
- polazišta, opšte i posebne ciljeve;
- plansko rješenje (planski model namjene površina, tehnički sistemi, komunalna opremljenost i objekti javnih funkcija, UTU za svaku urbanističku parcelu, demografska i ekonomsko tržišna projekcija i faze i dinamika realizacije, mjere za izgradnju i opremanje prostora, mjere za unaprijeđenje životne sredine, kao i izvod iz Strateške procjene uticaja na životnu sredinu);
- smjernice za sprovođenje plana.

Grafički dio mora da sadrži:

- zvaničnu topografsku kartu, odnosno zvaničan topografsko – katastarski plan ili drugu ažurnu i ovjerenu podlogu sa granicom plana;
- izvod iz planskog dokumenta višeg reda;
- izvod iz validnih planskih dokumenata predmetnog i kontaktnog područja;
- inženjersko-geološke i seizmičke karakteristike terena
- stanje fizičkih struktura i oblici intervencija;
- plan namjene površina;
- plan mjera, uslova i režima zaštite životne sredine, prirode i kulturne baštine;
- stanje i plan zelenih i slobodnih površina;
- stanje i plan saobraćajne infrastrukture;
- stanje i plan hidrotehničke infrastrukture;
- stanje i plan elektroenergetske infrastrukture;
- stanje i plan telekomunikacione infrastrukture;
- stanje i plan termotehničke infrastrukture;
- plan parcelacije, nivelecije i regulacije;
- plan sa smjernicama za sprovođenje planskog dokumenta (faze realizacije i dalja planska razrada).

Obrađivač Izmjena i dopuna DSL „Bigova“ će tražene sadržaje i grafički prezentovati po metodologiji za koju se sam opredijeli sa mogućnošću objedinjavanja grafičkih priloga, s tim da svaki prilog ima jasnu čitljivost svih podataka.

Izmjene i dopune DSL „Bigova“ izrađuju se na kartama razmjere 1:10.000; 1:5.000 i topografsko - katastarskim planovima razmjere 1:2.500 i 1:1.000.

Planski dokumenti izrađuju se na kartama i topografsko-katastarskim planovima u digitalnoj formi (CD), a prezentiraju se na kartama i topografsko-katastarskim planovima u analognoj formi izrađenim na papirnoj podlozi i moraju biti ažurirani i identični po sadržaju.

Analogne i digitalne forme geodetsko-katastarskih planova moraju biti ovjerene od strane organa uprave nadležnog za poslove katastra.

VII. OBAVEZE OBRAĐIVAČA

Obrađivač Izmjena i dopuna DSL "Bigova" će ministarstvu nadležnom za planiranje i uređenje prostora, koji je nosilac pripremnih poslova, dostaviti na uvid, odnosno stručnu ocjenu, sljedeće faze: prednacrt plana, nacrt plana i predlog plana.

Obrađivač će dostaviti Nacrt Izmjena i dopuna DSL „Bigova“, kako bi se u zakonskom postupku sprovela procedura utvrđivanja istog.

Obrađivač je dužan da u Predlog Izmjena i dopuna DSL „Bigova“, a nakon sprovedenog postupka javne rasprave i stručne ocjene, ugradi sve predloge i mišljenja nadležnih organa.

Predlog Izmjena i dopuna DSL „Bigova“ obrađivač će dostaviti organu državne uprave nadležnom za planiranje i uređenje prostora, kako bi se u zakonskom postupku sprovela procedura donošenja ovog planskog dokumenta.

Po usvajanju plana, obradivač će resornom ministarstvu predati konačnu verziju plana na crnogorskom i engleskom jeziku u adekvatnoj formi koja je definisana pravilnikom.

JU Službeni list

1390.

Na osnovu člana 53 a, Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata (»Službeni list CG«, br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14), a u vezi Uredbe o proceduri izrade i donošenju planskog dokumenta po skraćenom postupku (»Službeni list CG«, broj 40/13), Vlada Crne Gore na sjednici od 4. decembra 2014. godine, donijela je

**ODLUKU
O DONOŠENJU IZMJENA I DOPUNA
DRŽAVNE STUDIJE LOKACIJE "SEKTOR 32"**

Član 1

Donose se izmjene i dopune Državne studije lokacije "Sektor 32" ("Službeni list CG", broj 71/09), (u daljem tekstu: Izmjene i dopune DSL).

Izmjene i dopune DSL su sastavni dio ove odluke.

Član 2

Površina zahvata Izmjena i dopuna DSL na kopnu iznosi 35.50 ha.

Obuhvat na otvorenom moru je do središnje linije plovnog puta.

Granica zahvata Izmjena i dopuna DSL je precizno definisana preko koordinata sljedećih tačaka:

	X	Y			
			35	6545810.06	4697432.88
			36	6545793.54	4697431.64
			37	6545790.79	4697416.35
1	6545902.44	4696602.94	38	6545788.32	4697406.61
2	6545907.61	4696836.52	39	6545751.14	4697377.80
3	6545900.85	4696838.24	40	6545734.64	4697370.26
4	6545895.30	4696801.61	41	6545724.74	4697369.71
5	6545875.80	4696738.62	42	6545718.34	4697372.65
6	6545818.66	4696751.94	43	6545707.67	4697387.40
7	6545769.91	4696763.43	44	6545687.84	4697414.83
8	6545747.26	4696776.70	45	6545679.51	4697420.07
9	6545724.61	4696788.45	46	6545672.77	4697417.29
10	6545721.45	4696806.57	47	6545657.85	4697434.41
11	6545724.85	4696836.04	48	6545648.23	4697455.59
12	6545727.15	4696846.75	49	6545655.53	4697461.71
13	6545749.23	4696886.02	50	6545649.76	4697471.14
14	6545749.44	4696919.22	51	6545643.75	4697482.49
15	6545755.30	4696923.23	52	6545631.49	4697494.49
16	6545757.20	4696937.01	53	6545636.54	4697507.13
17	6545806.29	4697104.09	54	6545644.58	4697516.93
18	6545808.47	4697128.75	55	6545656.36	4697525.07
19	6545811.14	4697135.35	56	6545691.71	4697556.99
20	6545816.34	4697157.83	57	6545700.13	4697564.92
21	6545816.74	4697163.95	58	6545723.09	4697586.86
22	6545826.94	4697190.63	59	6545734.15	4697584.72
23	6545833.66	4697229.19	60	6545750.36	4697637.67
24	6545870.50	4697298.30	61	6545757.09	4697659.09
25	6545934.39	4697359.47	62	6545764.14	4697680.04
26	6545928.17	4697365.97	63	6545770.64	4697704.25
27	6545903.08	4697393.58	64	6545778.10	4697727.81
28	6545876.29	4697420.82	65	6545785.67	4697753.91
29	6545868.97	4697414.46	66	6545799.55	4697797.46
30	6545862.50	4697412.20	67	6545720.66	4697752.66
31	6545854.13	4697412.74	68	6545673.55	4697722.23
32	6545842.36	4697420.01	69	6545656.83	4697704.00
33	6545828.19	4697432.17	70	6545651.11	4697693.20
34	6545817.63	4697431.82			

71	6545628.46	4697714.24	95	6545471.30	4697635.08
72	6545642.20	4697722.87	96	6545469.15	4697630.52
73	6545653.61	4697732.78	97	6545467.10	4697625.96
74	6545673.97	4697756.94	98	6545465.13	4697621.39
75	6545675.94	4697759.83	99	6545463.25	4697616.81
76	6545696.43	4697803.04	100	6545461.79	4697613.13
77	6545725.55	4697871.18	101	6545455.79	4697597.66
78	6545703.16	4697861.96	102	6545454.16	4697592.93
79	6545678.56	4697849.47	103	6545452.73	4697588.13
80	6545676.20	4697827.73	104	6545451.60	4697583.24
81	6545670.43	4697818.15	105	6545450.76	4697578.33
82	6545647.08	4697802.02	106	6545450.20	4697573.38
83	6545642.05	4697804.17	107	6545449.94	4697568.35
84	6545568.68	4697741.92	108	6545449.98	4697563.36
85	6545549.60	4697725.74	109	6545450.29	4697558.37
86	6545493.76	4697674.13	110	6545452.29	4697540.61
87	6545490.96	4697669.91	111	6545432.01	4697538.30
88	6545488.27	4697665.67	112	6545432.73	4697532.04
89	6545485.61	4697661.42	113	6545415.85	4697530.10
90	6545483.10	4697657.19	114	6545414.42	4697542.58
91	6545480.56	4697652.83	115	6545403.69	4697535.81
92	6545478.14	4697648.45	116	6545408.32	4697510.42
93	6545475.81	4697644.03	117	6545410.94	4697495.70
94	6545473.52	4697639.60	118	6545399.19	4697491.23

Član 3

Izmjene i dopune DSL sadrže tekstualni i grafički dio.

Član 4

Izmjene i dopune DSL donose se za period do 2020. godine.

Član 5

Izmjene i dopune DSL sadrže: izvod iz prostornog plana područja posebne namjene, granice područja za koje se donosi, detaljnu namjenu površina, ekonomsko-demografsku analizu, plan parcelacije, urbanističko-tehničke uslove za izgradnju objekata, građevinske i regulacione linije, trase infrastrukturnih mreža i saobraćajnica i smjernice za izgradnju infrastrukturnih i komunalnih objekata, nivelaciona i regulaciona rješenja, tačke i uslove priključenja na saobraćajnice, infrastrukturne mreže i komunalne objekte, smjernice urbanističkog i arhitektonskog oblikovanja prostora sa smjernicama za primjenu energetske efikasnosti i obnovljivih izvora energije, režim zaštite kulturne baštine, mjere za zaštitu životne sredine, mjere za zaštitu pejzažnih vrijednosti i smjernice za realizaciju projekata pejzažne arhitekture odnosno uređenja terena, ekonomsko tržišnu projekciju, način, faze i dinamiku realizacije plana.

Član 6

Implementacija Izmjena i dopuna DSL vršiće se u skladu sa smjernicama za realizaciju Izmjena i dopuna DSL i urbanističko-tehničkim uslovima za izgradnju objekata.

Komunalno opremanje građevinskog zemljišta obuhvaćenog Izmjenama i dopunama DSL urediće se na način propisan članom 65 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata.

Član 7

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 08-2854/4

Podgorica, 4. decembra 2014. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
Milo Đukanović, s.r.

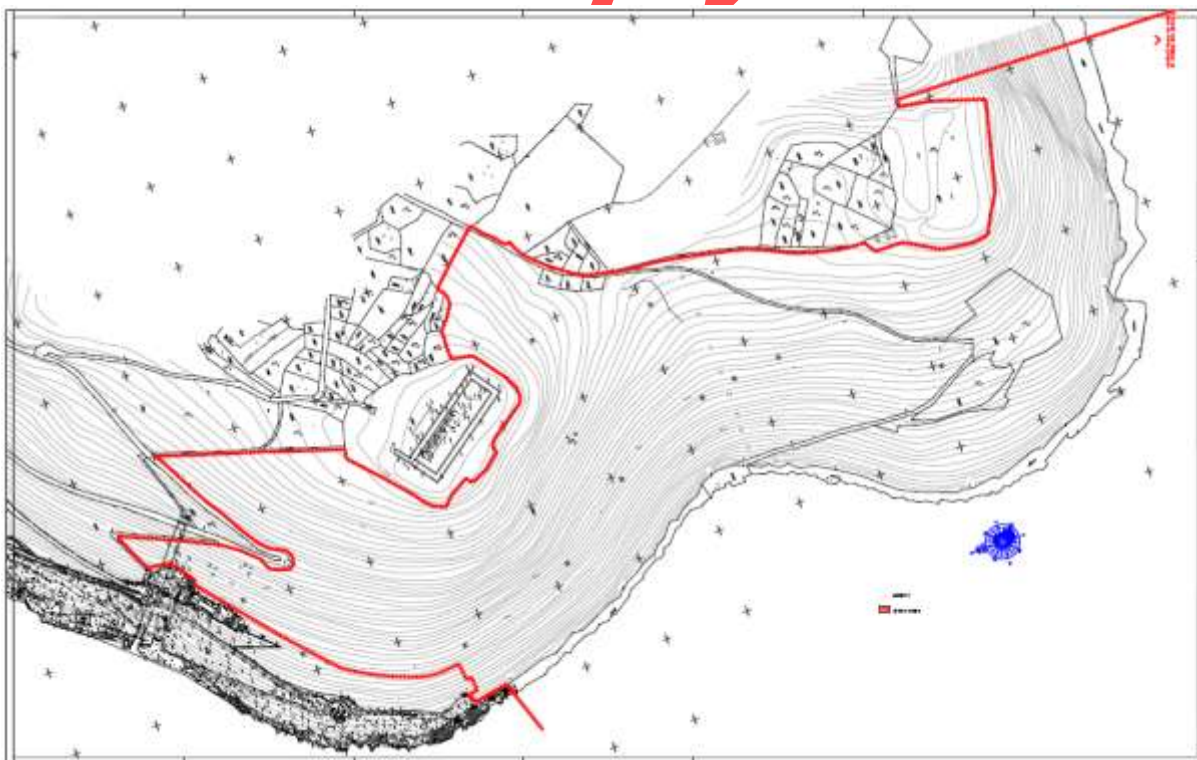
1. OPŠTI DIO

1.1. GRANICA I OBUHVAT I PLANA

Zahvat Izmjena i dopuna Državne studije lokacije „Sektor 32“, zauzima dio Sektora 32 područja Morskog dobra. Površina kopnenog dijela plana je 35,50ha.

Granica plana na sjevernom dijelu obale Jadranskog mora počinje granicom KP 1540 do granice KP 1539/1, zatim sjevernom granicom ove katastarske parcele ide sve do ukrštanja sa planiranom regulacijom saobraćajnice SAOB 1. Granica dalje prati unutrašnju stranu planirane regulacije SAOB 1 do ukrštanja sa stazom KP 1532, dalje, prema jugu, prati granicu KP 1539/1 sve do planirane regulacije saobraćajnice SAOB 3 (uključujući i nju). Granica dalje prati spoljašnju stranu planirane regulacije saobraćajnica SAOB 3, zatim SAOB 7, do ukrštanja sa KP 1536/2, čijom granicom ide dalje sve do tačke granice sektora 32 i 33, odakle se, ravnom linijom, spušta do obale Jadranskog mora.

Južna i zapadna granica je u Jadranskom moru i zahvata prostor do središnje linije plovnog puta.

Precizna granica je data na grafičkom prilogu br.01 „Geodetska podloga sa granicom plana“. Koordinate granice Plana su date u grafičkom prilogu 07 „Plan parcelacije i preparcelacije“.

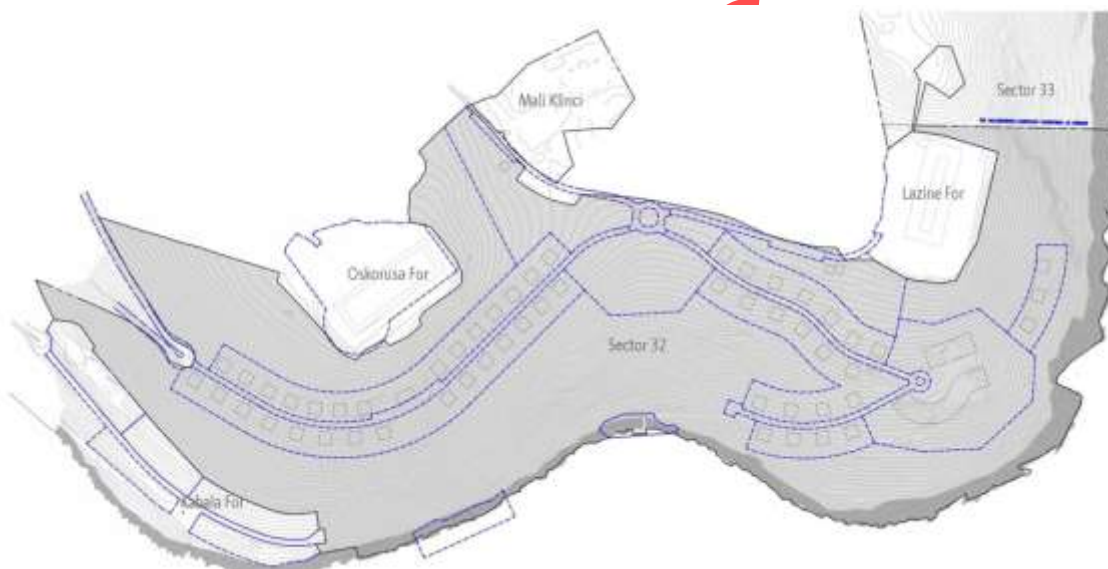
1.2. PLANSKI PERIOD

Izmjene i dopune Državne studije lokacije Sektor 32: Rose-Dobreč, donose se za period od 5 godina.

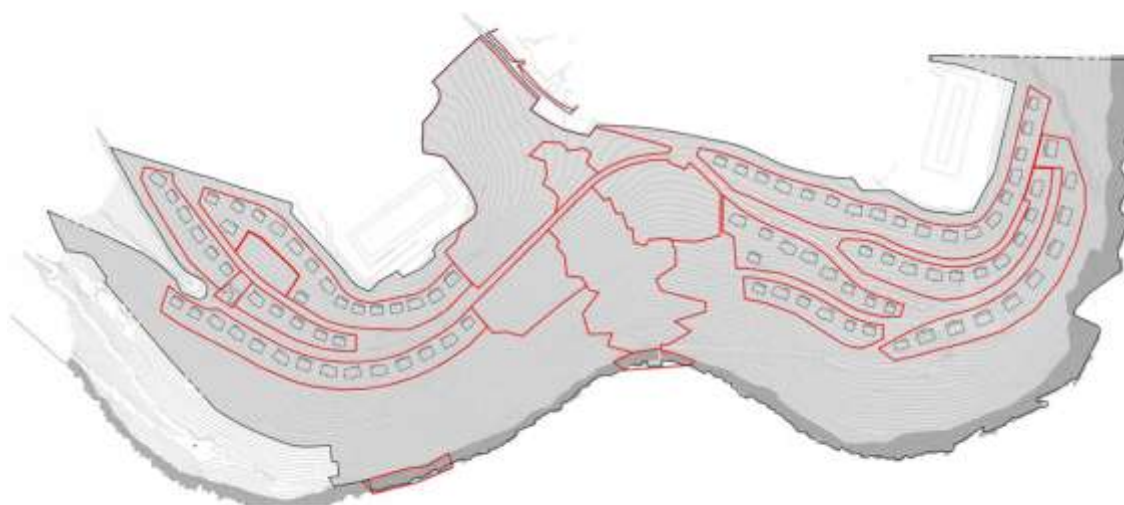
1.3. OBRAZLOŽENJE ZA IZRADU PLANSKOG DOKUMENTA

Investitor - Preduzeće „Northstar“ je, u skladu sa članom 53a Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG“, br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14), podnio inicijativu za izradu izmjena i dopuna Državne studije lokacije "Sektor 32" po skraćenom postupku.

Uz inicijativu je dostavljen Master plan „Montrose“ čijim prihvatanjem bi se omogućila realizacija strateških potreba i ciljeva investicije, doprinijelo kvalitetu turističke ponude i imidžu poluostrva Luštica, opštine Herceg Novi, Boke Kotorske i Crnogorskog primorja u cjelini.

Uporedni prikaz planiranog turističkog naselja u važećoj DSL i predložena izmjena

1.4. PRAVNI I PLANSKI OSNOV

Pravni osnov za izradu Izmjena i dopuna Državne studije lokacije „Sektor 32“ je:

- Odluka o izradi Izmjena i dopuna Državne studije lokacije „Sektor 32“, (“Službeni list CG”, broj 33/14);
- Programski zadatak za izradu Izmjena i dopuna Državne studije lokacije „Sektor 32“, pripremljen od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma
- Zakon o uređenju prostora i izgradnji objekata (“Službeni list CG”, br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14);

Planski osnov je:

- Prostorni plan područja posebne namjene za Morsko dobro (2007.)

- Prostorni plan opštine Herceg Novi (2009.).
- Državna studija lokacije za sektor 32: Rose – Dobreč (2009.)

1.5. ULAZNI PODACI

Prema Programskom zadatku za izradu Izmjena i dopuna DSL radni tim obradivača je obavio analizu:

- postojećeg stanja (stvoreni i prirodni uslovi)
 - programskih opredjeljenja korisnika prostora / investitora
 - uticaja kontaktnih zona na ovaj prostor i obrnuto
- te sagledavanje ulaznih podataka iz planova višeg reda i to:
- Prostornog plana područja posebne namjene za morsko dobro
 - Prostornog plana opštine Herceg Novi
 - važeće Državne studije lokacije za sektor 32: Rose – Dobreč

Kroz postupak izrade planskog rješenja obavljena je i analiza zahtjeva korisnika prostora odnosno vlasnika zemljišta u zahvatu plana.

U izradi plana korišćena je obimna dokumentaciona osnova i studije provjere prostornih mogućnosti, infrastrukturnih i ekoloških uslova, pejzažnog uređenja i energetske efikasnosti koje su za potrebe investitora uradile kompanije: GENSLER i RAMBOLL iz Londona.

Predloženo turističko naselje (»mix used resort«) u sektoru 32 biće dio većeg turističkog kompleksa koji zahvatati i lokaciju Mali Klinci i dio u Sektoru 33.

1.6. PROGRAMSKI ZADATAK

U poglavlju 7. Prilozi plana priložena je i kopija Odluke i Programskog zadatka za izradu DUP-a.

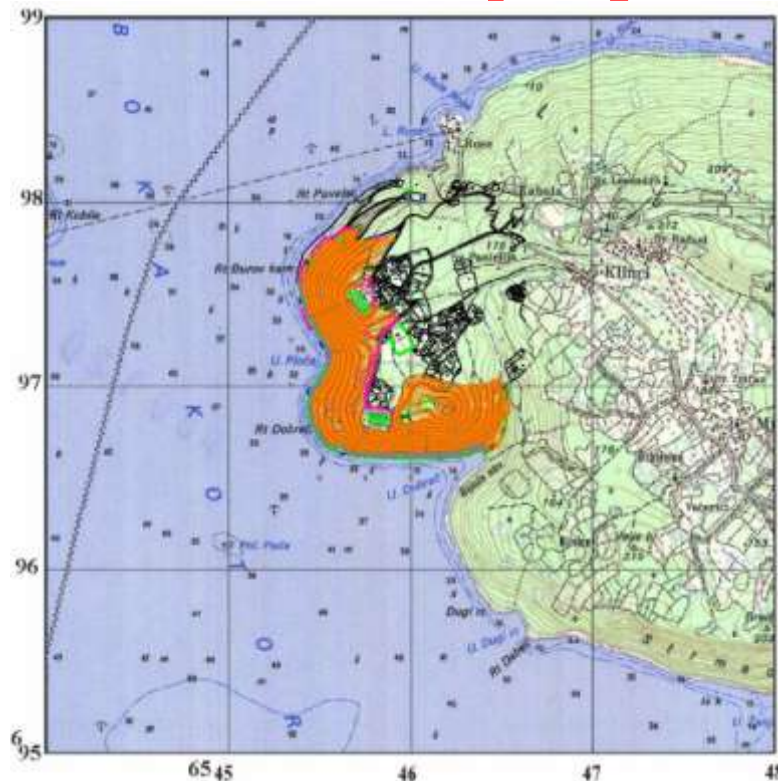
JU Službeni list

2. ANALITIČKI DIO

2.1. ANALIZA PRIRODNIH KARAKTERISTIKA PLANSKOG PODRUČJA

POLOŽAJ I ORJENTACIJA

Predmetna zona plana odnosno sektor 32 (Rose – Dobreč) nalazi se na krajnjem vrhu poluostrva Luštica.

Luštica liči na planinski greben koji razdvaja basen Boke Kotorske od otvorenog mora. Uzdužnom tektonskom depresijom poluostrvo Luštica je podjeljeno na dva dijela - sjeveroistočni i jugoistočni koji su međusobno morfološki različiti. Dužina poluostrva je 10,5 km, a širina 6km od rta Remo, na otvorenom moru, do Petrovića u Donjim Krašićima.

Zona koja je predmet plana nalazi se na sjeverozapadnom dijelu poluostrva Luštice i zahvata prostor strme padine poluostrva od uvale Rose do uvale Dobreč.

Kako je teren razuđen, orijentacija pojedinih djelova je različita, s tim što je pretežno teren okrenut sjeverozapadu.

MORFOLOŠKE KARAKTERISTIKE

Predmetna lokacija zahvata priobalni dio terena koji se nalazi na padini nagiba od 5° do preko 30° . Nadmorska visina istraživane lokacije je od morske površine do oko 170 m.n.m. Geomorfološke odlike terena, direktna su posledica geološkog sastava terena, strukturnog sklopa, endogenih i egzogenih procesa, koji su djelovali na ovom području tokom geološke evolucije.

Presudan uticaj na današnji izgled reljefa, pored endogenih sila, imali su procesi fizičko-hemijskog raspadanja stijena, denudacije, karstifikacije i abrazije. Kao produkt fizičko-mehaničkog raspadanja stijena i planarnog spiranja površinskog materijala, preko osnovne

stijene - krečnjaka na dijelu padine formiran je tanki deluvijalno-eluvijalni pokrivač, debljine najčešće do jednog metra.

S obzirom da područje Luštice izgrađuju pretežno karbonatne stijenske mase predstavljene krečnjacima i dolomitičnim krečnjacima, na širem istraživanom prostoru dominantan je uticaj karstnog procesa.

Na ovom dijelu terena pored karstnog procesa koji se manifestuje kroz razviće površinskih i podzemnih karstnih oblika, a u priobalnom dijelu terena, do izražaja je došao i proces abrazije. Djelovanjem ovog procesa u priobalnom pojasu stvoreni su strmi do vertikalni odsjeci u krečnjacima mjestimično izdjeljeni u veće blokove.

GEOLOŠKE KARAKTERISTIKE

Masivni vijenci Luštice pripadaju gornjokretacijskim krečnjacima i dolomitima složenim u antiklinalnom položaju. Obala, duž otvorenog mora, je veoma razuđena nizom manjih i većih uvala i zaliva, ali i nepristupačna i strma, mada ne i mnogo visoka. Od rta Dobreč unutrašnja strana poluostrva Luštica je tek sa blagim krivinama, širokim uvalama tako da izgleda kao zasječena naglim potezom ili da se duž ove obale odvijaju permanentni procesi intenzivnog toka vode, slično riječnoj obali u kraškom terenu.

Konfiguracija terena na području gdje su Rose, takva je da obalu čini tek uski pojas, a kosa strmen obrasla makijom, uzdiže se neposredno iznad. Maritimni uslovi pogodovali su za luku, dok je kosina terena za dugo bila smetnja razvijanju gradnje u više zone od priobalja. Tek u poslednjim dekadama taj se problem savladava objektima sa stubovima ili usječenim u terenu.

Uvidom u elaborat „Preliminarni geotehnički izvještaj za lokaciju obuhvaćenu projektom Montrose“ (Geoprojekt, 2013.) može se zaključiti da je izučavana lokacija izgrađena od karstifikovanih krečnjaka i dolomitičnih krečnjaka, u površinskom dijelu degradiranih, koji su mjestimično prekriveni tanjim slojem deluvijalno-eluvijalnih tvorevina – glina sa krečnjačkom drobinom, kao i nasutim materijalom iz lokalnih iskopa – slabije do jače zaglinjena krečnjačka drobinna, različite krupnoće.

Prema inženjerskogeološkim svojstvima na širem dijelu terena izučavane lokacije mogu se izdvojiti sledeće inženjerskogeološke grupe stijena:

- vezane stijene, predstavljene krečnjacima i dolomitičnim krečnjacima, koji izgrađuju najveći dio izučavane lokacije,
- poluvezane stijene i nevezane stijene, predstavljene deluvijalnim glinama sa sadržajem sitnije drobine i crvenicom, zastupljene u površinskom dijelu terena i kao ispuna u pukotinama i kavernama, u okviru karbonatnih sedimenata.

Tereni su dobro nosivi i stabilni, izuzev zona strmih padina i strmih do vertikalnih krečnjačkih odsjeka u priobalnom pojasu.

HIDROLOŠKE I HIDROGEOLOŠKE KARAKTERISTIKE

Na osnovu hidrogeoloških svojstava i funkcija stijenskih masa na širem području predmetne lokacije mogu se izdvojiti:

- dobro propusne stijene pukotinsko-kavernozne poroznosti predstavljene krečnjacima i dolomitičnim krečnjacima,
- kompleks slabo propusnih i nepropusnih stijena, predstavljen deluvijalnim sedimentima i crvenicama.

U okviru karbonatnih stijenskih masa, tektonski polomljenih i skaršćenih krečnjaka, zastupljen je karstni tip izdani, koji se prazni direktno u more.

Dubina karstifikacije na ovom dijelu terena, generalno je ispod nivoa mora, sudeći po vruljama, koje se mogu uočiti nakon intenzivnih padavina.

Nivo podzemnih voda na predmetnoj lokaciji je u nivou mora odnosno nekoliko centimetara iznad nivoa mora što je posledica odnosa slane i slatke vode, pa je jasno da podzemne vode neće imati uticaja na izgradnju objekata.

Takođe, treba istaći da na ovom dijelu terena, tokom rekognosciranja terena, nije registrovana nijedna hidrogeološka pojava.

Na ovom području nema stalnih površinskih tokova. Zbog intenzivne skaršćenosti terena, atmosferilije se ne zadržavaju na površini terena, već direktno poniru, i preko pukotina i kaverni otiču prema moru. Jedino je moguće kratkotrajno površinsko oticanje, odnosno slivanje voda atmosferskih taloga u vrijeme intenzivnih padavina, kada pukotine i kaverne nemaju dovoljno kapaciteta da za kratko vrijeme prime svu količinu vode..

SEIZMIČKE KARAKTERISTIKE

Prema Seizmološkoj karti SRJ (Zajednica za seizmologiju SFRJ, 1987) a koja izražava očekivane maksimalne intenzitete zemljotresa za povratni period od 500 godina, područje Luštice je u zoni IX stepena EMS 98 (evropska makro-seizmičke) ili približno ekvivalenta MSK-64, odnosno MCS.

Takođe a prema karti seizmičke rejonizacije teritorije Crne Gore (V. Radulović, B. Glavatović 1982) i seizmičke mikrojejonizacije urbanog područja Budve i Tivta (B. Glavatović, 1981) predmetna lokacija je pozicionirana u zoni IX stepena EMS 98 skale.

Uvidom u elaborat GUP Herceg Novi koji se odnosi na »Pogodnost terena za urbanizaciju« u neposrednoj blizini lokacije nalaze se tereni gdje se očekuje parcijalna pojava dinamičke nestabilnosti lokalne geotehničke sredine, što je potrebno definisati detaljnim istraživanjima Navedeni elementi treba da posluže kao ulazni podatak za dalju razradu, tehnička rješenja i projektovanje.

Za potrebe izrade prethodnog Prostornog plana Crne Gore, Republički seizmološki zavod u Podgorici uradio je posebne karte seizmičkog hazarda.

Seizmički hazard, izražen parametrima očekivanog maksimalnog intenziteta zemljotresa i maksimalnog horizontalnog ubrzanja a , obradjen je za tri povratna perioda vremena: 50, 100 i 200 godina, sa vjerovatnoćom realizacije događaja od 63%. Parametri hazarda sračunati su za nivo osnovne stijene.

U okviru Studije prirodne karakteristike, koja je radjena za potrebe novog Prostornog plana Crne Gore (2006. godine) izvršen je proračun seizmičkog hazarda za povratni period od 475 godina (EUROCOD 8) sa vjerovatnoćom realizacije od 70%.

Područje Luštice, u zahvatu ovog Plana, prema podacima ranije uradjenih seizmičkih mikrojejonizacija Tivta i Budve, može se predstaviti sledećim geotehničkim modelom.

Tip tla i dinamički parametri		
Ispucali krečnjaci	$V_p = 3000 \text{ m/s}$	$h = 10 \text{ m}$
	$V_s = 1100 \text{ m/s}$	
	$\gamma = 25 \text{ kN/m}^3$	
Kompaktni malo ispucali	$V_p = 4500 \text{ m/s}$	
	$V_s = 2200 \text{ m/s}$	
	$\gamma = 27 \text{ kN/m}^3$	

U narednoj tabeli dati su mjerodavni seizmički parametri ($a_{max}(g)$ i K_s) za povratni period – T 50, 100 i 200 godina.

Karakteristična zona	Povratni period	Maksimalno ubrzanje	Koeficijent seizmičnosti K_s
	T (god)	tla $a_{max}(g)$	
B ₃ krečnjaci	50	0,15	0,07
	100	0,19	0,10
	200	0,22	0,11

KLIMATSKE KARAKTERISTIKE

(na osnovu mjerenja na meteorološkoj stanici Herceg Novi)

Maksimalna temperatura vazduha ima srednje mjesečne maksimalne vrijednosti u najtoplijim mjesecima (jul i avgust) oko 29°C, dok u najhladnijim (januar i februar), iznosi oko 13°C. Učestalost maksimalnih temperatura pokazuje da je koncentracija najviših dnevnih temperatura tokom avgusta.

Minimalna temperatura vazduha u zimskim mjesecima ima prosječnu vrijednost oko 5°C, dok u ljetnjim mjesecima ta vrijednost iznosi oko 20°C.

Srednje mjesečne temperature vazduha pokazuju veoma pravilan hod sa maksimumom tokom jula-avgusta i minimumom tokom januara-februara. Godišnje kolebanje u prosjeku iznosi oko 16°C. Ni u jednom mjesecu srednja temperatura nije ispod 8°C. Srednja mjesečna temperatura iznad 10°C počinje relativno rano, već u martu i završava se početkom decembra. Srednja mjesečna temperatura vazduha za Herceg Novi iznosi 15,8°C.

Ekstremne mjesečne temperature vazduha pokazuju znatno pomjeranje granica. Apsolutno najviše vrijednosti temperature tokom zimskog perioda su oko 18°C, a ekstremno najniže oko 0°C, dok u ljetnjem periodu ekstremno visoke temperature imaju vrijednost oko 34°C, a ekstremno najniže oko 16°C.

Apsolutni maksimum javlja se u mjesecu avgustu 40,2°C, a minimum se javlja u mjesecu februaru 0,1°C.

Ljetnjih dana, kada najviša dnevna temperatura dostigne 25°C i više, na području Herceg Novog u prosjeku bude oko 104 godišnje, pri čemu je najveći broj ovih dana u julu i avgustu (oko 29 dana mjesečno).

Tropskih dana, kada najviša dnevna temperatura dostigne 30°C i više, na području Herceg Novog u prosjeku godišnje ima oko 28,6. Tropski dani su registrovani uglavnom u junu, julu, avgustu i septembru.

Mraznih dana, kada se najniža temperatura tokom 24 h spusti ispod 0°C, na području Herceg Novog prosječno ima oko 4 godišnje, čija pojava karakteriše mjesec decembar, januar i februar, a u rijetkim slučajevima i mart.

(Napomena: Poznavajući linearnu korelaciju između nadmorske visine i podataka o rasporedu toplih i hladnih dana, mogu se dati i neke mikroklimatske odlike na poluostrvu. Uticaji mora čine da su temperature vazduha unekoliko drugačije nego na ostalom dijelu kopna Boke Kotorske.

Srednji datum kad se temperatura vazduha prvi put zimi spusti ispod 0°C može kasniti na Luštica za ostalim kopnom u Boki, čak i 15 dana).

Opšti režim padavina na Crnogorskom primorju odlikuje se maksimumom tokom zimskog i minimumom tokom ljetnjeg perioda godine. U ukupnoj godišnjoj količini padavina najveći doprinos imaju mjeseci oktobar, novembar i decembar sa oko 30-40%, a najmanji juni, juli i avgust sa svega oko 10%.

Tokom zimskog perioda dnevni prosjek padavina iznosi prosječno 5-8 l/m², mada najveće dnevne količine mogu dostići vrijednosti preko 40 l/m². U ljetnjem periodu, dnevni prosjek padavina iznosi svega oko 1 l/m².

Prostorna raspodjela srednjih godišnjih količina padavina pokazuje relativno dobru homogenost u zoni neposredno uz more.

Srednja godišnja količina padavina za Herceg Novi iznosi 1188,8 l/m².

Ekstremne 24 h padavine za povratni period od 100 godina (procjenjene po modelu GUMBELA) za Primorje se mogu realizovati sa količinom od 234 l/m², a za Herceg Noviu 237,63 l/m².

Relativna vlažnost vazduha pokazuje veoma stabilan hod tokom godine. Maksimum srednjih mjesečnih vrijednosti javlja se tokom prelaznih mjeseci (april-maj-juni i septembar-oktobar), a minimum uglavnom tokom ljetnjeg perioda, u nekim slučajevima i tokom januara-februara.

Vrijednosti **srednje godišnje relativne vlažnosti vazduha** iznose za Herceg Novi 70,5 % (min 65,4 % u julu, max 72,7 % u oktobru i decembru).

Povećane vrijednosti oblačnosti su karakteristika zimskog dijela godine, nasuprot ljetnjem periodu kada su ove vrijednosti male. Na Primorju je tokom godine u prosjeku 4,2 desetine (42%) neba pokriveno oblacima. Oblačnost u ljetnjem periodu je manja u odnosu na prosječnu godišnju za oko 40 %.

Srednja godišnja oblačnost iznosi za Herceg Novi 4,40 (min 2,2 u julu i avgustu, max 5,6 u martu).

Prosječno godišnje Primorje ima oko 2455 časova **osunčavanja**, od kojih 931 čas u ljetnjim mjesecima (jun, jul i avgust), tj. oko 40% godišnjeg osunčavanja pripada jednoj četvrtini godine. Zimi osunčavanje je znatno smanjeno. Tokom januara Primorje ima svega oko 125 časova, što predstavlja 5% godišnje vrijednosti.

Dnevno, tokom čitave godine Primorje ima u prosjeku oko 7 časova sijanja sunca, sa dnevnim oscilacijama od +/- 3,5 časova.

Srednja mjesečna vrijednost osunčavanja iznosi za Herceg Novi 201,25 (max 327,7 u julu).

MARITIMNI USLOVI

Mjerenja i osmatranja meteoroloških i klimatskih faktora vrše se već duži niz godina na meteorološkoj stanici Herceg Novi.

Hercegnovski zaliv po svojim hidrografsko – okeanografskim karakteristikama, bitno se razlikuje od Tivatskog i Kotorskog zaliva, zbog direktnog kontakta sa vodama otvorenog mora na spojnici Rt Oštra – Rt Mirište u širini od oko 3km.

Generalni tok kretanja vode - morske struje (novembar - februar), pokazuje veliku zavisnost o uticaju otvorenog mora, a posebno struja plime i oseke. Mjerenja izvršena u ljetnjem periodu pokazuju još složeniju dinamiku vodenih masa u Hercegnovskom zalivu.

Generalni tok struji od otvorenog mora duž obale Luštica, brzinom od 0,5 čvorova. U pridenom i dubinskom sloju struje imaju ulazni smjer sa srednjom brzinom 0,06 čv. (3cm/s). Struje izlaznog smjera na dubini od 10 m prisutne su za vrijeme oseke, dok su struje uaznog smjera na većim dubinama prisutne samo za vrijeme plime.

Morske mijene dnevno iznose 22 cm, dok amplitude viših, visokih, nižih i niskih voda iznose prosječno 27,9 cm, a maksimalna višegodišnja amplituda iznosi 106,5 cm.

Morska struja ulaskom u zaliv donosi čistu morsku vodu sa pučine na čitavu obalu Luštica. Osim toga, struje ljeti rashlađuju, a zimi zagrijavaju more u zalivu.

Srednja godišnja temperatura morske vode iznosi u zalivu 19,4°C, što je za 3,3 stepena više od prosječne godišnje temperature vazduha. Značajno je za dužinu kupališne sezone da

srednja temperatura mora u površinskom sloju, 5-6 mjeseci u godini iznosi 20°C. U ljetnom periodu more se zagrijava čak do 27°C.

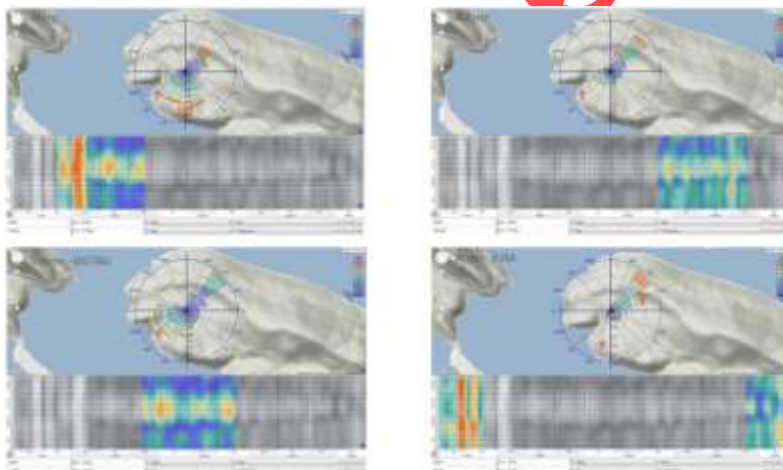
Salinitet u zalivu varira u zavisnosti od godišnjeg doba, a kreće se od 37,72 ‰ u julu do 21,82‰ u aprilu.

Providnost u zalivu, u junu dostiže 17m do 5,74m u novembru, dok na otvorenom moru iznosi 56m.

Sa stanovišta rješavanja problema stabilnosti obala, plaža i objekata u moru najznačajniji prirodni faktor su **talasi**. Nažalost, na stanici u Herceg Novom se ne vrše mjerenja karakteristika talasa već se vrše samo svakodnevna vizuelna osmatranja stanja površine mora i smjera kretanja talasa.

Poznato je da obala u Herceg Novom može biti direktno izložena dejstvu talasa velikih visina iz južnog i jugoistočnog pravca. Rezultati analize karakteristika talasa na otvorenom moru, u dubokoj vodi, ukazuju da se iz kritičnog sektora (južni -jugoistočni pravac) mogu javiti veoma veliki talasi, čije visine dostižu 6,0m. Međutim, složena konfiguracija ulaza u HercegNovski zaliv, kao i uticaj konfiguracije morskog dna pri propagaciji talasa ka obali, značajno mijenjaju karakteristike talasa u plitkoj vodi. Na promjene karakteristika talasa u plitkoj vodi najznačajniji uticaj imaju pojave refrakcije i difrakcije talasa, kao i pojava oplićavnja.

Za utvrđivanje karakteristika vjetrova na području Herceg Novog raspolagalo se rezultatima merenja vjetrova na meteorološkoj stanici Herceg Novi u periodu od 1981. do 1995. godine. Na osnovu analize rezultata mjerenja karakteristika vjetrova utvrđeno je da maksimalna brzina vetra iz istočnog pravca iznosi 18 m/s. Potrebno je naglasiti da učestalost vjetrova iz istočnog pravca nije značajna - tek 3,7%. Brzine vjetrova iz sjevernog i sjeveroistočnog pravca (bura) su znatno veće - maksimalna brzina vjetrova iz sjeveroistočnog pravca dostiže vrijednost od 30 m/s, Učestalost vjetrova iz severoistočnog pravca je znatno veća i iznosi čak 30%.

Za potrebe izrade elaborata »Monterose Concept Design« (Gensler, 2014) uradjena je analiza vjetrova po godišnjim dobima i pretežnim vjetrovima na ovom području Luštice.

PEJZAŽNE KARAKTERISTIKE

Prema pejzažnoj regionalizaciji Crne Gore¹, područje Luštice pripada pejzažnoj jedinici **Obalno područje srednjeg i južnog Primorja** koja, šire posmatrano, pripada mediteranskom tipu pejzaža. Njeni osnovni gradivni elementi su: pjeskovito-šljunkovite plaže, krečnjački grebeni, rtovi, kamenite obale i zimzelena vegetacija. Unutar ove pejzažne jedinice javlja se više tipova predjela odnosno tipovi različitog karaktera.

¹ Sektorska studija 4.3. Prirodne i pejzažne vrijednosti i zaštita prirode u Crnoj Gori (Univerzitet Crne Gore i Republički zavod za urbanizam i projektovanje, 2005)

Izvod iz Studije predjela za **obalno područje**

Za predmetnu lokaciju karakterističan tip karaktera predjela prema Studiji predjela, koja je rađena za potrebe PPPN Obalno područje je **Ogoljeni brdoviti tereni na krečnjacima**. Karakteriše ga razudenost terena sa periodično strmim i blažim nagibom; u vizurama veoma upečatljive slojevite i pločaste krečnjačke naslage stijena, neznatan antropogeni uticaj, oskudna vegetacija, prisustvo karstnih grebena obraslih degradacionim oblicima makije - garigom. Upečatljiv predioni uzorak koji se javlja unutar ovog tipa su padine obrasle stablima bora pinjola i čempresa.

Ovaj tip je u direktnoj vezi sa tipom predjela **primorskih grebena i stjenovitih obala** koji je opet povezan sa **pejzažom šljunkovito - pjeskovitih obala** i **akvatorijalnim pejzažom** kao svojim neposrednim okruženjem. S druge strane, područje zahvata plana prostorno i vizuelno komunicira sa već postojećim izgrađenim strukturama i posebno vrijednim agrikulturnim predjelima, gdje je prepoznat poseban tip predjela koji se odnosi na naselja sa tradicionalnom poljoprivredom u poljima i na terasama sa maslinjacija.

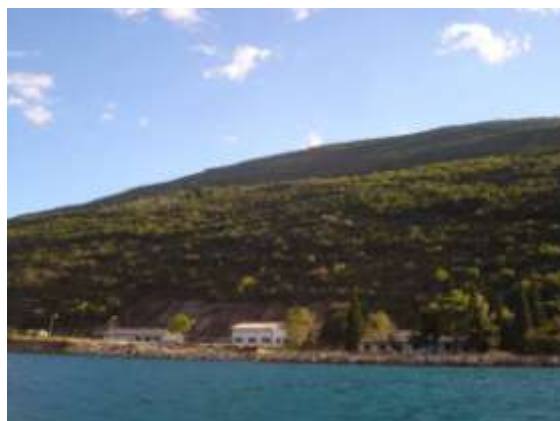
Ovaj tip predjela daje poseban identitet obalnom prostoru i kao takvog ga treba sačuvati i unaprijediti, a tamo gdje je zapušten obnoviti.

Ovdje se govori o posebnim područjima poljoprivrede koja su prepoznatljiva, specifična poljoprivredna područja, značajna za očuvanje kulturnog predjela stvorenog razvojem poljoprivrede zasnovane na primjeni tradicionalnih postupaka obrade čije je buduće postojanje jedino moguće primjenom poljoprivrednih podsticajnih mjera .

Ovakvo prisustvo više pejzažnih tipova u vidnom polju odražava se ne samo na obogaćivanje pejzažnog sadržaja već i panoramskog doživljavanja prostora. U navedenim pejzažima se reflektuju prirodne vrijednosti područja kao i određene promjene nastale kao rezultat antropogenih uticaja i različitih načina korišćenja prostora.

Sliku predjela odlikuje prožimanje prirodnih, kultivisanih i urbanih struktura. Dosadašnji razvoj je doveo do brojnih promjena karaktera ovog predjela.

Zimzelena vegetacija daje karakterističan izgled predjelu, doprinosi identitetu prostora i obezbjeđuje njegovu živopisnost tokom cijele godine. Gusta makija, kao degradacioni stadijum prirodnih šuma hrasta crnike i crnog jasena (*Orno-Quercetum ilicis*), predstavlja osnovni strukturni element ovog predjela. U zajednici dominira visoko žbunje: obična zelenika (*Phillyrea media*), veliki vrijes (*Erica arborea*), planika (*Arbutus unedo*), mirta (*Myrtus communis*), primorska kleka (*Juniperus oxycedrus*), tršlja (*Pistacia lentiscus*), tetivika (*Smilax aspera*), žukva (*Spartium junceum*), kaduljasti bušin (*Cistus salviaefolius*), šibika (*Coronilla emerus* ssp. *emeroides*), lemprika (*Viburnum tinus*), šipak (*Punica granatum*). Daljom degradacijom nastala je vegetacija gariga. To su niske i prorijeđene zimzelene, a manjim dijelom i listopadne šikare, sastavljene uglavnom od heliofilnih elemenata, pretežno grmova i polugrmova. Pripadaju svezi *Cisto-Ericion*. Posebno je interesantna zajednica drvenaste mlječike (*Euphorbia dendroides*), veoma dekorativne vrste, zaštićene nacionalnim zakonodavstvom, koja obrasta stjenovite morske klifove. Bor pinjol i alepski bor prusutan je u vidu manjih grupa i pojedinačnih stabala. Ovi zeleni masivi prekidaju pojas niske žbunaste vegetacije stvarajući kontrastne prostorne forme.

U makiju su mozaično utkana pojedinačna stabla i manje grupe maslina. To su ostaci nekadašnjih maslinjaka koji svojom sivozelenom bojom doprinose vizuelnoj dinamičnosti tamnozeleno podloge makije. Pored masline, značajno je učešće i čempresa (*Cupressus sempervirens*), takođe kultivisane vrste. Ovi elementi kulturnog pejzaža harmonično su uklopljeni u prirodno okruženje.

OCJENA S ASPEKTA PRIRODNIH USLOVA

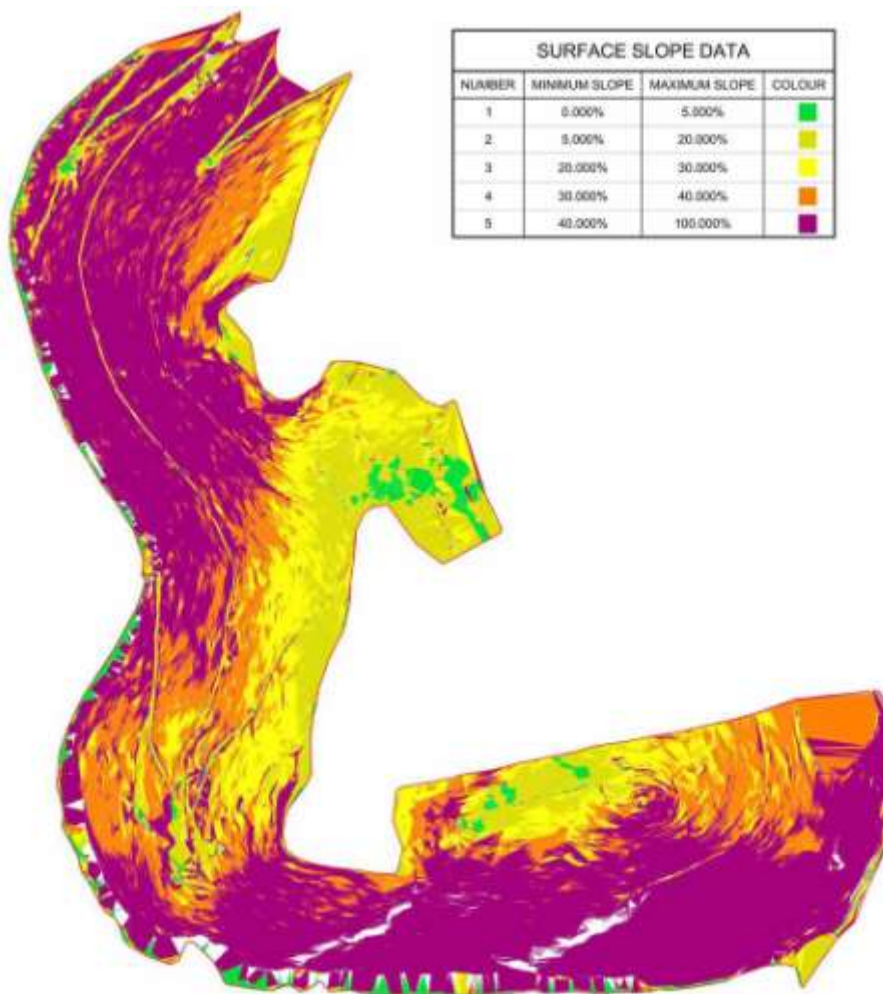
Kao ocjenu podobnosti ovog prostora za razvoj turizma treba napomenuti da prirodne nepovoljnosti terena (strma konfiguracija terena, divlja i neprohodna makija) nepovoljno utiču

na sam graditeljski proces, međutim, neobično lijepi pogledi i ljepota surovog i divljeg ambijenta prirode afirmišu ovaj prostor za razvoj elitnog turizma.

U cjelini gledano radi se o prostora sa stijenskim masama relativno povoljnih fizičko-mehaničkih svojstva koji grade dobro nosive i stabilne terene, izuzev zona strmih padina i strmih do vertikalnih krečnjačkih odsjeka u priobalnom pojasu. Eventualne nestabilnosti ogledaju se u nepovoljnom padu slojeva krečnjaka kao i u velikom nagibu terena.

Slojevi mjestimično padaju niz padinu, tj prema moru pod uglom 10-30°. Nagibi terena u pojedinim djelovima lokacije prelaze 30°, što može biti vrlo nepovoljno sa aspekta stabilnosti naročito u dinamičkim uslovima.

Za potrebe izrade elaborata »Monterose Concept Design« (Gensler, 2014) uradjena je analiza nagiba terena na ovom području Luštice.

Predmetno područje istraživanja nije bilo obuhvaćeno kompleksnim istraživanjima u okviru mikrosezmičke rejonizacije urbanih područja Crne Gore. U okviru elaborata „Preliminarni geotehnički izvještaj za lokaciju obuhvaćenu projektom Montrose“ (Geoprojekt, 2013.), po istim principima, uz primjenu navedenih kriterijuma, uradjena je karta pogodnosti terena Luštice za urbanizaciju /u poglavlju 7 „Prilozi plana“/.

U okviru uradjene karte izvršena je sledeća rejonizacija terena:

Tereni bez ograničenja za urbanizaciju

a1 – nagib od 0-5°

b1 – dubina do NPV preko 10 m,

C1 – litogenetska vrsta stijena: krečnjaci, dolomitični krečnjaci
d1 – stabilan teren,
e1 – nosivost: preko 500 kN/m²
f1 – seizmičnost; zona B3; I = 9° MCS; K_s = 0,10; Q_{max}(g) = 0,19.

Terene sa neznatnim ograničenjima za urbanizaciju

a2 – nagib od 5-20°
b2 – dubina do NPV preko 5 m,
C2 – litogenetska vrsta stijena: ispucali krečnjaci sa tankim deluvijalnim pokrivačem, debljine do 1,5 m;
d1 – stabilan teren;
e2 – nosivost: preko 400 kN/m², uz prethodno uklanjanje deluvijalnog pokrivača od zaglinjene drobine i crvenice;
f1 – seizmičnost; zona B3; I = 9° MCS; K_s = 0,10; Q_{max}(g) = 0,19.

Terene sa znatnim ograničenjem za urbanizaciju

a3 – nagib od 20-30°
b3 – dubina do NPV; 1,5 – 4 i preko 4 m,
C2 – litogenetska vrsta stijena: ispucali krečnjaci i dolomitični krečnjaci, sa tankim deluvijalnim pokrivačem;
d1, d2 – stabilan, djelimično labilan teren sa rijetkim manjim oblicima nestabilnosti;
e2 – nosivost: preko 400 kN/m², uz prethodno uklanjanje deluvijalnog pokrivača od zaglinjene drobine i crvenice;
f1 – seizmičnost; zona B3; I = 9° MCS; K_s = 0,10; Q_{max}(g) = 0,19.

Terene nepovoljni za urbanizaciju

a4 – nagib preko 30°
b3 – dubina do NPV; do 1,5; 1,5 – 4 i preko 4 m,
C2 – litogenetska vrsta stijena: tektonski oštećeni i ispucali krečnjaci koji učestvuju u gradnji strmih do vertikalnih ostenjaka u priobalnom pojasu;
d3 – uslovno stabilan i nestabilan teren u dinamičkim uslovima;
e2 – nosivost: preko 400 kN/m²,
f2 – seizmičnost; D – seizmički nedefinisan teren.

U terene bez ograničenja ili sa neznatnim ograničenjima za urbanizaciju spadaju zaravnjeni karstni platoi i blage krečnjačke padine koje prelaze u krečnjačke relativno zaravnjene platoe.

Ovaj dio terena sa nagibima od 0-20°, izgrađen je od krečnjaka i dolomitičnih krečnjaka, sa tankim deluvijalnim pokrivačem (zaglinjena drobinna i crvenice).

U terene sa znatnim ograničenjima za urbanizaciju uvršćene strme brdske padine sa nagibom 20° - 30°, između morske obale i kota oko 170 m.n.m.

U terene nepovoljne za urbanizaciju uvršćeni su strme brdske padine sa nagibom preko 30° i strmi do vertikalni ostenjaci u priobalnom pojasu. Na ovom dijelu moguće su pojave lokalnih nestabilnosti u dinamičkim uslovima, odnosno u uslovima događanja jačih zemljotresa.

2.2. ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA, NAMJENA I KAPACITETA PODRUČJA OBUHVAĆENOG PLANOM

OSNOVNE KARAKTERISTIKE PROSTORA

Prostor obuhvata Izmjena i dopuna DSL, zahvata veći dio treće funkcionalne cjeline postojećeg stanja iz važeće DSL za sektor 32 kao integralnog plana. To je veliki, kompaktni prostor veoma strmog terena, orijentacije prema Jadranskom moru, prirodnog ambijenta specifičnog za Lušticu.

U prirodnom ambijentu makije na teritoriji plana i neposrednoj blizini (van zahvata Plana) nalazi se nekoliko veoma interesantnih sadržaja kao što su austrougarske fortifikacije Kabala for, Oskoruša for i Lazine for - dijelovi integralne linije odbrane južne granice Austrougarske; kasarne bivše JNA Mali Klinci i Donji Klinci te kasarna i vojni tunel za smještaj podmornica na obali ispod tvrđave Kabala for.

Svi nabrojani sadržaji, u sprezi sa prirodnim karakteristikama čine ambijent prostora, međutim na teritoriji plana se, od svih sadržaja nalazi samo kasarna bivše JNA Donji Klinci, sa objektima u ruševnom stanju, zaraslom pripadajućom infrastrurom i malim pristanom na obli mora.

Cijeli prostor je prekriven makijom izuzev same obale mora koja je stjenovita i veoma nepristupačna. Kretanje kroz prostor je veoma otežano, pogledi su izuzetni i sve ove karakteristike upućuju na konačnu ocjenu prostora epitetom "divlja lepota".

NAMJENE PROSTORA

Dominantna namjena je šuma makije, koja pokriva oko 85% površine plana.

Kao jedina klasična namjena prostora sa urbanom strukturom i građevinskim fondom je napuštena kasarna JNA Mali Klinci koja se nalazi na KP 1546 KO Rose, koja nema nikakvih arhitektonskih niti istorijskih vrijednosti. Međutim, položaj na kojem se nalazi, jugozapadno od tvrđave Lazine for, pruža jedan od najljepših pogleda i predstavlja suštinsku vrijednost ove lokacije. Stara kasarna je uskim strmim putem povezana sa manjim pristanom na obali.

Saobraćajna matrica, u okviru plana, je u potpunosti nerazvijena i svodi se na zarasle, neprepoznatljive staze u prirodnom ambijentu makije. saobraćajni pristup lokaciji sa primarne mreže je sa puta Radovići-Rose i saobraćajnim odvajanjem od ovog puta ka tvrđavi Lazine for.

Obalni pojas je uzan, stenovit i veoma strm.

IZGRAĐENE STRUKTURE

U okviru napuštene kasarne Donji Klinci nalazi se pet objekata spratnosti od jednog do tri nivoa. Postojeći izgrađeni fond je lošeg boniteta i nije prikladan za uklapanje u novo rešenje već ga treba ukloniti.

NUMERIČKI POKAZATELJI POSTOJEĆEG STANJA

Pregled postojećih namjena površina:

namjena	površina pod namjenom (ha)	%
površine za potrebe odbrane - napuštena kasarna)	1,07	3%
ostale prirodne površine - makija	31,94	90%
drumski saobraćaj	0,55	1,5%
pristan	0,11	0,5%
stjenovita obala	1,83	5%
UKUPNO	35,50	100%

Za ukupnu teritoriju plana osnovni urbanistički pokazatelji su sledeći:

broj postojećih objekata	5
površina pod objektima	490 m ²
ukupna BRP objekata	720 m ²
spratnost na nivou plana	P - P+2
stepen zauzetosti terena na nivou plana	0,001
indeks izgrađenost na nivou plana	0,002

2.3. ANALIZA POSTOJEĆE INFRASTRUKTURE

2.3.1. SAOBRAĆAJNA INFRASTRUKTURA

Jedina značajna saobraćajnica u okviru prostora plana je opštinski put do Rosa, celom dužinom asfaltiran širine u rasponu od 4,0-5,0 m.

Sem puta za Gornje Rose koji je lokalnog karaktera, ostali su ostaci pristupnih puteva ili nekadašnjim vojnim objektima ili zapuštenim utverdama iz doba Austro-Ugarske. Svi su pod tucanikom i širine približno 3,5 - 4,0 m.

Saobraćajni pristup lokaciji sa primarne mreže je konfiguracijski moguć odvajanjem sa puta Radovići-Rose, kao i saobraćajnim odvajanjem, makadamskim putem, od ovog puta ka tvrđavi Lazine for.

2.3.2. HIDROTEHNIČKA INFRASTRUKTURA

VODOSNABDIJEVANJE

Opština Herceg Novi je solidno pokrivena vodovodnom mrežom. Vodosnabdjevanje grada se vrši sa Plata iz Hrvatske, i sa izvorišta Opačica u Kutskom Polju. Distribuciona mreža se prostire od Njivica, Igala, samog Herceg Novog, Meljina, Rivijere sa Zelenikom, Kumborom, Đenovići Baošići preko Bijele do Kamenara.

Poluostrvo Luštica kao i samo naselje Rose nisu pokrivena vodovodnom mrežom. Vodosnabdjevanje se rješava individualno, odnosno u okviru svakog objekta posebno. U okviru domaćinstava izgrađeni su tradicionalni rezervoari obično u kamenu za skladištenje kišne vode (popularno zvane „bistjerne“). U novije vrijeme grade se rezervoari većeg kapaciteta preko 5m³ od nepropusnog armiranog betona ili od poliestera kapaciteta do 5m², koji se snabdjevaju kamionima sa cisternama za vodu.

Na području same Luštice iz vodovodnog sistema Herceg Novog izgrađenim podmorskim cjevovodom 110mm je dovedena voda do rezervoara Pristan od 1000m³, smještenog na sjevernom dijelu Luštice. Dakle, velikim svojim dijelom, područje Luštice, kao i samog planskog područja, nije pokriveno gradskim vodovodnim sistemom.

ODVOĐENJE OTPADNIH VODA

Na nivou Opštine Herceg Novi, kanalizacioni sistem Herceg Novog je u prilično dobrom stanju i pokriva skoro cijelo gradsko područje. Gradsko područje opštine Herceg Novi prostire se u vidu izduženog pojasa duž severne obale zaliva Boke Kotorske. Najveća koncentracija stalnog stanovništva je u zoni Igalo/Herceg Novi/Meljine i Bijela.

Sakupljena opadna voda sa područja od Igala do Meljina se neprečišćena ispušta kroz podmorski ispus Forte Mare dužine 1600m.

Od ukupno 32,000 stalnih stanovnika opštine Herceg Novi, oko 26,000 živi unutar gradskog područja, dok preostalo stanovništvo naseljava manja naselja na padinama planinskog masiva, kao i na poluostrvu Luštica gdje je smješteno područje Rose - Dobreč.

Samo područje Rose - Dobreč nije pokriveno kanalizacionom mrežom. Fekalne komunalne vode se iz objekata odvođe "septičkim jamama", što su u stvari upojni bunari i dvokomornim jamama gdje je prva trulište, a druga je prelivna. Što se tiče područja Rosa, objekat Fortica ima izvedenu kanalizaciju profila 300mm u dužini od 50 m, sa ispustom u more na dubini u more od oko 10m.

ODVOĐENJE KIŠNIH VODA

Kao i svuda na Crnogorskom primorju i u opštini Herceg Novi je nepotpuno riješeno odvođenje kišnih voda.

U samim Rosama odvođenje kišnih voda nije regulisano kanalizacionom mrežom. U pojedinim objektima kišnica sa krovnih površina se prihvata olucima i odvodi do rezervoara za kišnicu koja se koristi dalje za tehničku vodu u domaćinstvu. Ovakav način korišćenja kišnice u tehničke svrhe smanjuje slobodno oticanje kišnice oko objekata.

2.3.3. UPRAVLJANJE OTPADOM

Upravljanje otpadom na teritoriji Opštine Herceg Novi vrši preduzeće „Čistoća” doo.

Plan sakupljanja otpada na teritoriji Opštine (2009-2013) definiše se po zonama: Igalo i Herceg Novi, pojas ostalih naselja hercegnovske rivijere, zona kojom upravlja JP MDCG, zona ruralnih naselja i poluostrvo Luštica. Ovakav sistem upravljanja otpadom ukazuje na najefektivnije rješenje za životnu sredinu u opštini Herceg Novi i baziran je na dugogodišnjem iskustvu u planiranju najoptimalnije upotrebe tehničkih i ljudskih resursa javnih preduzeća

Prostor naselja na poluostrvu Luštica, regulisan je u dva režima sakupljanja i to: od 01.07. do 15.09. svakodnevno, a od 15.09. do 30.06. dva puta sedmično.

Otpad iz Herceg Novog se odlaže na neuređenu deponiju - lokaciju privremenog skladištenja komunalnog otpada na lokaciju Ubli – Tisova greda, a prema planu je predviđena sanacija ove neuređene deponije i izgradnja sanitarne deponije na Ublima mikrolokacija Duboki do.

Na teritoriji Opštine, postoji reciklažno dvorište i transfer stanica u Meljinama.

2.3.4. ELEKTROENERGETSKA INFRASTRUKTURA

Podaci CGES, ED Herceg Novi (FC ED EPCG) i izvodi planova višeg reda

Elektroprenosna mreža

Prema dostupnim podacima u zahvatu Plana nema kapaciteta prenosne mreže (naponski nivoi veći od 110 kV).

Po PUP Opštine Tivat postoje projekcije po kojima bi TS "Klinci" trebala da se gradi kao 110/35(20) kV i po PUP Opštine Herceg Novi postoji predviđena izgradnja kabla 110 kV prema lokaciji TS „Klinci“, pa se ova nejasnoća ili neuskладjenost planova višeg reda samo navodi kao podatak. Planom će biti uvažena planska osnova da se u PPO HN tretira izgradnja 35 kV kablovske veze sa TS 35/10 kV2x8 MVA "Kobila" do TS 35/10 kV 2x8 MVA "Klinci".

TS 35/10 kV i 35 kV mreža

Postojeće stanje na zahvatu karakteriše neizgradjenost energetske infrastrukture. U kontaktnoj zoni se planira izgradnja TS 35/10 kV "Kobila" 2x8 MVA koja će povezivati podmorskim i podzemnim kablom 35 kV sa planiranom TS 35/10 kV "Klinci". Ovaj 35 kV kabal će dijelom prelaziti podmorskom vezom preko Bokokotorskog zaliva i dijelom podzemno saobraćajnicama na ivici zahvata lokacije. Dijelom će trasom polaganja 35 kV kabal biti položena i 10 kV kablovska veza u istom rovu uz mehaničko odvajanje i polaganje na različitoj dubini, a u svemu prema tehničkim preporukama za izgradnju podzemnih elektrodistributivnih mreža.

GUP Herceg Novi ne sadrži rješenje dugoročnog napajanja električnom energijom područja Luštica. Prostorni plan područja morskog dobra i Prostorni plan opštine Herceg Novi, predviđaju izgradnju TS 35/10 kV „Klinci“ koja bi imala dvije mogućnosti napajanja: izgradnja DV 35 kV "Klinci"- "Pržno" i DV 35 kV "Klinci"- "Kumbor", koji bi na potezu Pristan-Kumbor prešao u podmorski kablovski. vod.

Pitanje izbora jednog srednjeg napona (20KV) umjesto postojeća dva (35 kV i 10 kV) i jedne direktne transformacije (110/20 kV) umjesto dvije (110/35 kV i 35/10 kV) koje se nameće nakon usvajanja strategije razvoja energetike Crne Gore do 2025 godine na što ukazuju i smjernice EPCG, vjerovatno će usloviti potrebu preispitivanja rješenja sa transformacijom 35/10 kV. Tome u prilog ide veliki interes potencijalnih investitora za područje Luštica koje bi u bliskoj budućnosti moglo da postane veliki konzum, i potreba za obezbjeđenjem sigurnosti napajanja sa manje beznaponskih pauza što u uslovima jakih i intenzivnih atmosferskih pražnjenja kakvi postoje na prostranom poluostrvu Luštica ne mogu obezbijediti naponski nivoi 10KV i 35KV. Očigledna je dugoročnost i racionalnost rješenja sa jednim srednjim naponom.

Izgradnjom primarnog izvora napajanja 35/10 kV (ili 110/20 kV) stvorili bi se uslovi za priključak na elektrodistributivnu mrežu objekata u zoni obuhvata DSL. Rješenje priključka i razvod priključnih vodova VN je grafički prikazan u prilogu. Rješenje predviđa napajanje preko dva napojna podzemna kablovska voda koji će povezivati TS po sistemu ulaz-izlaz i koji će omogućiti potpunu rezervu i sigurnost u slučaju kvara na jednom od kb. vodova. Rješenje omogućava poboljšanje pogonske sigurnosti u neposrednom okruženju kao što je stari dio naselja Rose, uključenjem nove TS „Rose“ (koja je predviđena DUP Rose) u projektovani razvod mreže VN .

TS 10/0,4 kV i 10 kV mreža

Na osnovu podataka dobijenih od EPCG, FC ED CG tj. Elektrodistribucija Herceg Novi (od 11.03 2013 g.) o postojećem i planiranom stanju na području zahvata DSL »Rose–Dobreč« Sektor 32 na predmetnom zahvatu postoji mreža niskog napona na području „Malih Rosa“ za potrebe priključka individualnih stambenih objekata i javne rasvjete na uređenoj obali sa pristaništem.

Naselje Rose se napaja električnom energijom iz stubne TS 10/0,4 kV 250 kVA "Rose" locirane iznad naselja i izvan obuhvata plana. U blizini stare tvrđave, izvan obuhvata ovog plana locirana je TS 10/04 kV 100 kVA „Kabala“.

Obije TS napaja zajednički nadzemni vod 10 kV priključen u obližnje rasklopno postrojenje „Klinci“. Iz ovog RP izlaze još tri DV 10 kV: prema uvali Žanjice i selu Brguli, Pristanu-Rakitama, Zabrdju-Obosniku. Ukupna dužina mreže 10 kV napajane iz ovog rasklopišta je oko 30 km sa 17 trafo stanica, većinom stubnih (ST). Rasklopište "Klinci" povezuje DV 10 kV, dug 12 km sa TS 35/10 kV "Pržno" u Radovićima na području opštine Tivat iz koje se u normalnom pogonu napaja cjelokupno područje Luštice.

Za mrežu 10 kV se može reći da je zastarjela, starosti u prosjeku preko 40 godina; Većim dijelom izgrađena na drvenim stubovima, ukupne dužine preko 40 km. Građena je neplanski, sa mnogo "otcjepa" koji predstavljaju loša mjesta u mreži. Najveće jednovremeno opterećenje na DV Pržno-Klinci registrovano u julu 2007 god. iznosilo je 710 kVA što u konkretnim uslovima razvoda 10kV mreže uzrokuje loše naponske prilike.

Za područje Luštice karakteristična su česta i jaka atmosferska pražnjenja naročito za vrijeme ljetnjih oluja, što ima za posledicu kod postojeće konfiguracije i kvaliteta VN mreže, česte i duge prekide u napajanju potrošača električnom energijom.

U analizi EPCG: "Smjernice i potrebni podaci za izradu studija lokacije na području crnogorskog primorja" konstatuje se: "... područje Luštice može se sa aspekta postojećih energetske kapaciteta tretirati kao neelektificirano područje".

2.3.5. ELEKTRONSKA KOMUNIKACIONA INFRASTRUKTURA

Pregled postojećeg stanja elektronskih komunikacija na području Rosa se bazira na podacima dobijenim od EKIPa za Opštinu Herceg Novi. Na užem području Rosa postoji fiksna elektronska komunikaciona mreža koncentrisana na RSS Rose, koji je povezan sa glavnim telekomunikacionim čvorištem TKC Herceg Novi. Navedena elektronska komunikaciona mreža omogućuje savremene broadband servise i usluge fiksne telefonije.

Na dijelu DSL Rose nema elektronske komunikacione mreže, pa ni savremenih elektronskih servisa, pa se stoga ukazuje potreba za planiranjem u skladu sa savremenim trendovima razvoja elektronskih komunikacija.

Procjena postojećeg stanja u Herceg Novskoj opštini je zasnovana na izvornim podacima o broju instaliranih i aktivnih priključaka, broju korisnika pojedinih servisa, broju stanovnika sa poređenjem sa prosjekom CG i EU, kako bi planiranje bilo zasnovano na realnim osnovama (broju i strukturi stanovništva, pokrivenosti teritorije i populacije, strategijama razvoja i sl.). Međutim, ovo se trenutno ne odnosi na predmetno područje koje ima samo sezonski karakter.

Usluge fiksne telefonije pružaju 3 operatera:

A.) Crnogorski telekom, koji ima u funkciji 26 komutacionih čvorova:

HN TKC Herceg Novi, HN RSS Igalo, HN RSS Mokrine, HN RSS Sutorina, HN RSS Žvinje, HN RSS Kamenari, HN RSS Njivice, HN RSS Topla, HN RSS Baošići, HN RSS Kamen , HN RSS Podi, HN RSS Topla II, HN RSS Bijela, HN RSS Kumbor, HN RSS Ratiševina, HN RSS Zabrdje, HN RSS Bijla školjka, HN RSS Kut, HN RSS Rose, HN RSS Zelenika, HN RSS Debeli Brijeg, HN RSS Meljine, HN RSS Savina, HN RSS Đenovići, HN RSS Gomila , HN RSS Mojdež ,

U okviru fiksne mreže Crnogorskog telekoma u funkciji su sledeći aktivni priključci: 10797 PSTN, 323 ISDN, 3018 IMS, 43 IP centrex FTTH i 96 ruralnih aktivnih priključaka

B.)M: tel ima u funkciji 53 aktivnih telefonskih priključaka putem WiMax tehnologije,

C.) Pošta Crne Gore u svojim poslovnicama pruža uslugu javnih telefonskih govornica na lokacijama Baošići - 6 VoIP govornice, Bijela - 3 VoIP govornice, Đenovići - 4 VoIP govornice, H.Novi - 3 VoIP govornice, Igalo - 8 VoIP govornice, Meljine - 4 PSTN govornice, Zelenika - 4 PSTN govornice. Ukupno 8 PSTN govornica i 24 VoIP govornica.

Usluge fiksnog širokopojasanog pristupa Internetu pružaju 5 operatera:

- A.) Crnogorski telekom koji ima u funkciji 110 putem Dial up, 183 aktivna priključka putem optike, 5715 aktivnih ADSL priključaka u okviru 26 ADSL čvorišta:
HN TKC Herceg Novi, HN RSS Igalo, HN RSS Mokrine, HN RSS Sutorina, HN RSS Žvinje, HN RSS Kamenari, HN RSS Njivice, HN RSS Topla, HN RSS Baošići, HN RSS Kameno, HN RSS Podi, HN RSS Topla II, HN RSS Bijela, HN RSS Kumbor, HN RSS Ratiševina, HN RSS Zabrdje, HN RSS Bijela školjka, HN RSS Kutli, HN RSS Rose, HN RSS Zelenika, HN RSS Debeli Brijeg, HN RSS Meljine, HN RSS Savina, HN RSS Đenovići, HN RSS Gomila, HN RSS Mojdež
- B.) M: kabal ima u funkciji 696 aktivnih priključka putem KDS tehnologije,
- C.) WiMax Montenegro ima u funkciji 22 priključka putem WiMax tehnologije,
- D.) M: tel ima u funkciji 111 priključka putem WiMax tehnologije,
- E.) SBS Montenegro ima u funkciji 6 aktivnih priključaka putem postojeće satelitske opreme.

Usluge mobilnih elektronskih komunikacija pružaju 3 operatera:

- A.) Crnogorski telekom koji ima 14902 aktivnih SIM kartica,
- B.) Telenor koji ima 15670 aktivnih SIM kartica,
- C.) M:tel koji ima 13283 aktivnih SIM kartica.

Usluge fiksnog-bežičnog širokopojasnog pristupa Internetu pruža Crnogorski telekom preko Wi-Fi tehnologije,

Usluge distribucija AVM sadržaja programa pružaju 4 operatera:

- A.) Crnogorski telekom pruža uslugu za 4919 korisnika putem IP TV tehnologije,
- B.) M: kabal ovu uslugu pruža za 1359 korisnika putem KDS tehnologije,
- C.) BBM ovu uslugu pruža za 1804 korisnika putem Multichannel Multipoint Distribution Service (MMDS) tehnologije,
- D.) Total TV Montenegro ovu uslugu pruža za 2152 korisnika putem Direc to home (DTH) tehnologije.

Uslugu zemaljske radio difuzije pruža Radio difuzni centar, putem svojih objekata (antenskih stubova i sistema), koji su navedeni u prilogima.

Prema podacima iz Montstata od poslednjeg popisa, opština Herceg Novi broji 30864 stanovnika i 11133 domaćinstva.

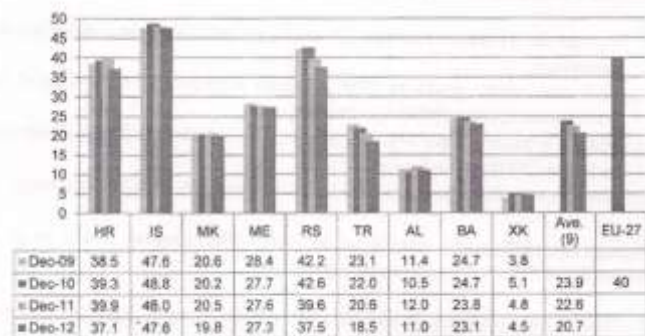
1. Penetracija fiksne telefonije u opštini H.Novi 46,53%,
2. Penetracija fiksnog širokopojasnog pristupa internetu je 22,17%,
3. Penetracija mobilne telefonije je 142,09%.

Sa ciljem da se adekvatno procijeni stepen razvoja elektronskih komunikacija u Herceg Novom, kao usporedni faktor mogu poslužiti podaci o penetraciji fiksne i mobilne telefonije i fiksnog širokopojasnog internet pristupa za Crnu Goru i za nekoliko država obuhvaćenih izvještajem „Enlargement countries monitoring report 3 – Annex February 2014,“ (Cullen International). Poređenje penetracije fiksne i mobilne telefonije i širokopojasnog pristupa internetu za Herceg Novi sa prosjekom za Crnu Goru (tabela 1 u prilogu EKIPa), kao i sa prosjekom za posmatrane zemlje i prosjekom EU-27 (dijagram 1,2,3 u prilogu EKIPa) ukazuje sledeće:

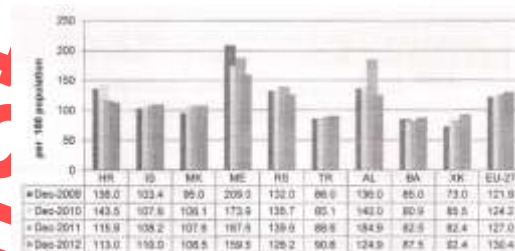
- penetracija fiksne telefonije je znatno iznad prosjeka u CG i iznad prosjeka u EU,
- penetracija fiksnog širokopojasnog interneta je iznad prosjeka u CG i ispod prosjeka u EU,
- penetracija mobilne telefonije je ispod prosjeka u CG i iznad prosjeka u EU.

Penetracija fiksne telefonije u CG	Penetracija mobilne telefonije u CG	Penetracija fiksnog širokopojasnog pristupa u CG
27,3%	159,5%	14,1%

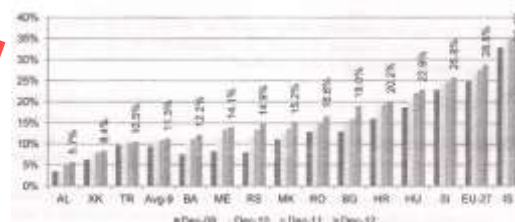
Tabela 1 : Penetracija fiksne i mobilne telefonije, fiksnog i mobilnog širokopojasnog pristupa za Crnu Goru. Izvor: Cullen International-a „Enlargement countries monitoring report 4 – February 2014“.

Dijagram 1: Penetracija fiksne telefonije. Izvor: Cullen International-a „Enlargement countries monitoring report 4 – February 2014“.

Dijagram 2: Penetracija mobilne telefonije. Izvor: Cullen International-a „Enlargement countries monitoring report 4 – February 2014“.

Dijagram 3: Penetracija fiksnog širokopojasnog pristupa. Izvor: Cullen International-a „Enlargement countries monitoring report 4 – February 2014“.

Ako se uzme u obzir da domaćinstvo u Herceg Novom broji 4 člana (iznad prosjeka u EU), a da su usluge fiksne telefonije, fiksnog širokopojsnog pristupa internetu i distribucija AVM sadržaja zastupljene na nivou domaćinstva, značajan podatak je i penetracija ovih usluga izračunata po metodologiji koja uzima u obzir broj domaćinstava i broj priključaka za fizička lica (tabela 2 EKIP) .

Prema ovoj metodologiji konstatuje se:

1. Penetracija fiksne telefonije u Herceg Novom je 113,46 % , što je znatno iznad prosjeka u Crnoj Gori,
2. Penetracija fiksnog širokopojasnog pristupa u Herceg Novom je 55,23%, što je znatno iznad prosjeka u Crnoj Gori,
3. Penetracija broja priključaka distribucije AVM sadržaja u Herceg Novom iznosi 91,86% , što je znatno iznad prosjeka u Crnoj Gori.

Penetracija fiksne telefonije u CG na nivou domaćinstava	Penetracija fiksnog širokopojasnog pristupa u CG na nivou domaćinstava	Penetracija distribucije AVM sadržaja u CG na nivou domaćinstava
75,28%	41,15%	76,17%

Tabela 2 : Penetracija fiksne telefonije, fiksnog širokopojasnog pristupa i distribucije RTV programa za Crnu Goru na nivou domaćinstva. Izvor: Podaci prikupljeni od operatora 31.12.2013.

Relevantni podaci vezani za predmetno područje kao i područje Opštine Herceg Novom dati su u prilogu EKIP a: Podaci i preporuke za izradu planova na Luštica gdje je u sledećim priložima dat pregled:

- komutacioni sistemi CT
- penetracija fiksne, mobilne i fiksnog širokopojasnog interneta i distribucije RTV programa
- infrastrukturni operateri i servisi
- antenski stubovi operatera elektronskih komunikacija
- radio bazne stanice RBS operatera elektronskih komunikacija
- zgrade operatera elektronskih komunikacija

Na osnovu iznijetih činjenica i uvida u postojeće stanje, jasan je zaključak da je neophodna i izgradnja elektronske komunikacione mreže, kablovske distributivne mreže i elektronske kablovske kanalizacije. Takođe je potrebna izgradnja RBS mobilne telefonije, MMDS stanica i WiMax stanica, u skladu sa savremenim trendovima razvoja elektronskih komunikacija, implementacije novih tržišta i tehnologija, liberalizacije tržišta i konkurencija u sektoru elektronskih komunikacija, koji treba da doprinesu bržem razvoju elektronskih komunikacija i povećanju broja servisa.

JU Službeni list

2.4. ANALIZA POSTOJEĆE PLANSKE DOKUMENTACIJE

2.4.1. PROSTORNI PLAN PODRUČJA POSEBNE NAMJENE ZA MORSKO DOBRO (2007)

Prostorni plan za područje posebne namjene Morskog dobra primjenjuje se adekvatnom razradom na nižim nivoima ili direktnom primjenom odredbi ovog plana.

Za svaki od 68 sektora Morskog dobra je dat:

- pregled osnovnih namjena prostora sa smjernicama i napomenama,
- smjernice za tipove kupališta
- smjernice zaštite i smjernice za sprovođenje ovog plana.

U zoni Morskog dobra prikazani su i zaštićeni prostori i pojedinačni objekti prirode i kulture i njihov status.

Zona BOKA KOTORSKA

Opština Herceg Novi

Luštica

broj sektora: 32	Rose – Dobreč
osnovne namjene	hotelsko-turistički kompleks Male Rose ronilački centar izgrađena obala sa pristaništem hotelski kompleksi Kabala For i na platou neizgrađena obala (stijene i makija)
smjernice za kupališta	javna - djelimično uređena kupališta hotelska uređena kupališta (na mjestima blizu novih turističkih kompleksa)
smjernice za zaštitu	očuvanje autentičnog pejzaža, pažljiv odnos prema postojećoj vegetaciji i njeno uklapanje u rješenja turističkih kompleksa ambijentalna cjelina Rosa, sa prethodnom zaštitom podvodni arheološki lokalitet Malo Rose
smjernice za sprovođenje	važeći DUP i studije lokacije za nove turističke komplekse uslovi PPPNMD za kupališta i šetališta (direktno sprovođenje)

Ukoliko je zona morskog dobra sastavni dio naseljske strukture ili funkcionalnog zaledja kupališta, za nju je potrebna dalja razrada (studija lokacije), s tim da bi ona trebalo da ima i provjeru namjena i infrastrukturnih sistema u odnosu na kontaktnu zonu. Time bi se postiglo integralno upravljanje priobalnim prostorom.

Na području predmetnog sektora u zoni morskog dobra su predviđene slijedeće namjene:

Turistički objekti i kompleksi

Turistički kompleksi obuhvataju dijelove Morskog dobra koji pored smještajnih kapaciteta imaju i pripadajuće kupališne i rekreativne sadržaje, zelenilo i interne komunikacije.

Kod planiranja turističkih sadržaja koristi se normativ od 60 m² slobodnog i zelenog prostora po ležaju u objektima sa 3*, 80 m² u objektu sa 4* i 100 m² u objektima sa 5*. U ovaj prostor ulaze i kupališta.

Gradnju, osim na zatečenim gradskim lokacijama maksimalno povući od mora, a taj prostor treba adekvatno pejzažno urediti sa minimum intervencija.

Sportski i rekreativni objekti

Sportski i rekreativni objekti nalaze se kako u sklopu naselja tako i turističkih kompleksa, gdje uglavnom predstavljaju prateće sadržaje.

Naseljska struktura

Naseljska struktura podrazumijeva veće zahvate Morskog dobra na kopnu koji pored izgrađene obale pokrivaju i površine za stambene, turističke, privredne i javne sadržaje, te razne oblike urbanog zelenila.

Urbano izgrađena obala

Urbano izgrađeni vid obale predstavlja urbano uređenu i izgrađenu obalu, bez obzira na karakter i funkciju naselja, odnosno bez obzira da li je riječ o stalno nastanjenom naselju ili povremeno nastanjenom - turističkom.

Dio takve obale čine uređena gradska kupališta kao i šetalište uz more (lungo mare).

Lučko-operativna obala

Lučko-operativni vid izgrađene obale podrazumijeva izgrađenu lučko-operativnu infrastrukturu za pružanje jednostavnih (mandračići, pristaništa i privezišta) - do usluga najvišeg nivoa (marine i luke).

Pristaništa su izgrađeni djelovi obale koja obezbjeđuje uslove za vez plovila i obavljanje jednostavnih lučkih operacija (ukrcaj i iskrcaj putnika ili manjih količina pakovanog tereta).

Pristaništa su nekada služila za pristajanje brodova linijskog saobraćaja, a sada najčešće za izletničke ture i prihvat nautičkih plovila.

Komercijalna privezišta su posebno izgrađeni i uređeni obalni prostori za privez plovila, uz turističke komplekse i sadržaje.

Kupališta

Kupališta su sva pogodna mjesta, bilo da su prirodna (šljunkovita, pjeskovita, kamenita, stjenovita) ili vještačka (izgrađeni prostori na i pored obale) na kojima se može rekreativno kupati i sunčati.

Kupalište može imati više kupališnih jedinica, organizovanih u zavisnosti od namjene, a svaka je ponaosob opremljena kao cjelina.

Po namjeni kupališta se dijele na sljedeće kategorije: javna, hotelska i specijalna.

Javno kupalište je ono koje mogu koristiti svi pod jednakim uslovima. Može biti gradsko ili izletničko (van naselja) i potpuno ili djelimično uređeno.

Gradsko kupalište je frontalni dio naseljene zone i njegov kontakt sa morem. Pored kupališnog karaktera može da ima i funkciju zabave, sporta, rekreacije, javnih događaja itd.

Hotelsko kupalište, predstavlja sastavni dio turističkog (hotelsko-smještajnog) kompleksa.

Ono je dimenzionisano prema njegovom kapacitetu, jer je pristup gostima van hotela uglavnom ograničen. To su uređena kupališta po najvišim standardima, male gustine i velikog komfora. Kupalište može biti produženi lobi hotela i na njemu mogu biti organizovani bazeni, sportski i rekreativni sadržaji sa animatorskom službom i ugostiteljskim uslugama.

Kod kapacitiranja kupališta koristi se normativ od 4 do 8 m² po kupalištu, a kod hotelskih i ekskluzivnih i više.

Po stepenu uređenosti kupališta se dijele na: uređena, djelimično uređena i prirodna – zaštićena.

Uređena kupališta su ona koja u potpunosti ispunjavaju organizaciono-tehničke, infrastrukturne, higijenske, i bezbjedonosne uslove, shodno važećim propisima.

Djelimično uređena kupališta su ona koja u potpunosti ispunjavaju organizacione i higijenske uslove, a djelimično infrastrukturne i bezbjedonosne uslove.

Prirodna – zaštićena kupališta su ona koja imaju posebne prirodne vrijednosti ili su zaštićena kao prirodna dobra.

Neizgrađena obala

Neizgrađena obala uglavnom podrazumijeva visoku, klifovsku obalu, mahom ogoljelu ili stjenovitu, nepristupačnu i nepogodnu za gradnju. Na odredjenim lokacijama ta neizgrađenost je posljedica vojno-strateškog značaja tog dijela obale.

Na pojedinim dijelovima ovakve obale, ukoliko to nije zabranjeno, moguće je uz minimalne intervencije formirati pristupne staze i kupališta za turističke komplekse koji se nalaze u zaledju.

Vegetacija na slabim tlima

Vegetacija na slabim tlima podrazumjeva: makiju, razne sekundarne degradirane šikare, antropogene trnjike, stalno-zelene garige i listopadne šibljake.

Šire odrednice koje se odnose na prostor Rosa

Pretvaranje vojnih objekata u turističke zone

Prodaja vojnog zemljišta na primorju obezbijediće potencijal za nove turističke zone unutar priobalja. Tu je moguće pored smještajnih kapaciteta predvidjeti i ostale prateće komercijalne, sportsko-rekreativne, nautičke sadržaje, a u skladu sa odredbama ovog plana, uslovima i ograničenjima zaštite i kapaciteta konkretnog prostora.

Dodatne lokacije mogu da budu razmotrene kao prioritet turističkog razvoja, ukoliko tokom narednog perioda se pokaže da nisu više neophodne sa specijalnom namjenom. Tu je moguće pored smještajnih kapaciteta predvidjeti i ostale prateće komercijalne, sportsko-rekreativne, nautičke sadržaje, a u skladu sa odredbama ovog plana, uslovima i ograničenjima zaštite i kapaciteta konkretnog prostora.

Sport i rekreacija

Prema predloženoj koncepciji uređenja priobalja i planerskim uslovima sportova predložen je program sportskih sadržaja i lokaliteta, koji treba da zadovolji zahtjeve posjetilaca za sportskim aktivnostima (aktivno bavljenje sportom, rekreativno bavljenje sportom i rekreacijom i avanturističko bavljenje rekreacijom sportom).

Rose su prepoznate kao **centar za sportsko ronjenje**.

Za rekreativno bavljenje sportovima i rekreacijom planirani su između sljedeći sportovi: šetnja duž obale, pješčka staza uz obalu; vožnje biciklima, rolerima duž staze uz obalu; jedrenje amatersko; plivanje i kupanje na svim plažama ...

Rekreativno bavljenje sportovima je predviđeno za masovne posjete i zato je planirano uz svaku plažu, ili hotelski kompleks srazmjerno planiranim kapacitetima i broju stanovnika susjednog mjesta.

Lokalni pomorski saobraćaj

Razvoj male obalne plovidbe svakako mora predstavljati značajan segment razvoja morskog brodarstva. Pri tome se u njenom razvoju mora voditi računa o nivou njene komplementarnosti sa pojedinim osnovnim djelatnostima, prije svega turizmom, robnim prometom i razvojem ribarstva. Planirani dinamičan razvoj ovih djelatnosti nesumnjivo će zahtjevati i razvoj male obalne plovidbe i kabotaže u skladu sa budućim tržišnim potrebama. To znači da je idući u susret ovim potrebama neophodno planirati adekvatan prostor na kopnu i na vodi, a u cilju njegovog efikasnog korišćenja, gradnje i remonta.

Potrebno je posebno posvetiti pažnju na stvaranju prostornih mogućnosti za odvijanje lokalnog putničkog saobraćaja (sa prilagođavanjem i popravkom postojećih i izgradnjom novih pristaništa lokalnog značaja).

Kulturna baština kopna

Morsko dobro zahvata i dijelove *urbanih i ambijentalnih cjelina, medju koje spada i naselje Rose*.

Veći broj spomenika graditeljskog nasljeđa, bez obzira na njihov status (da li su registrovani ili ne), zadržao je svoje primarne funkcije, bilo da su sakralnog ili profanog karaktera.

Među spomenicima graditeljstva jedino su **fortifikacioni objekti** u potpunosti izgubili svoju primarnu funkciju.

Oživljavanjem napuštenih spomenika ili nedovoljno iskorišćenih cjelina, otvaraju se brojne mogućnosti za njihovo uključivanje u neki od vidova razvoja (mala privreda, ugostiteljstvo, izletnički turizam, zanatstvo, maslinarstvo i sl.).

U postupku revitalizacije graditeljske baštine polazište čine postojeće građevine sa svojom izvornom namjenom. Sve one koje svoje izvorne sadržaje ne mogu revitalizovati (kao npr. **inženjersko-vojne građevine na Luštici**), potrebno je prenamjeniti i uspostaviti novu - savremenu funkciju pri čemu je potrebno voditi računa o raspoloživom kapacitetu i mogućnosti njihove adaptabilnosti uz minimalne intervencije.

U turističku ponudu kroz program razvoja svakako treba uključiti i određene podmorske lokalitete, kako se to odavno primjenjuje u svijetu. Jedan od evidentiranih 27 arheoloških lokaliteta u podmorju je i Malo Rose (amforište).

Zaštita flore i vegetacije

Tvrđolisna žbunasta vegetacija - makija predstavljena je sa više zajednica koje su uglavnom degradirane i nalaze se u stadijumu garige ili pak kamenitih mediteranskih kamenjara.

Tvrđolisna vječno zelena žbunasta mediteranska vegetacija je najrasprostranjenija na primorskim stranama okrenutim moru od Petrovca do Bara, zatim **na poluostrvu Luštica**, ostrvu Sv. Nikola i drugim manjim lokalitetima. Ovi ekosistemi su pod velikim antropogenim uticajem i što se tiče sječe, požara kao i uticaja od strane koza i nekontrolisanog sakupljanja ljekovitih i aromatičnih biljaka. Odlikuju se velikim diverzitetom flore i u programu zaštite i kao antierozioni sistemi a i zbog drugih karaktera moraju imati mnogo veći značaj. Na degradirane ekosisteme makije nadovezuje se pseudomakija koja praktično od obale mora ide od 300-400 m visine.

Sastojine lovora (*Laurus nobilis*) koje su u manjoj ili većoj mjeri rasprostranjene padinama primorskih planina a fragmentarno i duž obale pogotovo od Budvije do Petrovca kao i **na poluostrvu Luštica**. Ovi ekosistemi su pod intenzivnim antropogenim uticajem zbog berbe lovora za potrebe farmaceutske i prehrambene industrije.

Luštica je lokalitet sa najbolje očuvanom makijom na Primorju – zato u okviru buduće turističke izgradnje treba očuvati najljepše sastojine makije u obliku rekreativo-parkovskog prostora ili zelenih tampon zona.

2.4.2. PLANSKA DOKUMENTACIJA U KONTAKTNOM PODRUČJU

Ova dokumentacija podrazumijeva Prostorni plan opštine Herceg Novi, koji je usvojen 2009. a značajan je po tome što tretira prostor u neposrednom kontaktu ovog plana. Tu je i važeći plan koji se sada mijenja - DSL Sektor 32: Rose – Dobreč iz 2009. godine.

Prostorni plan opštine Herceg Novi (2009)

Grad Herceg Novi je administrativni, privredni i kulturni centar šireg prostora, pa je stvaranje bolje povezanosti predmetnog područja sa Herceg Novim važna odrednica plana.

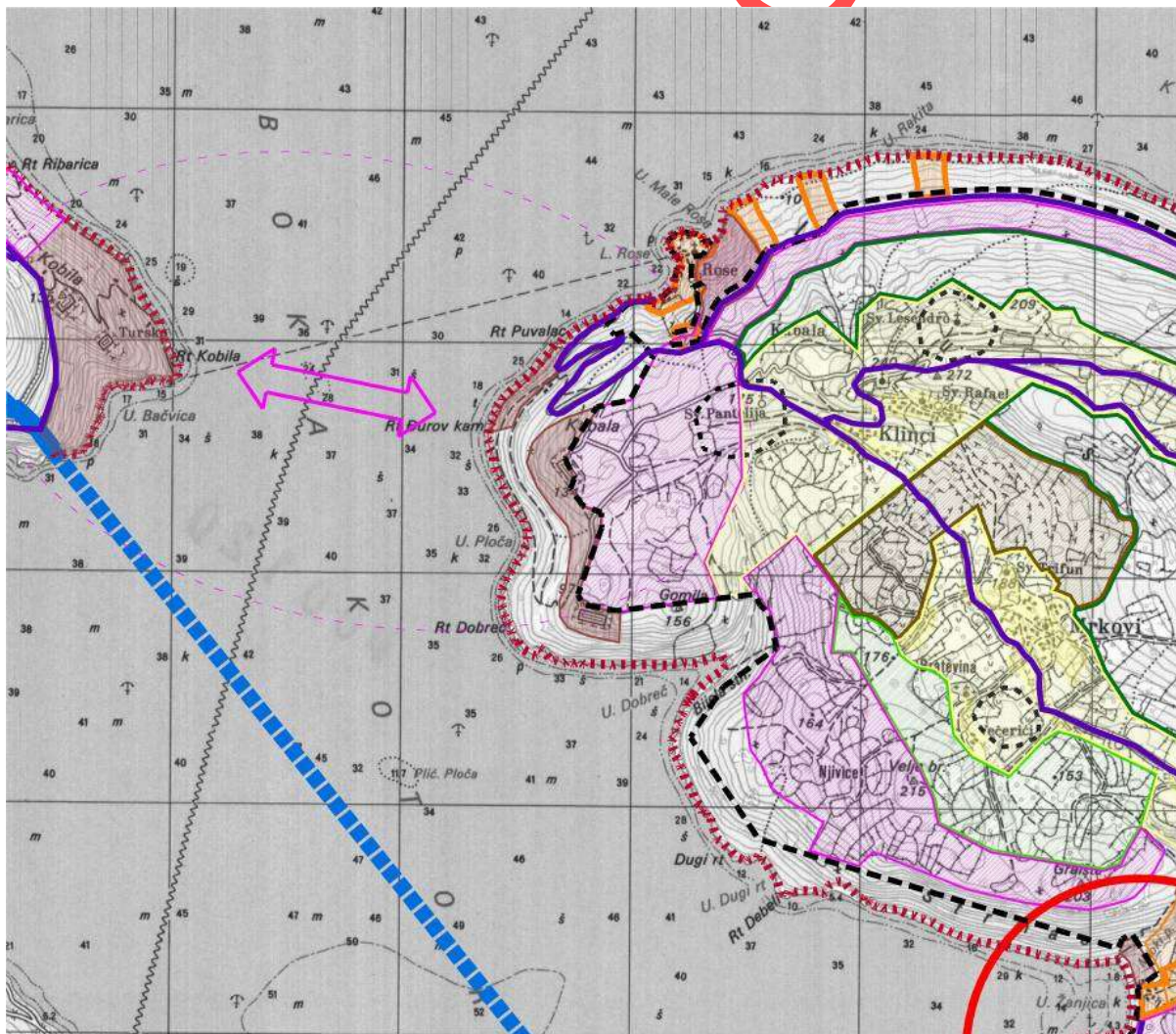
U cilju bolje povezanosti Luštice sa hercegnovskom stranom (preko Hercegnovskog zaliva), ovim planom je predviđena pomorska veza Rt Kobilica - Rt Đurov kam.

Važećim PPO na prostoru Luštice se prepoznaju potencijalno nove tačke i zone rasta naselja/koncentracije stanovnika - turistička naselja u sklopu ili van postojećih sela. Prema projekciji razvoja turizma u hotelima i apartmanskim naseljima se predviđa do 2.200 ležajeva.

Prema Prostornom planu opštine Herceg Novi, cijelo istočno zaleđe Sektora 32, predviđeno je za "Proširene turističke zone", međutim konfiguracija terena, okrenuta na suprotnu stranu od mora, čini ovaj prostor manje atraktivnim i, na neki način, zavisnim od razvoja turističkih sadržaja u Sektoru 32.

Sektor 32 Morskog dobra se nalazi krajnjem istočnom dijelu poluostrova Luštica. Ovaj prostor se najvećim svojim dijelom nalazi u prirodnom okruženju mora i makije. Teren je strm i oštar ali je karakteristično da je cijelom površinom plana eksponiran prema moru, što ga kvalifikuje za razvoj elitnog turizma.

Dominantno naselje na široj teritoriji je Rose, mjesto sa specifičnim duhom i bogatom historijom.

Za razvoj turizma na prostoru sektora 32 veoma povoljno utiče blizina naselja Rose, koje će i u budućnosti ostati urbani centar cijelog područja. Turistički sadržaji, planirani na teritoriji plana, povoljno utiču na razvoj i značaj Rosa u širem okruženju, i može se reći da je kontakt naselja Rose i planiranih turističkih sadržaja obostrano koristan.

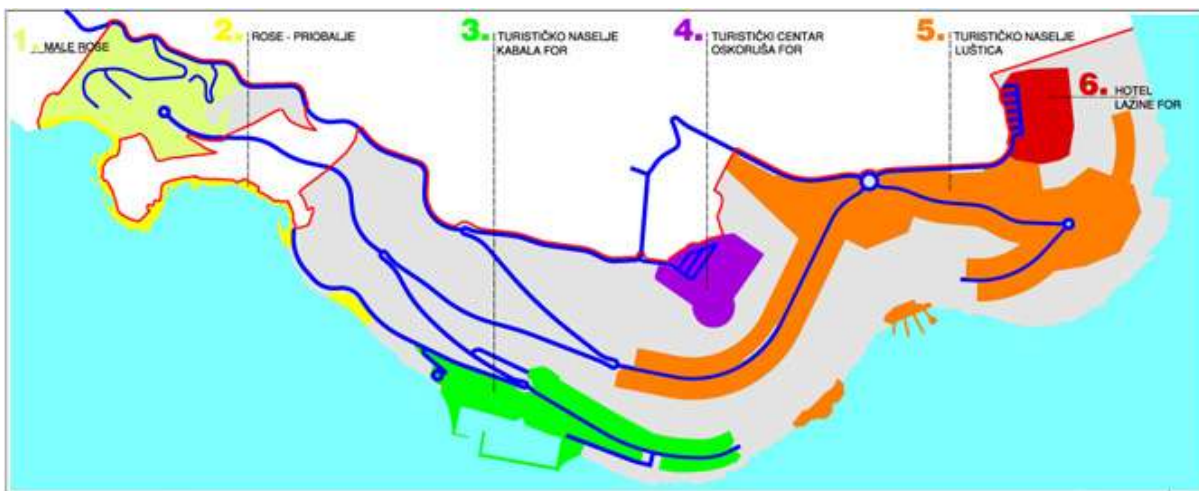
Što se tiče neposrednog kontaktnog područja uz istočnu granicu plana, očekuju se povoljni uticaji od planiranih turističkih sadržaja, uz realnu mogućnost aktiviranja zaleđa (Klinci) prije svega u domenu, dodatnih turističkih namjena.

Državna studija lokacije Sektor 32: Rose – Dobreč (2009)

Prostor Sektora 32 (ukupne površine 66,91 ha) je i u postojećem stanju prilično heterogen, sa različitim prirodnim, urbanim i turističkim karakteristikama, i zbog toga se može govoriti o tri različite koncepcije, u zavisnosti od dijela plana, koji moraju u krajnjem ishodu, na nivou cijelog plana, da rezultiraju cjelovitom, homogenom urbanom i turističkom slikom.

Teritorija važeće Državne studije lokacije za Sektor 32, sadrži šest prostorno-urbanističkih-turističkih zona koji su detaljno razrađene i to:

1. Malo Rose
2. Rose priobalje
3. Turističko naselje Kabala for
4. Turistički centar Oskoruša for
5. **Turističko naselje Luštica**
6. Hotel Lazine for

Prostorno i funkcionalno, Turistički centar i Turističko naselje Luštica, kao i Hotel Lazine for pripadaju istoj cjelini ali je zbog različitog vlasništva (parcele Lazine for i Oskoruša for su već u privatnom vlasništvu, dok je ostalo zemljište u postupku prodaje) u formalnom smislu podeljeno.

Prostor za koji se sada rade izmjene i dopune DSL je bio definisan kao zona 5 - Turističko naselje Luštica. Slijede osnovne postavke plana za ovu zonu.

Turističko naselje Luštica je postavljeno radijalno oko Turističkog centra kao glavne sadržajne i prostorne dominante plana i zapadno od tvrđave Lazine for na obroncima rta Dobreč, potpuno okrenuto ka moru.

Turističko naselje je kompleks koji se sastoji iz: Centralnog hotela, grupacije Rent-a-pull vila, sportsko-rekreativnog kompleksa i specijalne parkovske površine u funkciji turizma.

Položaj Turističkog naselja na strmom, nepristupačnom terenu, okruženom divljim rastinjem - makijom, na visini od 30 do 90 m iznad mora, govori o specifičnom turističkom karakteru ovog naselja, koji je pre vezan za uživanje u divljjoj prirodi, tišini i nesvakidašnjim pogledima nego u neposrednoj vezi sa morem. Ovakav karakter jasno usmerava turističke sadržaje ka veoma luksuznim i zahtevnim.

Centralni hotel je lociran na prostoru bivše kasarne VJ, na mjestu povoljne konfiguracije terena za izgradnju i izvanrednih vizura ka rtu Oštra, ostrvu Mamula i ulazu u Bokokotorski zaliv.

Grupacije Rent-a-pull vila sa sadržajima su locirane uz saobraćajnice 4, 8 i 8a, uvek okrenute ka moru i na mjestima sa kojih se pružaju izuzetne vizure.

Predviđena je izgradnja 49 vila (maksimalne BRGP vile je 600m²) i 6 objekata pratećih sadržaja, koji mogu biti: restorani, klubovi, spa i wellness centri, zabavni centri, country club, tehničke baze i sl.

Vile su predviđene kao veoma luksuzni objekti, kaskadno polegli po terenu u tri nivoa, sa velikim terasama, bazenima, saunama i ostalom luksuznom opremom. Vile se ne ograđuju, uklopljene su u okolni prirodni ambijent kako bi što više utonule u zelenilo.

Potrebni kapaciteti za parkiranje (2 PM po vili) se ostvaruju u sklopu vile ili na parceli uz ulicu.

Uz Saobraćajnicu 3 i 7, smještene su dvije veće zone namjenjene sportu i rekreaciji. Tačan program sportskih sadržaja nije određen i o njemu slobodno može odlučiti investitor. Veliki prostor i ne tako strma konfiguracija terena, daju mogućnosti smještaja terena za tenis, odbojku, košarku, rukomet, mali fudbal i sl. Uz sportske sadržaje dozvoljena je izgradnja pratećih sadržaja (klupske prostorije, restoran, svlačionice, pomoćne prostorije i sl.)

Ispod kružne raskrsnice koja razgranava saobraćaj ka vitalnim djelovima turističkog naselja, na prirodnom amfiteatru, lociran je prostor namjenjen parkovskom sadržaju specijalnog programskog tipa. U ovom prostoru nije predviđena gradnja objekata. Uređenje parka se ostavlja mašti investitora i treba da spoji prirodne vrijednosti lokacije sa novoplaniranim sadržajima. Mogući sadržaji su: arboretum, viseći vrtovi, ukomponovani rekreativni sadržaji u prirodno zelenilo – npr. free climbing i sl.

Po pitanju određivanja optimalnih kapaciteta turističkih sadržaja, s jedne strane postoje zahtjevi najvećih korisnika zemljišta, a sa druge strane stvarne, preispitane i prostudirane mogućnosti koje nudi prirodni kontekst. Maksimalni, limitirani ali fleksibilni, kapaciteti i mogućnost etapne izgradnje će, kroz vrijeme izgradnje i eksploatacije, dati odgovor koji su to optimalni kapaciteti lokacije.

	površina pod parcelama	površina pod objektima	BRGP	broj smještajnih jedinica	broj kreveta	indeks zauzetosti	indeks izgrađenosti
MALE ROSE	45661	5985	10425	83	219	0,13	0,23
ROSE PRIOBALJE	10628	261	446	6	18	0,02	0,04
KABALA FOR	52905	12185	30025	217	508	0,23	0,57
OSKORUŠA FOR	19177	8500	9000	0	0	0,44	0,47
TURISTIČKO NASELJE "LUŠTICA"	133243	27650	59500	299	746	0,21	0,44
HOTEL "LAZINE FOR"	19498	8500	12000	90	198	0,44	0,62
UKUPNO PLAN	281112	63081	121396	695	1689	0,22	0,43

2.4.3. STRATEGIJA RAZVOJA TURIZMA DO 2020. GODINE

U skladu sa Strategijom razvoja turizma Crne Gore do 2020. godine, opština Herceg Novi pripada klasteru Boka Kotorska, koji je pozicioniran u pravcu razvoja plažnog, kulturnog, sportskog i zdravstvenog turizma.

Ovaj klaster posjeduje sigurno najbolji i najsvestraniji potencijal, koji je ojačan i blizinom Dubrovnika, mogućnostima za regionalnu kooperaciju i boljom avio-povezanošću zahvaljujući blizini aerodroma Čilipi. Vrhunsko hotelijerstvo i mali porodični hoteli kategorije od 3 do 5 zvjezdica trebaju da budu opredjeljenje u pogledu razvoja turizma na ovom području.

Samo poluostrvo Luštica može se izgraditi u prirodni i turistički park sa integralnim razvojem „mixed use resorta“ (višenamjenskih rezorta).

Boka Kotorska raspolaže DEG-konceptom za razvoj, sa planiranim model-projektima za različite ciljne grupe. Težišta su: nautički-jahting turizam, zdravstveni turizam sa laganim fitness aktivnostima, zahtjevnije ali sa druge strane izazovne vrste sportova (kao što su jedrenje, ronjenje, veslanje, planinski biciklizam, zatim pješaćenje), kulturni programi, događaji i festivali.

2.5. DEMOGRAFSKE KARAKTERISTIKE

Opština Herceg Novi ima dvadeset i sedam naselja organizovanih u dvadeset mjesnih zajednica. Bez obzira na to što mjesne zajednice danas nisu društveni činioci nekadašnjeg značaja, podjela na mjesne zajednice je praktične prirode jer se tako održava kontinuitet sa prethodnim planovima. Područje Luštica obuhvata jednu MZ i jednu popisnu cjelinu.

Opština Herceg Novi, prema popisu iz 2011. godine, ima 30.992 stanovnika, od čega je 63% gradskog stanovništva. Većina stanovništva živi na potezu Igalo, Herceg Novi, Topla, Savina - oko 46%, a u ostalim gradskim mjesnim zajednicama Bijela i Zelenika ima 17% stanovništva opštine. dok je 15% stanovništva naseljeno duž rivijere (Meljine-Kamenari) a preostalih 21% stanovništva su naseljeni u prigradskim (Podi, Sutorina) i seoskim naseljima. Tek 1% stanovništva Opštine živi stalno na Lušticu.

Stanovništvo hercegnovskog područja do 60-tih godina prošlog vijeka se sporo povećavalo. Tradicionalno zbog ograničenih mogućnosti egzistencije i privređivanja iseljavalo se u prosperitetnija i ekonomski razvijenija područja bivše Jugoslavije. Među nerazvijenim privrednim aktivnostima dominirala je poljoprivreda a turizam bio u povoju, što se odnosi i na sekundarne i tercijalne djelatnosti. Nakon 60-tih godina promjenom strukture privređivanja i pokretanja ekonomskog nepoljoprivrednog razvoja, priraštaj stanovništva se povećava kako uticajem prirodne tako i mehaničke komponente. Priliv stanovništva u područje Herceg Novog postaje konstanta što pozitivno i podsticajno djeluje na njegov razvoj i prosperitet.

Tokom osme i devete decenije u područje se doseljavalo godišnje između 400 i 500 lica. Ubrzanje porasta stanovništva započeto nakon 60-tih godina, intenzivirano je u periodu od 1971. do 1981. godine. Intenzitetu porasta posebno je doprinio priliv stanovništva koji je i relativno bio veći od prirodnog priraštaja. To pokazuje da je Herceg Novi posjedovao jaku privlačnu snagu, zbog pogodnih klimatskih uslova i zbog ekonomskog i društvenog prosperiteta. Tendencija ubrzanog porasta stanovništva u sledećoj deceniji i dalje se zadržava i stabilizuje.

Fizičko širenje urbanog pojasa započeto je nakon 60-te godine. Tokom sledećih 30 godina stanovništvo Opštine se skoro udvostručilo, a u urbanom pojasu utrostručilo. To se naravno ispoljilo kroz prostorne promjene i reperkusije.

Stagnacija broja stanovnika karakteristična je za periurbani pojas - neposrednu kontakt zonu, a radikalno opadanje u ruralnom zaleđu gdje su neka sela, odnosno zaseoci svedeni na topografski pojam bez žitelja. Mlado stanovništvo je napustilo ruralno područje u zaleđu.

Sadašnje stanovništvo zaleđa živi u staračkim domaćinstvima čiji se broj vremenom smanjuje. Zaleđe Opštine stvarno doživljava demografsku eroziju. Ovo važi i za područje Luštica.

Posmatranjem rasta broja stanovnika u Herceg Novom od 1948. pa do 2011.godine, zapažaju se pravilnosti uobičajene za savremene sredine - rast broja stanovnika se smanjuje i stabilizuje, rast broja domaćinstava se smanjuje i stabilizuje, a prosječna veličina domaćinstava se smanjuje.

Ukupan broj stanovnika **na području Luštica**, prema popisu iz 2011. godine iznosi 300, ali ljeti tu prosječno svakodnevno bude do nekoliko hiljada ljudi, uglavnom turista i rođaka iz okruženja i inostranstva. O tome svjedoči i broj stanova – 1157, što je gotovo 11 puta veće od broja domaćinstava – 109.

Na izuzetnom geografskom položaju, naseljenom još u II vijeku, mjesto Rose je kroz čitavo vrijeme svoga postojanja bilo pogodno i privlačno za izvidjanja i kontrolu ulaza u Bokotorski zaliv.

U uvali Male Rose nalazi se srednjovjekovni lokalitet gdje je nakon ispitivanja konstatovana arhitektura jedne crkvene građevine i nekoliko kompleksa zidova profane arhitekture. Rose se dalje spominju u dokumentima, 1346. godine gdje se prvi put piše sadašnji naziv Rose.

Za vrijeme Mletačke republike naselje je urbano prošireno sa tvrđavom i postalo važno strateško mjesto u kojem se nalazila pomorska baza i carina. Iz mletačkog perioda je i mala crkva Gospe koju je izgradio mletački vojskovođa A. Alberti 1783 god. Za crkvu sv.Trojice se ne zna kada je izgrađena.

U periodu austrougarske vladavine Porto Rose postaje važna luka sa carinom, karantinom i lučkom kapetanijom. U to vrijeme stanovništvo iz luštičkih sela doseljava se na obalu, te se mjesto izgrađuje i dobija konačnu fizionomiju, koja je uglavnom sačuvana do sadašnjih dana. Na početku vijeka mjesto ima 18 kuća i 33 stanovnika.

Na prostoru Plana nema stalno ni povremeno nastanjenih stanovnika.

2.6. PODRUČJA KOJA SU ZAŠTIĆENA KAO PRIRODNA I KULTURNA DOBRA

Na prostoru Plana nema registrovanih spomenika prirode kao ni objekata koji predstavljaju zaštićena nepokretna kulturna dobra.

Međutim, sam prostor sa svojim prirodnim zelenim pokrivačem i autohtonom mediteranskom vegetacijom te stjenovitom obalom predstavlja očuvan, estetski vrijedan pejzaž. On je krajnji dio obalnog predjela Luštica i predstavlja njegov integralni dio.

U zahvatu važeće Državne studije lokacije za sektor 32, koji ne pokriva ove Izmjene i dopune, nalaze se ambijentalna cjelina Rose i objekti vojno-inženjerske arhitekture sa kraja prethodnog vijeka (Kabala for, Oskoruša for i Lazine for sa okolnim pratećim objektima). Ove građevine nisu registrovane kao spomenici kulture ali posjeduju nesporne graditeljske vrijednosti vojno-inženjerske arhitekture, koje se moraju sačuvati.

Za potrebe izrade Državne studije lokacije za sektor 32, tadašnji Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture Kotor je izdao uslove koji su ugrađeni u važeći plan.

2.7. OCJENA ISKAZANIH ZAHTJEVA I POTREBA KORISNIKA PROSTORA

Kroz postupak izrade planskog rješenja obavljena je i analiza zahtjeva korisnika prostora odnosno vlasnika zemljišta u zahvatu plana.

U izradi plana korišćena je obimna dokumentaciona osnova i studije provjere prostornih mogućnosti, infrastrukturnih i ekoloških uslova, pejzažnog uređenja i energetske efikasnosti koje su za potrebe investitora uradile kompanije: GENSLER i RAMBOLL iz Londona.

JU Službeni

3. OPŠTI I POSEBNI CILJEVI

3.1. OPŠTI CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA:

- Da se predloženim izmjenama i dopunama važećeg plana unaprijedi funkcionisanje predmetnog područja i definišu uslovi izgradnje fizičkih struktura, kao i infrastrukturnog opremanja prostora, kojima će se planirane funkcije realizovati;
- Da se kroz ovaj plan provjere mogućnosti realizacije investitorskih inicijativa po pitanju načina korišćenja i izgradnje prostora
- Da se očuvanjem i unapređenjem prirodnih vrijednosti prostora i njihovo usklađivanje sa stvorenim elementima sredine.

3.2. POSEBNI CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA

- Razvoj turizma visokog tipa u prirodnom ambijentu Luštica.
- Uspostavljanjem funkcionalne saobraćajne mreže omogućiti bolju dostupnost pojedinih zona i povezivanje turističkog naselja sa susjednim zonama.
- Stvaranje planskih preduslova za bolju infrastrukturnu opremljenost

JU Službeni list

4. PLANSKO RJEŠENJE

4.1. OBRAZLOŽENJE PLANIRANOG PROSTORNOG MODELA

OSNOVNA KONCEPCIJA

Razvoj turizma na terenu južno od naselja Rose, u potpunosti neurbanizovanom, sa zahtjevnom konfiguracijom terena i nepristupačnom obalom ali, s druge strane, sa, bezmalo, netaknutom prirodom, specifične ljepote, fantastičnim pogledima i čistim morem, spletom austrougarskih utvrđenja u neposrednom okruženju, pokreće osnovne teme:

- Odnos prema prirodnom okruženju;
- Kapacitiranje prostora u skladu sa njegovim karakteristikama i mogućnostima.

Prirodne i ambijentalne vrijednosti terena su "adut" budućeg razvoja turizma i na njih se mora obratiti posebna pažnja. Sve intervencije u prostoru moraju prolaziti kroz filter uklapanja u prirodni ambijent, a tu se prije svega misli na svođenje kolske saobraćajne mreže na neophodni nivo, i maksimalno korišćenje već postojećih saobraćajnih koridora (staza, puteva ...). Graditeljske intervencije u prostoru moraju biti osmišljene tako da ne narušavaju prirodno okruženje, već se uklapaju i dopunjuju ga. U krajnjim bilansima površina moralo bi da dominira prirodno zelenilo.

Po pitanju određivanja optimalnih kapaciteta turističkih sadržaja, koncept rješenja Izmjena i dopuna DSL se bazira na striktnom poštovanju kapaciteta iz osnovnog plana (BRGP, spratnost, broj smještajnih jedinica, kreveta) uz prostornu reorganizaciju i optimizaciju rješenja. Specifičnost turističke izgradnje koja mora biti reprezentativna, uzbudljiva, neobična i maštovita nalaže Planu da prema prostoru zauzme veoma fleksibilan stav, ostavljajući mogućnosti daljeg kreativnog rada u procesu projektovanja. Plan ovakvog tipa mora dati "viziju" razvoja prostora i jasne limite preko kojih se ne može preći.

PROSTORNA ORGANIZACIJA

Izmjene i dopune DSL obuhvataju cijelovito Turističko naselje »Monterose« (u osnovnom planu nazvano *Turističko naselje Luštica*) koje je postavljeno radijalno oko tvrđave Oskoruša for (u osnovnom planu nazvano *Turistički centar*) i zapadno od tvrđave Lazine for (u osnovnom planu nazvano *Hotel Lazine for*) na obroncima rta Dobroč, potpuno okrenuto ka moru.

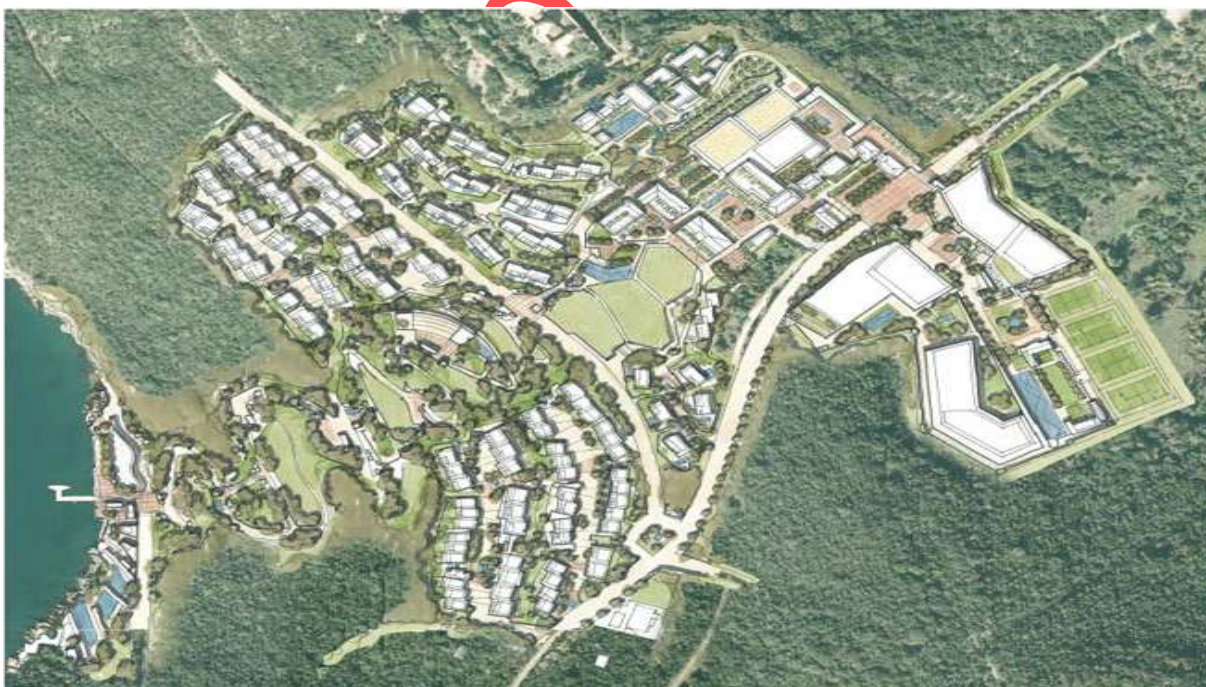
Turističko naselje »Monterose« je kompleks koji se sastoji iz: centralnog hotela sa dependansima i pratećim sadržajima, dvije grupacije vila, botaničkim vrtom, uređenog kupališta i pristana - privezišta za jahte sa Yacht club-om, sve u okruženju makije, karakterističnom prirodnom ambijentu poluostrva Luštice.

Predloženo turističko naselje (»mix used resort«) u sektoru 32 biće dio većeg turističkog kompleksa koji zahvatati i lokaciju Mali Klinci i dio u Sektoru 33..

Položaj budućeg Turističkog naselja »Monterose« na strmom, nepristupačnom terenu, okruženom divljim rastinjem - makijom, na visini od 30 do 90 m iznad mora, govori o specifičnom turističkom karakteru ovog naselja, koji je prije vezan za uživanje u divljjoj prirodi, tišini i nesvakidašnjim pogledima nego u neposrednoj vezi sa morem. Ovakav karakter jasno usmjerava turističke sadržaje ka veoma luksuznim i zahtjevnim.

Centralni hotel je lociran na zaravni uz pristupnu saobraćajnicu SAOB 3, u neposrednoj blizini kompleksa Mali Klinci (izvan obugvata Plana i zone Morskog dobra) i zajedno sa sportsko-rekreativnim i ostalim pratećim sadržajima zauzima istočni dio urbanističke parcele UP 1. Depandansi hotela, u vidu multiplikovanih objekata u nizu, zauzimaju zapadni dio urbanističke parcele UP 1, terasasto se spuštajući niz padinu ka moru.

Grupacije vila (*village* – urbanističke parcele UP 2 i UP3) zauzimaju sjeverni i južni dio plana, uvijek okrenute ka moru i na mjestima sa kojih se pružaju izuzetne vizure.

Prostor centralne osovine od hotela do privezišta za jahte, na prirodnom amfiteatru, predviđen je za parkovski uređeno zelenilo (Gardens of Montrose) sa adekvatnim sadržajima.

Svi turistički sadržaji, ovim planom, nisu striktno definisani, već je ostavljena sloboda i mogućnost daljeg kreativnog osmišljavanja prostora u skladu sa realnim potrebama i uslovima. Saobraćaj unutar kompleksa, kao i raspored i veličina objekata, u grafičkim priložima je data samo ilustrativno i nije obavezujuća.

Pored navedenih prostorno-urbanističkih-turističkih sadržaja bitan element plana je i rješenje priobalnog prostora koji pripada ovoj Izmjeni i dopuni DSL.

Rješenje se zasniva na kontinuitetu pješačke staze uz more (lungo mare), kroz prirodni ambijent, koja spaja različite obalne sadržaje kao što su: uređeno kupalište, privezište za jahte i male poluuređene plaže.

Šetalište nije striktno definisano Planom (parcelom), već je zamišljeno kao organski dio prirodne obale, nastalo sa što manjim intervencijama u okolnoj prirodi.

Male plaže su djelimično uređene i namjenjene su onima koji vole intimnije i mirnije ambijente.

4.2. PEJZAŽNO UREĐENJE

Zakonom o zaštiti prirode ("Službeni list CG", br. 51/08 i 62/13), prostorno planskom i projektnom dokumentacijom definiše se očuvanje značajnih i karakterističnih osobina predjela, kao i održavanje bioloških, geoloških i kulturnih vrijednosti koje određuju njegov karakter i estetski doživljaj.

Koncept ozelenjavanja usklađen je sa planiranim urbanističko arhitektonskim rješenjima i utvrđenim normativima zelenih površina (stepen i nivo ozelenjenosti).

Zakon o zaštiti prirode članom 27, propisuje se:

„Zaštita predjela vrši se planiranjem i sprovođenjem sveobuhvatnih mjera kojima se sprečavaju neželjene promjene i degradacija prirodnih, prirodi bliskih ili stvorenih predjela, radi očuvanja značajnih obilježja i karaktera predjela, raznovrsnosti, jedinstvenosti i estetske vrijednosti i omogućavanja trajnog korišćenja prirodnih dobara.

Prije izrade prostorno-planske dokumentacije pribavlja se mapa predjela koju izrađuje organ uprave, a prije izrade projektne dokumentacije pribavlja se analiza zelenila sa pejzažnom taksacijom.“

Izvod iz Plana predjela za PPPPN Obalno područje

Koncepcija ozelenjavanja planskog područja usmjerena je na povećanje kvaliteta zelenih površina, rekonstrukciju postojećih i povezivanje svih zelenih površina u sistem, preko linijskog zelenila i na drugi način.

Predloženi planski koncept je baziran na zaštiti i unapređenju prirodnih resursa i razvoj turizma. Planirano je infrastrukturno povezivanje turističkih resursa i sadržaja (kao i zeleni koridor sa šetalištima, pješačkim stazama), uz ostvarivanje javne prohodnosti čitave obale.

Kao što se može vidjeti iz predhodne karte Master planom su u potpunosti uvažene predione vrijednosti i nisu uočeni konfliktu sa planiranim aktivnostima koje se odnose na razvoj i očuvanje predionih potencijala na regionalnom nivou.

Dispozicija budućih objekata svakako treba u maksimalnoj mjeri da uvaži osobenosti zatečene mediteranske vegetacije, pa prema tome je potrebno planirati izradu **pejzažne taksacije** prije izrade Glavnog projekta uređenja terena u okviru lokacija na kojima je predviđena gradnja. Pejzažnom taksacijom obuhvatiti sva stabla čiji je obim debla veći od 7,5cm (obim se mjeri na visini 1,5m od nivoa zemlje). Na prostoru zaštitinih zelenih pojaseva poželjno je uraditi **Detaljnu studiju predjela** kojom bi se vrednovali sastavni predioni elementi i dale preciznije smjernice i preporuke za revitalizaciju ovih površina.

Na osnovu predhodno navedenog planska opredjeljenja koja se odnose na dio faze pejzažne arhitekture su sledeća:

- maksimalno očuvanje i uklapanje postojećeg vitalnog i funkcionalnog zelenila u nova urbanistička rješenja, metodom pejzažne taksacije
- obezbijediti što više zelenih površina u skladu sa traženim normativima u skladu sa kategorijom i rangom planiranog turističkog kompleksa.
- uspostavljanje optimalnog odnosa između izgrađenih i slobodnih zelenih površina;
- povezivanje planiranih zelenih površina u jedinstven sistem sa posebnim odnosom prema neposrednom okruženju
- usklađivanje kompozicionog rješenja zelenila sa namjenom (kategorijom) zelenih površina
- potrebu korištenja biljnih vrsta otpornih na postojeće uslove sredine i usklađene sa kompozicionim i funkcionalnim zahtjevima.

Predviđene su sledeće **kategorije zelenila:**

I Zelene površine javne namjene
Uređenje obale

Zelenilo poslovnih objekata (ugostiteljstvo)
Specijalizovani parkovi

II Zelene površine ograničene namjene
Zelenilo turističkog naselja

III Zelene površine specijalne namjene
Zeleni zaštitni pojas

Namjena površina	Površine po namjenama (m ²)	Prosječni procenat ozelenjenosti	Zelene površine (m ²)
Uređenje obale	6471,28	10%	647,13
Zelene površine turističkih naselja	187146,07	40%	74.858,43
Zelenilo poslovnih objekata	1688,05	30%	506,42
Specijalizovani parkovi	19923,42	70%	13.946,40
Zeleni zaštitni pojas	119033,71	95%	113.082,02
UKUPNO ZELENIH POVRŠINA			203.040,40

Predhodna tabela daje prosječne površine koje unutar parcela treba da budu ozelenjene u zavisnosti od kategorije. Ukoliko planom zadati parametri ne omogućavaju predviđene normative ozelenjenosti, neophodno je predvidjeti neke alternativne oblike ozelenjavanja kao što je krovno i vertikalno ozelenjavanje.

Ukupna površina planiranih zelenih površina unutar urbanističkih parcela iznosi **203040,40 m² ≈ 20,3ha**

Obezbijeden nivo ozelenjenosti na nivou zahvata Plana je **57,15%** sa stepenom ozelenjenosti od **220,7 m²/korisniku**.

I Objekti pejzažne arhitekture javne namjene

○ **Uređenje obale**

Ove površine se nalaze neposredno uz morsku obalu, i kao takve daju poseban izraz mediteranskog ambijenta. Na predmetnom prostoru ova kategorija zelenila obuhvata uređena kupališta kao i uski pojas uz šetalište - lungo mare.

Pošto se radi o relativno malim i uzanim zelenim površinama, u okviru ove kategorije moguće je planirati drvorednu sadnju uz samu granicu kupališta i duž obalnog šetališta. Na samom kupalištu moguće je oplemeniti prostor unošenjem žardinjera sa atraktivnim flornim elementima koji mogu biti kao stalna ili sezonska postavka.

Smjernice za projektovanje zelenih površina i izdavanje UTU uslova:

- Kad je u pitanju izbor vrsta, kako u ovom području dominiraju borovi pinjoli (*Pinus pinea*) i čempresi (*Cupressus sempervirens*), tako bi i u budućem ozelenjavanju u okviru ove namjene bilo poželjno nastaviti sa upotrebom ovih i sličnih vrsta biljaka. Takođe je moguće mjestimično dopunjavati ove poteze nižim dekorativnim žbunastim i perenskim sadnicama kao što su olenderi, pitospori, lavanda, ruzmarin pa i neke niže vrste palmi, cikasa, agava, sukulenitnih biljaka i slično.
- Sadnice treba da budu minimalne visine od 3-4 m, a obim stabla na visini od 1m minimalno 15-20cm. Biljni materijal mora biti zdrav i rasadnički negovan.
- U zavisnosti od položaja građevinske linije u odnosu na regulacionu birati vrste drveća koje formiraju veću ili manju širinu krošnje.
- Pored toga, pri izboru vrsta za ulično zelenilo treba voditi računa da budu prilagođene uslovima rasta u uličnim profilima (otpornost na zbijenost tla, vodni kapacitet zemljišta, insolaciju, salinitet...).

II Objekti pejzažne arhitekture ograničene namjene

○ Zelene površine turističkog naselja

Zelenilo u okviru ove namjene je važan element turističke ponude, koja ukazuje na reprezentativnost i kvalitet usluga i ponude, pored ekoloških funkcija i obezbjeđivanja prijatnog prirodnog okruženja za turiste.

Istovremeno je veoma važno sa aspekta formiranja cjelokupne slike pejzaža na nivou zahvata Plana ali i šire posmatrano. Osnovni cilj je svakako povećanje atraktivnosti ovih prostora i privlačenja budućih gostiju tj. korisnika.

Kako se na osnovu Master plana može uočiti da unutar samog turističkog kompleksa ima više podzona koje nose različite odlike organizacije prostora, shodno tome potrebno je planirati i pejzažno uređenje. U dijelu u kom su planirane vile, ova kategorija djelimično preuzima smjernice koje se odnose na zelenilo individualnih objekta, u smislu ostvarivanja što veće intimnosti budućih korisnika i njihovog doživljaja prostora i ambijenta. Segment u kome se nalaze centralni objekti kompleksa svojom koncepcijom približavaju se odlikama hotelskih kompleksa svojom koncepcijom pa je i u smislu uređenja terena posebnu pažnju potrebno posvetiti ulaznim partijama i zelene površine rješavati na reprezentativan način. Ostalo uređenje zelenih površina u okviru kompleksa odnosi se na osmišljavanje lineranog zelenila koje prati pravce komunikacija, parking prostore, kao i uređenje vidikovaca.

Za zelene i slobodne površine u okviru turističkih kompleksa treba poštovati normative koji su uslovljeni kategorijom i rangom planiranog kompleksa. Sve postojeće zelene površine zadržavaju se kao sastavni i neodvojivi djelovi ambijenta i na taj način se ostvaruje veza sa prirodnim okruženjem.

Smjernice za projektovanje zelenih površina i izdavanje UTU uslova:

- ove zelene površine treba da budu organizovane tako da korisnicima omoguće pasivan odmor, šetnju i mogućnost lake rekreacije.
- obzirom na pretežno estetsku funkciju ove kategorije zelenih površina, koriste se biljke sa izuzetno dekorativnim svojstvima, sa interesantnom bojom i oblikom lišća, karakterom i izgledom cvjetova. To znači da se osim autohtonih biljaka koriste i strane vrste kojima odgovara karakter područja, ukoliko imaju interesantan i lijep oblik. Upotrebljavaju se i hortikulture forme koje opstaju uz intenzivnu njegu.
- posebno kada su u pitanju manje površine predlaže se korišćenje nižih dekorativnih biljaka, mediteranskog žbunja, puzavica, perena, sezonskog cvijeća i manjih travnih tepiha.
- sadnice drveća treba da budu minimalne visine od 2.5-3 m, a obim stabla na visini od 1m minimalno 10-15cm. Biljni materijal mora biti zdrav i rasadnički negovan,
- obodom, granicom parcele naročito prema saobraćajnicama preporučuje se linerana sadnja i susjednim parcelama
- ulaze u objekte riješiti parternom sadnjom korišćenjem cvijetnica, perena, sukulenti, palmi i td.
- voditi računa o vizurama prema moru,
- postojeće masline maksimalno sačuvati (kultivare i samonikle-Zakon o maslinarstvu), ali na mjestima gdje nije moguće njihovo uklapanje i zadržavanje planira se njihovo presađivanje, u okviru iste parcele.
- planirati **vertikalno zelenilo** radi povećanja nivoa ozelenjenosti i što potpunijeg estetskog doživljaja prostora. Vertikalno ozelenjavanje sprovesti ozelenjavanjem fasada kuća, terasa, potpornih zidova, u vidu zelenih portala na ulazima u objekat i primjenom pergola.
- Na objektima sa ravnim krovom poželjno je planirati **krovno ozelenjavanje** uz neophodnu pripremu izolacione podloge specifične za ovaj vid ozelenjavanja.
- predvidjeti hidrantsku mrežu radi zalivanja novoplaniranih zelenih površina

Uređenje ovih površina, kako u smislu ozelenjavanja, tako i u smislu planiranja ostalih sadržaja (staze, platoi, osvetljenje, mobilijar), uključuje obaveznost pejzažne taksacije i izrade projekta uređenja terena.

Primjeri i izbor vrsta za ozelenjavanje turističkih vila

Ozelenjavanje duž saobraćajnica, pješačkih tokova i parking prostora sprovodi se tzv. linearnom sadnjom. U kompozicijskom smislu ovo zelenilo rješava se tako da predstavlja "kičmeni stub" vangradskog zelenila sa zelenilom gradskog područja. Ujedno to je čvrsta veza koja bitno utiče na poboljšanje sanitarno-higijenskih uslova, mikroklimatskih i estetskih karakteristika i vrijednosti. Duž saobraćajnica zelenilo treba rješavati linearno ili sa potrebnim prostornim akcentima koji bi prekidali monotone nizove drvoreda. Treba naglasiti da "linearno zelenilo" ne podrazumijeva klasičan niz drvoreda, već niz manjih i raznovrsnijih grupacija zelenila čime se obezbjeđuje ritmika u prostoru, likovno bogatstvo prostora i njegovih boja kao i naizmjenična zasjena mjesta duž pravca kretanja. Posebnu pažnju posvetiti preglednosti i bezbjednosti u saobraćaju i voditi računa da zelenilo ne bude smetnja već da bude u službi bezbjednosti saobraćaja.

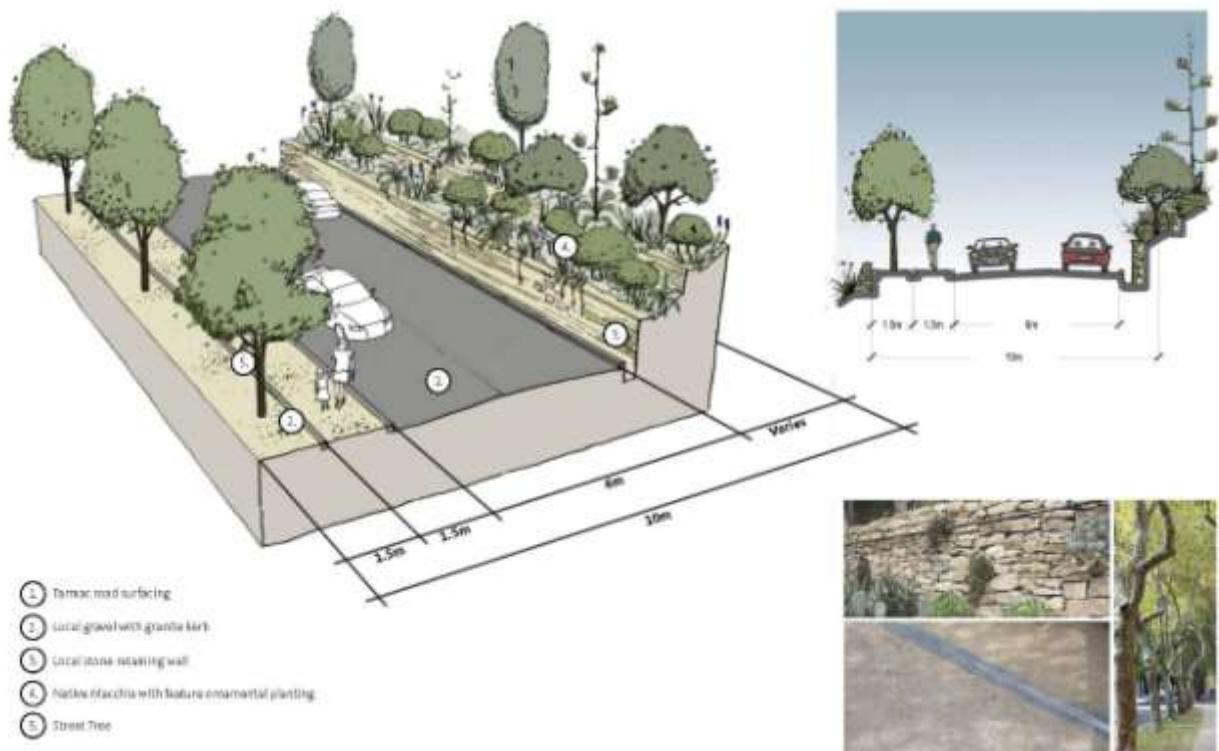
Smjernice za formiranje drvoreda

- Sadnice koje se koriste moraju da imaju pravilno formiran habitus. Treba voditi računa o visini okolnih objekata, kod niskih objekata koristiti vrste sa rijetkom krunom.
- rastojanje između sadnica u drvoredu je 5-10m
- minimalna visina sadnog materijala kada je u pitanju drveće je 2.5-3m i obim stabla na visini 1m min. 10-15cm.
- Drvoredna stabla moraju imati čisto, po cijeloj dužini uspravno deblo, bez grančica s dobro definisanom krošnjom
- Visina čistog debla mora biti najmanje 200 cm.
- Drvoredna stabla „za sadnju uz saobraćajnice“ (drveće za gradsku upotrebu) moraju imati posebno visoku krošnju.
- Budući da su različite mogućnosti uzgoja u pogledu vrsti/kultivara , treba birati vrste koje dobro podnose orezivanje donjih grana drveta kako bi se povećala visina čistog debla, bez narušavanja konačnog oblika i izgleda drveta, bilo tokom uzgoja ili kasnije kad je konačno posađeno.
- Krune susjednih stabala u drvoredima mogu da se dodiruju (što nije baš najpovoljnije), ali ne smiju da se preklapaju.
- Dovoljno velikim razmakom među stablima obezbjeđuje se, sem dobrih vizuelnih osobina, i dobro provjetranje ulice u vertikalnom smislu.
- Najbolji način sadnje drvoreda je u okviru uzanih zelenih pojaseva duž saobraćajnica koji su širine 1.5m i više.
- U dijelu gdje zeleni pojas nije planiran sadnja se može obaviti i u otvorima duž trotoara, naravno obratiti pažnju na podzemne instalacije.
- Sadnju linearnog zelenila moguće je predvidjeti i obodom urbanističkih parcela.
- U užim ulicama se formira drvored samo na sunčanoj strani, ili obostrano ali sa niskim drvorednim sadnicama.
- Prilikom formiranja drvoreda na parkinzima trebalo bi osigurati na dva parking mjesta po jedno drvo a kod podužnog parkiranja na jedno parking mjesto po jedno drvo, naime, ovo rastojanje zavisi i od vrste drveća, odnosno optimalne širine krošnje;
- U zavisnosti od položaja građevinske linije u odnosu na regulacionu birati vrste drveća koje formiraju veću ili manju širinu krošnje i vrste koje dobro podnose orezivanje.

- Pored toga pri izboru vrsta za ulično zelenilo treba voditi računa da budu prilagođene uslovima rasta u uličnim profilima (otpornost na zbijenost tla, vodni kapacitet zemljišta, insolaciju, salinitet...).

Sadnja drvodrednih sadnica duž gradskih saobraćajnica zahtijeva specifične uslove obzirom da se koridori trotoara koriste za sprovođenje različitih sistema instalacija (vodovodne cijevi, elektroprovodnici, TK instalacije i slično). Da bi se spriječila oštećenja navedenih instalacija i pored toga što se ove instalacije smještaju u PVC cijevi različitih profila dodatna zaštita se sprovodi u slučajevima kada ne postoji mogućnost većeg udaljenja stabla od instalacija.

Drvodredi su na grafičkom prilogu predstavljeni simbolično i njihova pozicija nije obavezujuća prilikom izrade projektne dokumentacije.

Izvod iz Master plana „Montrose-Luštica“

○ Specijalizovani parkovi- botanička bašta

U skladu sa ostalim planiranim namjenama i raspoloživim prostorom ovu površinu je potrebno urediti na način da postane estetski, humani i oblikovni prateći element stanovanja, ugostiteljstva, turističke ponude, kao i drugih namjena u okviru kompleksa.

Autentičnost parka postiže se malim arhitekturnim rješenjima (, klupe, osvjetljenje, informaciono-reklamne table, korpe za otpatke). Vegetacijsku osnovu u prvom redu treba da čine mediteranske i egzotične vrste biljaka, posebno kvalitetno visoko drveće koje obezbjeđuje veći stepen sanitarno-higijenskog učinka zelenila, kao i poboljšanje mikroklimе šireg područja. Dobar primjer je botanička bašta na ostrvu Lokrum u susjednoj Hrvatskoj gdje osim domaćih vrsta ima i biljnih vrsta koje potiču iz Australije i Južne Amerike, a posebnu zanimljivost predstavljaju zbirke eukaliptusa, kaktusa i sukulenti.

Formiranje botaničke bašte koja bi sadržala biljne vrste karakteristične za ovo podneblje osim turističke atrakcije imalo bi i poseban edukativni karakter. Ova površina bi se mogla uvrstiti u turističku ponudu, kako za strane tako i za domaće posjetioce. **Kroz upoznavanje dendrofonda ovog područja ali i nekih novih alohtonih egzotičnih i tropskih vrsta kojima odgovaraju uslovi sredine, stvorio bi se jedan dodatni kvalitet i atraktivnost čitavog kompleksa.**

Smjernice za projektovanje zelenih površina i izdavanje UTU uslova

- Osnovna pravila uređenja ovakvih površina su formiranje šetnih staza, pojedinačnih sekcija sa osvrtom na određene rodove i familije vrsta
- Neophodno je na samom ulazu planirati kolski prilaz i parking prostor
- Uz šetne staze obavezno predvidjeti urbani mobilijar u smislu klupa, korpi za otpatke, česmu, rasvjetu i sl.
- Predvidjeti informativne table na kojima se upisuje ime vrste: latinski naziv, rod, familija i sl.
- Moguće je i formiranje platoa za odmor, gazeba, ili amfiteatra (paviljonu) u prirodnom okruženju za održavanje stručnih predavanja, promocija, muzičkih dešavanja i sl. Dozvoljena BGP je do 2.000 m².
- Staze su važan elemenat i one vode u razne djelove kompleksa.
- Građevinski materijal koji se koristi u okviru uređenja vrta treba da bude prirodan: drvo, kamen, lomljeni kamen, šljunak i sl.
- Pejzažna taksacija -valorizacija postojećeg biljnog fonda i uklapanje kvalitetnih i vrijednih sadnica u budući projekat uređenja terena.
- Na odraslim vitalnim stablima koja se zadržavaju izvršiti orezivanje sasušenih i oštećenih grana koje ometaju pravilan razvoj i izgled krošnje.
- Ukloniti stabla slabe vitalnosti iz estetskih i bezbjedonosnih razloga.
- Kod ove kategorije zelenila optimalna visina i obim za projektovanje sadnog materijala je minimalna visina sadnica drveća 2.5-3 m, a obim stabla na visini od 1m minimalno 10-15cm,.
- U pogledu vrtno-arhitektonske obrade prostora forsirati prirodni, pejzažni stil, umjesto pravilnog –geometrijskog. Sadnja je u sklopovima.
- planira se dovođenje ove površine u stanje potpune funkcionalnosti.
- predvidjeti hidrantsku mrežu radi zalivanja
- Uređenje ovog kompleksa, kako u smislu ozelenjavanja, tako i u smislu planiranja ostalih sadržaja (staze, platoi, osvetljenje, mobilijar), uključuje obaveznost izrade projekta uređenja terena.

Primjer uređenja botaničke baste na ostrvu Lokrum u Hrvatskoj

○ **Zelenilo poslovnih objekata (ugostiteljskih objekata)**

Ova kategorija obuhvata uređenje zelenih površina u okviru ugostiteljskih objekata. U okviru ove namjene prostora zelene površine predstavljaju veoma značajan element. U smislu formiranja i održavanja one imaju javni karakter. Na ovim površinama je najveća posjećenost i imaju važnu ulogu u prezentaciji cjelokupnog kompleksa.

Kao i za predhodne kategorije i ovdje se moraju ispoštovati neki osnovni zahtjevi kada je izbor i kompozicija sadnog materijala u pitanju.

Smjernice za projektovanje zelenih površina i izdavanje UTU uslova:

- Naročito je važan izgled zelene površine oko ulaza u objekat i prilaznih površina. Na tim površinama predvidjeti visoko dekorativne reprezentativne vrste sa ciljem da se istakne važnost samih objekata ispred kojih se nalaze.
- Pejzažna taksacija - valorizacija postojećeg biljnog fonda i uklapanje kvalitetnih i vrijednih sadnica u budući projekat.
- Ozelenjavanje se sprovodi primjenom autohtonih i odgovarajućih alohtonih vrsta, sa posebnom pažnjom na uređenje prilaza, isticanje reklamnih i informacionih tabli, uz ostale elemente kao što su klupe, korpe za otpatke i adekvatno osvetljenje.
- Kod ove kategorije zelenila optimalna visina i obim za projektovanje sadnog materijala je minimalna visina sadnica drveća 2.5-3 m, a obim stabla na visini od 1m minimalno 10-15cm.
- Obzirom na pretežno estetsku funkciju ove kategorije zelenih površina, koriste se biljke sa izuzetno dekorativnim svojstvima, sa interesantnom bojom i oblikom lišća, karakterom i izgledom cvjetova. To znači da se osim autohtonih biljaka koriste i uvedene vrste kojima odgovara karakter područja. Upotrebljavaju se i hortikulture forme koje opstaju uz intenzivnu njegu.
- Posebno kada su u pitanju manje površine, predlaže se korišćenje nižih dekorativnih biljaka, perena, žbunja, sezonskog cvijeća i manjih travnih tepiha.
- Planirati **vertikalno zelenilo** radi povećanja nivoa ozelenjenosti i što potpunijeg estetskog doživljaja prostora. Vertikalno ozelenjavanje sprovesti ozelenjavanjem fasada potpornih zidova, u vidu zelenih portala na ulazima u objekat i primjenom pergola.
- Uređenje ovih površina kako u smislu ozelenjavanja, tako i u smislu planiranja ostalih sadržaja (staze, platoi, osvetljenje, mobilijar), uključuje obaveznu izradu projekta uređenja terena.

Predlog vrsta u zoni ugostiteljskog objekta

III Objekti pejzažne arhitekture specijalne namjene

U posebnu kategoriju zelenila izdvojene su zone prirodnog i poluprirodnog predjela i predstavljaju značajan pejzažni i ekološki element koji treba zaštititi. Ovo zelenilo ima važnu ulogu za zaštitu zemljišta od erozije i bujica, stabilizaciju slabih zemljišta, kao i za održanje mikroklimatskih uslova.

Prirodni biljni pokrivač djeluje prvenstveno kao faktor prirodne ravnoteže, zaštite zemljišta od erozije i bujica. Kao mjera zaštite postojeće vegetacije i obnavljanja degradiranih površina predlažu se rekultivacija i regeneracija šumskih površina, odnosno pošumljavanje svih terena na nagibima iznad 20%, klizišta, plitkih erodiranih i degradiranih zemljišta.

Rekultivacija postojeće makije i proširenje šumskih površina smatra se veoma značajnim. Neizmjenjeni, prirodni pejzaž zaleđa ima veliku estetsku i pejzažnu vrijednost. Zimzelena makija (Orno quercetum ilicis) izražen je na znatnom prostoru i daje pečat cjelokupnom pejzažu Crnogorskog primorja. U prošlosti, ovaj pojas najviše je ugrožavan uglavnom krčevinama i sječom, pa je na taj način došlo do degradacije prvobitnih šuma *Quercus ilex* na stadijum makije.

Smjernice za uređenje i revitalizaciju zaštitnih zelenih pojaseva

Ovaj pojas iz tog razloga treba štiti u cjelini, najstrože u blizini plaža, uz turistička naselja i pored magistralnih puteva, s obzirom da se njegovom zaštitom štiti i cjelokupna flora koja ovaj pojas izgrađuje.

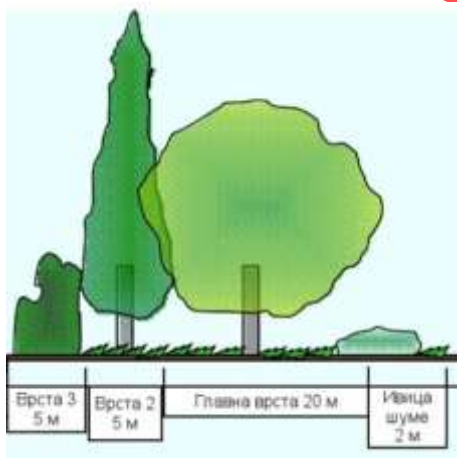
Kako se navedene šumske sastojine nalaze na terenima koji su skloni eroziji (pluvijalna i eolska), njihova dominantna funkcija je upravo u zaštiti tih terena od erozije. Pored ispunjavanja te funkcije, ove šumske sastojine su značajne i za održavanje vodnog režima u ljetom primorskom kršu - karstu, a takođe i za obezbjeđenje sigurnog staništa - utočišta mnogim drugim vrstama koje su vezane za šumski ekosistem i zavise od njega. S druge strane, pojas makije je pod rizikom uništavanja od požara.

Požari na cijelom južno-jadranskom pojasu predstavljaju veliki problem zbog toga što se najčešće javljaju u sušnim periodima u toku godine. Ovaj problem je veći ako se zna da požari mogu drastično devastirati vegetacioni pokrivač i pedološki sloj, koji se veoma teško obnavlja, najčešće u travnati oblik ili nisko žbunje trnovite šikare - drače.

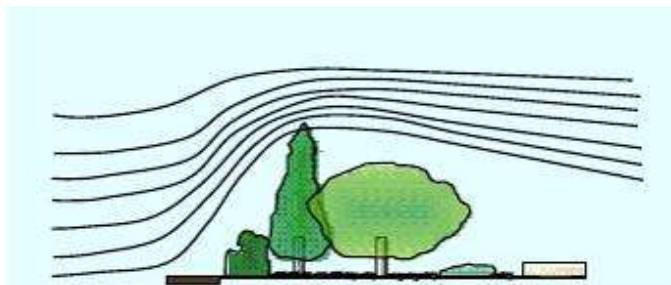
Sanacija opožarenih površina je veoma skup i dugotrajan proces sa naizgled jednostavnim zahvatima pošumljavanja, osjemenjavanja itd.

Iz ovog razloga na ovim površinama preporučuje se:

- Sprovođenje sanitarno-higijenskih uzgojnih mjera (sanitarna sječa, proreda, orezivanje, podkresivanje, krčenje i td.)
- Konverzija postojećih šuma makije tj. prevođenje u viši sastojinski oblik
- Koristiti prvenstveno autohtone vrste drveća i žbunja i to vrste koje su edifikatori potencijalne prirodne vegetacije (*Quercus ilex*, *Q. pubescens*, *Fraxinus ornus*, *Pinus halepensis*, *Pinus pinea*, *Cupressus sempervirens*, *Punica granatum*, *Laurus nobilis*, *Arbutus unedo*, *Pistacia lentiscus* i dr.)
- Koristiti standardne sadnice sa busenom, rasadnički dobro odnjegovane i viske vitalnosti, minimalna starost sadnog materijala 5 godina.
- rekultivaciju devastiranih površina vršiti primjenom tehničkih, agrotehničkih i bioloških mjera.
- izbjegavati nastajanje monokultura

Princip formiranja zaštitnog pojasa

Kretanje vazдушnih struja

Predviđeni zaštitni pojasevi obezbjeđuju:

- sanitarno-higijensku zaštitu (ublažavanje temperaturnih ekstrema, dominantnih vjetrova, smanjenje industrijskih zagađenja i melioraciju vazduha)
- zaštitu od erozije
- unapređenje devastiranog pejzaža
- stvaranje vizuelne barijere između različitih fizičkih struktura

Na izrazitije degradiranim dijelovima pejzaža, treba primjenjivati mjere rekultivacije i regeneracije putem introdukcije flornih elemenata koji će doprinijeti ekološkoj stabilizaciji i opštoj pejzažnoj implementaciji susjednih prostornih jedinica. Prilikom takvih zahvata bilo bi poželjno unošenje i formiranje atraktivnih motiva kao što su šumarci borova i čempresa, kao i druge mogućnosti scenskih atrakcija kojima se pojačava potencijal pejzaža u svim godišnjim aspektima i fenofazama razvoja vegetacije.

Postojeći biljni fond zelenila potrebno je zadržati uz vrednovanje zelenog fonda sa pažljivim osvrtom na stabilizovanje ukupnog kvaliteta zelenila. Pojedina stabla koja su izgubila svoju vitalnost ili su oštećena uglavnom usled jakih vjetrova, potrebno je ukloniti sa ovih površina kako zbog estetskih razloga tako i zbog sprečavanja napada sekundarnih štetočina (entomoloških i fitopatoloških). Istovremeno jako je bitno uredno održavati ove površine zbog realne mogućnosti njegovog aktivnog korišćenja od strane stanovnika.

Neophodna je revitalizacija ovih površina. Zamjenom zakržljalih i slomljenih sadnica, i sadnjom novih dobila bi se visoko kvalitetna zelena površina. U okviru predloga sadnica za ovu zonu izdvojile bi se vrste Pinus pinea, Pinus halepensis, Cupresus sempervirens, Ostria carpinifolia, Quercus pubescens, Olea europea, Fraxinus ornus, Quercus ilex...

Kroz ove površine planirano je formiranje promenade tj. šetališta pored mora.

Kroz ove površine osim predhodno navedenih smjernica poželjno je planirati:

- neke nove sadržaje koji bi bili komplementarni namjeni cjelokupnog prostora, kao npr. šetne staze i mjesta za pasivan odmor.
- podržati postojeće pješačke staze i formiranje novih,
- staze trasirati na način da najinteresantnije tačke u predjelu budu dostupne posetiocima ali i da budu najkraći put između planskih zona,
- na potezima sa najinteresantnijim vizurama planirati vidikovce, u zoni bujne vegetacije i interesantnih reljefnih ili geomorfoloških karakteristika planirati platoe za odmor.
- zastori za staze, platoe i vidikovce moraju biti od prirodnih materijala (prirodno lomljeni kamen, zemlja, šljunak, i td.),
- staze moraju da prate konfiguraciju terena,
- na ovim površinama moguće je postaviti urbanu opremu (oglasne table, table upozorenja, table flore i faune, table upoznavanja predmetnog predjela, klupe, korpe za otpatke) i vrtno-arhitektonsku opremu(nastrešnice i pergole),
- obezbjediti rasvjetu duž šetne staze, vidikovaca, trgovačko-ugostiteljskih objekta,

Veoma važno je u okviru podizanja zaštitnog zelenila obratiti pažnju na **protivpožarnu zaštitu**.

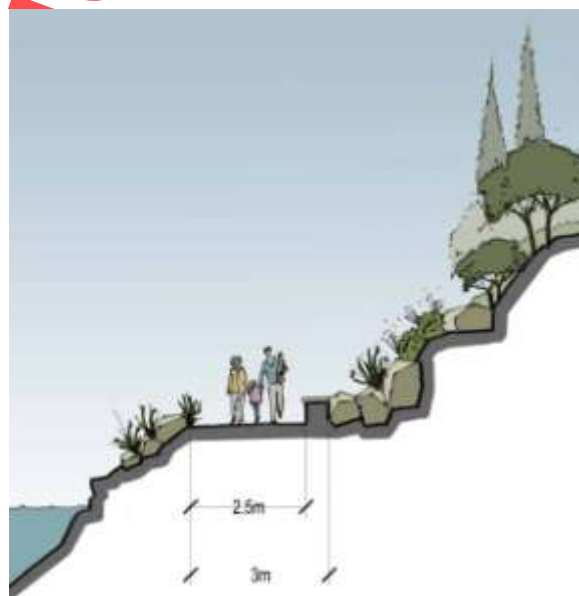
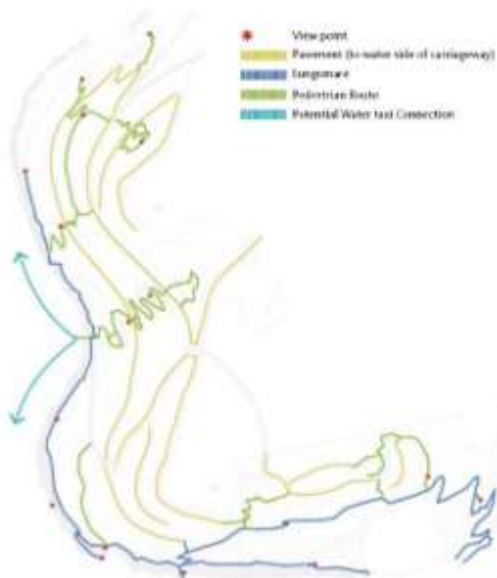
- osiguranje protivpožarnih – vatrogasnih puteva sa omogućavanjem pristupa u sva područja
- izgradnja hidrantske protivpožarne mreže
- formiranje šumskih prosjeka-protivpožarnih pruga upravno na pravac duvanja dominantnih vjetrova
- preventivne mjere - uklanjanje suvih stabala i raznovrsnih drvenih otpadaka.
- u praksi se pokazalo da one vrste koje dobro podnose ekstremne uslove sredine, bilo da je u pitanju visoka temperatura vazduha, duži sušni periodi kao i veliki stepen aerozagađenja, nisu baš poželjne kad je širenje požara u pitanju. Kada su u pitanju pionirske vrste kao što su Pinus halepensis, Cupresus sempervirens i sl. da bi izbjegli potpuno isključivanje njihove sadnje u ovim pojasevima a zbog dobrih osobina koje imaju, kada su one u pitanju, potrebno je primijeniti periodičnu sadnju.

Šetne staze- Lungo mare

Ozelenjevanje se sprovodi linearnom sadnjom što utiče na poboljšanje higijensko-sanitarnih uslova, mikroklimatskih karakteristika i estetskih vrijednosti. Formiranjem drvoreda postiže se zasjena mjesta duž pravca kretanja.

Izbor biljnih vrsta nesumnjivo predstavlja jedan od odlučujućih momenata za uspjeh pri podizanju bilo kakve zelene površine, pa se zbog toga ovom problemu u posljednje vrijeme poklanja velika pažnja. Izloženost priobalja neposrednim uticajima mora, pored opasnosti od mehaničkih oštećenja objekata i vegetacije prilikom jakih vremenskih nepogoda, ugrožena je i permanentnim nepovoljnim uticajima "posolice". Mali je broj biljaka koje podnose neposrednu blizinu mora, a još je manji broj onih koje podnose "posolicu" sitne morske kapi koje vjetar, naročito bura ponekad odnose i daleko na kopno. Pod uticajem mora, zemljište se zaslanjuje pa na njemu mogu uspjevati samo tkz. "halofitne biljke" tj. one koje podnose visoku koncentraciju soli. Zbog toga je izbor bilja za ozelenjavanje i biološku revitalizaciju pojasa Morskog dobra i dijelom kontakt zone dosta ograničen, pa se kod svih intervencija mora strogo voditi računa da je upotrebljeni materijal otporan na posolicu.

Imajući u vidu karakter (mora, prirodnog pejzaža ili izgrađenog okruženja) i namjenu prostora a sa ciljem uspostavljanja prepoznatih potencijala, posebno ističući raznovrsnost tj. osobenost svake mikro lokacije Crnogorskog primorja, planiraju se intervencije na formiranju, uređenju i korišćenju šetališta uz more.

Izvod iz Master plana Montrose-Lustica

Osnovni elementi prostornog i organizacionog definisanja pješačkih ulica i šetališta uz more po pravilu su sljedeći:

- šetalište je neophodno jasno definisati a pravac njegovog pružanja pratiti adekvatnom signalizacijom;

- obezbjediti neophodnu infrastrukturnu opremljenost šetališta;
- završnu obradu hodnih staza potrebno je predvidjeti u skladu sa ambijentalnim karakteristikama lokacije (kamene ploče, kaldrma i dr.) ili od montažnih elemenata (betonske prefabrikovane ploče, drvena oplata i izuzetno beton);
- omogućiti neometan pristup svim zainteresovanim korisnicima bez ograničenja;
- omogućiti neometan pristup hendikepiranim licima na njima prilagođenim, prostorima šetališta;
- na pojedinim dijelovima, a u skladu sa prostornim mogućnostima, predvidjeti i staze za bicikliste
- šetališnim redom regulisati održavanje čistoće i način korišćenja (unošenje kućnih ljubimaca i dr.);
- da bi se zaštitili šetači neophodno je definisati granice šetališnih područja u kojima se ne smiju voziti bicikle, motori, i druga vozila;
- sanitarne, servisne i uslužne sadržaje na šetalištu po pravilu treba smjestiti u postojećoj strukturi ili kao privremene (sezonske) objekte na za to predviđenim punktovima;
- na potezima sa najinteresantnijim vizurama planirati vidikovce, u zoni bujne vegetacije i interesantnih reljefnih ili geomorfoloških karakteristika planirati platoe za odmor.
- zastori za staze, platoe i vidikovce moraju biti od prirodnih materijala (prirodno lomljeni kamen, zemlja, šljunak, i td.),
- na ovim površinama moguće je postaviti urbanu opremu (oglasne table, table upozorenja, flore i faune, table upoznavanja predmetnog predjela, klupe, korpe za otpatke) i vrtno-arhitektonsku opremu(nastrešnice i pergole),
- obezbjediti rasvjetu duž šetne staze, vidikovaca, trgovačko-ugostiteljskih objekta,
- obezbjediti održavanje i zaštitu od požara.

Opšti predlog sadnog materijala

Nabrojani lišćarski i četinarski rodovi i vrste služe samo kao predlog za pojedinačni izbor prilikom detaljnog planskog uređenja prostora – izrade glavnog projekta.

Pored autohtonih biljnih vrsta, prilikom izbora biljnog materijala mogu se koristiti i introdukovane vrste, koje su pored svoje dekorativnosti na ovom području pokazale dobre rezultate.

a/Autohtona vegetacija

Quercus ilex, Fraxinus ornus, Laurus nobilis, Ostrya carpinifolia, Olea europaea, Quercus pubescens, Paliurus aculeatus, Ceratonia siliqua, Carpinus orientalis, Acer campestre, Acer monspessulanum, Nerium oleander, Ulmus carpinifolia, Celtis australis, Tamarix africana, Arbutus unedo, Crataegus monogyna, Spartium junceum, Juniperus oxycedrus, Juniperus phoenicea, Petteria ramentacea, Colutea arborescens, Mirtus communis, Rosa sempervirens, Rosa canina, i td.

b/Alohtona vegetacija

Pinus pinea, Pinus maritima, Pinus halepensis, Cupressus sempervirens, Cedrus deodara, Magnolia sp., Cercis siliquastrum, Lagerstroemia indica, Melia azedarach, Feijoa sellowiana, Ligustrum japonica, Aucuba arborescens, Cinnamomum camphora, Eucalyptus sp., Pistacia lentiscus, Chamaerops exelsa, Chamaerops humilis, Phoenix canariensis, Washingtonia filifera, Bougainvillea spectabilis, Camelia sp., Hibiscus syriacus, Buxus sempervirens, Pittosporum tobira, Wisteria sinensis, Viburnum tinus, Tecoma radicans, Agava americana, Cycas revoluta, Cordylina sp., Yucca sp., Hydrangea hortensis itd.

4.3. MREŽE I OBJEKTI INFRASTRUKTURE

4.3.1. SAOBRAĆAJNA INFRASTRUKTURA

Saobraćajna mreža

Primarna saobraćajna mreža je preuzeta iz osnovnog plana i potpuno je u funkciji cjelovitog rješenja saobraćaja Sektora 32.

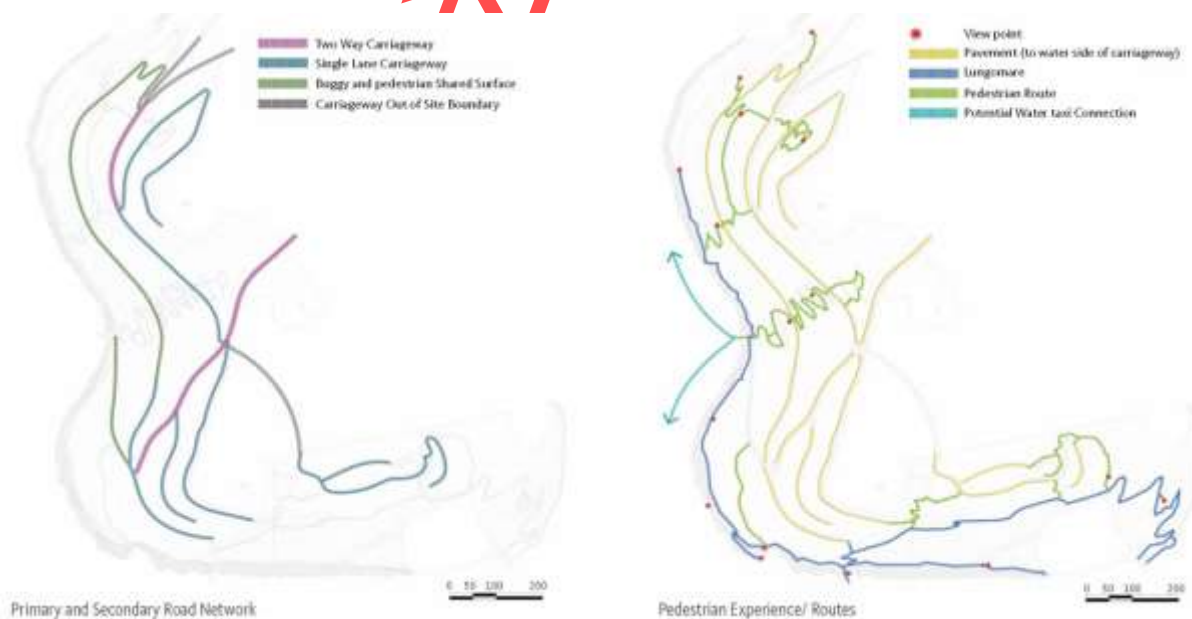
Jedina primarna saobraćajnica u okviru plana je opštinski put do Rosa (Saobraćajnica 1) koji je vođen po postojećoj trasi puta uz proširenje profila na primjerenu širinu. Ona predstavlja osovinu na koju se vezuju ostale saobraćajnice kojima se snabdijeva ovo područje. Ova saobraćajnica je preuzeta iz osnovnog plana.

Saobraćajni pristup sa primarne mreže turističkom naselju koje obrađuje ova Izmjena i dopuna je konfiguracijski obezbjeđen odvajanjem sa puta Radovići-Rose (SAOB 1), kao i saobraćajnicom (SAOB 3), od SAOB 1 ka tvrđavi Lazine for.

Elementi planirane saobraćajne mreže u okviru plana:

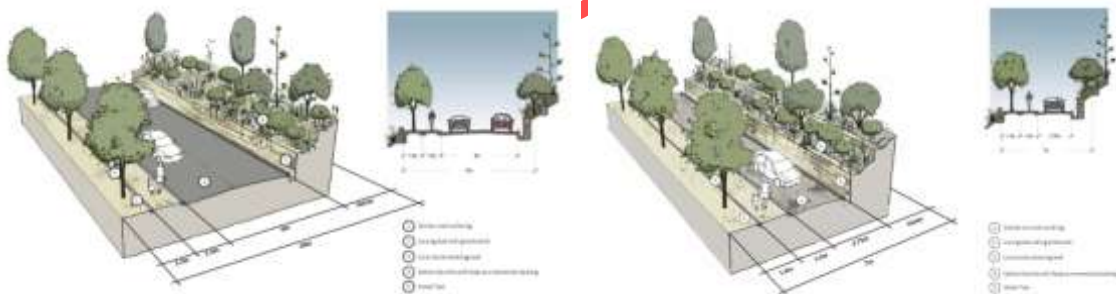
- Saobraćajnica SAOB 1, opštinski put do Rosa, tangira granicu Izmjene i dopune plana, potpuno je preuzet iz osnovnog plana. Profil saobraćajnice je: kolovoz 6,0m i obostrana bankina od 1,0m.
- Saobraćajnica SAOB 3 zajedno sa kružnom raskrsnicom je lokacijski preuzeta iz osnovnog plana. Profil saobraćajnice je: kolovoz 6,0m i obostrani trotoar od 1,5m. Saobraćajnica SAOB 3 će konačno biti definisana shodno planovima za saobraćajnu infrastrukturu i projektovaće se shodno važećim propisima i konfiguraciji terena.
- Saobraćajnica SAOB 7 koja od kružne raskrsnice vodi do tvrđave Lazine for, lokacijski je preuzeta iz osnovnog plana. Profil saobraćajnice je: kolovoz 5,0m, jednostrani trotoar 1,5m i bankina od 0,5m.

Saobraćajna mreža unutar turističkog naselja „Monterose”, u grafičkim priložima, data je samo ilustrativno i nije obavezujuća.

Pravila građenja saobraćajnih površina:

- Sve pristupne saobraćajnice koje povezuju turističke komplekse i atraktivna su za pješačka kretanja, planirati sa trotoarom širine 1,5 m, jednostrano na strani puta ka moru. Celom dužinom trotoara obavezno je postaviti ogradu ka moru kao zaštitu od ispadanja;
- Svi putevi koji nemaju trotoar planirani su sa bankinom odnosno bermom širine 1,0 m (0,5 m). Bankine izvesti stabilizovane kako bi kod užih puteva bilo omogućeno nesmetano mimoilaženje vozila;
- Trase rekonstruisanih i novoprojektovanih saobraćajnica u situacionom i nivelacionom planu prilagoditi terenu i kotama izvedenih saobraćajnica sa odgovarajućim padovima;
- Za saobraćajnice unutar kompleksa turističkog naselja, minimalna širina jednosmerne saobraćajnice iznosi 3,5m, minimalna širina dvosmerne saobraćajnice iznosi 5,0m.
- Kolovoznu konstrukciju rekonstruisanih i novoprojektovanih saobraćajnica dimenzionisati shodno rangu saobraćajnice, očekivanom opterećenju i strukturi vozila koja će se njome kretati;
- Nivelaciju novih kolskih i pješačkih površina uskladiti sa okolnim prostorom i sadržajima kao i sa potrebom zadovoljavanja efikasnog odvodnjavanja atmosferskih voda;
- Odvodnjavanje atmosferskih voda rešavati slobodnim padom površinskih voda u slobodnu površinu putem rigola i propusta;
- Kolovozne zastore svih planiranih i postojećih - zadržanih saobraćajnica raditi sa asfaltnim materijalima;
- Površine za mirujući saobraćaj na otvorenim parkiralištima raditi sa zastorom od asfalt-betona ili od prefabrikovanih betonskih ili beton-trava elemenata u zavisnosti od koncepcije parterne obrade;
- Površinsku obradu trotoara izvesti sa završnom obradom od asfaltnog betona ili popločanjem prefabrikovanim betonskim elementima;
- Ovičenje kolovoza, pješačkih površina i parkirališta izvesti ugradnjom betonskih prefabrikovanih ivičnjaka.
-

Predloženi profili za dvosmjerne i jednosmjerne ulice u turističkom kompleksu „Monterose“

Predloženi profili za kretanje bagija i interventne ulice u turističkom kompleksu „Monterose“

Parkiranje

Parkiranje u granicama plana rešavano je u funkciji planiranih namjena.

Parkiranje je planirano na otvorenim parkiralištima uz saobraćajnice, na posebnim grupnim otvorenim parkiralištima, na pojedinačnim parkirizima i garažama na pripadajućim parcelama i u podzemnim etažama u okviru hotelskih kompleksa ako nema dovoljno parkinga na otvorenim parkiralištima.

Uslov za izgradnju objekata je obezbeđivanje potrebnog broja parking mjesta na pripadajućoj parceli, prvenstveno u podzemnim etažama objekta ili na slobodnoj površini parcele, prema datom normativu.

Potreban broj parking mjesta se određuje prema sledećem normativu:

▪ hoteli	1 PM na 3 sobe
▪ dependans hotela	1 PM na 1 apartman
▪ vile	2 PM
▪ plaže	1 PM na 3-8 kupača
▪ usluge	1 PM na 60 m ² BRPG
▪ ugostiteljski objekti	1 PM na sto sa 4 stolice

Pravila za rešavanje parkiranja i projektovanje garaža u okviru parcele

- Potreban broj parking mjesta rešiti u okviru građevinske parcele;
- Obavezno iskoristiti nagibe i denivelacije terena kao povoljnost za izgradnju garaža;
- Garaže u podzemnim etažama novih objekata mogu se izvesti kao klasične ili mehaničke;
- Podzemne garaže mogu biti jednoetažne ili višeetažne;
- Obavezno ozeleneti prostor iznad podzemne garaže koja je nezavisan objekat u prostoru;
- Ukoliko se gradi klasična garaža rampa za ulaz u garažu mora početi od definisane građevinske linije;
- Pri projektovanju garaža poštovati sledeće elemente:
 - širina prave rampe po voznoj traci min. 2,25 m;
 - slobodna visina garaže min. 2,3 m;
 - dimenzije parking mjesta min. 2,5 x 5,0 m sa minimalnom širinom prolaza od 5,4 m;
 - podužni nagib pravih rampi, maks. 12% za otkrivene i 15% za pokrivene;
- Parking mjesta upravna na osu kolovoza predvideti sa dimenzijama 2,5 x 5,0 m, sa širinom prolaza 5,4 m do 6,0 m, a za podužna sa dimenzijama 5,5 m x 2,0 m, sa širinom prolaza 3,5 m. Parkinge uz saobraćajnice širine 5,0 m pomeriti u odnosu na ivicu kolovoza za širinu dovoljnu za nesmetano uparkiranje (min. 0,4 m);

Otvorena parkirališta uz saobraćajnice obavezno ozeleniti primjenom betonsko travnatih elemenata i sađenjem odgovarajućim stabala na svaka dva parking mjesta.

Pješački saobraćaj

Površine rezervisane za kretanje pešaka planirane su sa širinom trotoara 1,5 m uz saobraćajnice koje prihvataju najveće pješačke tokove.

U priobalju obezbediti celom dužinom pješačku komunikaciju LUNGO MARE širine 3,0 m a izuzetno najmanje 2,0 m. Predlog uredjenja je dat u poglavlju 4.2.

Pješačke komunikacije su planirane na slobodnim površinama svuda duž obale kao veza malih plaža i vidikovaca sa okruženjem i putnim pravcima. Ove pješačke staze se trasiraju po slobodnom terenu prateći konfiguraciju, bez velikih građevinskih intervencija i od tradicionalnih, autohtonih materijala. Preporučena širina staza je 2,5m a minimalna širina je 1,2m.

Za pješačke pravce od puteva ka moru, veliku denivelaciju savladati serpentinskim načinom vođenja staza, kombinovanjem staze i stepenišnih delova. Na najatraktivnijim lokacijama postaviti vidikovce kao mala odmorišta.

Vežu između tvrđave Oskoruša for (u osnovnom planu *Turistički centar*) i obale moguće je ostvariti uspinjačom-žičarom. Uspinjača-žičara mora da se prilagodi terenu i svojim dimenzijama utopi u okolinu.

Biciklistički saobraćaj

Biciklistički saobraćaj je dozvoljen na svim kolskim saobraćajnim površinama.

Vodni saobraćaj

Na teritoriji Izmjena i dopuna plana, locirano je privezište za jahte i za lokalni pomorski saobraćaj..

4.3.2. HIDROTEHNIČKA INFRASTRUKTURA

VODOSNABDIJEVANJE

KRITERIJUMI ZA DIMENZIONISANJE

Da bi se dimenzionisali potrebna distributivna vodovodna mreža, potrebno je usvojiti specifičnu dnevnu potrošnju po korisniku, kao i koeficijente dnevne i satne neravnomjernosti. Određivanje specifične potrošnje je jako osjetljivo, jer se bazira na čitavom nizu pretpostavki i drugih parametara i osnovnih kriterijuma kao što su: veličina i tip naselja, struktura potrošača, stepen opremljenosti stanova ili porodičnih kuća, struktura i kategorija hotelskih kapaciteta, klimatski uslovi, zastupljenost kultivisanog zelenila, vrsta i veličina okućnica, saobraćajne površine i drugi zahtjevi koje treba da zadovolji procjenjena dnevna bruto potrošnja po korisniku.

Da bi se provjerila opravdanost planiranih tehničkih rješenja i izbjegle veće greške u investicionim zahvatima vezanim za objekte vodosnabdijevanja, značajno je utvrditi perspektivne potrebe za vodom. Kao polazni podatak za određivanje normi potrošnje vode razmatrane su specifična potrošnja vode po stanovniku na dan iz Vodoprivredne osnove Republike Crne Gore i Prostornog plana Herceg Novog.

Po stanovniku u Vodoprivrednoj osnovi data norma za potrošnju za l/kor/dan u od 400l/s/dan sa uračunatom komercijalnom industrijskom i potrošnjom usljed gubitaka.

U zavisnosti od vrste hotela u Vodoprivrednoj osnovi usvojene su sljedeće specifične potrošnje:

- hotel A kategorije 650 l/kor. na dan
- hotel B kategorije 450 l/kor. na dan
- hoteli nižih kategorija 350 l/kor. na dan
- privatni smještaj 350 l/kor. na dan

S jedne strane, imajući u vidu da se od vremena kad je usvojena Vodoprivredna osnova ide na smanjenje specifične potrošnje vode po stanovniku na dan, kao i da se u Vodoprivrednoj osnovi ne preporučuje striktno određivanje specifične dnevne potrošnje prema Vodoprivrednoj osnovi, već prilagođavanje datom slučaju za navedeno područje, uobičajeno se usvajaju manje norme potrošnje od naznačenih u Vodoprivrednoj osnovi. S druge strane na ovom području planira se izgradnja nekoliko hotelskih bazena kao i ostavljanje mogućnosti izgradnje bazena uz privatne apartmane pa se ide na povećanje uobičajeno usvojenih normi potrošnje.

Preporučuje se sljedeća specifična potrošnja po stanovniku na dan:

- gosti u hotelu 650 l/stan/dan
- gosti u apartmanima 450 l/stan/dan

Smatrajući da su navedene specifične potrošnje u danu maksimalne potrošnje, za maksimalnu satnu potrošnju, se usvaja potrošnja sa usvojenim koeficijentom satne neravnomjernosti K_{hmax} od 2,3.

U okviru proračuna potrebnih količina vode u dnevnoj normi potrošnje po stanovniku, sem prethodno naznačenih količina potrebnih za punjenje bazena, obuhvaćene su i potrebne količine za komercijalne potrebe, komunalne potrebe kao i samo zalivanje zelenih površina. Gubici u mreži, imajući u vidu da se radi o novoizgrađenoj vodovodnoj mreži, procjenjeni na najviše 15 % i ukalkulisani su u proračunu.

Preporučuje se za korisnike zelenih površina oko stambenih objekata, kao i površina za pejzažno uređenje javne namjene, da se u daljoj projektnoj dokumentaciji predvidi mogućnost izgradnje akumulacija kišne vode (odnosno popularnih cistjerna) iz kojih bi mogli vršiti zalivanje navedenih zelenih površina. Preporučuje se da se i uz objekte gdje god je to moguće predvidi izgradnja mini akumulacija za sakupljanje oborinske vode koja bi se mogla koristiti kao dopunsko vodosnabdijevanje u tehničke svrhe.

Takođe se preporučuje da se ispita mogućnost razdvajanja otpadne vode na crnu, vodu od toaleta i sivu, vodu od pranja na samom mjestu nastanka i prečišćavanje sive vode za zalivanje zelenih površina. Dakle to je još jedan alternativni tip vodosnabdijevanja tehničkom vodom, usko povezan sa odvođenjem i prečišćavanjem otpadne vode koji se već duže vremena primjenjuje u svijetu, a to je korišćenje prečišćene sive vode. Otpadna voda, kao i otpad, se može odvajati na samom mjestu nastanka i to na sivu vodu - vodu od pranja i crnu vodu - vodu od upotrebe toaleta. Po sakupljenim podacima, zavisno od potrošača udio sive vode u otpadnoj vodi iznosi oko 50 %. Korišćenjem prečišćene sive vode u tehničke svrhe npr. ispiranje toaleta i zalivanje, mogla bi se smanjiti količina vode do 50%. Ova siva voda je mnogo manje zagađena od crne vode i ako se odmah prečišćava na mjestu nastanka odvojeno od crne vode, poslije prečišćavanja se može koristiti za zalivanje.

S obzirom da se turističko naselje na visinskom području od 50 do m.n.m (sa izuzetkom ugostiteljskog objekta koji je na 30 m.n.m) do visine od 120m.n.m. posmatrano područje se prostire u uobičajene dvije visinske zone. Prvu zonu snabdijevanja čini područje od 0 m.n.m. do 65m.n, a drugu zonu čini područje iznad kote 65 m.n.m do 130 m.n.m. U ovom Planu će se formirati samo jedna zona, zbog ekonomske neisplativosti, usljed relativno malog broja potrošača u I zoni. Za potrošače prve zone može se ugraditi regulator pritiska, a za potrošače iznad 110 m.n.m može se ugraditi, ako se ukaže potreba, buster stanica.

Tabela 1. Proračun potrebnih količina pitke vode

Naziv naselja	Kategorija	Broj gostiju	Površina	Specifična potrošnja	Potrebna količina vode	Koeficijent satne neravnomjernosti	Ukupno
Parcela	potrošača		m ²	l/stan/dan l/s/m ²	l/s		l/s
1	2	3	4	5	6	7	8
					$(3) \cdot (5) / 86400$ $(4) \cdot (5) / 86400$		$(6) \cdot (7)$
UP - 1	Hotel	350		650	2.63	2.30	6.06

UP - 2	Vile	240		450	1.25	2.30	2.88
UP - 3	Vile	330		450	1.72	2.30	3.95
UP - 4	Ugostiteljstvo		1500	30	0.52	2.30	1.20
Ukupno		920			6.12		14.08

Dakle maksimalna dnevna potrošnja za posmatrano područje iznosi u danu maksimalne potrošnje 6,12 l/s i tu je količinu potrebno dopremiti do distribucionog rezervoara planiranog područja te se prema njoj dimenzioniše dovodni vod do rezervoara. Maksimalna satna potrošnja iznosi 14.08 l/s i na tu količinu vode se dimenzioniše distribuciona mreža planiranog područja.

PLANIRANO RJEŠENJE

U okviru posmatranog područja, potrebno je snabdjeti područje sjeverne i južne grupacije vila, hotelski kompleks i objekte za pružanje usluga hrane i pića. Planira se da se ovo područje snabdijeva preko rezervoara od 500 m³ na koti 130 m.n.m i koji predstavlja približno 12 satnu rezervu u snabdjevanju u slučaju kvara na dovodnom cjevovodu, odnosno služi za izravnanje maksimalne dnevne i maksimalne satne potrošnje. Distribuoinu mrežu čine cjevovodi prečnika 160mm i 90mm. Vodovodni podsistem je koncipiran tako da je moguće, uz dogradnju potrebne distribucione mreže vršiti snabdjevanje vodom i susjednih područja Mali Klinci i prostora u Sektoru 33 koji graniči sa ovim planskim područjem.

Gdje god je to moguće, ukoliko raspored objekata i nagib terena dozvoljava, distribucine mreže se formiraju duž saobraćajnica.

U rezervoare voda će se dopremiti dovodnim cjevovodima od 110 mm koji se odvajaju od cjevovoda izgrađenog za poluostrvo Lušticu od 110 mm. Voda za Lušticu prema planiranom rješenju dovodi se iz rezervoara Obosnik koji se nalazi na koti od 240 m.n.m. (Rezervor Obosnik će se snabdjevati iz postojećeg rezervoara Opatovo, preko rezervoara Zabrdje, prepumpavanjem).

Prečnici u distribucionoj mreži nisu manji od 90mm da bi ujedno predstavljali i hidrantsku mrežu. Prilikom projektovanja broja hidranata potrebno je voditi računa da jedan ulični hidrant pokriva krug u prečniku od 50m.

U okviru rezervoarskog prostora, pri potrošnji vode, potrebno je voditi računa da je potrebno obezbjediti požarnu rezervu - količinu vode koja mora biti u rezervoaru. Za naselja do 10000 stanovnika računa se na 1 istovremeni požara u trajanju od 2 sata sa potrebnom količinom za gašenje požara od 20 l/s što iznosi: $20\text{l/s} \times 3600\text{s} = 72\text{m}^3$. Predviđena količina je uzeta u obzir pri proračunu potrebnog rezervoarskog prostora.

Dakle, kao osnovno rješenje vodosnabdjevanja usvaja se snabdjevanje iz pravca Herceg Novog podmorskim cjevovodom Kamenari – Opatovo preko dovodnog cjevovoda i rezervoara Pristan, Zabrdje i Obosnik. Na dovodnom vodu od rezervara Obosnik 250 m.n.m. do planiranog rezervoara za snabdjevanje područja naselja Rose - Dobreč potrebno je izgraditi komore ili ugraditi ventile za ublažavanje pritiska.

Kao alternativno rješenje vodosnabdjevanja predlaže se dovođenje vode cjevovodima sa tivatskog dijela Luštica kojima bi se dopremala i voda iz Regionalnog vodovodnog sistema koju tivatski vodovod za ovaj dio vodovodnog sistema preuzima na distribucionom odvoju Radovići.

Urbanističko tehnički uslovi za projektovanje spoljašnjih vodovodnih instalacija daju kroz sljedeće preporuke.

- U vodovodnu mrežu ugrađivati PEHD (polietilen visoke čvrstoće) za manje prečnike i DCI (daktilni liv) za veće prečnike cijevi (uskладiti sa postojećim materijalom cjevovoda u vodovodnoj mreži).
- Pritisak u distribucionoj vodovodnoj mreži ne smije prelaziti 6 bara.
- Na dovodne cjevovode do rezervoara zabranjeno je priključenje potrošača.
- Potrebno je da minimalni prečnik bude 100mm, odnosno 90mm da bi se vodovodna mreža koristila ujedno kao i hidrantska
- Razmak hidranata treba da bude takav da pokrivaju krug od 50m i da se ugrađuju nadzemni hidranti.
- Kućne priključke treba ugrađivati preko standardizovanih šaftova sa vodomjerima i svaka jedinica treba imati vlastiti vodomjer. U slučaju više jedinica u jednom objektu, ugraditi vodomjer posebno za svaku jedinicu
- Uskladiti položaj vodovodnih instalacija sa drugim podzemnim instalacijama.

ODVOĐENJE OTPADNIH VODA

KRITERIJI ZA DIMENZIONISANJE

Količine otpadnih voda su obračunavate kao 80% potrošene količine vode uzimajući u obzir da su za dimenzionisanje kanalizacionih infrastruktura mjerodavna maksimalne satne količine potrošene vode.

Kanalizaciona mreža posmatranog područja formira se tako da se omogući odvodnja otpadne vode sa planiranog područja i da je poslije prečišćavanja upušta u more najkraćim mogućim putem uzevši u obzir ekonomsku isplativost kanalizacionog podsistema.

U okviru dalje projektne dokumentacije potrebno je ispitati mogućnosti razdvajanja otpadne vode na sivu i crnu vodu odnosno vodu od pranja i vodu od toaleta. Prečišćavanjem sive vode na samom mjestu nastanka uz brže i jeftinije prečišćavanja u odnosu na crnu vodu (spajanjem sive i crne vode siva voda ubrzo kvalitativno prelazi u crnu vodu) mogla bi se koristiti kao tehnička voda, odnosno voda za zalivanje. Na ovaj način bi se količina otpadne vode smanjila oko 50%, na koliko se procjenjuje udio sive vode u otpadnoj vodi.

Otpadna voda se sakuplja kanalizacionom mrežom po segmentima po pripadajućim cjelinama vila i hotelskog kompleksa i usmjerava gravitaciono prema obali do pumpne stanice koja prepumpava vodu do planiranog postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda. Kanalizaciona mreža, u okviru mogućnosti prati mrežu saobraćajnica, ali usljed velikog nagiba terena i planiranog rasporeda objekata, dio kanalizacione mreže polaže se zelenim površinama prateći izohipse terena radi postizanja potrebnog pada za gravitaciono tečenje otpadne vode. U okviru dalje projektne dokumentacije, u slučaju potrebe izbjegavanja graničnog pada kanalizacionih cijevi, formiraće se kaskadni šaftovi.

Tabela 2. Proračun količina otpadnih voda za planirano područje

Naziv naselja Parcela	Kategorija potrošača	Broj gostiju	Ukupno l/s	Koeficijent otpadne vode 0.8	Količina otpadne vode l/s
1	2	3	3	4	5 (3 x 4)
UP - 1	Hotel	350	6.06	0.80	4.84
UP - 2	Vile	240	2.88	0.80	2.30
UP - 3	Vile	330	3.95	0.80	3.16
UP - 4	Ugostiteljstvo		1.20	0.80	0.96
Ukupno		1671	14.08		11.27

PLANIRANO RJEŠENJE

Na osnovu Master plana za otpadne vode Crnogorskog primorja dugoročni cilj u Opštini Herceg Novi je pokrivenost cijelog opštinskog područja duž zaliva kanalizacionom mrežom do 2028. godine, sa prečišćavanjem i ispuštanjem u more u skladu sa državnim i međunarodnim propisima. Do 2028. godine očekuje se da bi na kanalizacionu mrežu trebalo da bude priključeno do 92 % stanovnika.

Domaćinstva u seoskim, udaljenijim područjima će i dalje odvoditi svoje otpadne vode putem septičkih jama.

U Herceg Novom se planira obalni kolektor koji bi trebalo da pokriva područje od Njivica do Kamenara. Ovaj kolektor bi trebalo da prikupi otpadnu vodu u zoni Kumbora. Na obalni kolektor bi trebalo da budu priključeni sekundarni kanalizacioni sistemi naselja na obali.

Za ovako prikupljenu otpadnu vodu Herceg Novog, prema Master planu odvođenja otpadnih voda Crnogorskog primorja (, DHV Holandija, Fideco CG, 2004) postoje dva planirana rješenja prečišćavanja otpadnih voda PPOV

1. prečišćavati u zoni Kumbora, ili
2. potiskivati kroz sifon u Kumborskom tjesnacu ka lokaciji Dobreč, na Luštici, gdje će se prečišćavati

Prema podacima iz Vodacoma, u Herceg Novom planirano je i u fazi izgradnje je PPOV (postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda) na lokacija Nemila, Meljine, za grad Herceg Novi sa pripadajućim naseljima, a za lokaciju Luštice planira se posebno postrojenje za prečišćavanje voda.

Prema ovako planiranim načinima prečišćavanja otpadne vode na nivou Opštine Herceg Novi razmatra se i način odvođenja i prečišćavanja otpadne vode sa predmetnog područja.

U ovom planskom dokumentu, u okviru posmatranog područja planirano je sakupljanje otpadnih voda sa cjelokupnog područja i odvođenje do postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda (PPOV) za Lušticu. Potrebno je dakle odvesti otpadne vode sa područja sjevernih i južnih grupacija vila, hotelskog kompleksa i ugostiteljskog područja područja. Ukupna količina otpadne vode sa ovog područja je 11,27 l/s. Otpadne vode ovog naselja se sakupljaju od objekata mrežom cjevovoda prečnika 200mm gravitacionao ka pumpnoj stanici (PS) za otpadne vode i odatle se otpadna voda prepumpava cjevovodom pod pritiskom od 110mm ka kolektoru i PPOV Luštica.

Riješenje kanalizacionog podsistema područja Rose - Dobreč je koncipirano tako da može da prihvati otpadne vode obližnjeg područja Mali Klinci i sektora 33 gravitaciono, kao i obalnog područja koje graniči sa ovim planskim područjem prepumpavanjem.

Na posmatranom području se planira izgradnja hotela čiji kvalitet otpadne vode može biti različit od kvaliteta komunalnih otpadnih voda koje se mogu upuštati u gradski kanalizacioni sistem prema Pravilniku o kvalitetu i sanitarno tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda u recipijent i javnu kanalizaciju, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda, minimalnom broju ispitivanja i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitete otpadnih voda (Sl.list CG 45/08). S obzirom na pripremu hrane u hotelskoj kuhinji u otpadnoj vodi hotela se javlja povećan sadržaj ulja i masti u odnosu na dozvoljeni nivo ulja i masti u komunalnim otpadnim vodama koje se mogu upuštati u gradsku kanalizaciju prema navedenom pravilniku. Prema tome prije upuštanja otpadne voda hotela, u gradski kanalizacioni sistem potrebno je voditi na uređaj za predtretman otpadnih voda kako bi se kvalitet otpadne vode hotela, sveo na nivo kvaliteta komunalnih otpadnih voda koje se mogu upuštati u gradski kanalizacioni sistem prema navedenom Pravilniku.

Kao što je navedeno za područje Luštice je planirana izgradnja posebnog PPOV na koje se planira odvođenje otpadnih voda sa navedenog planskog područja.

Dakle, u slučaju planiranog rješenja za odvojeno prečišćavanje otpadnih voda Herceg Novog na lokaciji Luštice, otpadne vode planiranih naselja će se, kao što je navedeno, odvoditi ka pumpnoj stanici i potisnim kolektorima prepumpavati ka budućem kanalizacionom kolektoru na Luštici i dalje ka PPOV Luštica, prije upuštanja u more.

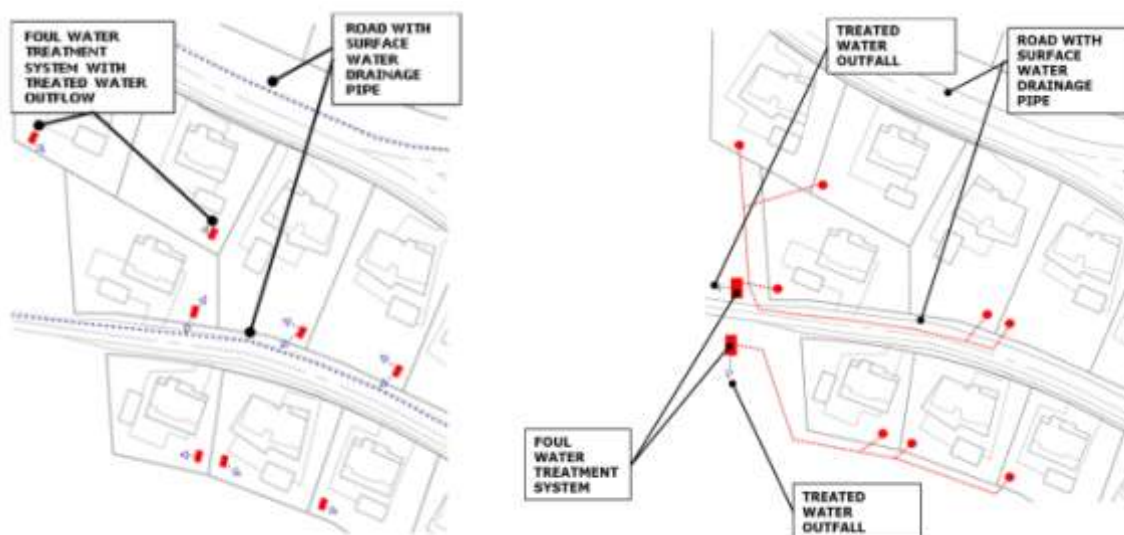
Ako se realizuje rješenje sa zajedničkim PPOV za cijeli Herceg Novi na Luštici, sakupljena otpadna voda planiranog područja će se umjesto preko crpne stanice tlačnim cjevovodom, odvoditi gravitaciono u budući gravitacioni kolektor prema zajedničkom PPOV na Luštici.

Kao što je navedeno za područje Luštice je planirana izgradnja posebnog PPOV na koje se planira odvođenje otpadnih voda sa navedenog planskog područja. Međutim, u slučaju izgradnje ovog planiranog kompleksa prije izgradnje uređaja za prečišćavanje otpadnih voda na Luštici otpadne vode sa posmatranog područje će se, odvoditi ka lokaciji na kojoj je planirana pumpna stanice za odvođenje otpadnih voda. Na njoj je potrebno dodatno izgraditi i uređaj za prečišćavanje otpadnih voda za cjelokupno planirano područje, na kojem bi se prečišćavale otpadne vode prije upuštanja u more. Uz ove uređaje bi se izgradili i podmorski ispusti u dužini od 300 m koji bi ujedno služili kao havarijski ispusti za pumpne stanice.

U slučaju izgradnje ovih naselja prije izgradnje PPOV na Luštici, ovo rješenje sa uređajima za prečišćavanje manjeg kapaciteta može da se koristi kao prelazno rješenje.

Ovo rješenje se može smatrati i alternativnim i ukoliko tehno-ekonomske analize u toku projektovanja pokažu da je isplatinije rješenje sa manjim uređajima, može se opredjeliti se za njega.

U okviru dalje projektne dokumentacije može se posmatrati prelazno rješenje sa odvođenjem otpadne vode posebno za dijelove planiranog područja i to samostalno za svaki objekat, za grupu do 5 vila ili za veći kompleks kao što je hotelski ili grupacije vila.

Izvod iz Master plana Montrose-Lustica

Odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda za svaki objekat posebno uz samostalne uređaje za prečišćavanje može se vršiti npr. putem uređaja za prečišćavanje Biorock - S serije sa dimenzijama primarnog taložnika 2,15m x 1,15m x 2m i bio komore dimenzija 1,15 x 1,15 x 2,10.

Odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda za grupu do pet vila može se vršiti npr putem uređaja za prečišćavanje Biorock - S serije sa dimenzijama primarnog taložnika 4,05m x 1,60m x 1,55m i bio komore dimenzija 2,15 x 1,15 x 2,10.

Odvođenje i prečišćavanje otpadne vode za grupu objekata na istoj lokaciji kao što su grupacija hotelskog kompleksa, grupacija južnih vila i grupacija sjevernih vila može se vršiti npr. putem uređaja za prečišćavanje Biorock - S serije sa dimenzijama primarnog taložnika i bio komore dimenzija u zavisnosti od broja stanovnika odnosno količine otpadne vode).

Efluent nakon prečišćavanja mora biti visokog kvaliteta, jer se u planiranom području upušta u kraški teren, bez mogućnosti filtracije, odnosno dodatnog prečišćavanja.

Potrebno je, u daljoj projektnoj dokumentaciji, razmotriti ponovno korišćenje prečišćene otpadne vode i u slučaju ako se otpadna voda ne razdvaja na sivu i crnu vodu na mjestu nastanka, odnosno korišćenje i prečišćene crne vode, ako se otpadna voda razdvaja na mjestu nastanka. Ovako prečišćena voda bi se mogla koristiti za zalivanje zelenih površina.

Nakon tretmana otpadnih voda naselja na uređaju za prečišćavanje otpadnih voda, prečišćene vode moraju imati kvalitet koji se zahtijeva prije upuštanje u recipijent prema Pravilniku o kvalitetu i sanitarno tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda u recipijent i javnu kanalizaciju, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda, minimalnom broju ispitivanja i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda ("Službeni list CG", br. 45/08, 9/10, 26/12, 52/12 i 59/13) Nakon ispuštanja prečišćene otpadne vode u recipijent ne smije se ni u kom slučaju narušiti kvalitet recipijenta odnosno recipijent mora ostati u okviru klase i kategorije recipijenta predviđene Uredbom o klasifikaciji i kategorizaciji površinskih i podzemnih voda ("Službeni list CG", broj 2/07) i Zakonom o vodama ("Službeni list RCG", br.27/07 i "Službeni list CG", br.32/11).

Urbanističko tehnički uslovi za projektovanje fekalne kanalizacije daju se kroz sljedeće preporuke:

- U kanalizacionu mrežu se ugrađuju PEHD i PE (polietilen) cijevi.
- Minimalni, odnosno maksimalni pad u kanalizacionoj mreži iznosi 2‰ i 6‰ respektivno vodeći računa o prečnicima cijevi.
- Na svim vertikalnim i horizontalnim lomovima, i mjestima promjene prečnika i priključenja kanalizacionih cijevi, potrebno je predvidjeti revizione šahtove.
- Na kanalizacionim cijevima u pravcu razmak šahtova predvidjeti ne veći od 30m.
- Ne upuštati kišnicu u fekalnu kanalizaciju.
- U slučaju izgradnje objekata prije kanalizacionog sistema izgraditi propisne septičke jame sa uređajima za prečišćavanje otpadnih voda
- Zabraniti izgradnju propusnih "septičkih jama" odnosno upojnih bunara
- Uskladiti položaj fekalnih instalacija sa drugim podzemnim instalacijama

ODVOĐENJE KIŠNIH VODA

KRITERIJI ZA DIMENZIONISANJE

Područje se ne urbanizuje u većoj mjeri i smatra se da je neracionalno graditi atmosfersku kanalizaciju za cijelo područje.

PLANIRANO RJEŠENJE

Za odvođenje atmosferskih voda sa betonskih površina i krovova manjih objekata mogu se izgraditi rezervoari za prihvatanje oborinskih za pojedinačne objekte ili za više susjednih objekata. Vode koje bi se sakupile na ovaj način mogu se koristiti kao tehnička voda za zalivanje. Na najnižvodnijim lokacijama gdje je veći procenat urbanizacije, po istom principu sakupljanja i korišćenja oborinske vode predviđaju se podzemni rezervoari – retenzije za prihvatanje atmosferskih otpadnih voda.

Mreža za prikupljanje oborinske kanalizacije riješiće se na nivou buduće projektne dokumentacije. Uz rezervoare je potrebno predvidjeti i filtriranje oborinske vode. Voda će se koristiti kao tehnička voda za zalivanje.

U ovaj rezervoar se mogu priključiti i eventualno pronađeni podzemni izvori koji nemaju kvalitet vode za piće da bi se vršilo zalivanje zelenih površina u ljetnjem periodu. Potrebno je razmotriti i formiranje otvorenih površina za skladištenje oborinskih voda koje bi se uklopile, odnosno oplemenila pejzaž.

Kanalisanje atmosferskih voda uz eventualno potrebne saobraćajnice planira se putem otvorenih rigola uz samu saobraćajnicu. Preporučuje se izgradnja zatravnjenih kanala. Potrebno je razmotriti upotrebu poroznih asfalta, odnosno takvo popločavanje površina da moć upijanja oborinskih voda bude na što većem stepenu da bi se smanjila količina oborinskih voda koje površinski otiču.

Izgradnja zatvorenih kanalizacionih kolektora kojima bi se kanalisale kišne vode nije potrebna.

Urbanističko tehnički uslovi za projektovanje kišne kanalizacija:

- Striktno zabraniti upuštanje fekalne kanalizacije u bilo koji objekat za odvođenje kišne kanalizacije
- U oborinsku mrežu se ugrađuju PEHD i PE (polietilen) cijevi.
- Ne upuštati kišnicu u fekalnu kanalizaciju.

4.3.3. UPRAVLJANJE OTPADOM

U ovom dijelu planskog dokumenta, razmatraće se upravljanje otpadom u okviru nastanka i vrste otpada na prostoru Plana; procjena količina otpada koje nastaju u planiranom prostoru zavisno od vrste populacije i doba godine; sakupljanje i transport otpada u okviru posmatranog prostora i deponovanje sakupljenog otpada na deponiju na koju se odlaze komunalni otpad sakupljen na teritoriji opštine Herceg Novi.

Prilikom planiranja upravljanja otpadom rukovodilo se principima usvojenim u dolje navedenim dokumentima i zakonskim aktima.

- Strateški master planu za upravljanje čvrstim otpadom na državnom nivou (Gopa 2004, Projekat finansiran od EU),
- Plan upravljanja otpadom u Crnoj Gori za period od 2008 do 2012
- Nacionalni politika upravljanja otpadom (2004)
- Zakonu o upravljanju otpadom ("Službeni list CG", broj 64/11),
- Pravilnika o klasifikaciji otpada i katalogu otpada ("Službeni list CG", broj 59/13)
- Zakon o komunalni djelatnostima ("Službeni list RCG", broj 12/95.)
- Pravilniku o postupanju sa građevinskim otpadom, načinu i postupku prerade građevinskog otpada, uslovima i načinu odlaganja cement azbestnog građevinskog otpada ("Službeni list RCG", broj 50/12),
- Pravilnik o načinu pakovanja i odstranjivanja otpada koji sadrži azbest ("Službeni list RCG", broj 11/13),
- Lokalni plan upravljanja otpadom Herceg Novi za period 2009 – 2013.

Ovim Planom poštovan je osnovni postulat «Uspostavljanje integralnog sistema upravljanja otpadom koji se zasniva na povećanju količine otpada koji se sakuplja, smanjenju količina otpada koji se odlaze, uvođenju reciklaže»

Napominje se da se u okviru ovog dijela planskog dokumenta razmatra samo upravljanje komunalnim otpadom nastalim na planskom području za period do 2030. godine.

Sistematizacija komunalnog, sanitetskog i opasnog otpada je izvršena u okviru navedenog Zakona o upravljanju otpadom i Pravilnika o klasifikaciji otpada i katalogu otpada.

Sistem upravljanja opasnim otpadom zasniva se na osnivanju budućeg Centra za tretiranje opasnog otpada i odgovarajuće deponije koja bi opsluživala čitavu teritoriju Crne Gore. Sistem upravljanja medicinskim otpadom, uobičajeno se zasniva na organizovanju prikupljanja otpada sa određenih lokacija i odlaganja na međuopštinske deponije u posebne ćelije namijenjene za odlaganje medicinskog otpada.

Građevinski otpad koji će nastati u toku eventualne gradnje i rekonstrukcije na planskom području, potrebno je propisno sakupljati i odvoziti na deponiju za građevinski otpad. U periodu izgradnje građevinski otpad će biti deponovan na deponiju građevinskog otpada koja će biti određena na osnovu Plana upravljanja otpadom u Crnoj Gori za naredni planiski period i Planom upravljanja otpadom Opštine Herceg Novi za naredni planiski period (2013 – 2017). na lokaciji Ubli.

Građevinski otpad generisan na ovom planskom području potrebno je odlagati na propisani način prema navedenom Pravilniku o postupanju sa građevinskim otpadom, načinu i postupku prerade građevinskog otpada, uslovima i načinu odlaganja cement azbestnog građevinskog otpada

U slučaju postojanja azbest cementnog otpada definisanog ovim Pravilnikom, azbest cementni otpad je potrebno propisno skladištiti u propisne folije, prevoziti zatvorenim vozilima i propisno odlagati na deponiju građevinskog otpada u skladu sa navedenim Pravilnikom o načinu pakovanja i odstranjivanja otpada koji sadrži azbest.

Otpad iz Herceg Novog se odlaže na neuređenu deponiju - lokaciju privremenog skladištenja komunalnog otpada na lokaciju Ubli – Tisova greda, a prema planu je predviđena sanacija ove neuređene deponije i izgradnja sanitarne deponije na Ublima mikrolokacija Duboki do.

Sakupljanje i transport otpada obavljaće se specijalnim komunalnim vozilima do reciklažnog centra Meljine, pa nakon obrade do gradske sanitarne deponije, a privremeno deponovanje otpada do transporta je u metalnim sudovima – kontejnerima, lociranim u okviru planskog područja ili u njegovoj neposrednoj blizini, zavisno od Plana rasporeda kontejnerskih mjesta Opštine Herceg Novi.

Broj kontejnera je potrebno utvrditi računski uz poštovanje ostalih sanitarno-tehničkih kriterijuma datih propisima i standardima.

Transport i deponovanje eventualnog opasnog otpada nastalog na planskom području (kao što su otpadni akumulatori, upotrijebljena motorna ulja...), razmatraće se posebno jer je upravljanje ovom vrstom otpada potrebno riješiti na državnom nivou. Opasni otpad je potrebno propisno sakupljati, skladištiti i odlagati na deponiju za opasni otpad kako se to riješava državnim planom.

Kriteriji za dimenzionisanje

Da bi se procjenila količina proizvedenog otpada na godišnjem, odnosno mjesečnom nivou (imajući u vidu procenat popunjenosti kapaciteta) potrebno je usvojiti količinu otpada proizvedenu po stanovniku.

Usvojene su količine za stanovnike i turiste za primorje iz navedenog Master plana za čvrsti otpad, a za ugostiteljski objekat je procijenjena količina otpada od 0,1 kg/ m² površine.

- 0,9 kg/stan/dan za stanovnike
- 1.5 kg/stan/dan za turiste

Kako se na planiranom području predviđaju samo smještajni kapaciteti za turiste, onda se za sve proizvođače otpada može usvojiti procijenjena količina od 1,5kg/stan/dan.

Tabela proračuna količina čvrstog otpada u danu najveće proizvodnje

Kategorija potrošača	Broj stanovnika m ²	kg/stan/dan kg/m ²	kg
Turisti i	920	1,5	1380
Ugostiteljski objekat	1500	0,1	150
Ukupno			1530

Planirano rješenje

Procjenjena količina otpada na mjesečnom nivou za planirano područje iznosi pri maksimalnoj popunjenosti kapaciteta 1530kg dnevno, odnosno 45.900kg (46 t) mjesečno. Sa popunjenošću kapaciteta 5,8, proizvodnja otpada na godišnjem nivou iznosi oko 270t. Maksimalno mogući koeficijent popunjenosti kapaciteta je 12 za godinu dana i on bi oslikavo popunjenost svih kapaciteta svih dvanaest mjeseci od 100% odnosno 1 mjesečno.

Dakle, navedeni koeficijenti predstavljaju koeficijent popunjenosti kapaciteta planskog područja, pri čemu je ukupna popunjenost kapaciteta mjesečno okarakterisana kao 1 (100%). Koeficijenti popunjenosti kapaciteta po mjesecima, kao i ukupno na godišnjem nivou dati su u sljedećoj tabeli:

Popunjenost kapaciteta područja u obuhvatu plana po mjesecima

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	God.
0,3	0,3	0,3	0,5	0,5	0,5	1,0	1,0	0,5	0,5	0,3	0,3	5,8

Sakupljanje i transport otpada u planskom području vršiće komunalno preduzeće koje sakuplja i odvozi otpad u samom gradu Herceg Novom - DOO „Čistoća Herceg Novi”.

Na osnovu Odluke o načinu privremenog skladištenja komunalnog otpada i uslovima zaštite životne sredine i zdravlja ljudi propisuje se način organizovanja prostora, čuvarske službe, prijema vozila i vođenje evidencije o količinama komunalnog otpada i definišu se potrebni infrastrukturni sadržaji i mjere zaštite životne sredine i zdravlja ljudi za privremeno skladištenje otpada na lokaciji „Tisove grede“, Ubli.

Komunalni otpad sakupljen sa cijelog gradskog područja kao i sa samog planskog područja se doprema u reciklažni centar Meljine gdje se nakon vršenja odvajanja otpada za recikliranje preostali komunalni otpad odnovdi na lokaciju Ubli.

Na ovoj lokaciji za privremeno skladištenje komunalnog otpada preuzimaju se mjere zaštite životne sredine i to: razastiranje komunalnog otpada u slojevima od 0,5 do 1m, prekrivanje razasutog komunalnog otpada slojem zemlje debljine od 0,2 do 0,5m jednom dnevno, vrši se deratizacija jednom u 12 mjeseci i sprovode se mjere zaštite od požara.

Sakupljanje i transport u okviru samog planskog područja potrebno je organizovati tako da se, pogotovo u toku turističke sezone, otpad odlaže od kasnih večernjih do ranih jutarnjih sati i sakupljanje organizuje u ranim jutarnjim časovima da ne bi opterećivalo saobraćaj kroz naselje u dnevnim špicovima. Otpad iz naselja će se odlagati u kontejnere smještene na određenim kontejnerskim mjestima (po evidenciji DOO "Čistoća Herceg Novi") gdje će biti po jedan kontejner za papir, jedan za plastičnu (PET) ambalažu i dva kontejnera za opšti otpad i

staklo. Potrebno je razmotriti mogućnosti, odnosno prednosti i mane uvođenja podzemnih kontejnera za odlaganje otpada.

Preporučuje se uvođenje reciklaže na mjestu nastanka otpada u okviru turističkog naselja, a u saradnji sa DOO "Čistoća Herceg Novi", koje već niz godina sprovodi reciklažu otpada kroz postavljanje kontejnera za odvojeno odlaganje otpada. Sa procentom reciklaže od 10 %, 20% i 30% količina otpada koju treba odvesti na planiranu deponiju Duboki do na godišnjem nivou iznosila oko 243t, 216t i 189 t respektivno.

Uobičajeno je da se pri određivanju broja kontejnera za reciklažni otpad imaju u vidu podaci iz navedenog Master plana za čvrsti otpad o strukturi komunalnog otpada, Za obalni dio količina papira i kartona procjnjena je do 25%, stakla do 10%, metala do 5%, plastike do 15% i organskog otpada do 25%., što ukupno čini 80% od ukupnog otpada.

U okviru opštine Herceg Novi navedenim Planom upravljanja otpadom organizuje se reciklažno dvorište, reciklažni centar kao i transfer stanica na istoj lokaciji Meljine. Pored ovog reciklažnog dvorišta organizuje se i lokacija za kompostiranje organskog otpada sakupljenog sa teritorije opštine.

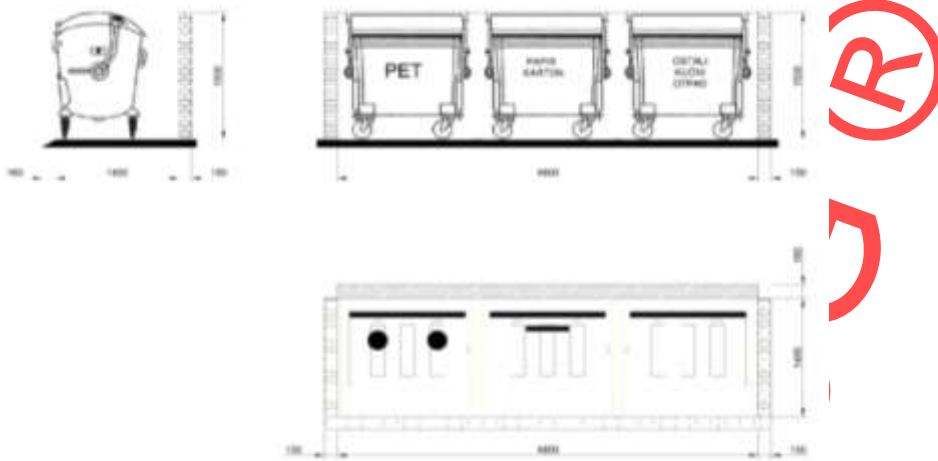
Komunalni otpad sakupljen na teritoriji Opštine Herceg Novi se doprema u reciklažni centar u Meljinama gdje se vrši odvajanje frakcija otpada pogodnih za recikliranje, a ostali komunalni otpad se se nakon mjerenja na elektronskoj vagi odvozi i odlaže na privremeno skladište komunalnog otpada na lokaciji „Tisova Greda“, Ubli.

U reciklažnom centru u Meljinama težište je stavljeno na izdvajanje sljedećih sirovina: karton, pet ambalaža, aluminijska ambalaža, metal i kablovi, autogume, PE folija, elektronska oprema, bijela tehnika, korištena jestiva ulja, drvo i otpad od drveta, motorna ulja korišćena (opasni otpad), akumulatori i baterije (opasni otpad), biološki razgradiv otpad.

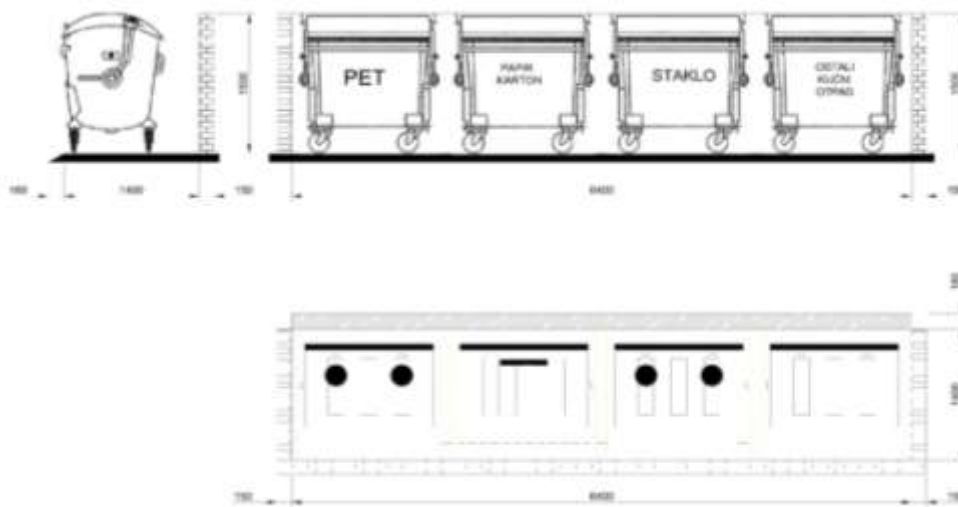
URBANISTIČKO-TEHNIČKI USLOVI ZA UREĐENJE LOKACIJA ZA POSTAVLJANJE KONTEJNERA

- Lokacije su u vidu niša u koridorima planiranih saobraćajnica i u zavisnosti od potreba u njima je predviđeno 3,4 ili 5 kontejnera Kao tipski uzet je kontejner kapaciteta $1,1\text{m}^3$
- Prilikom realizacije ovih kontejnerskih mesta voditi računa da kontejneri budu smešteni na izbetoniranim platoima ili u posebno izgrađenim nišama (betonskim boksovima)
- Za neometano obavljanje iznošenja smeća svim nišama obezbeđen direktan prilaz komunalnog vozila.
- U daljem tekstu date su skice sa orjentacionim dimenzijama kontejnerskih mesta sa 3, 4 i 5 kontejnera (tipski, kapaciteta $1,1\text{m}^3$).

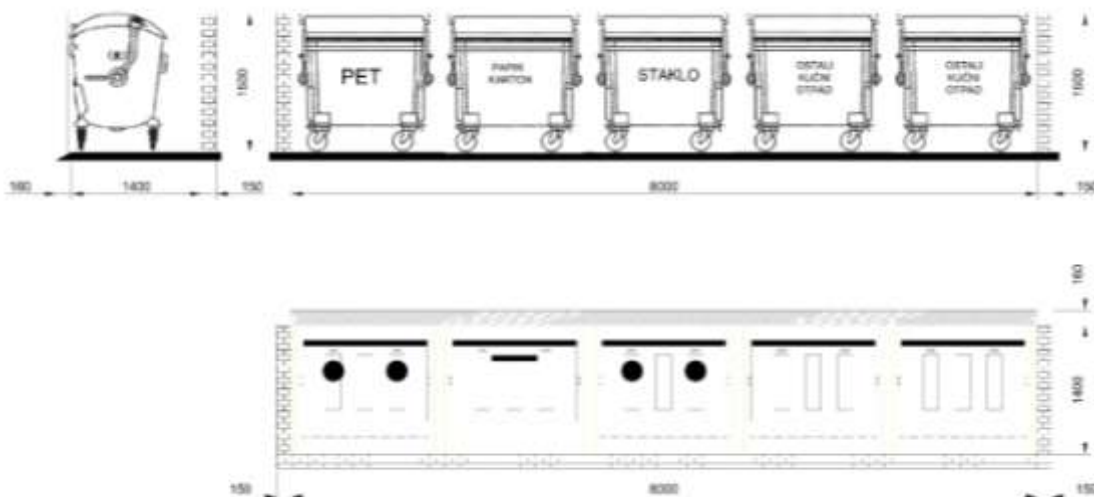
Dimenzije kontejnerskog boksa za 3 kontejnera kapaciteta $1,1\text{m}^3$

Dimenzije kontejnerskog boksa za 4 kontejnera kapaciteta 1,1m³

Dimenzije kontejnerskog boksa za 5 kontejnera kapaciteta 1,1m³

4.3.4. ELEKTROENERGETSKA INFRASTRUKTURA

Urbanistički podaci

Podaci o postojećim i planiranim objektima mjerodavnim za procjenu vršne snage odnosno razmatranja mogućnosti korišćenja postojeće elektroenergetske infrastrukture za napajanje električnom energijom planiranih objekata dati su u tabeli namjene objekata sa prikazom bruto građevinskih površina.

Procjena potrebe za električnom snagom

Uz poštovanje zahtjeva Programskog zadatka izvršena je procjena vršne snage budućih objekata u zoni zahvata, a zatim razmotren koncept buduće mreže, s obzirom na postojeću elektroenergetske infrastrukture u kontaktnim zonama i nepostojanje iste u zoni zahvata.

Planirani objekti

Za procjenu vršne snage planiranih objekata korišćene su vrijednosti specifičnog opterećenja zasnovane na iskustvu i podacima iz literature, koji se kreću u granicama :

- **(30-75)W/m²**, hoteli sa klima uređajima

Drugi moguci kriterijum za definisanje vrsnog opterećenja broj smjestajnih jedinica i kreveta u turističkim objektima, te prema broju stanovnika na zahvatu:

- 2,41 kW** po hotelskoj sobi
- 375 W/m²** za SPA i Pavilion
- 200 W/m²** za Restoran

Podaci za vrijednost specifičnog opterećenja su dijelom preuzeti iz studije RAMBOLL (Design note – utilities provision to the site) RUK-DN-32787-02 od 26-og juna 2014

Objekti sa namjenom : Turistička naselja - Hotel sa depadansima

Za Turističko naselje - hotel sa depadansima usvojena je prosječna vrijednost specifičnog opterećenja za ovakve kategorija (sa klima uređajima na principu toplotnih pumpi i uz korišćenje energetski efikasnih materijala u izgradnji, te korišćenjem sunčeve energije za dogrijavanje tople vode), iznosi :

- **Za hotelske sobe** usvojeno je $p_{vrHS} = 2410$ W/sobi, pri čemu imamo ukupno 34 sobe:

$$P_{vHS} = N \times p_{vrHS} = 34 \times 2.41 \text{ kW} = \mathbf{81,94 \text{ kW} = 0,089 \text{ MW}}$$

- **Za SPA i Pavilion** usvojeno je $p_{vrSPP} = 375$ W/m², pri čemu je računato sa procijenjenom bruto površinom od 1 770 m² (770 + 1000):

$$P_{vSPP} = S \times p_{vrSPP} = 1770 \times 375 \text{ W} = \mathbf{663,75 \text{ kW} = 0,663 \text{ MW}}$$

- **Za Restoran** usvojeno je $p_{vrR} = 200$ W/m², pri čemu je računato sa procijenjenom bruto površinom od 841 m² :

$$P_{vR} = S \times p_{vrR} = 841 \times 200 \text{ W} = \mathbf{168,2 \text{ kW} = 0,168 \text{ MW}}$$

- **Za ostali sadržaj hotela** usvojeno je $p_{vrSH} = 53$ W/m², pri čemu je računato sa procijenjenom bruto površinom od 5 491 m² :

$$P_{vSH} = S \times p_{vrSH} = 5491 \times 53 \text{ W} = \mathbf{291,02 \text{ kW} = 0,291 \text{ MW}}$$

- **Za depadanse** usvojeno je $p_{vRD} = 37 \text{ W/m}^2$, pri čemu je računato sa procijenjenom bruto površinom od $12\,840 \text{ m}^2$:

$$P_{VD} = S \times p_{vRD} = 12\,840 \times 37 \text{ W} = 475,08 \text{ kW} = 0,475 \text{ MW}$$

Ukupno vršno opterećenje za Hotelski dio je:

$$P_{vH} = P_{vSH} + P_{vSPP} + P_{vR} + P_{vSH} + P_{vD} = 0,089 + 0,663 + 0,168 + 0,291 + 0,475 = 1,686 \text{ MW}$$

Ovi objekti su definisani kao Turistička naselja - Hotel sa depadansima i izračunato vršno opterećenje je **1,686 MW**.

Objekti sa namjenom : Turistička naselja - Vile

Za Turističko naselje - vile proračunom je usvojena prosječna vrijednost specifičnog opterećenja (sa klima uređajima na principu toplotnih pumpi i uz korišćenje energetski efikasnih materijala u izgradnji, te korišćenjem sunčeve energije za dogrijavanje tople vode) koja iznosi : $p_{vRVIA} = 90 \text{ W/m}^2$, pri čemu je računato sa procijenjenom bruto površinom od 43.380 m^2 ($11.940 + 19.860 + 11.580$):

$$P_{VIA} = S \times p_{vRVIA} = 43.380 \text{ m}^2 \times 90 \text{ W/m}^2 = 3.904 \text{ kW}$$

Ovi objekti su definisani kao vile i apartmani i njihova maksimalna bruto građevinska površina dijela koji je namijenjen za djelatnosti iznosi **43 380 m²**, a izračunato vršno opterećenje je **3,9 MW**.

Objekti sa namjenom : Površine za pružanje usluga ishrane i pića

Za Turističko naselje - vile proračunom je usvojena prosječna vrijednost specifičnog opterećenja (sa klima uređajima na principu toplotnih pumpi i uz korišćenje energetski efikasnih materijala u izgradnji, te korišćenjem sunčeve energije za dogrijavanje tople vode) koja iznosi : $p_{vRR} = 200 \text{ W/m}^2$, pri čemu je računato sa procijenjenom bruto površinom od 481 m^2 :

$$P_{vR} = S \times p_{vRR} = 481 \text{ m}^2 \times 200 \text{ W/m}^2 = 96,2 \text{ kW}$$

Ovi objekti su definisani kao površine za pružanje usluga ishrane i pića i njihova maksimalna bruto građevinska površina dijela koji je namijenjen za djelatnosti iznosi **481 m²**, a izračunato vršno opterećenje je **0,096 MW**.

Objekti sa namjenom : Površine za odmor i rekreaciju

Za Turističko naselje - vile proračunom je usvojena prosječna vrijednost specifičnog opterećenja (sa klima uređajima na principu toplotnih pumpi i uz korišćenje energetski efikasnih materijala u izgradnji, te korišćenjem sunčeve energije za dogrijavanje tople vode) koja iznosi : $p_{vRO} = 50 \text{ W/m}^2$, pri čemu je računato sa procijenjenom bruto površinom od 397 m^2 :

$$P_{vO} = S \times p_{vRO} = 397 \text{ m}^2 \times 50 \text{ W/m}^2 = 19,85 \text{ kW}$$

Ovi objekti su definisani kao površine za pružanje usluga ishrane i pića i njihova maksimalna bruto građevinska površina dijela koji je namijenjen za djelatnosti iznosi **397 m²**, a izračunato vršno opterećenje je **0,019 MW**.

Saobraćajnice i pješačke staze

Procjena vršne snage osvjetljenja saobraćajnica, parking prostora i pješačkih staza u zoni, izvršena je na bazi procjene broja svjetiljki.

Procjena je izvršena na osnovu sledećih parametara:

Pvrs – Vršna snaga rasvjete saobraćajnica za procijenjeni broj svjetiljki snage 100W (svjetiljke sa LED modulima opremljene upravljivim prigušnicama sa daljinskim nadzorom Zig-Bee)

Pvps – Vršna snaga osvjetljenja pješačkih staza i ambijentalnog osvjetljenja za procijenjeni broj svjetiljki snage 10W - 44W (usvaja se prosjecna snaga modula od 20 W LED izvor) sa DALI ili ZigBee komunikacijom)

Za parkinge je korišćena procjena od 20 W po parking mjestu.

Ukupno, zahvat drzavne studije lokacije:

saobraćajnice	150	0,1	15,0
pješačke staze	400	0,02	8,00
parking mjesto	298	0,02	5,96
SUMA (kW)			28,96
vršna snaga (kW)	28,96		

$P_{vrs} = 28.96 \text{ kW} = 0,03 \text{ MW}$

Ukupna snaga na nivou zahvata DSL iznosi ($\cos \varphi = 0,95$) $k = 0,7$:

$$P_{vrDSL} = 0,7 \times (P_{vH} + P_{vIA} + P_{vR} + P_{vO} + P_{vRS}) / 0,95 = 0,7 \times (1,686 + 3,9 + 0,096 + 0,019 + 0,03) / 0,95 = 0,7 \times 5,731 / 0,95 = 4,22 \text{ MW}$$

$$P_{vrDSL} = 4,22 \times 1,2 = 5,06 \text{ MW}$$

Kod definisanja potrebnih instalisanih snaga trafostanica računato je sa gubicima od 10% i rezervom u snazi od 10%.

Prividna snaga na nivou zahvata plana:

$$S_{vrDSL} = 5,06 / 0,8 \text{ MVA} = 6,32 \text{ MVA}$$

Za elektrenergetske potrebe na zahvatu, neophodno je izgraditi jednu DTS 10/0,4 kV 2x1000 kVA, tri DTS 10/0,4 kV 1x1000 kVA kao i dvije NDTS 10/0,4 kV 1x1000 kVA.

Izračunato jednovremeno opterećenje odnosi se na krajnji mogući kapacitet, uvažavajući maksimalnu građevinsku zauzetost urbanističkih parcela.

Intenzitet izgradnje planiranih objekata, uzimajući u obzir činjenicu da se planirani objekti grade fazno, uslovljava postepeno dostizanje jednovremenog opterećenja.

Definisanje broja trafostanica

Na osnovu procijenjene snage zahvata detaljnog plana, urbanističkog rješenja, postojećeg stanja i planirane gradnje objekata, a obzirom da cijelo područje ne može biti obuhvaćeno jednim trafo reonom, vodeći računa o sigurnosti i fleksibilnosti rada elektroenergetskog sistema, za potrebe snadbijevanja električnom energijom planiranih objekata je predviđena izgradnja novih transformatorskih stanica 10/0,4 kV.

Napominje se da su snage planiranih TS 10/0,4kV date na osnovu procijenjenih vršnih snaga, a definitivne snage će se odrediti nakon izrade glavnih projekta. Imena novim trafostanicama su data uslovno, samo za potrebe ove studije.

Prikaz planirane elektrodistributivne mreže

Koncept rješenja napajanja električnom energijom planiranih objekata u predmetnoj zoni zahvata DUP-a je baziran na planiranoj infrastrukturi 10 kV mreže .

Elektroenergetski objekti naponskog nivoa 10kV

Polazeći od izvršenog proračuna potreba u snazi, i rasporeda novih potrošača po traforeonima, ovom studijom se predviđa u zoni zahvata izgradnja sledećih 10kV elektroenergetskih objekata:

Trafostanice 10/0,4kV

DTS10/0.4kV	2x1000 kVA	1 kom
DTS10/0.4kV	1x1000 kVA	3 kom
NDTS10/0.4kV	1x1000 kVA	2 kom

Planirane TS10/0,4kV su uključene u postojeći sistem napajanja – koncept otvorenih prstenova uz njihovo kablovsko izvođenje sa napajanjem iz čvorišta.

Van zone zahvata, a prema planu viseg reda potrebno je izgraditi TS 35/10 kV 2x8 MVA "Klinci".

Izgradnjom planiranih objekata u zoni zahvata moguće je povećanje vrijednosti kapacitivne struje zemljospoja. Kako je Pravnikom o tehničkim normativima za pogon i održavanje elektroenergetskih postrojenja i vodova ("Službeni list SRJ", broj 41/93), propisano da je maksimalno dozvoljena kapacitivna struja zemljospoja u mreži 10 kV 20 A, u trafostanici TS 35/10 kV treba provjeriti potrebu mijenjanja režima rada mreže 10 kV, odnosno izvršiti uzemljenje neutralne tačke 10 kV ugradnjom otpornika za ograničenje struje zemljospoja.

Sve planirane trafostanice treba da budu u skladu sa važećom preporukom Tp1b EPCG- FC Distribucija. Tip trafostanica je NDTS, N=3 i DTS N=2 (N broj vodnih ćelija), u zavisnosti od pozicije TS u 10 kV raspletu mreže, čime je omogućen fleksibilniji pogon.

10 kV kablovska mreža

Na zahvatu Plana potrebno je položiti novi kablovski vod. Ove izvode treba izvesti jednožilnim kablovima sa izolacijom od umreženog polietilena tipa XHE 49-A 1x 240/25 mm² (prenosne moći preko 7 MVA) prenosne moći preko 5,5 MVA) ili prema uslovima lokalne ED Herceg Novi. Mreža je koncipirana u radijalnom pogonskom stanju sa mogućnošću ostvarivanja poprečnih veza. Preporučuje se da se veze između trafostanica izvedu kablom istog presjeka (zbog unifikacije), mada je moguće odabrati i presjek 150 mm². To će biti definisano uslovima ED Herceg Novi.

Priključak ovih TS na VN mrežu uslovljen je problemom nedostatka primarnog izvora napajanja odnosno nemogućnosti priključenja na postojeću mrežu 10 kV.

GUP Herceg Novi ne sadrži rješenje dugoročnog napajanja električnom energijom područja Luštica. Prostorni plan područjaorskog dobra i Prostorni plan opštine Herceg Novi, predviđaju izgradnju TS 35/10 kV „Klinci“ koja bi imala dvije mogućnosti napajanja: izgradnja DV35 kV Klinci-Pržno i DV35kV Klinci-Kumbor koji bi na potezu Pristan-Kumbor prešao u podmorski kablovski vod prema TS 35/10 kV 2x12,5 MVA "Kumbor", a prema DSL "Sektor 5" namijenjena za snabdijevanje kompleksa PORTO NOVI.

Pitanje izbora jednog srednjeg napona (20kV) umjesto postojeća dva (35kV i 10kV) i jedne direktne transformacije (110/20kV) umjesto dvije (110/35kV i 35/10kV) koje se nameće nakon usvajanje strategije razvoja energetike Crne Gore do 2025 godine na što ukazuju i smjernice EPCG, vjerovatno će usloviti potrebu preispitivanja rješenja sa transformacijom 35/10kV. Tome u prilog ide veliki interes potencijalnih investitora za područje Luštica koje bi u bliskoj budućnosti moglo da postane veliki konzum, i potreba za obezbjeđenjem sigurnosti napajanja sa manje beznaponskih pauza što u uslovima jakih i intenzivnih atmosferskih pražnjenja kakvi postoje na poluostrvu Luštica ne mogu obezbijediti naponski nivoi 10kV i 35kV. Očigledna je dugoročnost i racionalnost rješenja sa jednim srednjim naponom.

Izgradnjom primarnog izvora napajanja 35/10kV (ili 110/20kV) stvorili bi se uslovi za priključak na elektrodistributivnu mrežu objekata u zoni obuhvata DSL. Rješenje priključka i razvod priključnih vodova VN je grafički prikazan u prilogu br. 10. Rješenje predviđa napajanje preko dva napojna podzemna kb. voda koji će povezivati TS po sistemu ulaz-izlaz i koji će omogućiti potpunu rezervu i sigurnost u slučaju kvara na jednom od kb. vodova. Rješenje omogućava poboljšanje pogonske sigurnosti u neposrednom okruženju kao što je stari dio naselja Rose, uključanjem nove TS „Rose“ (koja je predviđena DUP "Rose") u projektovani razvod mreže VN .

Na posebnom grafičkom prilogu prikazane su lokacije planiranih TS 10/0,4kV kao i planirane trase 10kV kablovske mreže. Ovdje se napominje da je moguće vršiti prilagođenja mikro lokacija trafostanica projektovanim objektima, što se neće smatrati izmjenom plana, jer se radi o jedinstvenoj UP za potrebe turističkog kompleksa. Za TS čija je izgradnja predviđena van planiranih objekata, preporučuje sa, a u skladu sa Planom, definisanje posebnih urbanističkih parcela, na kojima će biti moguća nesmetana izgradnja istih, a sve prema gabaritima koji su definisani tehničkom preporukom Tp1b FC ED CG, dok se njihov arhitektonski oblik može nesmetano prilagodjavati zahtjevima arhitekture. Ovakvim rješenjem obezbijeđeno je pouzdano napajanje trafo stanica u zoni zahvata tako što je primijenjen koncept otvorenih prstenova.

Niskonaponska mreža

Kompletna niskonaponska mreža mora biti kablovska (podzemna) do lokacija priključnih ormarića ili direktno u objekat do glavnih razvodnih tabli.

Mrežu izvesti niskonaponskim kablovima tipa PP00-A ,XP00-A i PP00 ili XP00 0.6/1kV, presjeka prema naznačenim snagama pojedinih prostora objekata.

NN kablove po mogućnosti polagati u zajedničkom rovu na propisanom odstojanju i uz ispunjenje uslova dozvoljenog strujnog opterećenja po pojedinim izvodima.

Broj niskonaponskih izvoda će se definisati glavnim projektima objekata i trafostanica.

Osvjetljenje otvorenih prostora i saobraćajnica

Pošto je javno osvjetljenje sastavni dio urbanističke cjeline, treba ga tako izgraditi da se zadovolje i urbanistički i saobraćajno - tehnički zahtjevi, istovremeno težeći da instalacija osvjetljenja postane integralni element urbane sredine. Mora se voditi računa da osvjetljenje saobraćajnica i ostalih površina osigurava minimalne zahtjeve koji će obezbijediti kretanje uz što veću sigurnost i komfor svih učesnika u noćnom saobraćaju, kao i naročito o tome da instalacija osvjetljenja ima i svoju dekorativnu funkciju, tj. da se uvede obaveze izrade LIGHT DESIGN CONCEPT ili koncepta ambijentalnog osvjetljenja po kome će se dati smjernice za osvjetljenje citavih urbanih cijelina u cilju podizanja nivoa komfora i ambijentalnog ukomponovanja instalacije osvjetljenja sa projektima uređenja terena i ozelenjavanja-tj. pejzažne arhitekture i mobilijara. Zato se pri rešavanju uličnog osvjetljenja mora voditi računa o sva četiri osnovna mjerila kvaliteta osvjetljenja:

- nivo sjajnosti kolovoza,
- podužna i opšta ravnomjernost sjajnosti,
- ograničenje zaslepljivanja (smanjenje psihološkog blještanja) i
- vizuelno vođenje saobraćaja.

Saobraćajnice za mješoviti saobraćaj su svrstane u pet svjetlotehničkih klasa, M1 do M5, a u zavisnosti od kategorije puta i gustine i složenosti saobraćaja, kao i od postojanja sredstava za kontrolu saobraćaja (semafora, saobraćajnih znakova) i sredstava za odvajanje pojedinih učesnika u saobraćaju.

Svim saobraćajnicama na području plana treba odrediti odgovarajuću svjetlotehničku klasu. Na raskrsnicama svih ovih saobraćajnica postići svjetlotehničku klasu za jedan stepen veću od samih ulica koje se ukrštaju.

Posebnu pažnju treba posvetiti osvjetljenju unutar blokovskih saobraćajnica i parkinga, prilaza objektima i slično. To osvjetljenje treba rešavati posmatranjem zone kao cjeline, a ne samo kao uređenje terena oko jednog objekta. Rješenjima instalacije osvjetljenja unutar zone omogućiti komforan prilaz pješaka do ulaza svakog objekta i iz svih pravaca.

USLOVI ZA IZGRADNJU ELEKTROENERGETSKIH OBJEKATA

Izgradnja 10kV kablovske mreže

Kablove polagati slobodno u kablovskom rovu, dimenzija 0,4 x 0,8 m. Na mjestima prolaza kabla ispod kolovoza saobraćajnica, kao i na svim onim mjestima gdje se može očekivati povećano mehaničko opterećenje kabla (ili kabl treba izolovati od sredine kroz koju prolazi), kablove postaviti kroz kablovsku kanalizaciju, smještenu u rovu dubine 1,0 m.

Ukoliko to zahtijevaju tehnički uslovi stručne službe ED Herceg Novi, zajedno sa kablom (na oko 40 cm dubine) u rov položiti i traku za uzemljenje, Fe Zn 25x4 mm. Duž trasa kablova ugraditi standardne oznake koje označavaju kabl u rovu, promjenu pravca trase, mjesta kablovskih spojnica, početak i kraj kablovske kanalizacije, ukrštanja, približavanja ili paralelna vođenja kabla sa drugim kablovima i ostalim podzemnim instalacijama.

Pri izvođenju radova preduzeti sve potrebne mjere zaštite radnika, građana i vozila, a zaštitnim mjerama omogućiti odvijanje pješačkog i motornog saobraćaja.

Transformatorske stanice 10/0.4kV na području plana

Nove trafostanice moraju biti u skladu sa važećom tehničkom preporukom Tp 1b, donesenom od strane FC Distribucija EPCG, predviđene kao slobodnostojeći, tipski objekti. Umjesto slobodnostojećih, moguća je izvedba trafostanica u objektu, što se, prema važećim preporukama, odobrava samo u izuzetnim slučajevima.

Prednosti slobodnostojećih trafostanica u odnosu na trafostanice u objektu su:

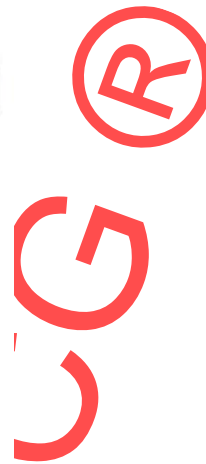
- manja zavisnost od dinamike gradnje (zgrada u kojoj je predviđena trafostanica mora biti izgrađena prva da bi se obezbijedilo napajanje drugih zgrada priključenih na tu trafostanicu);
- manje dimenzije (kada se trafostanica smješta u objekat, upravljanje mora biti iznutra, što nije slučaj kod DTS u slobodnostojećem objektu);
- s obzirom na vrlo stroge propise u pogledu sigurnosti, prostorija za smještaj opreme u objektu se mora namjenski projektovati (uljna jama ako je u pitanju transformator; kroz prostoriju trafostanice nije dozvoljeno postavljanje vodovodnih, kanizacionih, toplovodnih, gasovodnih, elektroenergetskih i TK instalacija i td).
- posebno je bitno pri projektovanju objekta pridržavati se protivpožarnih propisa (požarni sektori i sl.);
- izabrana lokacija mora da omogući lak pristup mehanizacije i vozila za vrijeme montaže i održavanja opreme, a posebno u slučaju zamjene energetskog transformatora, što je u slučajevima trafostanice u objektu teže postići;
- radi smanjenja opasnosti od požara u objektu se preporučuje se ugradnja znatno skupljih suvih transformatora;
- manja izloženost buci i vibracijama.
- Vodne i transformatorske celije (SN postrojenje) uraditi u "SF6" (izolacioni gas SF6, Sulfur Hexafluoride) tehnologiji sa smanjenim izolacionim prostorom i kompaktnom izradom

Kada je u pitanju smještanje unutar objekata, ne treba predviđati smještaj u podrum, suteren i slično, bez posebne saglasnosti Elektrodistribucije Herceg Novi.

Kada se trafostanica izvodi kao slobodnostojeći objekat, zahvaljujući savremenom kompaktnom dizajnu, spoljni izgled objekta može biti u potpunosti prilagođen zahtjevima urbanista, tako da zadovoljava urbanističke i estetske uslove, odnosno da se potpuno uklapa u okolni prostor.

S obzirom na to da se u ovom slučaju radi o atraktivnom turističkom naselju, obavezno je da se projektantskim rješenjima eksterijera trafo stanica izvrši njihovo **adekvatno uklapanje u okolni prostor**. Pri tome se moraju poštovati maksimalne vanjske dimenzije osnove trafostanica (do 8 m² za DTS 1x630(1000) kVA ; do 20m² za NDTs 2x630 kVA). Takođe treba voditi računa o visini objekta, koja za snage 1x630 kVA treba da bude najviše 1.8 m.

Svim trafo stanicama, projektima uređenja okolnog terena, obezbjediti kamionski pristup, širine najmanje 3 m.

Slika. Izgled kompaktne TS 10/0,4 kV

Izgradnja niskonaponske mreže

Nove niskonaponske mreže i vodove izvesti kao kablovske (podzemne), uz korišćenje kablova tipa PP00 (ili XP00, zavisno od mjesta i načina polaganja), ukoliko stručna služba ED Herceg Novi ne uslovi drugi tipa kabla. Mreže predvidjeti kao trofazne, radijalnog tipa.

Što se tiče izvođenja niskonaponskih mreža i vodova, primjenjuju se uslovi već navedeni pri izgradnji kablovske 10 kV mreže.

Tehnički uslovi i mjere koje treba da se primijene pri projektovanju i izgradnji priključka objekata na niskonaponski mrežu definisani su Tehničkom preporukom TP-2 Elektroprivrede Crne Gore.

Razvodna mreža niskog napona će se izvesti kao kablovska, radijalna, sa tipski odabranim elementima:

- kabal tipa PP00-A 4x120(150) mm² aluminijum za razvodne vodove
- kabal PP00-A 4x25mm² aluminijum za priključne vodove i javno osvjetljenje
- NKRO-4 samostojeći razvodni poliesterski ormar, IK09, IP 54
- MRO i PMO prema TP 2 ED

Zaštitu od opasnog napona dodira izvesti će se sistemom zaštitinog uzemljenja sa zajedničkim uzemljivačem i dodatnom mjerom zaštite pomoću zastitnih uređaja diferencijalne struje sa i bez automatskog restarta.

Zaštitu od prenapona izvesti koordinacijom prenaponske zaštite na NN strani, u NKRO, PMO i GRO.

Pri polaganju kablova voditi računa da sva eventualna ukrštanja, približavanja ili paralelna vođenja kablova sa drugim podzemnim instalacijama budu izvedena u skladu sa važećim propisima i preporukama.

- Međusobni razmak energetskih kablova niskog napona ne smije biti manji od 7 cm, pri paralelnom vođenju, odnosno 20 cm pri međusobnom ukrštanju.
- Kod paralelnog polaganja 10 kV kablova sa niskonaponskim kablovima, isti moraju biti odvojeni opekama, a minimalni međusobni razmak mora iznositi 10 cm.
- Pri ukrštanju energetskih kablova istog ili različitog naponskog nivoa razmak između energetskih kablova treba da iznosi najmanje 20 cm.
- Nije dozvoljeno paralelno vođenje kabla ispod ili iznad vodovodne ili kanalizacione cijevi (osim pri ukrštanju). Horizontalni razmak između kabla i vodovodne ili kanalizacione cijevi treba da iznosi najmanje 0,40 m.

- Pri ukrštanju kablovi mogu biti položeni ispod ili iznad vodovodne ili kanalizacione cijevi, uz rastojanje od 0,3 m.
- Ukoliko ovi razmaci ne mogu biti postignuti, tada energetski kabl treba položiti kroz zaštitnu cijev.
- Pri paralelnom vođenju kablovskog sa telekomunikacionim kablom najmanji dozvoljeni horizontalni razmak iznosi 0,5 m.
- Ukrštanje energetskog i telekomunikacionog kabla izvesti uz međusobni razmak od 0,50 m, s tim što se energetski kabal polaže ispod telekomunikacionog kabla. Ugao ukrštanja treba da bude bliži 90, ali ne manje od 45.
- Energetske kablove pored zidova i temelja zgrada treba polagati na rastojanju od najmanje 30 cm. Ako pored zgrade postoji trotoar onda kabal mora da bude van trotoara.

Izgradnja spoljnog osvjetljenja

Kako je javno osvjetljenje sastavni dio urbanističke cjeline, treba ga izgraditi tako da se zadovolje i urbanistički i saobraćajno - tehnički zahtjevi, istovremeno težeći da instalacija osvjetljenja postane integralni element urbane sredine. Mora se voditi računa da osvjetljenje saobraćajnica i ostalih površina osigurava minimalne zahtjeve koji će obezbijediti kretanje uz što veću sigurnost i komfor svih učesnika u noćnom saobraćaju, kao i o tome da instalacija osvjetljenja ima i svoju dekorativnu funkciju. Zato se pri rješavanju uličnog osvjetljenja mora voditi računa o sva četiri osnovna mjerila kvaliteta osvjetljenja:

- nivo sjajnosti kolovoza,
- podužna i opšta ravnomjernost sjajnosti,
- ograničenje zaslepljivanja (smanjenje psihološkog blještanja) i
- vizuelno vođenje saobraćaja.

Svim saobraćajnicama na području plana treba odrediti svjetlotehničku klasu u skladu sa standardom EN 13201 i preporukama CIE i na osnovu istih vrstiti projektovanje osvjetljenja.

Kao nosače svjetiljki koristiti metalne stubove, pocinkovan u toplom postupku minimalnog nanosa cinka od 70 mikrona, a prema standardu EN 10025-S235JR predviđene za montažu na pripremljenim betonskim temeljima, tako da se po potrebi mogu demontirati. Temelje birati prema nosivosti tla definisano kroz projektni zadatak, UTU ili geološka ispitivanja tla. Svetiljke i stubovi treba da budu fabrički ofarbani tečnim ili suvim postupkom odgovarajućeg nanosa koji će obezbijediti adekvatnu zaštitu stubova i svjetiljki u RAL-u prema zahtjevu pejzažnog arhitekta. Pri odabiru stubova voditi računa i o izdržljivosti na udare vjetrova, a kao parametre koristiti vrijednosti HMZ dostupne za opstinu Cetinje i u skladu sa istim birati mehaničku čvrstoću, presjek i debljinu zida stuba.

Napajanje javnog osvjetljenja izvoditi kablovski (podzemno), uz primjenu standardnih kablova (PP 00 4x25mm², 0,6/1 kV za ulično osvjetljenje i PP 00 3(4)x16mm²; 0,6/1 kV za osvjetljenje u sklopu uređenja terena. Pri projektovanju instalacija osvjetljenja u sklopu uređenja terena oko planiranih objekata poseban značaj dati i estetskom izgledu instalacije osvjetljenja.

Sistem osvjetljenja, iz razloga energetske efikasnosti, realizovati upotrebom svjetiljki sa dimabilnim predspojnim uređajima (DALI, 1-10 Vdc, 0-10 Vdc i slicno). Za kontrolu i povezivanje svjetiljki u cjelokupan sistem kontrole i upravljanja koristiti zicani način komunikacije LSN, PLC ili DALI u zavisnosti od dužine linija i karakteristika i ograničenja predviđenog standarda.

Pri izboru svjetiljki voditi računa o vrsti izvora svjetla, temperaturi boje i visini CRI indeksa. Zbog energetske efikasnosti, niske emisije CO₂ gasa, dugovječnosti i mogućnosti kontrole (dimovanja) birati LED izvore svjetla. Za sve izvore preporučena temperatura boje je 4000 K, osim na mjestima gdje bi to bili u suprotnosti sa standardom EN 13201 i preporukama CIE i zahtjevima pejzažne arhitekture i dizajna vanjskog osvjetljenja. Ovo se naročito odnosi na dekorativno osvjetljenje zelenih površina i fasada. Pri odabiru svjetiljki voditi računa o nivou

blijestanja i isti svesti na najmanju moguću mjeru, kako bi se osigurao maksimalan vizuelni komfor svih učesnika u saobraćaju.

Takođe, pri odabiru svjetiljki voditi računa o zadovoljavanju standarda EN62471, čime se garantuje nizak nivo UV zračenja, IC zračenja kao i emitovanja plave svjetlosti od strane svjetiljke. Pri odabiru svjetiljki, dati prednost svjetilkama koje se po pomenutom standardu klasifikuju kao rizicna grupa nula, što znači da emitovani spektar ne predstavlja foto-biološku opasnost.

Pri projektovanju osvetljenja javnih površina i fasada posebno voditi računa o svjetlosnom zagadjenju i isto svesti na najniži mogući nivo.

Maksimalno dozvoljeni pad napona u instalaciji osvetljenja, pri radnom režimu, može biti 5%. Kod izvedene instalacije moraju biti u potpunosti primjenjene mjere zaštite od električnog udara (zaštita od direktnog i indirektnog napona). U tom cilju, mora se izvesti polaganje zajedničkog uzemljivača svih stubova instalacije osvetljenja, polaganjem trake Fe/Zn 25x4 mm i njenim povezivanjem sa stubovima i uzemljenjem napojnih trafostanica. Obezbjediti selektivnu zaštitu kompletnog napojnog voda i pojedinih svjetiljki.

Obezbjediti mjerenje utrošene električne energije. Komandovanje uključenjem i isključenjem javnog osvetljenja obezbjediti preko centralnog kontrolnog mjesta uređaja za upravljanje osvetljenjem koje će omogućiti uvid u radno stanje i funkcionalnost svih predspojnih uređaja što će značajno smanjiti troškove održavanja i povećati nivo energetske efikasnosti. Kod stubnih svjetiljki birati takav LED optički blok koji će se sastojati iz izmjenjivih lako dostupnih modula koji će omogućiti njihovu zamjenu nakon otkaza ili zastarjelosti. Sve svjetiljke treba da budu opremljene LED svjetlosnim izvorima minimalnog vijeka trajanja 50 000 radnih sati do nivo 80% nominalnog svjetlosnog fluksa.

Za polaganje napojnih vodova važe isti uslovi kao i kod polaganja ostalih niskonaponskih vodova.

Mjere energetske efikasnosti

Poboljšanje energetske efikasnosti posebno se odnosi na ugradnju ili primjenu: niskoenergetskih zgrada, unaprijeđenje uređaja za klimatizaciju i pripremu tople vode korišćenjem solarnih panela za zagrijavanje, unaprijeđenje rasvjetelne upotrebom izvora svjetla sa malom instalisanom snagom (LED izvori sa DALI ili Zig Bee upravljivim predspojnim uređajima za spoljasnje tehničko i dekorativno osvetljenje), koncepta inteligentnih zgrada (upravljanje potrošnjom energije glavnih potrošača s jednog centralnog mjesta). Sve nabrojane mogućnosti se u određenoj mjeri mogu koristiti pri izgradnji objekata na području Plana.

Kada su u pitanju obnovljivi izvori energije, posebno treba naglasiti potencijalnu primjenu energije direktnog sunčevog zračenja.

Kako trenutno na teritoriji Crne Gore nema dovoljno kvalitetnih podataka o prostornoj i sezonskoj raspodjeli sunčevog zračenja, može se samo izvršiti procjena na osnovu podatka za područje Primorja o prosječno 270 sunčanih dana godišnje. Izraženo u jedinicama trajanja sijanja sunca u satima, srednja mjesečna vrijednost osunčanja iznosi za stanicu Bar 212,20 (max 347,0 u julu). Tokom čitave godine ima prosječno oko 7 sati osunčanja dnevno, s dnevnim oscilacijama od +/- 3,5 časova.

Stoga se može zaključiti da ovo područje spada u red područja sa vrlo povoljnim osnovnim parametrima za značajnije korišćenje energije neposrednog sunčevog zračenja.

Sunčeva energija se kao neiscrpan izvor energije u zgradama koristi na tri načina:

1. pasivno-za grijanje i osvetljenje prostora
2. aktivno- sistem kolektora za pripremu tople vode
3. fotonaponske sunčane ćelije za proizvodnju električne energije

Na ovom području postoje mogućnosti za sva tri načina korišćenja sunčeve energije – za grijanje i osvjetljavanje prostora, grijanje vode (klasični solarni kolektori) i za proizvodnju električne energije (fotonaponske ćelije).

U ukupnom energetsom bilansu kuća važnu ulogu igraju toplotni efekti sunca. U savremenoj arhitekturi puno pažnje posvećuje se prihvatu sunca i zaštiti od pretjeranog osunčanja, jer se i pasivni dobici toplote moraju regulisati i optimizovati u zadovoljavajuću cjelinu. Ako postoji mogućnost orijentacije kuće prema jugu, staklene površine treba koncentrisati na južnoj fasadi, dok prozore na sjevernoj fasadi treba maksimalno smanjiti da se ograniče toplotni gubici. Pretjerano zagrijavanje ljeti treba spriječiti sredstvima za zaštitu od sunca, pokretnim suncanim zastorima od materijala koji sprečavaju prodor UV zraka koji podižu temeperaturu, usmjeravanjem dnevnog svjetla, zelenilom, prirodnim provjetravanjem i sl.

Savremeni tzv. "daylight" sistemi koriste optička sredstva da bi podstakli refleksiju, lomljenje svjetlosnih zraka, ili za aktivni ili pasivni prihvati svjetla. Savremene pasivne kuće danas se definišu kao građevine bez aktivnog sistema za zagrijavanje konvencionalnim izvorima energije.

Za izvedbu objekata uz navedene energetske mjere potrebno je primjenjivati (uz prethodnu pripremu stručnu i zakonodavnu) Direktivu 2002/91/EC Evropskog parlamenta (Directive 2002/91/EC of the European Parliament and of the Council of 16 December 2002 on the energy performance of buildings (Official Journal L 001,04/01/2003)/ o energetskim svojstvima zgrada, što podrazumijeva obavezu izdavanja certifikata o energetskim svojstvima zgrade, kome rok valjanosti nije duži od 10 god.

Korišćenje solarnih kolektora se preporučuje kao mogućnost određene uštede u potrošnji električne energije, pri čemu se mora povesti računa da ne budu u koliziji sa karakterističnom tradicionalnom arhitekturom.

Za proizvodnju električne energije pomoću fotonaponskih elemenata, potrebno je uraditi prethodnu sveobuhvatnu analizu tehničkih, ekonomskih i ekoloških parametara.

4.3.5. ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE

U blizini predmetnog područja Rose nalazi se EKK mreža Rose i RSS Rose na koji se previđa povezivanje planirane elektronske komunikacione mreže u zahvatu Plana. Preko mora se nalazi urbano jezgro Herceg Novog sa svim sadržajima elektronske komunikacione mreže i savremenim telekomunikacionim servisima dostupnim na svih 26 RSS-ova datih u prethodnom dijelu teksta – postojeće stanje

Planirano rješenje

DSL Rose je planiran u skladu sa savremenim trendovima razvoja elektronskih komunikacija implementacije novih tržišta i tehnologija, liberalizacije tržišta i konkurencija u sektoru elektronskih komunikacija. Plan je takođe opredijeljen u skladu sa rastom broja i vrsta servisa i njihovoj ekonomskoj i geografskoj dostupnosti, boljoj i većoj informisanosti društva i bržem razvoju privrede i opštine u cijelini.

Jedan od glavnih ciljeva DSL Rose je da se na predmetnom području omogući planiranje i izgradnja elektronske komunikacione infrastrukture koja će zadovoljiti zahtjeve više operatera elektronskih komunikacija, koji će građanima ponuditi kvalitetne savremene elektronske komunikacione usluge po ekonomski povoljnim uslovima, a koje će se moći koristiti i za potrebe organa lokalne samouprave.

U skladu sa Pravilnik o širini zaštitnih zona i vrsti radio koridora u kojima nije dopušteno planiranje i gradnja drugih objekata ("Službeni list CG" broj 33/14) potrebno je planirati izgradnju predmetne infrastrukture vodeći računa o sledećim napomenama:

- **Da se kod gradnje novih infrastrukturnih objekata posebna pažnja obrati zaštiti postojeće elektronske komunikacione infrastrukture;**
- **De se uvijek obezbijede koridori za telekomunikacione kablove duž svih postojećih i novih saobraćajnica;**
- **Da se gradnja, rekonstrukcija i zamjena elektroskih komunikacionih sistema mora izvoditi po najvišim tehnološkim, ekonomskim i ekološkim standradima.**

Savremeni trendovi razvoja elektronskih komunikacija daju veoma širok spektar elektronskih komunikacionih servisa kao i različit pristup pojedinih operatera elektronskih komunikacija. U elektronskoj komunikacionoj pristupnoj mreži, koja je predmet ovog projekta, koristiće se kablovi tipa TK59-GM i optički kablovo FO SM i gradiće se kablovska kanalizacija sa cijevima PVC Ø110mm i pE Ø40mm odgovarajućih kapaciteta, koji će omogućiti dugoročni razvoj elektronskih komunikacionih servisa na ovom području. Do svakog kablovskog razdjelnika (KROS ormar) projektovana je kablovska kanalizacija sa minimalno 1xPVC Ø110mm i privodnim oknom unutrašnjih dimenzija 60×60×90 cm.

Radio - difuzni (bežični) sistem

U fazi izrade DSL Rose nije moguće planirati lokaciju za bazne stanice radio-difuznih sistema, jer to prevashodno zavisi od provajdera takvih usluga i njihovih mjerenja i zahtjeva za realizacijom konkretnih projekata. Međutim, mogu se, kao što je u daljem tekstu urađeno, dati smjernice i tehnički zahtjevi za davanje urbanističko - tehničkih uslova za svaki projekat te vrste.

Osnovna koncepcija GSM sistema mobilne telefonije bazirana je na klasičnoj arhitekturi ćelijske radio-mreže. Osnovna jedinica ovakve mreže je ćelija. U cilju pokrivanja željene teritorije, servisne zone osnovnih ćelija se udružuju i na taj način formiraju jedinstven sistem. Svaka ćelija ima svoju baznu stanicu (BTS – Base Transceiver Station) koja radi na dodijeljenoj grupi radio-kanala. Radio-kanali dodijeljeni jednoj ćeliji u potpunosti se razlikuju od radio-kanala dodijeljenih susjednim ćelijama.

Sve savremene GSM bazne stanice koncipirane su tako da se za njihovo normalno funkcionisanje ne zahtijeva stalna ljudska posada, što znači da u okviru uređenja bazne stanice ne treba da se radi dovod za vodu, kanalizaciju itd.

Razlikujemo tri tipa baznih stanica, u zavisnosti od toga da li na planiranoj lokaciji bazne stanice postoji ili ne postoji odgovarajuća prostorija za smještaj opreme bazne stanice. Shodno tome postoje:

- INDOOR bazne stanice (za montažu u okviru postojećeg objekta ili kontejnera),
- OUTDOOR bazne stanice (za instalaciju na otvorenom), i
- MICRO bazne stanice (za pokrivanje manjih zona, kao što su hoteli, tržni centri i sl.)

Što se tiče zaštite životne sredine, bazne stanice svojim radom ne zagađuju životno i tehničko okruženje. Ni na koji način ne zagađuju vodu, vazduh i zemljište. U manjoj mjeri i u ograničenom prostoru eventualno može doći do pojave nedozvoljenog nivoa elektromagnetskog zračenja baznih stanica, što se pravilnim planiranjem i projektovanjem, te testnim mjerenjima može preduprijeti, kao da se i u svemu pridržava Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list CG“ broj 27/13) i Zakona o životnoj sredini („Službeni list CG“ broj 48/08).

Maksimalni nivo izlaganja stanovništva za frekencijski opseg od 10Mhz–300Ghz dati su „Pravilnikom o najvećim dozvoljenim snagama zračenja radijskih stanica u gradovima i naseljima gradskog obilježja“ Agencija za radio - difuziju RCG (br.01-932) iz 2005 godine.

Planirana EK kanalizacija

Nova EK kanalizacija unutar zone predmetne DSL buće povezana na postojeći RSS Rose.

Planirana je privodna EK kanalizacija od 4PVC cijevi Ø 110mm od strane RSS Rose. Cjelokupna EK kanalizacija treba da zadovolji potrebe registrovanih operatera elektronskih komunikacija kao i potrebe lokalne samouprave u skladu sa savremenim trendovima razvoja elektronskih komunikacija.

Po kablovskim pravcima su definisani i kapaciteti PVC cijevi i ukupna dužina planirane EK kanalizacije:

- sa 2PVC cijevi Ø 110mm iznosi 650 m.
- sa 4PVC cijevi Ø 110mm iznosi 2850 m.

Uz izgradnju EK kanalizacije planirana je izrada 33 novih tk okana sa lakim poklopcima. Trasu planirane kanalizacije potrebno je uklopiti uz trase trotoara, saobraćajnica ili zelenih površina jer ukoliko bi se okna radila u trasi saobraćajnica ili parking prostora morali ugrađivati teški poklopci sa ramom i u skladu sa tim raditi i ojačanja okana što bi bilo neekonomično.

EK kanalizacija i TK okna u okviru ovog plana a moraju se izvoditi u svemu prema važećim propisima i preporukama ZJ PTT iz ove oblasti. U slučaju da se trasa EK kanalizacije poklapa sa trasom vodovodne, kanalizacione i elektro infrastrukture, treba poštovati propisna rastojanja i pozicije postavljanja a dinamiku izgradnje vremenski sinhronizovati.

Izradnjom nove EK kanalizacije treba da bude omogućeno maksimalno iskorištenje planiranih TK i KDS kablova. Projektima za pojedine objekte u zoni obuhvata treba definisati plan i način priključenja svakog pojedinačnog objekta. Pojedinačnim projektima treba planirati privodnu EK kanalizaciju od tk okana do samih objekata i to sa Alkaten cijevima 2X PE Ø 40mm.

Kućnu TK instalaciju u objektima treba izvoditi u tipskim ITO LI ormarićima, lociranim na ulazu u objekat na propisnoj visini. Na isti način planirati distributivni ormarić za koncentraciju kućne instalacije za potrebe distribucije kablovskog TV signala i sa opremom za pojačanje i modulaciju TV signala.

Kućnu TK instalaciju u svim prostorijama izvoditi sa instalacionim kablovima FTP Cat6 4P 24AWG odnosno FTP Cat7 ili sa kablovima sličnih karakteristika koji se provlače kroz gibljive PVC cijevi u odgovarajući broj prolaznih kutija i vode do ITO LI, ili optičkim kablovima koji bi završavali u optičkim terminacionim kutijama radi pružanja dalje modernizacije elektronskih komunikacija (FTTH tehnologije), a bez potrebe za izvođenjem dodatnih radova.

Za poslovne prostore predvidjeti instalaciju za 4 ek priključka dok za stambene objekte treba predvidjeti instalaciju za 2 ek priključka ili odgovarajućim optičkim kablovima koji bi završavali u optičkim terminacionim kutijama. Takođe treba predvidjeti i mogućnost za montažu javnih telefonskih govornica .

Planirana EK kablovski pravci i EK koncentracije

EK kablovski pravci se poklapaju sa pravcima EK kanalizacije:

Na predmetnom području planirati minimalno 20 EK kablovskih razdjelnika (Kross ormarića za spoljašnju montažu) sa procenjenim kapacitetima u skladu sa planiranim potrebama provajdera EK usluga.

U kanalizacionom pravcu 1 predvidjeti jednu cijev za optičke kablove koja ide do RSS Rose, ostale cijevi predvidjeti u skladu sa planiranim potrebama provajdera EK usluga.

Potrebno je takođe ostaviti mogućnost provlačenja optičkih kablova do svake jedinice FTTX i FTTB, odnosno kablovsku kanalizaciju za video-nadzor, telemetrijske tačke, informativno - turistički punktovi i sl.

4.4. UPOREDNE TABELE POSTOJEĆIH I PLANIRANIH BILANSA I KAPACITETA NAMJENE POVRŠINA

namjena	POSTOJEĆE STANJE		PLANIRANO RJEŠENJE	
	površina pod namjenom m ²	%	površina pod namjenom m ²	%
turistička naselja - T2	-		187147	53%
površine za pružanje usluge ishrane i pića - U	-		1688	0,5%
zelene površine ograničene namjene - PUO	-		19923	6%
zelene površine specijalne namjene - PUS	-		119033	33%
ostale prirodne površine - makija - OP	319398	90%	-	
uređeno kupalište - UK	-		3040	1%
pristan - PR	1135	0,5%	3432	1%
stjenovita obala - OP	18314	5%	15915	4,5%
drumski saobraćaj - DS	5518	1,5%	5058	1%
površine za potrebe odbrane - napuštena kasarna - OD	10657	3%	-	
UKUPNO	355022	100%	355022	100%

URBANISTIČKI PARAMETRI I KAPACITETI

	POSTOJEĆE STANJE	PLANIRANO RJEŠENJE
površina pod objektima	490m ²	32530m ²
ukupna BGP objekata	720m ²	58900m ²
spratnost na nivou plana	P - P+2	P - P+3
indeks zauzetosti terena na nivou plana	0,001	0,09
indeks izgrađenost na nivou plana	0,002	0,17

4.5. USLOVI U POGLEDU PLANIRANIH NAMJENA

U okviru granica Plana definisane su namjene površina za svaku urbanističku parcelu.

Planom su predviđene sledeće namjene prostora:

- **Turistička naselja - T2**
Hotel sa dependansima
Vile
- **Površine za pružanje usluga ishrane i pića - Yacht club - U**
- **Zelene površine ograničene namjene - Specijalizovani parkovi - PUO**
- **Zelene površine specijalne namjene - Zeleni zaštitni pojasevi - PUS**
- **Uređeno kupalište - UK**
- **Pristan - Privezište za jahte - PR**
- **Stjenovita obala - OP**
- **Drumski saobraćaj - DS**

Namjena Turistička naselja T2 je dominantna namjena plana i sastoji se iz cjelina:

- Hotel sa depandansima
- Vile

Turistička naselja - Hotel sa depandansima je centralni sadržaj turističkog naselja. Lociran je na istočnoj strani plana uz saobraćajnicu SAOB 3 a preko puta kompleksa Mali Klinci. Ova složena grupacija se sastoji iz centralnog hotela, sa punim programom aktivnosti, depandanasa u vidu kuća u nizu, na prostoru jugozapadno od hotela, kao i niza komplementarnih sadržaja u funkciji turizma: SPA, fitnes, welnes centar, trgovine, kafei, restorani i sl.

Turistička naselja - Vile, ova namjena predstavlja dve grupacije luksuznih vila u funkciji Turističkog naselja. Grupacije su locirane na sjevernom i južnom dijelu plana, utopljene u prirodni ambijent makije sa veoma luksuznom opremom i pogledom na more. U okviru ovih grupacija vila, po potrebi, dozvoljena je izgradnja objekata u funkciji održavanja, kontrole i specifičnog pejzažnog uređenja.

Površine za pružanje usluga ishrane i pića - Yacht club, lociran je u neposrednoj blizini privezišta za jahte.

Zelene površine ograničene namjene - Specijalizovani parkovi, zauzima strmi prostor od parcele Hotela sa depandansima do Privezišta za jahte. Podrazumeva luksuzno i maštovito parterno uređen prostor sa elementima specifičnog arboretuma i sa dodatnim sadržajima koje oplemenjuju ambijent kao što su: vidikovci, senici, voda u parternom uređenju, manji amfiteatar i sl.

Zelene površine specijalne namjene - Zeleni zaštitni pojasevi, predstavlja autohtoni, prirodni ambijent Luštica, makiju, koji je potrebno očuvati na velikoj površini plana. U okviru prostora ove namjene dozvoljena je izgradnja objekata infrastrukture, šetališta u prirodi koja povezuju turističke sadržaje, organizovanih vidikovaca, poligona za ekstremne sportove i drugih atraktivnih elemenata koje nudi ovaj ambijent, ali vodeći računa o očuvanju osnovnih prirodnih karakteristika i vrednosti predela. Posebno je važno obratiti pažnju na očuvanju vizure sa mora.

Uređeno kupalište, locirano naspram tvrđave Oskoruša for, sa mogućnošću povezivanja kupališta i tvrđave uspinjačom - žičarom. Zbog nepovoljne konfiguracije terena potrebna je potpuna transformacija predela sa imperativom veoma pažljivog uklapanja u postojeći prirodni ambijet, koristeći terasastu organizaciju, elemente ozelenjavanja i sl. Kupalište je potrebno oplemeniti dodatnim sadržajima restorana, pomoćnih i sanitarnih prostorija, bazena, manjih pristana za sportske aktivnosti na vodi i sl.

Pristan - Privezište za jahte, locirano je u blagoj uvali, na prostoru nekadašnjeg pristana za potrebe vojske, a u neposrednoj blizini Yacht club-a, čineći zajedno s njim cjelinu za kompletnu uslugu turistima sa jahtama. U skladu sa tim potrebno je i opremiti prostor privezišta. Kao dodatni sadržaji poželjni su: manji barovi, trgovine, tehnički i sanitarni prostori, bazeni, zelenilo, parterno uređenje kupališnog dijela i slično.

Stjenovita obala, zajedno sa predelom makije predstavlja prirodnu autohtonu vrijednost ambijenta Luštica, pa se prema njima mora odnositi sa krajnjim respektom. U zoni stjenovite obale moguća je izgradnja šetališta uz more (lungomare), manjih, intimnih plaža koje ne zahtevaju veće građevinske intervencije, vidikovaca i sl.

Drumski saobraćaj, ovom Izmjenom i dopunom plana obuhvaćene su saobraćajnice koje predstavljaju saobraćajno napajanje kompleksa i vezu sa primarnom mrežom. U planu predstavljena sekundarna mreža, unutar kompleksa je samo informativna a ne obavezujuća.

4.6. FAZE REALIZACIJE

Prva faza u realizaciji Plana je opremanje zemljišta neophodnim saobraćajnicama do lokacije i tehničkom infrastrukturom do lokacije.

Izgradnja pojedinih turističkih zona se može odvijati fazno pod uslovom da svaka faza predstavlja funkcionalnu i estetsku cjelinu.

Takođe, moguća je i fazna izgradnja objekata i prateće infrastrukture na lokaciji u okviru pojedinih cjelina (UP1, UP2 i UP 3), koja će biti preciznije razradjena u okviru lokacije (idejnog rješenja cijele zone) i pojedinačnih idejnih projekata.

Izgradnja turističkog naselja će se realizovati fazno. Svi planirani objekti će se završiti prema planu investitora. Kako će izgradnja svakog pojedinačno trajati različito. Početak izvodjenja svakog od objekata i infrastrukturnih objekata neće biti jednovremen. Iz navedenog razloga, faznost izgradnje će se definisati kroz razradu lokacije unutar parcele, a u skladu sa članom 60 i 60a Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata 39/13. Novoplanirane saobraćajnice će se izgraditi u skladu sa dinamikom realizacije koju dostavljaju korisnici prostora.

Navedeni metod podrazumijeva simultanu izradu glavnih projekata i gradjenje, u cilju predviđenih rokova a u skladu sa „fast track“ metodom projektovanja i gradjenja. Pri tom treba voditi računa da gradjenje ne predstavlja smetnju u korišćenju već izgradjenih objekata. Planirani kapaciteti su dati kao krajnji limiti, što ostavlja investitorima fleksibilnost prilikom planiranja.

4.7. EKONOMSKA PROJEKCIJA

Infrastrukturno opremanje planirane lokacije

Uređivanje građevinskog zemljišta spada u djelatnost od posebnog društvenog interesa i obavlja se prema srednjoročnom i godišnjim programima uređivanja koje donosi jedinica lokalne samouprave.

Osnovni ciljevi programa treba da budu:

- racionalno korišćenje građevinskog zemljišta i bolje iskorišćavanje postojećih kapaciteta infrastukturnih sistema,
- efikasnost i ekonomičnost u realizaciji planiranih radova kroz usklađivanje prostornog položaja, dinamike i drugih uslova izgradnje pojedinih objekata,
- sagledavanje ukupnog obima, strukture, vrijednosti, dinamike i uslova izvršavanja radova na uređivanju građevinskog zemljišta u programskom periodu,
- podsticanje izrade planske i tehničke dokumentacije za prostore i objekte čija je realizacija izvjesna i nužna u narednim godinama,
- formiranje realne i neposredne osnove za utvrđivanje visine naknade za uređivanje građevinskog zemljišta koju izmiruju investitori nove izgradnje i rekonstrukcije postojećih objekata kao i naknade za korišćenje građevinskog zemljišta,
- utvrđivanje izvora finansiranja planiranih radova na uređivanju zemljišta u cjelini i po pojedinim područjima izgradnje i vrstama radova,
- kreiranje novih vidova obezbjeđivanja sredstava zasnovanih na većoj poslovnoj motivisanosti investitora kroz uslove izmirenja obaveza primjerenih realnom ekonomskom okruženju (naplata sa rokom otplate i slično),
- blagovremeno preduzimanje svih organizacionih, pravnih i drugih mjera potrebnih za efikasno izvršenje predviđenih radova.

U nastavku se daje tabelarna rekapitulacija predmjera i predračuna ulaganja u infrastrukturno opremanje prostora u zahvatu Izmjena i dopuna DSL "Sektor 32".

PRORAČUN TROŠKOVA GRADNJE VODOVODNOG I KANALIZACIONOG PODSISTEMA

Tabela – Procjena troškova izgradnje vodovodnog sistema

(Iznosi dati u eurima – uračunati troškovi projektovanja i izgradnje)

Ukupni troškovi izgradnje vodovodnog sistema					905,900
Pozicija	Prečnik	Dužina	Jedinična cijena	Iznos	Ukupno
Dovodni cjevovod	110	2,000	140	280,000	
Distribicioni cjevovodi	160	730	170	124,100	
Cjevovodi	90	2,515	120	301,800	
Rezervoar	500 m3		400	200,000	

Tabela – Procjena troškova izgradnje kanalizacionog sistema

(Iznosi dati u eurima – uračunati troškovi projektovanja i izgradnje)

Ukupni troškovi izgradnje kanalizacionog sistema					1,328,300
Pozicija	Prečnik	Dužina	Jedinična cijena	Iznos	Ukupno
Cjevovod pod pritiskom	110	2,500	140	350,000	
Sekundarna mreža	200	3,765	220	828,300	
Pumpna stanica			150,000	150,000	

Tabela – Ukupna procjena troškova izgradnje vodovodnog i kanalizacionog sistema

(Iznosi dati u eurima – uračunati troškovi projektovanja i izgradnje)

	Ukupno	Dovodni / odvodni cjevovodi	Planirano područje
Vodovodni sistem	905,900	480,000	425,900
Kanalizacioni sistem	1,328,300	350,000	978,300
SVE UKUPNO	2,234,200	730,000	1,404,200

ORIJENTACIONI TROŠKOVI REALIZACIJE PLANIRANE ELEKTROENERGETSKE INFRASTRUKTURE I JAVNOG OSVJETLJENJA

Ovim predmjerom se obuhvataju neophodne investicije u okviru i van zahvata ove DSL.

1. Ulaganja van zone zahvata

1.1. Izgradnja TS 35/10 kV ; 2x8 MVA Klinci

kom 1 x 1.560.000 € = 1.560.000 €

1.2. Uklapanje u postojeću 35 kV mrežu

m 8000 x 120,00 €/m = 960.000 €

UKUPNO VAN ZONE ZAHVATA..... 2.520.000 €

2. Ulaganja unutar zone zahvata

2.1. Izgradnja DTS 10/0,4 kV ; 2x1000 kVA

kom 1 a' 95.000 €/m = 95.000 €

2.2. Izgradnja DTS 10/0,4 kV ; 1x1000 kVA

kom 3 a' 55.000 €/m = 165.000 €

2.3. Izgradnja NDTS 10/0,4 kV ; 1x1000 kVA

kom 2 a' 65.000 €/m = 130.000 €

2.4. izgradnja 10 kV mreže

m 3500 a' 40,00 €/m = 140.000 €

2.5. Izgradnja instalacije osvjetljenja saobraćajnica u kompleksu
(po st. mjestu ili poziciji rasvjetnog tijela)
kom 550 x 1300 € = 715.000 €

UKUPNO U ZONI ZAHVATA..... 1.245.000 €

UKUPNO : = 3.765.000 €

**PREDMJER I PREDRAČUN MATERIJALA I RADOVA
NA IZGRADNJI ELEKTRONSKE KOMUNIKACIONE KANALIZACIJE**

A / MATERIJAL za kablovsku kanalizaciju

1. Isporuca PVC cijevi Φ 110 mm / 6 m kom. 2250 x 12,00 = 27.000,00 €

2. Isporuca PE cijevi Φ 40mm(3u PVC Φ 110mm) met. 40500 x 0,60 = 24.300,00 €

3. Isporuca lakih tf poklopaca sa ramom kom. 33 x120,00 = 3.960,00 €

UKUPNO A : 55 260,00 €

B / GRADJEVINSKI I MONTAŽNI RADOVI – EK kanalizacija

1. Izrada tk kanalizacije sa 2 PVC cijevi met. 650 x 10,00 = 6500,00 €
(iskop rova dim. 0,81x0,60 u zemljištu
IV kategorije , komplet rad i materijal)

2. Izrada tk kanalizacije sa 2 PVC cijevi met. 3050 x 15,00 = 45750,00 €
(iskop rova dim. 0,81x0,60 u zemljištu
IV kategorije , komplet rad i materijal)

3. Uvlacenje 3 x PE cijevi Fi 40mm kroz met. 3500 x 0,80 = 2800,00 €
slobodnu PVC cijev Fi100mm

4. Izrada tk okna un.dim. 80x80x90 kom. 30 x 350,00 =10500,00 €
sa lakim poklopcem sa ramom
(iskop rupe dim. odg.dimenzije u zemljištu
III/IV kategorije, komplet rad i materijal)

5. Izrada tk okna un.dim. 120x110x100 kom. 3 x 500,00 = 1500,00 €
sa lakim poklopcem sa ramom
(iskop rupe dim. odg.dimenzije u zemljištu
III/IV kategorije, komplet rad i materijal)

UKUPNO B : 67 050,00 €

UKUPNO A+B : 102 714,00 €

Struktura ulaganja u saobraćajnu infrastrukturu

Planirane saobraćajnice			
	e/m2	m2	ukupno u eurima
Pristupne saobraćajnice	60	5.058	303.480
Interne saobraćajnice	50	28.560	1.428.000
			1.731.480

REKAPITULACIJA UKUPNIH ULAGANJA U INFRASTRUKTURNO OPREMANJE

Radi obezbjedjenja svih elemenata pune infrastrukturne opremljenosti zahvata Plana neophodna su sljedeća ulaganja:

r.b.	Struktura ulaganja	ukupan iznos
1	Elektroenergetika	1.245.000
2	Telekomunikaciona infrastruktura	102.7140
3	Hidrotehničke instalacije	2.234,200
4	Ulaganja u saobraćajnu infrastrukturu	1.731.480
	UKUPNO	5.313.394

Kao što se i prethodnog tabelarnog pregleda može vidjeti, potrebno je obezbijediti iznos od **5.313.394 eura** za puno infrastrukturno opremanje u zahvatu predmetnog plana.

Prosječni troškovi komunalnog opremanja građevinskog zemljišta određuju se na osnovu planskih pokazatelja troškova komunalnog opremanja građevinskog zemljišta, u skladu sa Odlukom o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta Opštine Herceg Novi. Kako se planirani turistički kompleks nalazi u I zoni, to naknada iznosi 155,00 €/m.

5. SMJERNICE ZA SPROVOĐENJE PLANSKOG DOKUMENTA

5.1. SMJERNICE ZA DALJU PLANSKU RAZRADU

Ovim planskim dokumentom je zbog specifičnosti Plana predviđena dalja detaljna razrada.

Za sve parcele-komplekse namjenjene za turizam, ugostiteljstvo i pristan / privezište, Investitor je u obavezi da prije izdavanja Građevinske dozvole uradi Idejno urbanističko-arhitektonsko rješenje buduće izgradnje kojim će se definisati broj i kapacitet objekta, pristupi i komunikacije unutar parcele-kompleksa, način uređenja slobodnih površina, pejzažno uređenje i uređenje partera. Izgradnja na ovim parcelama se može vršiti fazno, ali se faze moraju utvrditi unaprijed, kroz izradu urbanističko-arhitektonskog rješenja.

Urbanistička parcela je osnovni prostorni element Plana na kome se sagledavaju mogućnosti, potencijali i ograničenja, predmetnog prostora.

Da bi se dobila cjelovita slika o stanju i mogućim intervencijama svake parcele iz plana, obavezno treba prostudirati grafičke priloge koji daju osnovne informacije. Takođe, u tekstualnom dijelu Plana, u poglavljima 5.9 *Urbanističko – tehnički uslovi i smjernice za izgradnju objekata* i 6. *Analitički podaci plana*, se nalaze bliže odrednice i kapaciteti za svaku predmetnu parcelu.

5.2. SMJERNICE ZA FAZNU REALIZACIJU PLANA

Prva faza u realizaciji Plana je opremanje zemljišta neophodnim saobraćajnicama do lokacije i tehničkom infrastrukturom do lokacije.

Izgradnja pojedinih turističkih zona se može odvijati fazno pod uslovom da svaka faza predstavlja funkcionalnu i estetsku cjelinu.

Takođe, moguća je i fazna izgradnja objekata i prateće infrastrukture na lokaciji u okviru pojedinih cjelina (UP1, UP2 i UP 3), koja će biti preciznije razradjena u okviru lokacije (idejnog rješenja cijele zone) i pojedinačnih idejnih projekata.

Izgradnja turističkog naselja će se realizovati fazno. Svi planirani objekti će se završiti prema planu investitora. Kako će izgradnja svakog pojedinačno trajati različito. Početak izvodjenja svakog od objekata i infrastrukturnih objekata neće biti jednovremen. Iz navedenog razloga, faznost izgradnje će se definisati kroz razradu lokacije unutar parcele, a u skladu sa članom 60 i 60a Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata.

Novoplanirane saobraćajnice će se izgraditi u skladu sa dinamikom realizacije koju dostavljaju korisnici prostora.

Navedeni metod podrazumijeva simultanu izradu glavnih projekata i gradjenje, u cilju predvidjenih rokova a u skladu sa „fast track“ metodom projektovanja i gradjenja. Pri tom treba voditi računa da gradjenje ne predstavlja smetnju u korišćenju već izgrađenih objekata. Planirani kapaciteti su dati kao krajnji limiti, što ostavlja investitorima fleksibilnost prilikom planiranja.

5.3. SMJERNICE ZA ZAŠTITU PRIRODNIH I PEJZAŽNIH VRIJEDNOSTI I KULTURNE BAŠTINE

Na području Izmjena i dopuna DSL nisu registrovani objekti kulturne baštine, međutim u neposrednom okruženju budućeg turističkog kompleksa „Monterose“ se nalaze objekti koji čine graditeljske vrijednosti vojno-inženjerske arhitekture sa kraja prethodnog veka.

Na području osnovnog plana (DSL sektor 32: Rose - Dobroč) veoma je zastupljena vojno-inženjerska arhitektura, austrougarskog odbrambenog sistema na Jadranu, sa kraja XIX veka. Tu se pre svega misli na tvrđave: Kabala for, Oskoruša for i Lazine for sa okolnim pratećim objektima. Ove građevine nisu registrovane kao spomenici kulture ali poseduju nesporne graditeljske vrijednosti vojno-inženjerske arhitekture, koje se moraju sačuvati.

Tvrđava Kabala for je podignuta 1897. godine, spratnosti je P+1 a na njenom sjevernom dijelu postoji i suterenski prostor. Tvrđava se nalazi u blizini poslednje serpantine puta za Rose na KP 1538, ulaz u zgradu je na istočnoj strani sa koje se nalazi i ulaz u ograđeno dvorište. Fasade su zidane pravilnim kamenim blokovima a prozorski otvori su pravougaoni ili u vidu puškarnica. Zgrada je već više decenija napuštena i unutrašnjost joj je u ruševnom stanju.

Na KP 1526 i 1527 KO Rose, nalazi se utvrđeni odbrambeni vojni kompleks pod nazivom *Oskoruša for*. Kompleks se nalazi na brdu na visini od 134m nadmorske visine, a dio je lanca odbrambenih punktova koje čine: tvrđava na rtu Oštro, tvrđava Mamula, Arza, Lazine i Kabala, koje su austrougarske vlasti podigle u drugoj polovini XIX vijeka. Kompleks je ukopan ispod nivoa okolnog terena i čine ga centralna zgrada, odbrambeni šanac koji okružuje tvrđavu sa sve četiri strane i naplavna površina. Ispod dela glavne zgrade je bistijerna.

Površina tvrđave je cca 23900m², spratnost je Po+P+1 i završena je krovnom terasom na kojoj se nalaze položaji obalne artiljerije. Prostorna organizacija tvrđave je bila podjeljena po vertikali, tako da je podrum bio namjenjen arsenalu i spremištu za municiju, u prizemlju su bile zaledničke prostorije kasarne: trpezarije, spavaonice i sl. i na spratu, tj. krovnoj terasi su organizovani položaji artiljerije, mitraljeska gnjezda i prostorije za smještaj posade.

Na KP 1559 KO Rose, nalazi se fortifikaciona cjelina pod imenom *Lazine for*. Podignuta je 1897. godine. Zgrada je izdužene pravougaone osnove, orjentisana dužom stranom u pravcu istok-zapad. Struktura, veličina, materijalizacija i organizacija tvrđave je ista kao kod Oskoruša for, s tim što je završni ravni krov sa topovskim i mitraljeskim položajima potpuno razrušen. Naime u artiljerijskim dejstvima tokom I svetskog rata istočno krilo zgrade je bilo pogođeno a kasnijim intervencijama krov je u cjelini porušen.

5.4. SMJERNICE ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE

Koncepcija optimalnog korišćenja prostora, koja treba da je rezultat svakog plana, u osnovi predstavlja akt zaštite životne sredine. Principijelni stav je da se životna sredina štiti koristeći je na adekvatan način i pod odgovarajućim uslovima.

Drugim riječima da se stimuliše razvoj onih djelatnosti za koje prostor po prirodnim datostima, nasljeđu i ljudskim potencijalnim pruže optimalne uslove.

Prostorno rešenje ovog plana rađeno je na osnovu principa očuvanja životne sredine. Za osnovne zahteve sa ovog stanovišta uzeti su:

- racionalno korišćenje građevinskog područja;
- da se postigne optimalan odnos izgrađenog i slobodnog prostora;
- da se voda racionalno koristi i da se tradicionalan način sakupljanja vode u "bistjerni" (ukopanim ili zidanim) zaštiti i uspostavi gdje god je to moguće;
- da se voda, zemljište i vazduh liše svakog zagađenja uvođenjem adekvatne infrastrukture, a da aktivnosti na prostoru plana ne ugrožavaju životnu sredinu;
- da se turističko naselje opremi adekvatnim brojem kontejnera i kućnih posuda za

- sakupljanje otpada, koje će se redovno prazniti na definisanu sanitarnu deponiju
- da se zemljište i šut odlažu na odlagalište prema Lokalnom planu upravljanja otpadom
 - da se očuva potrebna količina zelenila;

Za sve objekte koji su predmet ovog plana, a koji mogu da dovedu do zagađivanja životne sredine, obavezna je izrada Procjene uticaja na životnu sredinu, shodno odredbama Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu.

Izradu osnovnog plana (DSL sektor 32: Rose Dobreč) pratila je i izrada Strateške procjene uticaja na životnu sredinu. Kako se ovim izmjenama i dopunama daje samo prekompozicija planiranih sadržaja bez povećanja usvojenih kapaciteta, to nije radjena nova Procjena, već se ovdje navode elementi iz Izvještaja o Strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu iz 2009. godine.

OPIS PLANIRANIH ZAHVATA

U skladu sa projektnim zadatkom u Studiji lokacije su razrađeni su uslovi za izgradnju, odnosno rekonstrukciji objekata i izvođenje radova, u skladu sa Zakonom o uredjenju prostora i izgradnji objekata.

Planirana je izgradnja turističkih i stambenih objekata sa pripadajućom infrastrukturom (saobraćajnice, privezište za čamce, hidrotehnička i druga infrastruktura) i neophodnim društvenim i javnim objektima koji su distribuirani u sedam prostornih i funkcionalnih zona.

OPIS POSTOJEĆEG STANJA ŽIVOTNE SREDINE

U okviru ovog dokumenta dat je detaljniji opis sljedećih karakteristika životne sredine: meteorološke, orografske, geomorfološke, geološke, hidrogeološke, hidrografske, hidrološke i kvalitet vode, emisije i kvalitet vazduha, pedološke, flora i fauna, pejzaž, zaštićeni dijelovi prirode, kulturno – istorijsko naslijeđe, infrastruktura i ambijentalna buka.

OPIS MOGUĆIH ZNAČAJNIJIH UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU I MJERA ZA UBLAŽAVANJE TIH UTICAJA

Analiza uticaja izgradnje planiranih objekata i infrastrukture na životnu sredinu pokazuje da se svi efekti ispoljavaju u okviru tri osnovna vida uticaja. Prvi vid predstavljaju uticaji koji se javljaju kao posljedica građenja objekata i koji po svojoj prirodi nijesu trajnog karaktera. Posljedice u fazi gradnje su prisustvo ljudi i mašina kao i tehnologije i organizacije izvođenja radova. Po pravilu negativne posljedice će se se javiti kao rezultat iskopa/deponovanja, transporta i ugrađivanja građevinskog materijala, kao i trajnog ili privremenog zauzimanja prostora i svih aktivnosti koje su u vezi sa tim. Uticaji na životnu sredinu koji se javljaju kao posljedica ko-egzistencije izgrađenih objekata i njihove eksploatacije kroz vrijeme imaju uglavnom trajni karakter, i kao takvi sigurno da predstavljaju uticaje koji su posebno interesantni sa stanovišta odnosa izgrađenih objekata i životne sredine. Identifikovani su uticaji od planiranih objekata koji treba da budu riješeni adekvatnim projektnim rješenjima za svaki pojedinačni objekat, kako pri planiranju (u svim fazama izrade projektne dokumentacije) tako i u toku samog građenja. U dokumentu se daje naglasak na uticaje i mjere tokom građenja i korišćenja objekata. Značajniji uticaji i mjere su date za prethodno obrađene segmente životne sredine.

Imajući u vidu značajne uticaje projekta na životnu sredinu tokom faze pripreme, građenja i korišćenja planiranih objekata izdvojene su mjere za monitoring pojedinih segmenata životne sredine, na koje se očekuju značajniji uticaji tokom građenja i korišćenja planiranih objekata, a koji nijesu do sada obuhvaćeni u postojećim programima monitoringa životne sredine.

ALTERNATIVNA RJEŠENJA

Istraživanjima u okviru izrade Studije lokacije, razmatrane su alternative u cilju optimizacije i boljeg izbora konačnog koncepta distribucije i kapaciteta planiranih objekata. Posebna pažnja je posvećena mogućnostima za distribuciju planiranih objekata na lokacijama na kojima će uzrokovati najmanje posljedice na vrijedija staništa biljnog i životinjskog svijeta. U tom smislu, predlažen je koncept koji neće ugroziti prava i interese korisnika prostora i istovremeno će zaštititi najvrednija staništa (na samoj obali i u zonama sa kompaktnom očuvanom makijom).

Prilikom razmatranja alternativa za istovremeno definisanje distribucije i kapaciteta planiranih objekata korišćen je metod izbora najbolje opcije na osnovu ocjene a) očekivanih posljedica na staništa / biodiverzitet i životnu sredinu i b) ekspertskog znanja (best knowledge approach) očekivanih posljedica i procjene cijene koštanja, tj. očekivane dobiti i očekivanih posljedica po životnu sredinu.

POTEŠKOĆE NA KOJE SU NASTALE U TOKU IZRADE SPU DSL

Imajući u vidu veliki značaj očuvanja biološke raznovrsnosti i potrebe zaštite svih segmenata životne sredine u okviru područja zahvata Studije lokacije i poluostrva Luštica, veliku poteškoću predstavljao je nedostatak podataka o stanju pojedinih segmenata životne sredine (vazduh, zemljište, podzemne vode, buka, radijacija i dr) za područje zahvata Studije lokacije. Zbog toga se opis postojećeg stanja pojedinih segmenata životne sredine morao dati posredno, na osnovu raspoloživih podataka najbližih lokacija za koje ti podaci postoje (Tivat i Herceg Novi).

ZAKLJUČCI

U toku izrade Studije lokacije i SPU DSL, na osnovu izvedene procjene i analize poznatih faktora značajnih za uticaj predloženog koncepta izgradnje objekata na životnu sredinu u Sektoru 32 Rose - Dobroč, konstatuje se da će predloženi projekat imati određene manje negativne uticaje na životnu sredinu, naročito na biodiverzitet, kako zbog izgradnje novih i rekonstrukcije postojećih objekata tako i zbog njihovog iskorišćavanja radi čega će se planiranim konceptom njihove prostorne distribucije datim u Studiji lokacije, kasnijim efikasnim projektovanjem i pravilnim iskorišćavanjem smanjiti i/ili eliminirati negativni uticaji na životnu sredinu na prihvatljivi nivo. Za smanjenje i eliminisanje negativnih uticaja na životnu sredinu od obavljanja predloženih turističkih aktivnosti primjenjivaće se propisanje mjere zaštite životne sredine, zatim monitoring i inspeksijska kontrola.

5.5. SMJERNICE ZA ZAŠTITU OD INTERESA ZA ODBRANU ZEMLJE

Osnovna mjera civilne zaštite je izgradnja skloništa u skladu sa Pravilnikom o tehničkim normativima za skloništa ("Službeni list SFRJ", broj 55/83).

Da bi se povredljivost prostora svela na najmanju moguću mjeru, pri organizaciji prostora naročita pažnja je posvećena:

- smanjenju obima i stepena razaranja uslijed elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti;
- smanjenju obima ruševina i stepenu zakrčenosti od rušenja;
- povećanju prohodnosti poslije razaranja za evakuaciju stanovništva i sl.;
- sprječavanju zagađivanja tla, površinskih i podzemnih voda;
- izdvajanju i stavljanju izvorišta vode pod poseban režim;
- osiguranju alternativnih izvora energije;
- stavljanju pod zaštitu ugroženog poljoprivrednog zemljišta, posebno zaštita najkvalitetnijeg poljoprivrednog zemljišta i šuma;
- izbjegavanju prevelikih koncentracija stambene izgradnje;

- ravnomjernom rasporedjivanju stanovništva na način da se osigura korišćenje ukupnog prostora;
- razmještanju svih funkcija u prostoru na način da se putovanje stan-objekt društvenog standarda svedu na najmanju mjeru;
- osiguranje odgovarajuće organizacije saobraćaja;
- polaganju trasa i objekata vodoprivrednih sistema (vodosnabdijevanje i odvodnja);
- povećanju izgradnje društvenih socijalnih i zdravstvenih ustanova i snabdjevačkih centara, koji mogu preuzeti funkciju razorenih objekata;
- planiranju mreže skloništa i drugih zaštitnih objekata;
- osiguranje prilaza vatrogasnim vozilima i vozilima hitne pomoći do svakog objekta;
- osiguranje dovoljnih količina vode za zaštitu od požara.

5.6. SMJERNICE ZA SPRIJEČAVANJE I ZAŠTITU OD PRIRODNIH I TEHNIČKO - TEHNOLOŠKIH NESREĆA

Mjere zaštite od elementarnih i drugih nepogoda

Mjere zaštite od elementarnih nepogoda obuhvataju preventivne mjere kojima se spriječava ili ublažava dejstvo elementarnih nepogoda.

Elementarne nepogode mogu biti:

- Prirodne nepogode (zemljotres, požari, klizanje tla, poplave, orkanski vetrovi, snježne lavine i nanosi i dr.);
- Nepogode izazvane djelovanjem čoveka (nesolidna gradnja, havarije industrijskih postrojenja, požari velikih razmera, eksplozije i dr.);
- drugi oblik opšte opasnosti (tehničko-tehnološke i medicinske katastrofe, kontaminacija, pucanje brana i dr.)

Štete izazvane elementarnim nepogodama u Crnoj Gori su veoma velike (materijalna dobra i gubici ljudskih života). Naročito su izražene štete od zemljotresa, požara, poplava, klizišta i jakih vjetrova. Kako su štete od elementarnih nepogoda po karakteru slične ratnim katastrofama, ciljevi i mjere zaštite su delimično identični.

U cilju zaštite od elementarnih nepogoda postupiti u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ("Službeni list CG", br. 13/07 i 32/11), Pravilnikom o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda ("Službeni list RCG", broj 6/93), smjernicama Nacionalne strategije za vanredne situacije, nacionalnog i opštinskog plana zaštite i spašavanja.

Za prostor ovog Plana najveću opasnost predstavljaju zemljotresi i požari.

Uslovi i mjere zaštite od zemljotresa

Preporuke za projektovanje objekata aseizmičnih konstrukcija:

- Mogu se graditi objekti različite spratnosti uz pravilan (optimalan) izbor konstruktivnih sistema i materijala.
- Horizontalni gabarit objekta u osnovi treba da ima pravilnu geometrijsku formu, koja je simetrična u odnosu na glavne ose objekta, npr. pravougaona, kvadratna i sl..
- Principijelno izbjegavati rekonstrukciju sa nadogradnjom objekta gdje se mjenja postojeći konstruktivni sistem, u protivnom obavezna je prethodna statička i seizmičkih analiza, sa ciljem obezbjeđivanja dokaza o mogućnosti pristupanja rekonstrukciji.

- Izbor i kvalitet materijala i način izvođenja objekta od bitnog su značaja za sigurnost i ponašanje objekta, izloženih seizmičkom dejstvu.
- Armirano-betonske i čelične konstrukcije posjeduju visoku seizmičku otpornost. Pored ramovskih armirano-betonskih konstrukcija može biti primjenjena izgradnja objekata ramovskih konstruktivnih sistema ojačanih sa armirano-betonskim dijafragmama (jezgrima), kao i konstrukcija sa armirano-betonskim platnima. Ove konstrukcije su naročito ekonomične za visine objekata do 15 spratova. Kod zidanih konstrukcija preporučuje se primjena zidanja, ojačanog horizontalnim i vertikalnim serklažima i armirane konstrukcije različitog tipa. Obično zidanje, samo sa horizontalnim i vertikalnim serklažima treba primjenjivati za objekte manjeg značaja i manje visine (do 2 sprata visine).
- Kod projektovanja konstrukcija temelja prednost imaju one konstrukcije koje sprečavaju klizanja u kontaktu sa tlom i pojavu neravnomjernih slijeganja. Opterećenje koje se prenosi preko temeljne konstrukcije na tlo mora da bude homogeno raspoređeno po cijeloj kontaktnoj površini. Treba obezbjediti dovoljnu krutost temeljne konstrukcije, a posebno na spojevima temeljnih greda sa stubovima konstrukcije.

Preporuke za projektovanje infrastrukturnih sistema:

- Pri projektovanju vodova infrastrukture, a naročito glavnih dovoda potrebno je posebnu pažnju posvetiti inženjersko-geološkim i seizmološkim uslovima terena i tla.
- Za izradu vodova infrastrukture treba koristiti fleksibilne konstrukcije, koje mogu da slede deformacije tla. Izbjegavati upotrebu krutih materijala (nearmiran beton, azbest-cementne cijevi i sl.) za izradu vodova infrastrukture.
- Izbjegavati nasipne, močvarne i nestabilne terene za postavljanje trasa glavnih vodova svih instalacija.
- Podzemne električne instalacije treba obezbjediti uređajima za isključenje pojedinih reiona.
- Pri projektovanju saobraćajnica treba prići ne samo sa ekonomsko-saobraćajnog već i sa aspekta planiranja i projektovanja saobraćaja na seizmički aktivnim područjima.
- U sistemu saobraćajnica poželjno je obezbjediti paralelne veze tako da u slučaju da jedna postane neprohodna, postoji mogućnost da se preko druge obezbjedi nesmetano odvijanje saobraćaja.

U cilju zaštite od zemljotresa, postupiti u skladu sa odredbama Pravilnika o tehničkim normativima za izgradnju objekata visokogradnje u seizmičkim područjima ("Službeni list SFRJ", br. 31/81, 49/82, 29/83, 21/88 i 52/90).

Predmetno područje istraživanja nije bilo obuhvaćeno kompleksnim istraživanjima u okviru mikroseizmičke rejonizacije urbanih područja Crne Gore. U okviru elaborata „Preliminarni geotehnički izvještaj za lokaciju obuhvaćenu projektom Montrose“ (Geoprojekt, 2013.), po istim principima, uz primjenu navedenih kriterijuma, uradjena je analiza pogodnosti terena za urbanizaciju.

Sve proračune seizmičke stabilnosti zasnovati na posebno izrađenim podacima mikroseizmičke rejonizacije, (korišćenjem koeficijenata seizmičnosti K_s definisanih u elaboratu) a objekte od zajedničkog značaja računati za 1 stepen više od seizmičkog kompleksa.

Zaštita od požara

Preventivna mjera zaštite od požara je postavljanje objekata na što većem međusobnom rastojanju kako bi se sprečilo prenošenje požara.

Takođe, obavezno je planirati i obezbjediti prilaz vatrogasnih vozila objektu.

Izgradjeni dijelovi razmatranog prostora moraju biti opremljeni funkcionalnom hidrantskom mrežom koja će omogućiti efikasnu zaštitu, odnosno gašenje nastalih požara. Planirani objekat mora biti pokriven spoljnom hidrantskom mrežom regulisanom na nivou kompleksa u skladu sa Pravilnikom o tehničkim normativima za hidrantsku mrežu za gašenje požara ("Službeni list SFRJ", broj 30/91).

Prilikom izrade investiciono-tehničke dokumentacije obavezno uraditi projekte ili elaborate zaštite od požara te pribaviti odgovarajuća mišljenja i saglasnosti. Za objekte u kojima se skladište, pretaču, koriste ili u kojima se vrši promet opasnih materija obavezno pribaviti mišljenje na lokaciju, kako objekti i instalacije ne bi ugrozili susjedne objekte.

5.7. SMJERNICE ZA POVEĆANJE ENERGETSKE EFIKASNOSTI I KORIŠĆENJE OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE

U procesu uspostavljanja održive potrošnje energije prioritet treba dati racionalnom planiranju potrošnje, tj. implementaciji mjera energetske efikasnosti u sve segmente energetskog sistema.

Održiva gradnja je svakako jedan od značajnijih segmenata održivog razvoja koji uključuje:

- Upotrebu građevinskih materijala koji nisu štetni po životnu sredinu;
- Energetsku efikasnost zgrada;
- Upravljanje otpadom nastalim prilikom izgradnje ili rušenja objekata.

Energetski i ekološki održivo graditeljstvo teži:

- Smanjenju gubitaka toplote iz objekta poboljšanjem toplotne zaštite spoljnih elemenata i povoljnim odnosom osnove i volumena zgrade;
- Povećanju toplotnih dobitaka u objektu povoljnom orijentacijom zgrade i korišćenjem sunčeve energije;
- Korišćenju obnovljivih izvora energije u zgradama (sunce, vjetar, biomasa itd.);
- Povećanju energetske efikasnosti termoenergetskih sistema.

Cilj sveobuhvatne uštede energije, a time i zaštite životne sredine je stvoriti preduslove za sistemsku sanaciju i rekonstrukciju postojećih zgrada, a zatim i povećanje obavezne toplotne zaštite novih objekata. Prosječni stariji postojeći objekti godišnje troše 200-300 kWh/m² energije za grijanje, standardno izolovane kuće ispod 100, savremene niskoenergetske kuće oko 40, a pasivne 15 kWh/m² i manje.

Nedovoljna toplotna izolacija dovodi do povećanih toplotnih gubitaka zimi, hladnih spoljnih konstrukcija, oštećenja nastalih vlagom (kondenzacijom) kao i pregrijavanja prostora ljeti. Posljedice su oštećenja konstrukcije, nekonforno i nezdravo stanovanje i rad. Zagrijavanje takvih prostora zahtjeva veću količinu energije što dovodi do povećanja cijene korišćenja i održavanja prostora, ali i do većeg zagađenja životne sredine.

Poboljšanjem toplotno izolacionih karakteristika zgrade moguće je postići smanjenje ukupnih gubitaka toplote za prosječno 40 do 80%.

Kod gradnje novih objekata važno je već u fazi idejnog projekta u saradnji sa projektantom predvidjeti sve što je potrebno da se dobije kvalitetna i optimalna energetska zgrada.

Zato je potrebno:

- Analizirati lokaciju, orijentaciju i oblik objekta;
- Primjeniti visoki nivo toplotne izolacije kompletnog spoljnog omotača objekta i izbjegavati toplotne mostove;
- Iskoristiti toplotne dobitke od sunca i zaštititi se od pretjeranog osunčanja;

- Koristiti energetski efikasan sistem grijanja, hlađenja i ventilacije, i kombinovati ga sa obnovljivim izvorima energije.

5.8. ELEMENTI URBANISTIČKE REGULACIJE

Elementi urbanističke regulacije su:

Urbanistička parcela je osnovna i najmanja jedinica građevinskog zemljišta. Urbanističke parcele su formirane od jedne ili više katastarskih parcela ili njihovih djelova na način da zadovoljavaju uslove izgradnje propisane ovim planskim dokumentom. Pri formiranju urbanističkih parcela naročito su uzeti u obzir, postojeća katastarska parcelacija.

Veličina novoformiranih urbanističkih parcela prilagođena je planiranim namjenama kao i turističkim kapacitetima kako bi se postigao najviši standard - odnos između planiranog broja turista i površine slobodnog prostora turističke namjene od 100m²/turisisti.

Sve urbanističke parcele dobijene preparcelacijom su geodetski definisane na grafičkom prilogu. *Ukoliko, na postojećim granicama parcela dođe do neslaganja između zvaničnog katastra i plana, mjerodavan je postojeći katastar.*

Namjena parcele definiše namjenu i sadržaj koji se na urbanističkoj parceli mogu odvijati, a što je detaljnije opisano u tekstualnom dijelu plana, *poglavlje 4.6 „Uslovi u pogledu planiranih namjena“.*

Regulaciona linija je linija koja dijeli javnu površinu od površina namjenjenih za druge namjene. Rastojanje između dvije regulacione linije definiše profil saobraćajno infrastrukturnog koridora.

Regulaciona linija je predstavljena na grafičkom prilogu 07 „Plan parcelacije, regulacije i nivelacije“.

Građevinska linija je linija na zemlji (GL 1) i pretstavlja liniju do koje se može graditi.

U daljim projektantskim aktivnostima (u okviru idejnih rješenja pojedinačnih zona) definišaće se nadzemne i podzemne građevinske linije preko koordinatnih tačkama.

Vertikalni gabarit. Visinske regulacije definisane su označenom spratnošću na svim objektima.

Prema položaju u objektu etaže mogu biti podzemne i to su podrum i suteran, i nadzemne tj. prizemlje, sprat(ovi) i potkrovlje.

Oznake etaža su: **G** (garaža), **P** (prizemlje), **1 do N** (spratovi).

Dozvoljena je izgradnja suterenskih i podrumskih etaža u skladu sa potrebama i fizičkim mogućnostima terena.

Spratne visine mogu biti veće od standardnih ukoliko to iziskuju specifična namjena objekta ili primjena posebnih propisa, zbog većeg standarda i ekskluzivnosti planiranih sadržaja, kao i zbog uslova obezbjeđenja povećane energetske efikasnosti.

Maksimalno dozvoljeni kapacitet objekta definisan je površinom pod objektom i bruto građevinskom površinom objekta.

Površinu pod objektom čini zbir površina prizemlja svih objekata na urbanističkoj parceli.

S obzirom da je teren u nagibu pri obračunu urbanističkih parametara, dozvoljeno je horizontalno smicanje etaža pri čemu se zadati urbanistički parametri mogu uvećati do 10%.

Bruto građevinsku površinu parcele čini zbir bruto površina svih izgrađenih etaža (podzemnih i nadzemnih) svih objekata na parceli. Površina obuhvaćena erkerima, lođama i balkonima dio je bruto razvijene građevinske površine definisane planskim parametrima za tretiranu parcelu. U proračun bruto građevinske površine sve etaže uračunavaju se sa 100% (uključujući i suterenske, podrumске i potkrovnе etaže).

U obračun ukupne BGP ne ulaze podzemne etaže, podrumi i sutereni ukoliko služe za obezbjeđivanje potrebnog broja parking mjesta (garažiranje), tehničke prostorije i sve što je komunalno infrastrukturno opremanje, zatim otvoreni (nenatkriveni) bazeni na terasama, na krovu i u nivou terena, otvorene terase, pjacete, krovne neprohodne terase i bašte, promenade, arkade, pasarele i pasaži, koji omogućavaju komunikaciju unutar kompleksa.

Indeks zauzetosti zemljišta je parametar koji pokazuje zauzetost građevinskog zemljišta na nivou urbanističke parcele.

Indeks izgrađenosti zemljišta je parametar koji pokazuje intenzitet izgrađenosti, odnosno iskorišćenosti građevinskog zemljišta na nivou urbanističke parcele i bloka.

5.9. URBANISTIČKO-TEHNIČKI USLOVI I SMJERNICE ZA IZGRADNJU OBJEKATA

5.9.1. URBANISTIČKO - TEHNIČKI USLOVI ZA POSTOJEĆE OBJEKTE

Svi postojeći objekti u obuhvatu plana su predviđeni za rušenje.

5.9.2. URBANISTIČKO - TEHNIČKI USLOVI ZA IZGRADNJU OBJEKATA

U okviru granica plana, izgradnja novih objekata vrši se u skladu sa kapacitetima i urbanističko-tehničkim uslovima gradnje koji su definisani u daljem tekstu za svaku od planiranih namena pojedinačno.

5.9.2.1. URBANISTIČKO-TEHNIČKI USLOVI ZA IZGRADNJU TURISTIČKOG NASELJA (T2)

Turističko naselje („mixed used resort“) je specifična vrsta ugostiteljskog objekta koji u svom sastavu obuhvata više odvojenih funkcionalnih građevinskih jedinica sa najmanjim kapacitetom od 50 smještajnih jedinica.

Osnovni elementi turističkog naselja, u ovoj Izmjeni i dopuni plana su:

- Centralni hotel sa depandansima - na UP-1
- Sjeverna i južna grupacija vila - na UP-2 i UP-3

CENTRALNI HOTEL TURISTIČKOG NASELJA (UP-1)

Hotel je objekat za pružanje usluge smještaja, po pravilu sa minimalnim kapacitetom od 7 smještajnih jedinica, recepcijom i holom hotela, javnim restoranom sa kuhinjom.

Centralni hotel Turističkog naselja lociran je na urbanističkoj parceli UP-1, koja zahvata dijelove katastarskih parcela 1539/1, 1541, 1542 i 1543 KO Rose;

Planirana kategorija hotela (kao i celog Turističkog naselja) je "pet zvjezdica", shodno Pravilniku o vrstama, minimalno-tehničkim uslovima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata ("Službeni list CG", br. 63/11 i 47/12);

DEPANDANSI HOTELA (UP1)

Depandans je građevinski samostalni dio hotela (spojen sa zgradom hotela ili ne), u kojem se pružaju usluge smještaja u smještajnim jedinicama.

Depandansi su smješteni na parceli UP-1, zajedno sa hotelom, i u funkcionalnom, organizacionom i estetskom smislu čine cjelinu.

Depandansi hotela, u vidu multiplikovanih objekata u nizu, zauzimaju zapadni dio urbanističke parcele UP-1, terasasto se spuštajući niz padinu ka moru.

PRAVILA ZA UREĐENJE I IZGRADNJU OBJEKATA HOTELA SA DEPANDANSIMA (UP-1)

- Glavni saobraćajni pristup je sa SAOB3;
- Maksimalna spratnost na parceli je G+P+3-4;
- Planirana kategorija je 4-5*, shodno Pravilniku o vrstama, minimalno-tehničkim uslovima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata;
- Sadržaj hotela sa depandansima prilagoditi Pravilniku o vrstama, minimalno-tehničkim uslovima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata;
- Predviđena izgradnja objekata se vrši u okviru zona za izgradnju koju definišu građevinske linije;
- Insistirati na položaju soba sa pogledom na more;
- Dozvoljena je izgradnja podrumskih i suterenskih etaža, ukoliko mogućnosti terena to dozvoljavaju;
- Podrumske i suterenske etaže u ulaze u obračun BGP, osim ako se koriste za garažiranje i servisni prostor neophodan za funkcionisanje tehničkih sistema objekta;
- Slobodni prostor parcele hotela urediti sa malim intervencijama na prirodni ambijent. Dozvoljena intervencija na prirodnom terenu je formiranje terasa, kao tradicionalnog načina dobijanja površina za određene aktivnosti u parteru. U slobodnom prostoru je moguće uređenje sportsko-rekreativnih i uslužnih sadržaja;
- Parkirni kapaciteti za potrebe hotelskog kompleksa se obezbjeđuju na parceli, najvjerovatnije u podzemnim etažama objekta i na površini, prema normativima datim u poglavlju 4.4.1. *Saobraćajna infrastruktura*;
- Arhitektura (spoljašnja i unutrašnja) mora biti reprezentativna, uklopljena u prirodni ambijent po mogućnosti uz korišćenje tradicionalnih materijala i elemenata na savremen način. Komponovanje arhitektonskih oblika, u odnosu na teren, mora biti organsko i u skladu sa prirodnim ambijentom;
- Materijalizaciju prilagoditi arhitektonskom konceptu, što više koristiti prirodne materijale karakteristične za ovo podneblje. Dominantni materijal u eksterijeru mora biti prirodni kamen;
- Gabariti objekta u grafičkim priložima su samo orijentacioni i ne predstavljaju obavezu;
- Dozvoljena je fazna izgradnja.
- Nije preporučljivo ograđivanje parcele. Intimnost i zaštićenost hotela može se dobiti parternim uređenjem, kombinacijom uređenog i prirodnog zelenila, gdje su zone neprohodne makije najsigurnija barijera.

Planirani kapaciteti:

Urbanistička parcela	P parcele (m ²)	P gabarita (m ²)	spratnost	BRGP (m ²)	broj soba (kom)	broj kreveta (kom)
UP-1	51935	15500	G+P+3-4	24200	175	350

Sve vrijednost navedene u tabeli su maksimalne, i u zavisnosti od potrebe investitora mogu biti i manje;

VILE

Vila je prestižna, luksuzna kuća koja se iznajmljuje turistima kao jedna jedinica, sa kompletnim ugostiteljskim sadržajem.

Vile u ovom Planu predstavljaju veoma luksuzne turističke objekte, koji služe za odmor sa vrhunskim komforom, uglavnom jedne porodice, grupisane su u dve lokacije: sjeverna grupacija UP-2 i južna grupacija UP-3.

Sjeverna grupacija, urbanistička parcela UP-2 zauzima dio katastarske parcele 1539/1, KO Rose;

Južna grupacija vila, urbanistička parcela UP-3 zauzima dijelove katastarskih parcela 1539/1, 1563/2, 1570, 1544, 1545 i 1546, KO Rose.

Grupacije vila se nalaze na jedinstvenim urbanističkim parcelama (kompleksima), koje, osim vila, sadrže i objekte dodatnih turističkih sadržaja. Ovi sadržaji mogu biti: restorani, klubovi, spa i wellness centri, zabavni centri, country clubovi, tehničke baze i sl, u zavisnosti od potreba investitora. Grupacija vila i dodatnih turističkih sadržaja funkcionišu kao urbanistička cjelina.

PRAVILA ZA UREĐENJE I IZGRADNJU OBJEKATA VILA (UP2 i UP3)

- Glavni saobraćajni pristup Sjevernoj grupaciji vila je sa SAOB 1, opštinski put do Rosa. Glavni saobraćajni pristup Južnoj grupaciji vila je sa kružne raskrsnice i SAOB7;
- Maksimalna spratnost vila je P+2;
- Planirana kategorija vila je 5*, shodno Pravilniku o vrstama, minimalno-tehničkim uslovima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata;
- Predviđena izgradnja objekata se vrši u okviru zona za izgradnju koju definišu građevinske linije;
- Pored "stambenog" dela, svaka vila mora biti opremljena velikom terasom sa pogledom na more i bazenom. U zavisnosti od potreba, vile mogu imati i prostorije za poslugu;
- Program broja prostorija i namjena u vili je potpuno slobodan, preporuka je da se ide na veće, bogatije prostorije sa luksuznim sadržajima (sauna, fitnes, teretana, jakuzi i sl.);
- Svaka vila sadrži terasu minimalne površine od 45m² i bazen;
- Administrativna i tehnička uprava nad vilama se obavlja iz centralnog hotela turističkog naselja;
- Dozvoljena je izgradnja podrumskih i suterenskih etaža, ukoliko mogućnosti terena to dozvoljavaju;
- Podrumske i suterenske etaže u ulaze u obračun BGP, osim ako se koriste za garažiranje i servisni prostor neophodan za funkcionisanje tehničkih sistema objekta;
- Slobodni prostor pripadajućeg prostora vila urediti sa malim intervencijama na prirodni ambijent. Dozvoljena intervencija na prirodnom terenu je formiranje terasa, kao tradicionalnog načina dobijanja površina za određene aktivnosti u parteru;
- Parkirni kapaciteti za potrebe vila se obezbjeđuju na parceli, u garažama i na površini, prema normativima datim u poglavlju 4.4.1. *Saobraćajna infrastruktura*;
- Arhitektura (spoljašnja i unutrašnja) mora biti reprezentativna, uklopljena u prirodni ambijent po mogućnosti uz korišćenje tradicionalnih materijala i elemenata na savremen način. Komponovanje arhitektonskih oblika, u odnosu na teren, mora biti organsko i u skladu sa prirodnim ambijentom;
- Materijalizaciju prilagoditi arhitektonskom konceptu, što više koristiti prirodne materijale karakteristične za ovo podneblje. Dominantni materijal u eksterijeru mora biti prirodni kamen;
- Krov je ravan ili sa blagim padom. Opciono može biti ozelenjen ili se koristiti kao terasa;
- Materijali za fasadu mogu biti kombinacija tradicionalnih (kamen) i modernih;

- Gabariti objekta u grafičkim priložima su samo orijentacioni i ne predstavljaju obavezu;
- Dozvoljena je fazna izgradnja. Obavezna je izrada idejnog projekta za celu zonu, a za pojedinačne objekte - Glavni projekat .
- Nije preporučljivo ograđivanje parcele. Intimnost i zaštićenost hotela može se dobiti parternim uređenjem, kombinacijom uređenog i prirodnog zelenila, gdje su zone neprohodne makije najsigurnija barijera.

Planirani kapaciteti:

Urbanistička parcela	P parcele (m ²)	P gabarita (m ²)	spratnost	BRGP (m ²)	broj soba (kom)	broj kreveta (kom)
UP-2	56268	6370	P+2	12880	40	240
UP-3	78944	9660	P+2	19320	55	330
ukupno	135212	16030		32200	95	570

Sve vrijednost navedene u tabeli su maksimalne, i u zavisnosti od potrebe investitora mogu biti i manje.

- max. površina gabarita pojedinačne vile/objekta dodatnih sadržaja je 350m²
- max. BRGP pojedinačne vile/objekta dodatnih sadržaja je 600m²
- minimalno udaljenje između objekata vila je 8m

Navedene vrijednosti u tabelama se ne mogu prekoračiti, kako u pogledu ukupne izgrađenosti na nivou urbanističke parcele (kompleksa), tako ni na nivou zadatih maksimalnih vrijednosti za pojedinačne objekte.

5.9.2.2. URBANISTIČKO-TEHNIČKI USLOVI ZA IZGRADNJU OBJEKATA ZA PRUŽANJE USLUGA ISHRANE I PIĆA (U)

U ovoj namjeni, Izmenama i dopunama plana, predviđena je izgradnja Yacht club-a, kao sadržaja koji, zajedno sa privezištem za jahte, upotpunjuje turističku ponudu za ovaj vid turizma.

Yacht club predstavljaju veoma luksuzni turistički objekat, lociran u neposrednoj blizini privezišta za jahte, na urbanističkoj parceli UP-4, koja zauzima dijelove katastarskih parcela 1563/2 i 1545, KO rose.

PRAVILA ZA UREĐENJE I IZGRADNJU OBJEKTA YACHT CLUB-a (UP-4)

- Glavni saobraćajni pristup Yacht club-u je potrebno obezbjediti na relaciji južna grupacija vila - privezište za jahte;
- Maksimalna spratnost Yacht club-a je P+2;
- Predviđena izgradnja objekata se vrši u okviru zona za izgradnju koju definišu građevinske linije;
- Program prostorija i namjena u klubu je potpuno slobodan, preporuka je da se ide na veće, bogatije prostorije sa luksuznim sadržajima;
- Dozvoljena je izgradnja podrumskih i suterenskih etaža, ukoliko mogućnosti terena to dozvoljavaju;
- Podrumske i suterenske etaže u ulaze u obračun BGP, osim ako se koriste za garažiranje i servisni prostor neophodan za funkcionisanje tehničkih sistema objekta;
- Slobodni prostor pripadajućeg prostora kluba urediti sa malim intervencijama na prirodni ambijent. Dozvoljena intervencija na prirodnom terenu je formiranje terasa, kao tradicionalnog načina dobijanja površina za određene aktivnosti u parteru;
- Parkirni kapaciteti za potrebe kluba se obezbjeđuju na parceli, u garažama i na površini, prema normativima datim u poglavlju 4.4.1. Saobraćajna infrastruktura;

- Arhitektura (spoljašnja i unutrašnja) mora biti reprezentativna, uklopljena u prirodni ambijent po mogućnosti uz korišćenje tradicionalnih materijala i elemenata na savremen način. Komponovanje arhitektonskih oblika, u odnosu na teren, mora biti organsko i u skladu sa prirodnim ambijentom;
- Materijalizaciju prilagoditi arhitektonskom konceptu, što više koristiti prirodne materijale karakteristične za ovo podneblje. Dominantni materijal u eksterijeru mora biti prirodni kamen;
- Krov je ravan ili sa blagim padom. Opciono može biti ozelenjen ili se koristiti kao terasa;
- Materijali za fasadu mogu biti kombinacija tradicionalnih (kamen) i modernih;
- Gabariti objekta u grafičkim priložima su samo orijentacioni i ne predstavljaju obavezu;
- Nije preporučljivo ograđivanje parcele. Intimnost i zaštićenost hotela može se dobiti parternim uređenjem, kombinacijom uređenog i prirodnog zelenila, gdje su zone neprohodne makije najsigurnija barijera.

Planirani kapaciteti:

Urbanistička parcela	P parcele (m ²)	P gabarita (m ²)	spratnost	BRGP (m ²)	broj soba (kom)	broj kreveta
UP-4	1688	500	P+2	1500	-	-

Sve vrijednost navedene u tabeli su maksimalne, i u zavisnosti od potrebe investitora mogu biti i manje.

5.9.2.3. URBANISTIČKO-TEHNIČKI USLOVI ZA UREĐENJE I IZGRADNJU PRISTANA - PRIVEZIŠTE ZA JAHTE (PR)

Privezišta su posebno izgrađeni i uređeni obalni prostori za privez plovila, uz turističke komplekse i sadržaje.

Novo privezište, na teritoriji plana, je na urbanističkoj parceli UP-6, površine 3432, koja zauzima dijelove katastarskih parcela 1540, 1544, 1564, KO Rose (zajedno sa akvatorijumom);

Privezišta planirati za jahte dužine do 30,0m, 16,0m i 9,0m.

Obodne dokove graditi od čvrstog materijala, a unutrašnje dokove predvideti kao drvene plutajuće pontone;

Privezište uraditi u skladu sa propisanim tehničkim rješenjima, pri čemu rubove tj. ivicu horizontalne hodne površine i vertikalne koja uranja u more predvidjeti od blokova kamena sa zaobljenim rubom. Sve vidne površine popločati kamenim pločama u betonskoj podlozi.

Prateći sadržaji, u okviru ove namjene su: manji barovi, trgovine, tehnički i sanitarni prostori, bazeni, zelenilo, parterno uređenje kupališnog dijela i slično.

Predviđena izgradnja objekata se vrši u okviru zona za izgradnju koju definišu građevinske linije.

Maksimalna spratnost objekata je P+1.

Planirani kapaciteti:

Urbanistička parcela	P parcele (m ²)	P gabarita (m ²)	spratnost	BRGP (m ²)	broj soba (kom)	broj kreveta
UP-6	3432	250	P+1	500	-	-

Sve vrijednost navedene u tabeli su maksimalne, i u zavisnosti od potrebe investitora mogu biti i manje.

5.9.2.4. URBANISTIČKO-TEHNIČKI USLOVI ZA UREĐENJE I IZGRADNJU

UREĐENIH KUPALIŠTA (UK)

Uređeno kupalište je izdvojena organizaciona cjelina koja u funkcionalnom, estetskom i ekološkom smislu omogućava boravak kupaca.

Uređeno kupalište, na teritoriji plana, je na urbanističkoj parceli UP-7, površine 3040, koja zauzima dijelove katastarskih parcela 1540, 1531/1, KO Rose (zajedno sa akvatorijumom);

Optimalan raspored funkcija na uređenom kupalištu je sledeći:

- na samom ulazu u kupalište treba rasporediti ugostiteljske, zabavne, sportske, sanitarno-higijenske i ostale neophodne sadržaje;
- centralna zona plaže sa definisanim prostorom za postavljanje suncobrana i ležaljki;
- zona neposredno uz more (min. 5m) treba da bude slobodna za kretanje, ulazak i izlazak kupaca iz mora.

U kapacitiranju prostora i sadržaja koristiti normativ od 4-8m² po kupcu, u zavisnosti od nivoa usluga na kupalištu. Na 1000m² površine ili 100m dužine uređenog kupališta treba postaviti minimum dva sanitarna čvora, dva tuša i kabine za presvlačenje.

Prateći sadržaji, u okviru ove namjene su: manji barovi, trgovine, tehnički i sanitarni prostori, bazeni, zelenilo, parterno uređenje kupališnog dijela i slično.

Predviđena izgradnja objekata se vrši u okviru zona za izgradnju koju definišu građevinske linije.

Maksimalna spratnost objekata je P+1.

Preporučuje se da uređene plaže imaju organizovana pristaništa za pristajanje čamaca i turističkih brodića, kolski ili pješački prilaz, označen zahvat na kopnu i moru, definisane ulaze na plažu i po mogućnosti organizovan parking prostor.

Na dijelu kupališta (poželjno na njihovim krajevima), kao zasebne cjeline, moguće je organizovati ostale sportske aktivnosti (tobogani, skijanje na vodi, banane, panoramsko letenje, skuteri, gliseri) koje isključuju kupanje na tom prostoru. Ovi dijelovi moraju biti adekvatno obilježeni bovama.

Planirani kapaciteti:

Urbanistička parcela	P parcele (m ²)	P gabarita (m ²)	spratnost	BRGP (m ²)	broj soba (kom)	broj kreveta
UP-7	3040	250	P+1	500	-	-

Sve vrijednost navedene u tabeli su maksimalne, i u zavisnosti od potrebe investitora mogu biti i manje.

MALE PLAŽE

Male plaže su delimično uređena kupališta koja predstavljaju dodatnu ponudu (manjeg, intimnijeg ambijenta) i dodatnu površinu kupališnog prostora na nivou Plana;

Male plaže ovim Planom nisu striktno definisane (ne poseduju urbanističke parcele i strogu regulaciju) već su dio sistema koji zajedno sa šetnim stazama uz more, dobrim mikrolokacijskim pozicioniranjem mogu dodati kvalitetan element turističkoj ponudi područja područja Rosa i cijele Lušice;

Kod ovih plaža najvažniji je ekološki momenat pa sve intervencije na prirodu moraju biti odmerene i skromne, nije dozvoljeno betoniranje velikih površina, niti veći radovi na terenu, već samo dorada prirodnog ambijenta za potrebe sunčanja i kupanja;

Male plaže se izrađuju metodom pažljivo modeliranje postojećeg stjenovitog prostora i njihovo prilagođavanje za potrebe kupaca, koristeći autohtoni kamen i beton, u što manjoj meri;

Ovaj tip plaže, pojedinačno, ne može zauzimati više od 20m¹ obale;

5.9.2.5. URBANISTIČKO-TEHNIČKI USLOVI ZA UREĐENJE I IZGRADNJU OSTALIH OBJEKATA

Pod ostalim objektima se podrazumijevaju vidikovci u slobodnom prostoru makije i uspinjača-žičara;

U sklopu botaničke bašte moguće je formiranje platoa za odmor, gazeba ili amfiteatra (paviljon) u prirodnom okruženju za održavanje stručnih predavanja, promocija, muzičkih dešavanja i sl. Dozvoljena BGP je do 2.000 m².

Konfiguracija terena je takva daje beskrajne mogućnosti za lociranje položaja sa kojih su lepe vizure. Zato se investitorima daje otvorena sloboda da malim intervencijama u prirodi osposobe mnoštvo ovih prostora, koji će, sigurno, zahtevnim gostima Turističkih naselja predstavljati posebno zadovoljstvo.

Na vidikovcima je dozvoljena izgradnja nadstrešnica napravljenih od prirodnih i autohtonih materijala koje služe kao stanice u šetnji ili pikniku.

Maksimalna površina nadstrešnice sme preći 32m².

Planom je predviđena veza Turističkog centra Oskoruša for i uređenog kupališta UP-7, uspinjačom-žičarom. Dizajn i tehnika konkretne uspinjače se ostavlja investitorima, uz uslov da ne dođe do većeg narušavanja prirodnog ambijenta. Realizacija žičare moguća je samo uz saglasnost svih korisnika terena na kojima žičara ima stanice, kao i korisnika terena iznad kojeg žičara prolazi.

Ukoliko je rješenje sa uspinjačom prihvatljivo i racionalno i na drugim mjestima, ovaj plan to ne brani uz uslov ne narušavanja prirode i vizura.

5.10. SMJERNICE ZA TRETMAN NEFORMALNIH OBJEKATA

U okviru obuhvata plana nema neformalnih objekata.

6. ANALITIČKI PODACI PLANA

6.1. URBANISTIČKI POKAZATELJI NA NIVOU PLANA

Za teritoriju cijelog plana, ukupne površine **35,52 ha**, osnovni urbanistički pokazatelji su sljedeći:

namjena	planirana površina pod namjenom m ²	%
Turistička naselja - Hotel sa depandansima - T2	51935	15%
Turistička naselja - Vile - T2	135212	38%
Površine za pružanje usluga ishrane i pića (Yacht club) - U	1688	0,5%
Zelene površine ograničene namjene (specijalizovani parkovi) - PUO	19923	6%
Pristan - Privezište za jahte - PR	3432	1%
Uređeno kupalište - UK	3040	1%
Zelene površine specijalne namjene (zeleni zaštitni pojasevi) - PUS	118828	33%
Stjenovita obala - OP	15915	4,5%
Drumski saobraćaj - DS	5058	1%
UKUPNO	355022	100%

indeks zauzetosti zemljišta

0,09

indeks izgrađenosti zemljišta

0,17

ukupna planirana BGP

58900m²

ukupan broj soba

270

ukupan broj kreveta

920

slobodna površina turističkog naselja po krevetu (za hotel)

104m²

slobodna površina turističkog naselja po krevetu (za vile)

209m²

slobodna površina turističkog naselja po krevetu - ukupno

169m²

gustina na nivou plana

26 tur/ha

6.2. URBANISTIČKI POKAZATELJI PO PARCELAMA

OBJAŠNJENJA ZA SVAKI TIP PODATAKA

Namjena parcele

Ovaj podatak je označen šifrom i predstavlja planiranu funkciju određene parcele. U grafičkom prilogu ovaj podatak je predstavljen različitim šrafurama.

Šifre namjena su:

- turistička naselja (Hotel sa depandansima) - T2;
- turistička naselja (Vile) - T2;

- Površine za pružanje usluga ishrane i pića (Yacht club) - U;
- zelene površine ograničene namjene (specijalizovani parkovi) - PUO;
- pristan (privezište za jahte) - PR
- uređeno kupalište - UK;
- zelene površine specijalne namjene (zeleni zaštitni pojasevi) - PUS
- stjenovita obala - OP
- drumski saobraćaj - DS

Broj parcele

Ovaj broj označava broj urbanističke parcele i obilježen je prefiksom UP i arapskim brojevima od 1 do n, po sistemu „broj lokacije“ – „broj parcele“. Ovaj podatak je upisan u svakoj parceli.

Površina parcele

Ovaj broj predstavlja ukupnu površinu urbanističke parcele i izražen je u m².

Indeks zauzetosti zemljišta

Ovaj broj predstavlja odnos površine pod objektima i površine parcele.

Indeks izgrađenosti zemljišta

Podatak predstavlja odnos bruto-razvijene površine svih objekata na parceli i površine parcele.

Površina pod objektom

Podatak predstavlja bruto površinu pod svim objektima na parceli i izražen je u m².

Spratnost

Podatak označava maksimalnu spratnost objekta na parceli; prizemlje je označeno sa P, svaka etaža sa numeričkim brojem, od 1 do n, dok se podzemna garaža označava sa G.

Ukupna BGP (bruto razvijena građevinska površina)

Podatak predstavlja ukupnu bruto razvijenu građevinsku površinu svih nadzemnih etaža objekta na parceli, izraženo u m².

NAPOMENA:

Parametri izgradnje dati u tabelama su maksimalni parametri. Planirana izgradnja može biti i manja od maksimalne ali ne sme premašiti nijedan od zdatih parametara.

Urbanistički pokazatelji po parcelama

br parcele	namena parcele	povrsina parcele	povrsina pod objektom	spratnosti	BRGP ukupno	broj soba	broj kreveta	indeks zauzetosti	indeks izgrađenosti	gustina
		m2	m2		m2					tur/ha
UP-1	T2 hotel	51935	15500	G+P+3-4	24200	175	350	0,30	0,47	67
UP-2	T2 vile	56268	6370	P+2	12880	40	240	0,11	0,23	43
UP-3	T2 vile	78944	9660	P+2	19320	55	330	0,12	0,24	42
UP-4	U	1688	500	P+2	1500	-	-	0,30	0,89	
UP-5	PUO	19923	-	-	-	-	-	-	-	-
UP-6	PR	3432	250	P+1	500	-	-	0,07	0,15	-
UP-7	UK	3040	250	P+1	500	-	-	0,08	0,16	-

UP-8	PUS	60480	-	-	-	-	-	-	-	-
UP-9	PUS	56192	-	-	-	-	-	-	-	-
UP-10	PUS	2361	-	-	-	-	-	-	-	-
UP-11	OP	944	-	-	-	-	-	-	-	-
UP-12	OP	1198	-	-	-	-	-	-	-	-
UP-13	OP	13773	-	-	-	-	-	-	-	-
ukupno		350178	32530		58900	270	920	0,09	0,10	26

saobraćajne površine

UP S-1	DS	3362	-	-	-	-	-	-	-	-
UP S-2	DS	1482	-	-	-	-	-	-	-	-

ukupno PLAN		355022	32530		58900	270	920	0,09	0,17	26
--------------------	--	---------------	--------------	--	--------------	------------	------------	-------------	-------------	-----------

JU Službeni list

7. PRILOZI

PROGRAMSKI ZADATAK

ZA IZRADU IZMJENA I DOPUNA DRŽAVNE STUDIJE LOKACIJE "SEKTOR 32"

Uvodne napomene

Preduzeće „Northstar“ je 11.09.2009. godine sklopilo ugovor o dugoročnom zakupu zemljišta u Opštini Herceg Novi, sa obavezom izgradnje, razvoja i upravljanja turističkim kompleksom. Ovaj prostor, okvirne površine 36 ha, planski je definisan u Državnoj studiji lokacije "Sektor 32".

Investitor - Preduzeće „Northstar“ je, u skladu sa članom 53a Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, podnio inicijativu za izradu izmjena i dopuna Državne studije lokacije "Sektor 32" po skraćenom postupku. Uz inicijativu je dostavljen Master plan „Montrose“ kojim se predlažu promjene čijim prihvatanjem bi se omogućila realizacija strateških potreba i ciljeva investicije, doprinijelo kvalitetu turističke ponude i imidžu poluostrva Luštica, Boke Kotorske i Crnogorskog primorja u cjelini.

Na osnovu podnesene inicijative Ministarstvo održivog razvoja i turizma i Investitor - Preduzeće „Northstar“ su zaključili Sporazum o izradi Izmjena i dopuna DSL "Sektor 32", na koji je Vlada Crne Gore dala saglasnost.

I PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje Odluke o izradi Izmjena i dopuna DSL "Sektor 32" za prostor planiranog turističkog naselja Mala Luštica, Opština Herceg Novi (u daljem tekstu: Izmjene i dopune DSL), sadržan je u članu 31 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata i članu 3 Uredbe o proceduri izrade i donošenju planskog dokumenta po skraćenom postupku.

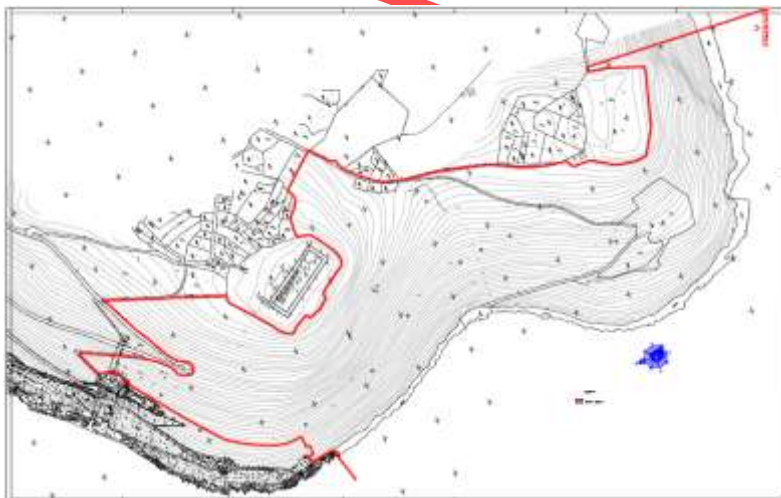
Programski zadatak je sastavni dio Odluke o izradi Izmjena i dopuna DSL.

II OBUHVAT I GRANICE PLANA

Orijentacioni obuhvat Izmjena i dopuna DSL na kopnu je oko 36 ha. Obuhvat na otvorenom moru je do linije priobalnog plovnog puta.

Navedeni obuhvat definisan je u skladu sa Master planom „Montrose“ koji je „Northstar“ dostavio Ministarstvu održivog razvoja i turizma uz Inicijativu za izmjene i dopune DSL.

Orijentacioni obuhvat Izmjena i dopuna DSL

II METODOLOGIJA

U postupku izrade Izmjena i dopuna DSL treba obezbijediti sljedeći planerski pristup:

- analizu uticaja kontaktnih zona na ovaj prostor i obrnuto (uzimajući u obzir već planirane sadržaje u sklopu DSL za sektor 32 i u okviru PPO Herceg Novi),
- analizu i ocjenu postojećeg stanja (planski, stvoreni i prirodni uslovi),
- sagledavanje mogućnosti realizacije ostalih investicionih ideja vlasnika i korisnika prostora.

IV PROSTORNI MODEL

Elementi Programskog zadatka koji su obavezujući pri definisanju planiranog rješenja su:

- A. SADRŽAJI U PROSTORU I MJERE ZAŠTITE
- B. SAOBRAĆAJNA I TEHNIČKA INFRASTRUKTURA
- C. PEJZAŽNA ARHITEKTURA
- D. NIVELACIJA, REGULACIJA I PARCELACIJA
- E. USLOVI ZA IZGRADNJU OBJEKATA I UREĐENJE PROSTORA
- F. EKONOMSKA ANALIZA I FAZE REALIZACIJE

A. SADRŽAJI U PROSTORU I MJERE ZAŠTITE

Kroz izradu Izmjena i dopuna ovog plana treba planirati sljedeće sadržaje budućeg kompleksa „Montrose“ na principima „mixed use resort“:

- hotel - centralni objekat i depadansi (do 25.000 m² BGRP),
- grupacije sa luksuznim vilama (do 33.000 m² BGRP),
- privezište sa jahte i plažnim klubom;
- komplementarni sadržaji - SPA, fitnes i wellness centar, radnje, kafei, restorani ...

Spratnost hotelskog objekata biće maksimalno P+3, a vila P+2, sa mogućnošću izgradnje podzemnih etaža.

Predvidjeti očuvanje izvorne vegetacije kao i formiranje botaničke bašte.

Predvidjeti formiranje kontinuirane šetališne staze (lungo mare).

Planom definisati zonu morske obale koja predstavlja prirodno dobro saglasno Zakonu o morskom dobru.

Pri definisanju privezišta u moru potrebno je uzeti u obzir plovne puteve.

Posebnu pažnju posvetiti razvoju infrastrukture koja omogućava punu implementaciju standarda ekološke i energetske održivosti i visok stepen autonomnosti planiranog turističkog kompleksa.

Izgrađene strukture unutar kompleksa treba da imaju savremeni izraz već prepoznatog i autentičnog tradicionalnog rječnika. Njihova dispozicija treba u maksimalnoj mjeri da uvaži osobenosti morfologije terena, zatečene mediteranske vegetacije. Izgrađene strukture treba da budu organizovane tako da ne sprečavaju vizure na more.

B. SAOBRAĆAJNA I TEHNIČKA INFRASTRUKTURA

U planskom dokumentu posebno treba sagledati „eksternu“ i „lokalnu“ infrastrukturu, odnosno saobraćajne i tehničke sisteme, unutar turističkog kompleksa.

Saobraćaj unutar planskog zahvata rješavati što racionalnije i povezati sa postojećom saobraćajnom mrežom. Kolski saobraćaj je potrebno zadržati na obodima lokacije, gdje treba po mogućnosti smjestiti i adekvatno parkiranje. Parkiranje obezbijediti nadzemno ili podzemno u okviru urbanističkih parcela ili zajedničkih garaža. Kapacitet saobraćaja u mirovanju dati adekvatno ponuđenim urbanističkim rješenjima i namjenama.

Predvidjeti mogućnost upotrebe elektromobila za transport u granicama kompleksa, kao i neophodne sadržaje za njihovo „punjenje“ i održavanje.

Pješački i biciklistički saobraćaj rješavati unutar zona i povezati sa postojećim i planiranim pravcima iz kontaktnog područja.

Planiranje potrebne tehničke infrastrukture treba bazirati na prethodno provjerenim mogućnostima postojećih mreža i njihovog korišćenja za sadržaje planirane ovom DSL-om, vodeći računa o uslovima zaštite životne sredine.

Planirati propisno dimenzionisane elektro, hidrotehničke i telekomunikacione instalacije, te savremenu funkcionalnu mrežu, u skladu sa propisima.

Planirati funkcionalnu hidrantsku mrežu i protivpožarni sistem, te javnu rasvjetu.

Uzimajući u obzir ekskluzivnost lokacije i buduće namjene, potrebno je da infrastruktura zadovolji posebne standarde visoke turističke ponude i savremena tehnološka rješenja.

Potrebno je stvoriti preduslove za veću tj. intenzivniju valorizaciju obnovljivih izvora energije odnosno povećati njihov udio, kao i druge mjere za postizanje energetske efikasnosti.

C. PEJZAŽNA ARHITEKTURA

Prilikom planiranja zelenih površina izvršiti podjelu po kategorijama zelenila. Slobodne, zelene površine obogatiti biljnim vrstama karakterističnim za predmetno područje i lokalne klimatske uslove.

Kroz Izmjene i dopune DSL treba predvidjeti:

- maksimalno očuvanje i uklapanje postojećeg vitalnog i funkcionalnog zelenila u nova urbanistička rješenja;
- karakteristične elemente parterne arhitekture i mobilijara u skladu sa tradicionalnim rješenjima;
- uspostavljanje optimalnog odnosa između izgrađenih i slobodnih zelenih površina;
- usklađivanje ukupne količine zelenih površina sa brojem korisnika;
- funkcionalno zoniranje slobodnih površina;
- povezivanje planiranih zelenih površina u jedinstven sistem sa posebnim odnosom prema neposrednom okruženju;
- linijsko zelenilo duž svih javnih komunikacija, u zonama trgova, skverova i pjaceta te u zoni neposredno uz more (lungo mare);
- usklađivanje kompozicionog rješenja sa namjenom (kategorijom) zelenih površina;
- potrebno je koristiti vrste otporne na ekološke uslove sredine i usklađene sa kompozicionim i funkcionalnim zahtjevima.

D. NIVELACIJA, REGULACIJA I PARCELACIJA

Za izradu Izmjena i dopuna DSL neophodno je obezbijediti ažurne geodetske i katastarske podloge. Plan raditi u digitalnom obliku.

Kod rješavanja nivelacije i regulacije obezbijediti potrebne elemente koji garantuju najpovoljnije funkcionisanje unutar prostora. Koristiti povoljnosti koje u ovom smislu pruža konfiguracija terena.

Grafički prilog sa parcelacijom mora sadržati tjemena planiranih saobraćajnica, kao i sve druge analitičke podatke neophodne za prenošenje plana na teren.

Grafički prikaz urbanističkih parcela mora biti dat na svim grafičkim priložima plana sa jasno definisanim granicama urbanističke parcele.

Radi fleksibilnije realizacije, utvrditi pravila kako da se urbanističke parcele sa definisanom namjenom površina (T1, T2, ...) shodno Pravilniku, razradjuju prilikom izdavanja lokacija za izgradnju.

E. USLOVI ZA IZGRADNJU OBJEKATA I UREĐENJE PROSTORA

DSL, shodno zakonskim odredbama, mora da sadrži:

- urbanističko-tehničke uslove za izgradnju objekata i uređenja prostora (vrsta objekta, visina objekta, najveći broj spratova, veličina urbanističke parcele...);
- indekse izgrađenosti i zauzetosti;

- nivelaciona i regulaciona rješenja;
- građevinske i regulacione linije;
- trase infrastrukturnih mreža i saobraćajnica i smjernice za izgradnju infrastrukturnih i komunalnih objekata;
- tačke priključivanja na saobraćajnice, infrastrukturne mreže i komunalne objekte;
- smjernice urbanističkog, arhitektonskog i pejzažnog oblikovanja prostora i sl.

F. EKONOMSKA ANALIZA I FAZE REALIZACIJE

Posebnu ekonomskom analizom treba:

- opisati ekonomsko-demografsko okruženje za predloženu izgradnju u regionalnom i lokalnom kontekstu;
- dati rezime ključnih ekonomskih i socijalnih pitanja i uticaja koji proističu iz različitih scenarija izgradnje;
- utvrditi potencijalna ograničenja za predloženu izgradnju, potencijalna osjetljiva socio-ekonomska pitanja i prilike koje se ukazuju, kao što je očuvanje i/ili unapređenje zaštićenih lokacija;
- procijeniti investicionu vrijednost te ekonomsko-fnansijske implikacije i društvenu korisnost potencijala koji proizilaze iz predmetnog plana.

Izradom Izmjena i dopuna DSL potrebno je sagledati faze realizacije pri čemu naročito treba voditi računa da se na osnovu tržišnih uslova cjeline mogu odvojeno realizovati, pa samim tim treba i da budu regulaciono definisane. Faze realizacije definisati za nivo plana i zona.

Predložene faze realizacije obavezno bazirati i na ekonomskim pokazateljima.

VI SADRŽAJ DOKUMENTACIJE

Obim i nivo obrade Izmjena i dopuna DSL treba dati tako da se u potpunosti primjene odredbe Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata.

Izmjene i dopune DSL sadrže, naročito:

- izvod iz prostornog plana posebne namjene;
- granice područja za koje se donosi;
- detaljnu namjenu površina;
- ekonomsko-demografsku analizu;
- plan parcelacije;
- urbanističko-tehničke uslove za izgradnju objekata;
- građevinske i regulacione linije;
- trase infrastrukturnih mreža i saobraćajnica i smjernice za izgradnju infrastrukturnih i komunalnih objekata;
- nivelaciona i regulaciona rješenja;
- tačke i uslove priključenja na saobraćajnice, infrastrukturne mreže i komunalne objekte;
- smjernice urbanističkog i arhitektonskog oblikovanja prostora sa smjericama za primjenu energetske efikasnosti i obnovljivih izvora energije;
- režim zaštite kulturne baštine;
- mjere za zaštitu životne sredine;
- mjere za zaštitu pejzažnih vrijednosti i smjernice za realizaciju projekata pejzažne arhitekture odnosno uređenja terena;
- ekonomsko-tržišnu projekciju;
- način, faze i dinamiku realizacije plana.

Bliži sadržaj i formu planskog dokumenta, kriterijume namjene površina, elemente urbanističke regulacije, posebno označavanje zona turizma i drugih namjena, jedinstvene grafičke simbole i ostali potreban sadržaj propisuje resorno Ministarstvo kroz Pravilnik.

Tekstualni dio Izmjena i dopuna DSL treba da sadrži:

- uvodni dio,
- analitički dio,
- opšte i posebne ciljeve,

- planirano rješenje, i
- smjernice za sprovođenje plana.

Grafički dio mora da sadrži:

zvaničnu topografsku kartu, odnosno zvaničan topografsko – katastarski plan ili drugu ažurnu i ovjerenu podlogu sa granicom plana,
izvod iz planskog dokumenta višeg reda,
izvod iz DSL "Sektor 32"
izvod iz validnih planskih dokumenata predmetnog i kontaktnog područja,
inženjersko-geološke i seizmičke karakteristike terena,
stanje fizičkih struktura i namjene površina sa prikazom objekata izgrađenih suprotno zakonu ili važećem planu,
plan namjene površina i objekata javnih funkcija,
plan mjera, uslova i režima zaštite životne sredine, prirode i kulturne baštine
stanje i plan zelenih i slobodnih površina,
stanje i plan saobraćajne infrastrukture,
stanje i plan hidrotehničke infrastrukture,
stanje i plan elektroenergetske infrastrukture,
stanje i plan telekomunikacione infrastrukture,
stanje i plan termotehničke infrastrukture,
plan parcelacije, nivelecije i regulacije,
plan sa smjericama za sprovođenje planskog dokumenta (faze realizacije, oblici intervencija i dalja planska razrada).

Obrađivač Izmjena i dopuna DSL će tražene sadržaje i grafički prezentovati po metodologiji za koju se sam opredijeli sa mogućnošću objedinjavanja grafičkih priloga, s tim da svaki prilog ima jasnu čitljivost svih podataka.

Izmjene i dopune DSL izrađuju se na kartama razmjere 1:10.000; 1:5.000 i topografsko - katastarskim planovima razmjere 1:2.500 i 1:1.000.

Planski dokumenti izrađuju se na kartama i topografsko-katastarskim planovima u digitalnoj formi (CD), a prezentiraju se na kartama i topografsko-katastarskim planovima u analognoj formi izrađenim na papirnoj podlozi i moraju biti ažurirani i identični po sadržaju.

Analogne i digitalne forme geodetsko-katastarskih planova moraju biti ovjerene od strane organa uprave nadležnog za poslove katastra.

VII OBAVEZE OBRADJIVAČA

Obrađivač Izmjena i dopuna DSL će nadležnom organu, koji je nosilac pripremnih poslova, dostaviti na uvid, odnosno stručnu ocjenu u skladu sa Zakonom i Uredbom o proceduri izrade i donošenja planskog dokumenta po skraćenom postupku, sljedeće faze:

- Nacrt plana
- Predlog plana

Obrađivač će, saglasno Zakonu, dostaviti Nacrt Izmjena i dopuna DSL ministarstvu nadležnom za planiranje i uređenje prostora, koji je nosilac pripremnih poslova, kako bi se u zakonskom postupku sprovela procedura utvrđivanja Nacrta Izmjena i dopuna DSL po skraćenom postupku.

Obrađivač je dužan da u Predlog Izmjena i dopuna DSL, a nakon sprovedenog postupka javne rasprave i stručne ocjene, ugradi sve prijedloge i mišljenja nadležnih organa.

Predlog Izmjena i dopuna DSL Obrađivač će dostaviti ministarstvu nadležnom za planiranje i uređenje prostora, kako bi se u zakonskom postupku sprovela procedura donošenja ovog planskog dokumenta po skraćenom postupku.

Po usvajanju plana, obrađivač će resornom ministarstvu predati konačnu verziju plana u adekvatnoj formi koja je definisana Pravilnikom.

1391.

Na osnovu čl. 28, 31 i 48 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata (»Službeni list CG«, br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14), Vlada Crne Gore na sjednici od 4. decembra 2014. godine, donijela je

**ODLUKU
O IZRADI IZMJENA I DOPUNA LOKALNE STUDIJE LOKACIJE
„TRAŠTE”**

Član 1

Pristupa se izradi Izmjena i dopuna Lokalne studije lokacije „Trašte” (u daljem tekstu: Izmjene i dopune LSL „Trašte”).

Izmjene i dopune LSL „Trašte” predstavljaju planski osnov za korišćenje potencijala, održivi razvoj, očuvanje, zaštitu i unaprijeđivanje područja iz stava 1 ovog člana.

Član 2

Izmjene i dopune LSL „Trašte” se rade za prostor rta Trašte u zahvatu Prostornog plana opštine Kotor (u daljem tekstu PPO).

Orijentacioni obuhvat Izmjene i dopune LSL „Trašte” dat je u grafičkom prilogu Programskog zadatka koji je sastavni dio ove odluke.

Detaljno područje obuhvata plana, odnosno granice zahvata utvrdiće se Izmjenama i dopunama LSL „Trašte”.

Član 3

Sredstva potrebna za izradu Izmjena i dopuna LSL „Trašte”, obezbijediće se iz Budžeta Crne Gore sa pozicije organa državne uprave nadležnog za održivi razvoj i turizam (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Član 4

Rok za izradu izmjena i dopuna LSL „Trašte” je četiri mjeseca, od dana zaključivanja ugovora sa obrađivačem.

Član 5

Izmjene i dopune LSL „Trašte” donose se za period do 2020. godine.

Član 6

Nosilac pripremnih poslova na izradi i donošenju Izmjena i dopuna LSL „Trašte” je Ministarstvo.

Član 7

Ministarstvo će, po potrebi, obavještavati Vladu Crne Gore o toku izrade Izmjena i dopuna LSL "Trašte".

Član 8

Izmjene i dopune LSL "Trašte" izrađuju se na osnovu Programskog zadatka, koji je sastavni dio ove odluke.

Član 9

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 08-2817/4

Podgorica, 4. decembra 2014. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
Milo Đukanović, s.r.

JU Službeni list
CG

PROGRAMSKI ZADATAK

ZA IZRADU IZMJENA I DOPUNA LOKALNE STUDIJE LOKACIJE "TRAŠTE"

I. UVODNE NAPOMENE

Od usvajanja Lokalne studije lokacije "Trašte", 2012. godine, došlo je do značajnih promjena u širem okruženju ove lokacije. Zbog činjenice da je u međuvremenu započeto nekoliko većih projekata izgradnje turističkih objekata u širem prostoru poluostrva Luštica (Luštica Bay, Qatari Diar, Porto Novi - Kumbor, Porto Montenegro), pojavila se potreba za preispitivanjem ovog projekta. Nakon urađenih opsežnih analiza i studija iz oblasti turizma došlo se do zaključka da predloženi Master plan i Državna studija lokacije Bigova i Lokalna studija lokacije "Trašte" zasnovana na njemu, moraju da se prilagode novim razvojnim ciljevima kako bi se obezbijedio novi oblik turističke ponude koja bi predstavljala stvarnu novinu, a istovremeno bila kompatibilna i u saglasju sa državnim planskim dokumentima višeg reda.

II. PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje Programskog zadatka za izradu Izmjena i dopuna Lokalne studije lokacije "Trašte" (u daljem tekstu: Izmjene i dopune LSL „Trašte“) koja se nalazi u zahvatu Prostornog plana Opštine Kotor (u daljem tekstu PPO) sadržan je u članu 28 i 48 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG“, br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14).

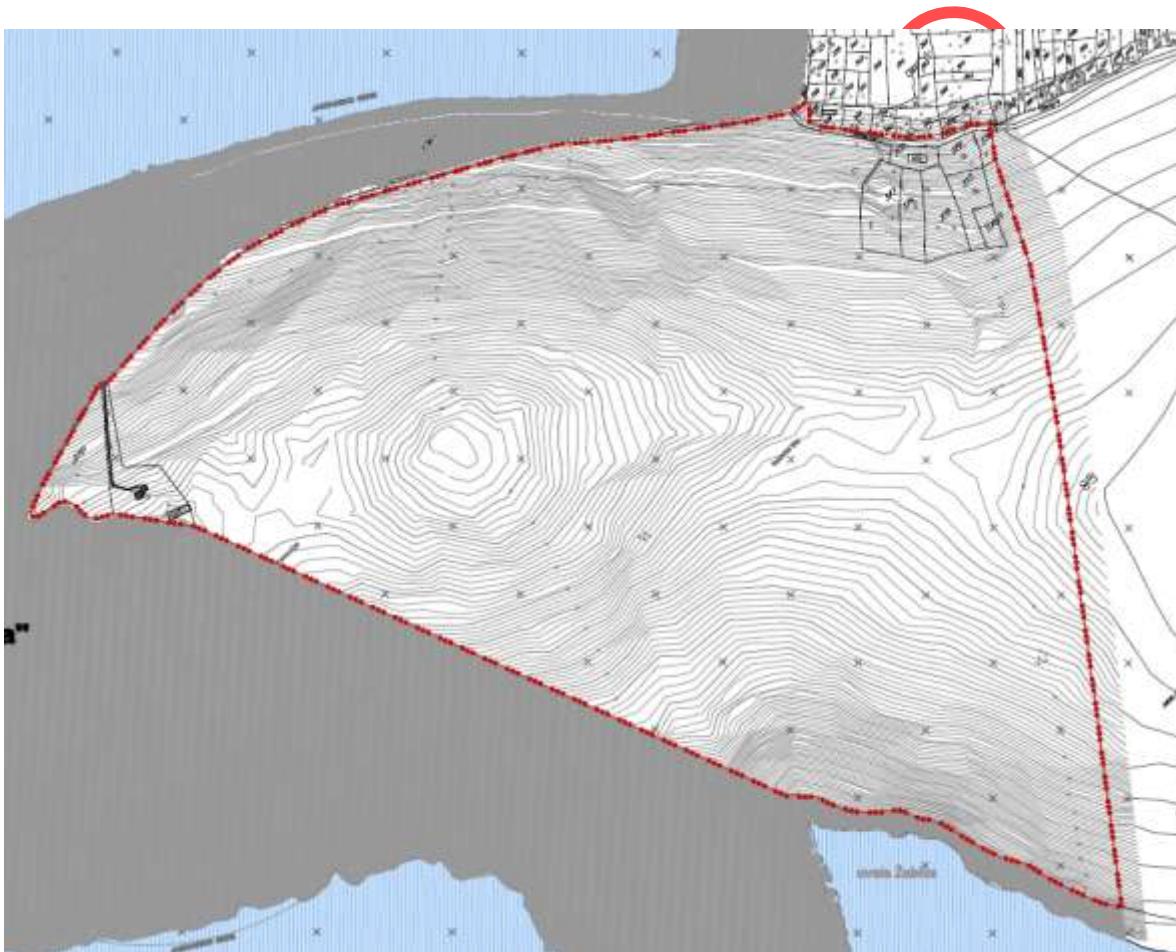
Pri izradi Izmjena i dopuna LSL „Trašte“, pored Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata potrebno je voditi računa i o usaglašenosti sa Zakonom o turizmu („Službeni list CG“, br.61/10 i 31/14).

III. OBUHVAT I GRANICE PLANA

Izmjene i dopune LSL „Trašte“ se rade za prostor rta Trašte, u zahvatu PPO.

Orientacioni obuhvat Izmjena i dopuna LSL „Trašte“ dat je na slici br.1.

Slika br.1: Orientacioni obuhvat Izmjena i dopuna LSL

IV. METODOLOGIJA

U postupku izrade Izmjena i dopuna LSL „Trašte“ treba obezbijediti sljedeći planerski pristup:

- 1) sagledavanje ulaznih podataka iz PPPPN MD i deklariranih razvojnih opredjeljenja sa državnog i lokalnog nivoa (razvojna dokumenta, master planovi, studije);
- 2) preispitivanje planskog koncepta Državne studije lokacije "Sektor 38 - Bigova" i Lokalne studije lokacije "Trašte";
- 3) ugradjivanje mjera od značaja za izradu planske dokumentacije definisanih u Izvještaju o stanju uređenja prostora za 2013. godinu i Programu uređenja prostora za 2014. godinu;
- 4) analizu i ocjenu postojeće planske i studijske dokumentacije i one čija je izrada u toku (relevantni planovi – PUP, DUP, strategije i projekti);
- 5) analizu uticaja kontaktnih zona na ovaj prostor i obrnuto;
- 6) analizu i ocjenu postojećeg stanja (prirodni, stvoreni i planski uslovi);
- 7) ekonomsko demografskom analizom dati ocjenu tržišnih i demografskih trendova i posljedica na izgradnju, infrastrukturu, komunalne objekte, javne funkcije i slično;
- 8) sagledavanje mogućnosti realizacije investicionih ideja vlasnika i korisnika prostora (Master plan) u odnosu na opredjeljenja planova višeg reda i potencijale i ograničenja konkretne lokacije.

Za funkcionalno okruženje, pored analize i primjene smjernica postojeće planske dokumentacije, potrebno je sagledati ulazne podatke iz Prostornog plana Crne Gore i Prostornog plana Opštine Kotor, kao i Nacrta Prostornog plana posebne namjene za Obalno područje.

Bez obzira, što se zbog nadležnosti državnih i lokalnih organa vlasti, prostor na rtu Trašte formalno tretira kroz dva planska dokumenta (Izmjene i dopune DSL "Sektor 38 - Bigova" i LSL "Trašte"), potrebno ga je rješavati na integralan način.

Prilikom definisanja planskog rešenja, koji proističe iz predloženog metodološkog postupka i programskog zadatka, voditi računa da isti pruža sigurne osnove za realizaciju.

V. PROSTORNI MODEL

Elementi Programskog zadatka koji su obavezujući pri definisanju planiranog rješenja su:

- 1) SADRŽAJI U PROSTORU I MJERE ZAŠTITE;
- 2) SAOBRAĆAJNA I TEHNIČKA INFRASTRUKTURA;
- 3) PEJZAŽNA ARHITEKTURA;
- 4) NIVELACIJA, REGULACIJA I PARCELACIJA;
- 5) USLOVI ZA IZGRADNJU OBJEKATA I UREĐENJE PROSTORA ;
- 6) EKONOMSKO DEMOGRAFSKA ANALIZA I EKONOMSKO TRŽIŠNA PROJEKCIJA I FAZE REALIZACIJE.

1) SADRŽAJI U PROSTORU I MJERE ZAŠTITE

Unutar zahvata definisanog Odlukom o izradi Izmjena i dopuna LSL "Trašte", treba planirati sadržaje koji će biti predmet detaljne razrade sa sljedećim opredjeljenjima:

Za prostor na Rtu Trašte, predvidjeti izgradnju luksuznog turističkog naselja, niske gustine izgrađenosti, koji bi se zasnivao na izgradnji luksuznih vila i hotela koji bi upravljao cijelim kompleksom i koji bi zadovoljavao sve potrebe korisnika prostora. Hotel planirati na vrhu poluostrva, a vile maksimalno povući od obale, na udaljenosti najmanje 70 m.

Preporuka plana je da se kapaciteti maksimalno prilagode konfiguraciji terena i ostvare slobodne vizure ka moru. Objekte je potrebno uklapati u okruženje, kako okolno izgrađeno tako i prirodno (postojeća, zatečena vegetacija). U arhitekturi turističkih objekata tražiti rješenja koja se naslanjaju na iskustva i forme tradicionalne autohtone arhitekture ili predstavljaju njenu savremenu reinterpretaciju kako u formi tako i u materijalima.

Ostali uslovi za uređenje turističkih zona:

- obavezno je uređenje zelenih, slobodnih, sportskih i rekreativnih površina;
- predvidjeti sistem pješačkih ruta do najatraktivnijih lokacija i vidikovaca. Vezu zona ostvariti preko sistema pristupnih i lokalnih puteva.

U planiranju turističkih naselja/kompleksa neophodno je poštovati smjernice definisane Pravilnikom o bližem sadržaju i formi planskog dokumenta, kriterijumima namjene površina, elementima urbanističke regulacije i jedinstvenim grafičkim simbolima.

Predvidjeti očuvanje autentičnog pejzaža stjenovite obale i mediteranske vegetacije.

2) SAOBRAĆAJNA I TEHNIČKA INFRASTRUKTURA

U planskom dokumentu posebno treba sagledati „eksternu“ i „lokalnu“ infrastrukturu, odnosno saobraćajne i tehničke sisteme.

Primarni saobraćaj rješavati prema smjernicama Prostornog plana područja posebne namjene za morsko dobro, Prostornog plana Opštine Kotor, uz maksimalno poštovanje postojeće saobraćajne mreže.

Saobraćaj unutar planskog zahvata rješavati što racionalnije i povezati sa postojećom saobraćajnom mrežom. Kapacitet saobraćaja u mirovanju dati adekvatno ponuđenim urbanističkim rješenjima i namjenama.

Razmotriti mogućnost upotrebe elektromobila, kao i neophodne sadržaje za njihovo „punjenje“ i održavanje.

Pješački i biciklistički saobraćaj rješavati unutar zona i povezati sa postojećim pravcima iz kontaktnog područja.

Planiranje potrebne tehničke infrastrukture treba bazirati na prethodno provjerenim mogućnostima postojećih mreža i njihovog korišćenja za sadržaje planirane ovim Izmjenama i dopunama LSL „Trašte“, vodeći računa o uslovima zaštite životne sredine.

Planirati propisno dimenzionisane elektro, hidrotehničke i telekomunikacione instalacije, te savremenu funkcionalnu mrežu u objektima i za potrebe ukupnog zahvata, u skladu sa propisima.

Planirati funkcionalnu hidrantsku mrežu i protivpožarni sistem, te javnu rasvjetu.

Svu infrastrukturu rješavati kroz usaglašavanje sa uslovima koje propišu nadležni organi, institucije i preduzeća.

Potrebno je uraditi procjenu potrebnih ulaganja na opremanju građevinskog zemljišta posebno za svaku vrstu tehničke infrastrukture.

3) PEJZAŽNA ARHITEKTURA

Prilikom planiranja zelenih površina izvršiti podjelu po kategorijama zelenila. Slobodne, zelene površine obogatiti biljnim vrstama karakterističnim za predmetno područje i lokalne klimatske uslove.

Kroz Izmjene i dopune LSL „Trašte“ treba predvidjeti:

- 1) maksimalno očuvanje i uklapanje postojećeg vitalnog i funkcionalnog zelenila u nova urbanistička rješenja;
- 2) karakteristične elemente parterne arhitekture i mobilijara u skladu sa tradicionalnim rješenjima;
- 3) uspostavljanje optimalnog odnosa između izgrađenih i slobodnih zelenih površina;
- 4) usklađivanje ukupne količine zelenih površina sa brojem korisnika;
- 5) funkcionalno zoniranje slobodnih površina;
- 6) povezivanje planiranih zelenih površina u jedinstven sistem sa posebnim odnosom prema neposrednom okruženju;
- 7) linijsko zelenilo duž svih javnih komunikacija, u zonama trgova, skverova i pjaceta te u zoni neposredno uz more (lungo mare);
- 8) usklađivanje kompozicionog rješenja sa namjenom (kategorijom) zelenih površina;
- 9) potrebno je koristiti vrste otporne na ekološke uslove sredine i usklađene sa kompozicionim i funkcionalnim zahtjevima.

Smjernice i uslove u vezi navedenog neophodno je pribaviti od institucija nadležnih za poslove zaštite prirode.

4) NIVELACIJA, REGULACIJA I PARCELACIJA

Za početak izrade Izmjena i dopuna LSL „Trašte“ neophodno je obezbjeđivanje kvalitetnih geodetskih i katastarskih podloga. Plan raditi u digitalnom obliku.

Kod rješavanja nivelacije i regulacije obezbijediti potrebne elemente koji garantuju najpovoljnije funkcionisanje unutar prostora. Koristiti povoljnosti koje u ovom smislu pruža konfiguracija terena.

Grafički prilog sa parcelacijom uraditi na ažurnoj geodetskoj podlozi. Isti mora sadržati tjemena planiranih saobraćajnica, kao i sve druge analitičke podatke neophodne za prenošenje plana na teren.

Grafički prikaz urbanističkih parcela mora biti dat na svim grafičkim priložima plana sa jasno definisanim granicama urbanističke parcele.

5) USLOVI ZA IZGRADNJU OBJEKATA I UREĐENJE PROSTORA

Izmjene i dopune LSL „Trašte“, shodno zakonskim odredbama, moraju da sadrže:

- urbanističko-tehničke uslove za izgradnju objekata i uređenje prostora (vrsta objekta, visina objekta, najveći broj spratova, veličina urbanističke parcele...);
- indekse izgrađenosti i zauzetosti;
- nivelaciona i regulaciona rješenja;
- građevinske i regulacione linije;
- trase infrastrukturnih mreža i saobraćajnica i smjernice za izgradnju infrastrukturnih i komunalnih objekata;
- tačke priključivanja na saobraćajnice, infrastrukturne mreže i komunalne objekte;
- smjernice urbanističkog, arhitektonskog i pejzažnog oblikovanja prostora i sl.

Imajući u vidu atraktivne prostore koje tretira ova lokalna studija lokacije potrebno je posebnu pažnju posvetiti arhitektonskom oblikovanju planiranih sadržaja.

Relacija tradicionalnog i istorijskog, sa jedne i savremenog, modernog sa druge strane, sastavni je subjekt svih diskursa o razvoju društva i prostora. Ova relacija treba biti posebno naglašena u procesu projektovanja objekata u zahvatu predmetne studije lokacije. U tom smislu neophodno je postovati suštinske principe arhitekture ovog podneblja oličene u:

- jednostavnosti proporcije i forme;
- prilagodjenosti forme objekata topografiji terena;
- prilagodjenosti klimatskim uslovima;
- upotrebi autohtonih materijala i vegetacije.

Potrebno je da se bar 30% potrebne energije obezbijedi iz alternativnih izvora energije, pri čemu treba voditi računa o ambijentalnim i pejzažnim karakteristikama okruženja budućih objekata.

U skladu sa čl. 61 i 62 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata potrebno je pripremiti separat sa preciznim urbanističko-tehničkim uslovima u skladu sa fazama realizacije plana.

6) EKONOMSKO DEMOGRAFSKA ANALIZA I EKONOMSKO TRŽIŠNA PROJEKCIJA I FAZE REALIZACIJE

Posebnom ekonomskom analizom treba:

- dati procjenu ekonomskih i tržišnih trendova koji su od posebnog značaja za odabir planiranog rješenja;
- dati obrazloženje odabira optimalnog (planom predviđenog) rješenja;
- obezbijediti planersko dokazivanje ekonomske i tržišne opravdanosti planskog rješenja;
- dati rezime ključnih ekonomskih i socijalnih pitanja i uticaja koji proističu iz različitih scenarija izgradnje (uticaj na ekonomske pokazatelje – zaposlenost i direktne javne prihode uzrokovane ovom investicijom);
- utvrditi potencijalna ograničenja za predloženu izgradnju, potencijalna osjetljiva socio-ekonomska pitanja i prilike koje se ukazuju, kao što je očuvanje i/ili unapređenje zaštićenih lokacija;
- procijeniti investicionu vrijednost objekata, naročito vrijednost infrastrukturnih rješenja i opremanja građevinskog zemljišta, te ekonomsko-finansijske implikacije i društvenu korisnost potencijala koji proizilaze iz predmetnog plana.

Izradom Izmjena i dopuna LSL „Trašte“ potrebno je sagledati faze realizacije pri čemu naročito treba voditi računa da se na osnovu tržišnih uslova cjeline mogu odvojeno realizovati, pa samim tim treba i da budu regulaciono definisane.

Predložene faze realizacije obavezno bazirati i na ekonomskim pokazateljima.

VI. SADRŽAJ PLANSKOG DOKUMENTA

Obim i nivo obrade Izmjena i dopuna LSL "Trašte" treba dati tako da se u potpunosti primjene odredbe Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG“, br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14).

Izmjene i dopune LSL „Trašte“ sadrže, naročito:

- izvod iz prostornog plana opštine i planske dokumentacije na predmetnom području;
- granice područja za koje se donosi;
- ocjenu postojećeg stanja prostornog uređenja;
- detaljnu namjenu površina;
- ekonomsko-demografsku analizu;
- plan parcelacije;
- urbanističko-tehničke uslove za izgradnju objekata;
- građevinske i regulacione linije;
- trase infrastrukturnih mreža i saobraćajnica i smjernice za izgradnju infrastrukturnih i komunalnih objekata;
- nivelaciona i regulaciona rješenja;
- tačke i uslove priključenja na saobraćajnice, infrastrukturne mreže i komunalne objekte;
- smjernice urbanističkog i arhitektonskog oblikovanja prostora sa smjernicama za primjenu energetske efikasnosti i obnovljivih izvora energije;
- režim zaštite kulturne baštine;
- mjere za zaštitu životne sredine;
- mjere za zaštitu pejzažnih vrijednosti i smjernice za realizaciju projekata pejzažne arhitekture odnosno uređenja terena;
- ekonomsko-tržišnu projekciju;
- način, faze i dinamiku realizacije plana.

Planska opredjeljenja moraju biti potkrijepljena odgovarajućim studijama i analizama koje podrazumijevaju:

- studiju zaštite kulturnih dobara kojom bi se tretirao uticaj potencijalnih intervencija na ovaj prostor i okruženje;
- studiju predjela kojom bi se evidentirao potencijal i mjere zaštite i unaprijeđenja predjela u obuhvatu plana.

Bliži sadržaj i forma planskog dokumenta, kriterijumi namjene površina, elementi urbanističke regulacije, jedinstveni grafički simboli i ostali potrebni sadržaj propisan je Pravilnikom o bližem sadržaju i formi planskog dokumenta, kriterijumima namjene površina, elementima urbanističke regulacije i jedinstvenim grafičkim simbolima ("Službeni list CG" broj 24/10).

Tekstualni dio Izmjena i dopuna LSL "Trašte" treba da sadrži:

- uvodni dio;
- analitički dio (prirodni potencijali i ograničenja kopna i akvatorija, tehničko - infrastrukturni sistemi i komunalna opremljenost, izgrađenost prostora, prirodna i kulturna baština i stanje životne sredine);
- polazišta, opšte i posebne ciljeve;
- plansko rješenje (planski model namjene površina, tehnički sistemi, komunalna opremljenost i objekti javnih funkcija, UTU za svaku urbanističku parcelu, demografska i ekonomsko tržišna projekcija i faze i dinamika realizacije, mjere za izgradnju i opremanje prostora, mjere za unaprijeđenje životne sredine, kao i izvod iz Strateške procjene uticaja na životnu sredinu);
- smjernice za sprovođenje plana.

Grafički dio mora da sadrži:

- zvaničnu topografsku kartu, odnosno zvaničan topografsko – katastarski plan ili drugu ažurnu i ovjerenu podlogu sa granicom plana;

- izvod iz planskog dokumenta višeg reda;
- izvod iz validnih planskih dokumenata predmetnog i kontaktnog područja;
- inženjersko-geološke i seizmičke karakteristike terena;
- stanje fizičkih struktura i oblici intervencija;
- plan namjene površina;
- plan mjera, uslova i režima zaštite životne sredine, prirode i kulturne baštine;
- stanje i plan zelenih i slobodnih površina;
- stanje i plan saobraćajne infrastrukture;
- stanje i plan hidrotehničke infrastrukture;
- stanje i plan elektroenergetske infrastrukture;
- stanje i plan telekomunikacione infrastrukture;
- stanje i plan termotehničke infrastrukture;
- plan parcelacije, nivelecije i regulacije;
- plan sa smjernicama za sprovođenje planskog dokumenta (faze realizacije i dalja planska razrada).

Obrađivač Izmjena i dopuna LSL „Trašte“ će tražene sadržaje i grafički prezentovati po metodologiji za koju se sam opredijeli sa mogućnošću objedinjavanja grafičkih priloga, s tim da svaki prilog ima jasnu čitljivost svih podataka.

Izmjene i dopune LSL „Trašte“ izrađuju se na kartama razmjere 1:10.000; 1:5.000 i topografsko - katastarskim planovima razmjere 1:2.500 i 1:1.000.

Planski dokumenti izrađuju se na kartama i topografsko-katastarskim planovima u digitalnoj formi (CD), a prezentiraju se na kartama i topografsko-katastarskim planovima u analognoj formi izrađenim na papirnoj podlozi i moraju biti ažurirani i identični po sadržaju.

Analogne i digitalne forme geodetsko-katastarskih planova moraju biti ovjerene od strane organa uprave nadležnog za poslove katastra.

VII. OBAVEZE OBRADIVAČA

Obrađivač Izmjena i dopuna LSL „Trašte“ će ministarstvu nadležnom za planiranje i uređenje prostora, koji je nosilac pripremnih poslova, dostaviti na uvid, odnosno stručnu ocjenu, sljedeće faze: prednacrt plana, nacrt plana i predlog plana.

Obrađivač će dostaviti Nacrt Izmjena i dopuna LSL „Trašte“, kako bi se u zakonskom postupku sprovela procedura utvrđivanja istog.

Obrađivač je dužan da u Predlog Izmjena i dopuna LSL „Trašte“, a nakon sprovedenog postupka javne rasprave i stručne ocjene, ugradi sve predloge i mišljenja nadležnih organa.

Predlog Izmjena i dopuna LSL „Trašte“ obrađivač će dostaviti organu državne uprave nadležnom za planiranje i uređenje prostora, kako bi se u zakonskom postupku sprovela procedura donošenja ovog planskog dokumenta.

Po usvajanju plana, obrađivač će resornom ministarstvu predati konačnu verziju plana na crnogorskom i engleskom jeziku u adekvatnoj formi koja je definisana pravilnikom.

1392.

Na osnovu člana 18 stav 3 Etičkog kodeksa državnih službenika i namještenika („Službeni list CG”, broj 20/12), Vlada Crne Gore, na sjednici od 6. novembra 2014. godine, donijela je

**ODLUKU
O IZMJENI ODLUKE O OBRAZOVANJU ETIČKOG ODBORA**

1. U Odluci o obrazovanju Etičkog odbora („Službeni list CG”, broj 11/13) u tački 1 podtačka 2 al. 2 i 4 mijenjaju se i glase:

„- Jadranka Blažić - Kovačević, predstavnica zaposlenih u državnoj upravi,
- Đuro Nikač, predstavnik sindikata”.

2. Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 08-2615/3

Podgorica. 6. novembra 2014. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
Milo Đukanović, s.r.

JU Službeni list

1393.

Na osnovu člana 24 stav 6 Zakona o turizmu ("Službeni list CG", br. 61/10 i 31/14), Ministarstvo održivog razvoja i turizma, donijelo je

PRAVILNIK
O IZMJENAMA PRAVILNIKA O MINIMALNO-TEHNIČKIM USLOVIMA U
POGLEDU OPREME I UREĐENJA POSLOVNICA TURISTIČKIH AGENCIJA I
NAČINU UTVRĐIVANJA ISPUNJENOSTI TIH USLOVA

Član 1

U Pravilniku o minimalno-tehničkim uslovima u pogledu opreme i uređenja poslovnica turističkih agencija i načinu utvrđivanja ispunjenosti tih uslova („Službeni list CG“, br. 73/10 i 20/11) član 3 briše se.

Član 2

U članu 5 stav 2 mijenja se i glasi:

„Izuzetno od stava 1 ovog člana, ako je poslovnica smještena u zgradi od posebne ambijentalne vrijednosti, objektima zaštićene spomeničke vrijednosti ili u okviru poslovnih objekata u kojima se obavljaju druge djelatnosti, kao što su ugostiteljski objekti za pružanje usluga smještaja i usluga pripremanja i usluživanja hrane i pića, poslovnim centrima, autobuskim i željezničkim stanicama, lukama, marinama i sl, poslovnica može biti manja od 16m² ali ne manja od 12 m², odnosno 4 m² ako je poslovnica smještena u aerodromskoj zgradi.”

Član 3

Član 14 briše se.

Član 4

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore."

Broj: 01-2188/5

Podgorica, 24. decembra 2014. godine

Ministar,

Branimir Gvozdrenović, s.r.

1394.

Na osnovu člana 68 stav 2 Zakona o vanjskim poslovima („Službeni list CG”, broj 46/10), Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija donijelo je

**PRAVILNIK
O NAČINU ZAKUPA I KORIŠĆENJA POKRETNE I NEPOKRETNE IMOVINE ZA
POTREBE DIPLOMATSKO-KONZULARNIH PREDSTAVNIŠTAVA**

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se način vršenja poslova u vezi sa zakupom i korišćenjem pokretne i nepokretne imovine koja se koristi za potrebe diplomatsko-konzularnih predstavništava Crne Gore u inostranstvu (u daljem tekstu: diplomatsko-konzularno predstavništvo).

Član 2

Pokretnom imovinom, u smislu ovog pravilnika, smatraju se službena vozila i druga pokretna imovina u inostranstvu koja je zakupljena za potrebe Crne Gore, a koja služi za ostvarivanje funkcije i obavljanje djelatnosti diplomatsko-konzularnih predstavništava.

Član 3

Nepokretnom imovinom, u smislu ovog pravilnika, smatraju se službene zgrade i poslovne prostorije, stanovi za službene potrebe i druga nepokretna imovina u inostranstvu koja je zakupljena za potrebe Crne Gore, a koja služi za ostvarivanje funkcije i obavljanje djelatnosti diplomatsko-konzularnih predstavništava.

Član 4

Postupak zakupa pokretne i nepokretne imovine može se pokrenuti ako su za taj zakup obezbijedena finansijska sredstva budžetom ili na drugi način, u skladu sa zakonom i ako je zakup predviđen planom javnih nabavki za diplomatsko-konzularno predstavništvo.

Član 5

Postupak zakupa pokretne i nepokretne imovine sprovodi se u skladu sa propisom kojim se uređuje postupak javnih nabavki za diplomatsko-konzularna predstavništva, vojno-diplomatske predstavnike i jedinice Vojske Crne Gore u međunarodnim snagama i mirovnim misijama.

Član 6

Pokretna i nepokretna imovina koristi se u skladu sa propisom kojim se propisuju standardi i normativi korišćenja nepokretnosti diplomatsko-konzularnih predstavništava koje su u svojini Crne Gore.

Član 7

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 05/4-165/11-6
Podgorica, 25. decembra 2014. godine

Ministar,
dr Igor Lukšić, s.r.

1395.

Na osnovu člana 163 stav 3 Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe ("Službeni list CG", broj 62/13), Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, uz saglasnost Ministarstva rada i socijalnog staranja, donijelo je

**PRAVILNIK
O BLIŽIM USLOVIMA, NAČINU I POSTUPKU IZDAVANJA ODOBRENJA ZA
POSREDOVANJE PRI ZAPOŠLJAVANJU POMORACA**

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se bliži uslovi u pogledu prostora i opreme, način i postupak izdavanja odobrenja pravnim licima za obavljanje poslova posredovanja pri zapošljavanju pomoraca na brodovima crnogorske i strane državne pripadnosti (u daljem tekstu: odobrenje za posredovanje).

Član 2

Posredovanjem u zapošljavanju pomoraca, u smislu ovog pravilnika, smatraju se aktivnosti i mjere koje se sprovode u cilju pružanja stručne pomoći u povezivanju pomoraca koji traže zaposlenje i poslodavca, radi zaključivanja ugovora o radu.

Član 3

Odobrenje za posredovanje izdaje se pravnom licu koje ispunjava uslove kvaliteta utvrđene ISO standardima koji se odnose na posredovanje pri zapošljavanju pomoraca i uslove u pogledu prostora i opreme i to:

- ako ima u vlasništvu ili u zakupu odgovarajući prostor koji se sastoji od posebne prostorije namijenjene za rad sa strankama i pomoćne prostorije-čekaonice koje ispunjavaju minimalno tehničke i sanitarne uslove za obavljanje poslova posredovanja;
- ako ima odgovarajuću tehničku opremu (kompjuter i telefoni) koja omogućava obavljanje poslova posredovanja, prikupljanje, obradu i čuvanje neophodnih podataka za posredovanje prilikom zapošljavanja pomoraca na brodovima.

Član 4

Odobrenje za posredovanje izdaje se na osnovu zahtjeva za izdavanje odobrenja za posredovanje.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana, prilaže se:

- izvod iz Centralnog registra privrednih subjekata za obavljanje djelatnosti posredovanja pri zapošljavanju;
- posjedovni list ili ugovor o zakupu prostora za obavljanje djelatnosti posredovanja.

Ispunjenost uslova iz člana 3 ovog pravilnika, utvrđuje komisija koju obrazuje ministar nadležan za poslove pomorstva.

Komisiju iz stava 2 ovog člana, čine:

- dva predstavnika organa državne uprave nadležnog za poslove pomorstva;
- jedan predstavnik organa državne Uprave nadležnog za poslove rada i socijalnog staranja.

Odobrenje o posredovanju izdaje se rješenjem.

Član 5

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 04-6821/2

Podgorica, 22. decembra 2014. godine

Ministar,
Ivan Brajović, s.r.

JU Službeni list CG

1396.

Na osnovu člana 27 stav 3 Zakona o prevozu opasnih materija („Službeni list CG”, broj 33/14) Ministarstvo unutrašnjih poslova donijelo je

**PRAVILNIK
O SADRŽAJU I NAČINU VOĐENJA EVIDENCIJE O LICU ZADUŽENOM ZA
BEZBJEDNOST PREVOZA OPASNIH MATERIJIA**

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se bliži podaci o licu zaduženom za bezbjednost prevoza opasnih materija (u daljem tekstu: savjetnik za bezbjednost) koje prevoznik u drumskom i željezničkom saobraćaju, pošiljalac i primalac dostavljaju organu državne uprave nadležnom za poslove zaštite i spašavanja, kao i sadržaj i način vođenja evidencije o tim podacima (u daljem tekstu: evidencija).

Član 2

Izrazi koji se u ovom pravilniku koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Član 3

Podaci iz člana 1 ovog pravilnika su:

- 1) lično ime savjetnika za bezbjednost;
- 2) ime oca;
- 3) datum rođenja;
- 4) mjesto i država rođenja;
- 5) jedinstveni matični broj lica;
- 6) državljanstvo;
- 7) prebivalište i adresa;
- 8) broj uvjerenja o osposobljenosti za bezbjednost u prevozu opasnih materija;
- 9) vrsta prevoza opasne materije za koju je savjetnik za bezbjednost osposobljen;
- 10) datum izdavanja i datum prestanka važenja uvjerenja.

Pored podatka iz stava 1 ovog člana dostavljaju se i ovjerene kopije lične karte i uvjerenja o osposobljenosti za bezbjednost u prevozu opasnih materija.

Član 4

Evidencija, pored podataka iz člana 3 ovog pravilnika, sadrži redni broj, datum upisa podataka, naziv i sjedište privrednog društva ili drugog pravnog lica, odnosno lično ime i adresu preduzetnika kod kojeg je savjetnik za bezbjednost zaposlen ili angažovan i napomene.

Član 5

Evidencija se vodi u pisanoj ili elektronskoj formi.

Evidencija u pisanoj formi vodi se u obliku tvrdo ukoričene knjige sa numerisanim stranicama.

Evidencija u elektronskoj formi vode se u obliku registra.

Član 6

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 01-011/14-64209

Podgorica, 25. decembra 2014. godine

Ministar,
mr **Raško Konjević**, s.r.

JU Službeni list CG

1397.

Na osnovu člana 77 stav 8 Zakona o prevozu opasnih materija („Službeni list CG”, broj 33/14), Ministarstvo unutrašnjih poslova donijelo je

**PRAVILNIK
O SADRŽAJU I OBRASCU ZAPISNIKA O INSPEKCIJSKOM NADZORU NAD
PREVOZOM OPASNIH MATERIJU U DRUMSKOM SAOBRAĆAJU**

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se sadržaj i obrazac zapisnika o inspeksijskom nadzoru nad prevozom opasnih materija u drumskom saobraćaju (u daljem tekstu: zapisnik).

Član 2

Izrazi koji se u ovom pravilniku koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Član 3

Obrazac zapisnika je formata A4, izrađen od papira bijele boje i sadrži:

- 1) Grb Crne Gore;
- 2) naziv: „CRNA GORA”;
- 3) naziv organa državne uprave/organa uprave/nadležne inspekcije;
- 4) naziv: „Zapisnik o inspeksijskom nadzoru nad prevozom opasnih materija u drumskom saobraćaju”;
- 5) broj zapisnika;
- 6) mjesto nadzora;
- 7) datum nadzora;
- 8) vrijeme početka nadzora;
- 9) oznaku države i registracijski broj vozila;
- 10) oznaku države i registracijski broj prikolice/poluprikolice;
- 11) podatke o prevozniku (naziv i sjedište, odnosno lično ime i adresa);
- 12) lično ime vozača/suvozača;
- 13) podatke o pošiljaocu i mjestu utovara;
- 14) podatke o primaocu i mjestu istovara;
- 15) ukupnu količinu opasne materije na vozilu (kg/l);
- 16) prekoračenu količinu opasne materije na vozilu (kg/l);
- 17) podatke o načinu prevoza opasne materije;
- 18) podatke o prevoznim dokumentima;
- 19) podatke o uputstvu o posebnim mjerama bezbjednosti;
- 20) podatke o bilateralnim/multilateralnim/nacionalnim odobrenjima (odobrenje za prevoz, broj i datum);
- 21) podatke o sertifikatu o ispravnosti vozila za prevoz opasne materije;
- 22) podatke o sertifikatu o osposobljenosti vozača za prevoz opasne materije po klasi opasne materije;
- 23) podatke o opasnoj materiji koja se prevozi;
- 24) podatke da li vozilo ispunjava uslove za prevoz opasnih materija;
- 25) podatke o zahtjevima u vezi sa vrstom prevoza;
- 26) podatke o zabrani zajedničkog utovara;
- 27) podatke o utovaru, obezbjeđenju tereta i rukovanju;
- 28) podatke o curenju tereta ili oštećenju ambalaže;

- 29) UN oznaku na ambalaži/cistijerni;
- 30) podatke o označavanju pakovanja oznakama/listicama opasnosti;
- 31) podatke o označavanju cistijerne/vozila listicama opasnosti;
- 32) oznaku vozila (narandžasta tabla);
- 33) podatke o osnovnoj bezbjednosnoj opremi;
- 34) podatke o opremi u skladu sa opasnom materijom koja se prevozi;
- 35) podatke o drugoj potrebnoj opremi;
- 36) podatke o aparatima za gašenje požara;
- 37) kategoriju rizika prema utvrđenim nepravilnostima (ako postoje);
- 38) vrijeme završetka inspeksijskog nadzora;
- 39) napomene;
- 40) primjedbe na zapisnik (ako ih ima);
- 41) broj primjeraka zapisnika;
- 42) potpis vozača/suvozača;
- 43) potpis inspektora koji je izvršio nadzor.

Član 4

Obrazac zapisnika sastavni je dio ovog pravilnika.

Član 5

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 01-011/14-64208

Podgorica, 25. decembra 2014. godine

Ministar,
mr Raško Konjević, s.r.

CRNA GORA

(organ državne uprave/organa uprave/nadležna inspekcija)

**Zapisnik
o inspeksijskom nadzoru nad prevozom opasnih materija u drumskom saobraćaju**

Broj zapisnika

1.	Mjesto nadzora	2. Datum nadzora.....	3. Vrijeme početka nadzora časova.		
4.	Oznaka države i registarski broj vozila				
5.	Oznaka države i registarski broj poluprikolice/prikolice				
6.	Prevoznik (naziv, sjedište, lično ime, adresa)				
7.	Lično ime vozača/suvozača				
8.	Podaci o pošiljaocu i mjestu utovara ^{1,2}				
9.	Podaci o primaocu i mjestu istovara ^{1,2}				
10.	Ukupna količina opasne materije na vozilu.....kg/lit.		Klasa opasne materije.....		
11.	Prekoračena količina opasne materije na vozilu.....kg/lit (ADR 1.1.3.6.)		da	ne	
12.	Način prevoza	u rasutom stanju	pakovanja	u čistijerni	u kontejneru
13.	Prevozna dokumenta (ADR 5.4.1; 8.1.2.1.)		kontrolisano	nepravilnost	ne primjenjuje se
14.	Uputstvo o posebnim mjerama bezbjednosti obliku (ADR 5.4.3.)		kontrolisano	nepravilnost	ne primjenjuje se
15.	Bilateralna/multilateralna/nacionalna odobrenja (odobrenje za prevoz) (ADR 5.4.1.2.1.)		kontrolisano	nepravilnost	ne primjenjuje se
16.	Sertifikat o ispravnosti vozila za prevoz opasne materije (ADR 9.1.3; 8.1.2.2.2.)		kontrolisano	nepravilnost	ne primjenjuje se
17.	Sertifikat o osposobljenosti vozača za prevoz opasne materije po klasi opasne materije (ADR 8.1.2.1.; 8.2.)		kontrolisano	nepravilnost	ne primjenjuje se
18.	Opasna materija koja se prevozi (ADR tabela A)		kontrolisano	nepravilnost	ne primjenjuje se
19.	Vozilo ispunjava uslove za prevoz opasnih materija		kontrolisano	nepravilnost	ne primjenjuje se
20.	Zahtjevi u vezi sa vrstom prevoza		kontrolisano	nepravilnost	ne primjenjuje se
21.	Zabrana zajedničkog utovara (ADR 7.5.2.)		kontrolisano	nepravilnost	ne primjenjuje se
22.	Utovar, obezbeđenje tereta i rukovanje ^{2,3}		kontrolisano	nepravilnost	ne primjenjuje se
23.	Curenje tereta ili oštećenje ambalaže ³		kontrolisano	nepravilnost	ne primjenjuje se
24.	UN oznaka na ambalaži/cistijerni ³ (ADR 4-6)		kontrolisano	nepravilnost	ne primjenjuje se
25.	Označavanje pakovanja oznakama/listice opasnosti ² (ADR 5.3.1.)		kontrolisano	nepravilnost	ne primjenjuje se
26.	Označavanje cistijerne/vozila listicama opasnosti (ADR 5.2.)		kontrolisano	nepravilnost	ne primjenjuje se
27.	Oznaka vozila (narančasta tabla) (ADR 5.3.2.5)		kontrolisano	nepravilnost	ne primjenjuje se
28.	Osnovna bezbjednosna oprema (ADR 8.1.5.)		kontrolisano	nepravilnost	ne primjenjuje se
29.	Oprema u skladu sa opasnom materijom koja se prevozi (ADR 8.1.5.)		kontrolisano	nepravilnost	ne primjenjuje se
30.	Druga potrebna oprema (ADR 5.4.3.)		kontrolisano	nepravilnost	ne primjenjuje se
31.	Aparati za gašenje požara (ADR 8.1.4.)		kontrolisano	nepravilnost	ne primjenjuje se
32.	Kategorije rizika prema utvrđenim nepravilnostima (ako postoje)		kategorija I	kategorija II	kategorija III
33.	Inspeksijski nadzor završen u časova				
34.	Napomene:				
Zapisnik je pročitao i vozač/suvozač vozila izjavljuje					
Zapisnik je urađen u primjerka od kojih je jedan primjerak uručen vozaču /suvozaču vozila					
Vozač/suvozač vozila			Inspektor		

¹ Popunjava se samo ukoliko ima utvrđenih nepravilnosti.

² Navesti u napomeni ako ima više pošiljaoca ili primaoca.

³ Vizuelna kontrola

1398.

Na osnovu člana 61 stav 7 Zakona o divljači i lovstvu („Službeni list CG“, broj 52/08), Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, donijelo je

**P R A V I L N I K
O NAČINU LOVA SOKOLARENJEM I NAČINU VOĐENJA EVIDENCIJE PTICA
GRABLJIVICA**

Član 1

Lov sokolarenjem pticama grabljivicama i evidencija ptica grabljivica vrše se na način utvrđen ovim pravilnikom.

Član 2

Sokolarenje je lov pticama grabljivicama i dresiranje ptica za lov.

Član 3

Evidencija ptica grabljivica vodi se u obliku knjige sa koricama tvrdog poveza, koja se sastoji od numerisanih stranica.

Evidencija iz stava 1 ovog člana data je na Obrascu, koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Član 4

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

broj: 324-35/14-3
podgorica, 25. decembra 2014. godine

Ministar,
prof. dr **Petar Ivanović**, s.r.

KNJIGA EVIDENCIJE PTICA GRABLJIVICA

Broj _____

Evidencija ptica grabljivica

R/b	Ime i prezime sokolara	Adresa stanovanja	Naziv i sjedište korisnika lovišta kod kojeg je sokolar učlanjen	Crnogorski naziv ptice	Načni naziv ptice	Pol	Vrsta oznake	Broj oznake	Broj i datum izdavanja saglasnosti

JU Službeni list CG

1399.

Na osnovu člana 81 Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti ("Službeni list CG", broj 27/13) , Ministarstvo rada i socijalnog staranja donijelo je

P R A V I L N I K
O MEDICINSKIM INDIKACIJAMA ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA MATERIJALNO OBEZBJEĐENJE,
DODATKA ZA NJEGU I POMOĆ, LIČNU INVALIDNINU I NAKNADU ZARADE ZA RAD
SA POLOVINOM PUNOG RADNOG VREMENA

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se medicinske indikacije za ostvarivanje prava na materijalno obezbjeđenje, dodatka za njegu i pomoć, ličnu invalidninu i naknadu zarade za rad sa polovinom punog radnog vremena.

Član 2

Medicinske indikacije za ostvarivanje prava na materijalno obezbjeđenje podrazumijevaju bolesti ili povrede kod kojih period liječenja traje duže od šest mjeseci.

Član 3

Medicinske indikacije za ostvarivanje dodatka za njegu i pomoć su:

1. Oštećenja lokomotornog sistema:

- 1) Eksartikulacija noge u kuku 80%;
- 2) Gubitak obje potkoljenice s kratkim ili zgrčenim patrljcima neprikladnim za proteze 100%;
- 3) Gubitak jedne ruke i jedne noge ili potpuna neupotrebljivost jedne ruke i jedne noge 100%;
- 4) Atlantoaksijalna dislokacija kao komplikacija reumatoidnog artritisa 80-100% (prema reumatološko neurološkom statusu) ;
- 5) Ankiloza svih prstiju šake, ako su takve promjene u nepovoljnom položaju 90 %.

2. Oštećenja i bolesti centralnog i perifernog nervnog sistema:

- 1) Epilepsija s učestalim napadima i težim psihičkim promjenama bolnički evidentirane 90% (EEG,CT/NMR, neuropsihologijsko testiranje od strane neurologa, psihijatra i psihologa) ;
- 2) Najteži slučajevi bulbarne paralize 100 %;
- 3) Potpuna motorna oduzetost jedne strane tijela – hemiplegija 100%;
- 4) Paraplegija 100 %;
- 5) Kvadriplegija 90 %;
- 6) Brahijalna diplegija 100%;
- 7) Cerebralna paraliza s ataksijom /osoba nepokretna 100 %;
- 8) Cerebralna paraliza s diparezom/osoba nepokretna 100%;
- 9) Multipla skleroza - EDDS 6,5-10 100%;
- 10) Urođene malformacije centralnog nervnog sistema teškog stepena (EEG,CT/NMR, neuropsihologijsko testiranje od strane neurologa , psihijatra, psihologa) 100% prema neurološkom i psihičkom statusu.

3. Duševne bolesti i psihički poremećaji:

- 1) Trajni poremećaji ličnosti nakon vaskularnih ili drugih oštećenja centralnog nervnog sistema prema težini kognitivnih oštećenja teškog stepena, potvrđeno CT ili MR mozga sa teškim atrofijama ili velikim brojem vaskularnih promjena, MMSE ocjena 7 i manje od 7, 100% (EEG,CT/NMR, neuropsihologijsko testiranje od strane neurologa, psihijatra, psihologa) ;
- 2) Klinički utvrđeni mentalni poremećaji sa psihozom (shizofrenija, sumanuti i shizoafektivni poremećaj) sa stalno prisutnim simptomima koji dovode do izraženih poteškoća u obavljanju dnevne rutine, i izrazitih

poteškoća u socijalnom funkcionisanju, uz redovno ambulantno liječenje u trajanju više od tri godine uz više hospitalizacija 100 %.

4. Oštećenja organa i organskih sistema:

- 1) Plućne fibroze s izraženim znacima trajnog opterećenja desnog srca 100%;
- 2) Profesionalne pneumokonioze i profesionalne bronhijalne astme s trajnim oštećenjem respiratorne funkcije teškog stepena i sa izraženim znacima trajnog opterećenja desnog srca ako se neosporno dokaže da je oštećenje desnog srca posljedica profesionalne plućne bolesti 100%;
- 3) Trajno smanjenje funkcije pluća sa znacima opterećenja desnog srca 100%;
- 4) Gubitak jednog plućnog krila s promjenama na suprotnom hemitoraksu sa znacima opterećenja desnog srca 100%;
- 5) Transplantacija pluća 100%.

5. Bolesti i oštećenja gastrointestinalnog sistema:

- 1) Suženje jednjaka uz potrebu stalnog bužiranja 90%;
- 2) Trajne fistule široke, visoko na tankom crijevu, s teškim pojavama denutricije 100%;
- 3) Trajna gastrostomija s poremećajem opšteg stanja 100%.

6. Oštećenja sluha i govora:

- 1) Gluvoća - gubitak sluha veći od 93 % po Fowleru s komunikacijskim teškoćama 100%;
- 2) Obostrano teško oštećenje sluha od 90 % do 93% po Fowleru s komunikacijskim teškoćama 90%;
- 3) Afazija s aleksijom, agrafijom i akalkulijom (moždani udar, tumori mozga i infekcije) globalna afazija 100%;
- 4) Poremećaji komunikacije kod traumatskih oštećenja (komunikacijski poremećaji osoba u vegetativnim stanjima) 100%;
- 5) Neurodegenerativni jezično - govorni poremećaji (kod miješanih demencija) 80%.

7. Oštećenje vida:

- 1) Potpuna paraliza sva tri živca pokretača oka na oba oka s obostranom kompletnom ptozom obrva 100%;
- 2) Gubitak oba oka, potpuni gubitak vida oba oka ili vrlo veliko smanjenje vida (manje od 0.05) 100%;
- 3) Gluvosljepoća (težina I) 90%.

8. Bolesti oštećenja srca i krvnih sudova:

- 1) NYHA IV;
- 2) Stanje poslije transplantacije srca ili srca i pluća.

9. Neoplazme:

- Zloćudne neoplazme limfnog i hematopoeznog tkiva dječije dobi 100%.

Član 4

Medicinske indikacije za ostvarivanje prava na ličnu invalidninu su:

1. Ekstrapiramidni sindromi i plegični sindromi:

- 1) Parkinsonizam i drugi ekstrapiramidni sindromi i ataktički sindrom koji dovode do potpune zavisnosti od pomoći drugog lica, odnosno od zavisnosti od mehaničke ventilacije 100%;
- 2) Kvadrilegija 100%;
- 3) Triplegija 100%;
- 4) Cerebralna paraliza sa tetraparezom /osoba nepokretna 100%.

2. Inteliktualne teškoće i poremećaji iz autističnog spektra:

- 1) Umjerene intelektualne teškoće (IQ od 35-49) 90%;
- 2) Teže i teške intelektualne teškoće (IQ od 0-34) 100%;
- 3) Poremećaji iz autističnog spektra 100%.

3. Oštećenje mišića i neuromuskularne bolesti koja dovode do potpune zavisnosti od pomoći drugog lica, odnosno od zavisnosti od mehaničke ventilacije 100%:

- 1) Bolesti motornih neurona:
 - a) Amiotorična lateralna skleroza,
 - b) Spinalne amiotrofije,
 - c) Bulbospinalna amiotrofija Kennedy,
 - č) Postpolio sindrom;
- 2) Bolesti perifernih nerava, periferne neuropatije:
 - a) Naslijedne periferne neuropatije,
 - b) Peronealna mišićna atrofija, M. Charcot Marie Tooth, hereditarna,
 - c) Senzomotorna neuropatija,
 - č) Neuropatija Dejerine-Sottas,
 - ć) Neuropatija Refsum,
 - d) Amiloidna neuropatija,
 - dž) Neuropatija kod akutne intermitentne porfirije,
 - đ) Familijarna paraliza pojedinih perifernih živaca zbog pritiska,
 - e) Postpolio sindrom;
- 3) Stečene periferne neuropatije:
 - a) Postinfekcijski poliradikuloneuritis Guillain Barre Strohl,
 - b) Multifokalna motorička neuropatija s blokom provođenja,
 - c) Neuropatije kod plazmocitoma, kolagenoza, sarkoidoze,
 - č) Paraneoplastične periferne neuropatije,
 - ć) Dijabetska neuropatija,
 - d) Uremijska neuropatija,
 - dž) Alkoholna neuropatija,
 - đ) Toksične neuropatije,
 - e) Postinfekcijske neuropatije,
 - f) Posttraumatske neuropatije,
 - g) Kanalikularne neuropatije,
 - h) Kompresivne neuropatije;
- 4) Bolesti neuromuskularne spojnice:
 - a) Nasljedni kongenitalni miastenični sindromi,
 - b) Miastenija gravis,
 - c) Lambert-Eaton miastenični sindrom,
 - č) Botulizam;
- 5) Primarne bolesti mišića:
 - a) Mišićne distrofije:
 - Duchenne-ov oblik,
 - Beckerov oblik,
 - Pojasni oblik,
 - Facioskapulohumeralni oblik,
 - Emery-Dreifuss mišićna distrofija,
 - Distalni oblik mišićne distrofije,
 - Okulofaringealni oblik,

- Miotonična distrofija,
- b) Ostali oblici miopatija: Kongenitalne miopatije, Mitohondrijalne miopatije, Metaboličke miopatije, Endokrine miopatije, Toksične miopatije,
- c) Sindrom hiperekscitabilnosti perifernih nerava-neuromiotonija,
- č) Poremećaj funkcije jonskih kanala: Kongenitalna miotonija, Kongenitalna paramiotonija, Periodične paralize,
- ć) Arthrogryposis multiplex congenita,
- d) Upalne miopatije: Polymyositis, Dermatomyositis, Dermatoneuromyositis,
- dž) Bolesti središnjeg nervnog sistema s neuromuskularnim manifestacijama: Stiff persons syndrome, Tetanus, Neuroleptični maligni sindrom, Spinocerebelarna ataksija, Hereditarna spastička paraplegija.

4. Gluvoslepoća:

- gluvosljepoća (težina II, III, IV) 100%.

5. Hromosomske aberacije, urođene malformacije i rijetke bolesti:

- 1) Sy Down 60%-100%;
- 2) Sy Turner 50%-100%;
- 3) Sy Prader Willy 60%-100%;
- 4) Sy Angelman 60%-100%;
- 5) Sy Dandy-Walker 60%-100%;
- 6) Sy Charge 60%-100%;
- 7) Sy Cornelia de Lange 60%-100%;
- 8) Sy EllisVan Creveld 60%-100%;
- 9) Sindrom fragilnog X 60%-100%;
- 10) Sy Joubert 60%-100%;
- 11) Ostale hromosomske bolesti 60%-100%;
- 12) Osteohondrodisplazije 100%;
- 13) Osteogenesis imperfekta 100%;
- 14) Epidermolisis bullosa 100%.

6. Neoplazme:

- Maligne neoplazme – inoperabilne, sa udaljenim metastazama, terminalne faze 100%.

Član 5

Medicinske indikacije za ostvarivanje prava na naknadu zarade za rad sa polovinom punog radnog vremena radi pojačane njege djeteta do navršene treće godine života djeteta su:

- 1) prijevremeno rođeno dijete kojem je potrebna simulacija razvoja;
- 2) dijete koje je imalo neki od faktora rizika od strane majke, trudnoće, porođaja ili od samog ploda, koji bi mogli da dovedu do poremećaja u rastu i razvoju;
- 3) novorođenče oboljelo od transmisivnih bolesti;
- 4) posljedica aktuelnog encefalitisa razne etiologije;
- 5) sve vrste malignih neoplazmi uključujući i leukemiju;
- 6) diabetes mellitus;
- 7) kongenitalna adrenalna hiperplazija;
- 8) hemofilija;
- 9) epilepsija razvojnog doba;
- 10) bolesti motornih neurona i mišićna atrofija;
- 11) retinopatija prematura;
- 12) oštećenja sluha i govora;
- 13) teža srčana oboljenja;

- 14) teža oboljenja jetre;
- 15) teža oboljenja bubrega;
- 16) cistična fibrosa;
- 17) urođene i stečene malofracije kostiju i mišića;
- 18) celijakačni sindrom;
- 19) djeca rođena iz višeploidne trudnoće.

Član 6

Medicinske indikacije za ostvarivanje prava na naknadu zarade za rad sa polovinom punog radnog vremena radi staranja i njege djeteta sa smetnjama u razvoju, odnosno lica sa teškim invaliditetom su :

1. Ekstrapiramidni sindromi i plegični sindromi:

- 1) Parkinsonizam i drugi ekstrapiramidni sindromi i ataktički sindrom koji dovode do potpune zavisnosti od pomoći drugog lica, odnosno od zavisnosti od mehaničke ventilacije 100%;
- 2) Kvadrilegija 100%;
- 3) Triplegija 100%;
- 4) Cerebralna paraliza sa tetraparezom /osoba nepokretna 100%.

2. Intelektualne teškoće i poremećaji iz autističnog spektra :

- 1) Umjerene intelektualne teškoće (IQ od 35-49) 90%;
- 2) Teže i teške intelektualne teškoće (IQ od 0-34) 100%;
- 3) Poremećaji iz autističnog spektra 100%.

3. Oštećenje mišića i neuromuskularne bolesti koja dovode do potpune zavisnosti od pomoći drugog lica, odnosno od zavisnosti od mehaničke ventilacije 100%:

- 1) Bolesti motornih neurona:
 - a) Amiotorična lateralna skleroza,
 - b) Spinalne amiotrofije,
 - c) Bulbospinalna amiotrofija Kennedy,
 - č) Postpolio sindrom;
- 2) Bolesti perifernih nerava, periferne neuropatije:
 - a) Naslijedne periferne neuropatije,
 - b) Peronealna mišićna atrofija, M. Charcot Marie Tooth, hereditarna,
 - c) Senzomotorna neuropatija,
 - č) Neuropatija Dejerine-Sottas,
 - ć) Neuropatija Refsum,
 - d) Amiloidna neuropatija,
 - dž) Neuropatija kod akutne intermitentne porfirije,
 - đ) Familijarna paraliza pojedinih perifernih živaca zbog pritiska,
 - e) Postpolio sindrom;
- 3) Stečene periferne neuropatije:
 - a) Postinfekcijski poliradikuloneuritis Guillain Barre Strohl,
 - b) Multifokalna motorička neuropatija s blokom provođenja,
 - c) Neuropatije kod plazmocitoma, kolagenoza, sarkoidoze,
 - č) Paraneoplastične periferne neuropatije,
 - ć) Dijabetska neuropatija,
 - d) Uremijska neuropatija,
 - dž) Alkoholna neuropatija,
 - đ) Toksične neuropatije,

- e) Postinfekcijske neuropatije,
- f) Posttraumatske neuropatije,
- g) Kanalikularne neuropatije,
- h) Kompresivne neuropatije;
- 4) Bolesti neuromuskularne spojnice:
 - a) Nasljedni kongenitalni miastenični sindromi,
 - b) Miastenija gravis,
 - c) Lambert-Eaton miastenični sindrom,
 - č) Botulizam;
- 5) Primarne bolesti mišića:
 - a) Mišićne distrofije:
 - Duchenne-ov oblik,
 - Beckerov oblik,
 - Pojasni oblik,
 - Facioskapulohumeralni oblik,
 - Emery-Dreifuss mišićna distrofija,
 - Distalni oblik mišićne distrofije,
 - Okulofaringealni oblik,
 - Miotonična distrofija,
 - b) Ostali oblici miopatija: Kongenitalne miopatije, Mitohondrijalne miopatije, Metaboličke miopatije, Endokrine miopatije, Toksične miopatije,
 - c) Sindrom hiperekscitabilnosti perifernih nerava-neuromiotonija,
 - č) Poremećaj funkcije jonskih kanala: Kongenitalna miotonija, Kongenitalna paramiotonija, Periodične paralize,
 - ć) Arthrogryposis multiplex congenita,
 - d) Upalne miopatije: Polymyositis, Dermatomyositis, Dermatoneuromyositis,
 - dž) Bolesti središnjeg nervnog sistema s neuromuskularnim manifestacijama: Stiff persons syndrome, Tetanus, Neuroleptični maligni sindrom, Spinocerebelarna ataksija, Hereditarna spastička paraplegija.

4. Gluvoslepoća:

- gluvosljepoća (težina II, III, IV) 100%.

5. Hromosomske aberacije, urođene malformacije i rijetke bolesti:

- 1) Sy Down 60%-100%;
- 2) Sy Turner 50%-100%;
- 3) Sy Prader Willy 60%-100%;
- 4) Sy Angelman 60%-100%;
- 5) Sy Dandy-Walker 60%-100%;
- 6) Sy Charge 60%-100%;
- 7) Sy Cornelia de Lange 60%-100%;
- 8) Sy EllisVan Creveld 60%-100%;
- 9) Sindrom fragilnog X 60%-100%;
- 10) Sy Joubert 60%-100%;
- 11) Ostale hromosomske bolesti 60%-100%;
- 12) Osteohondrodisplazije 100%;
- 13) Osteogenesis imperfekta 100%;
- 14) Epidermolisis bullosa 100%.

6. Neoplazme:

- Maligne neoplazme - inoperabilne, sa udaljenim metastazama, terminalne faze 100%.

Član 7

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o medicinskim indikacijama za ostvarivanje prava iz socijalne i dječje zaštite („ Službeni list RCG”, broj 3/06) .

Član 8

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 56-41/14-43

Podgorica, 25. decembra 2014. godine

Ministar,
mr **Predrag Bošković**, s.r.

JU Službeni list

1400.

Na osnovu člana 60 stav 2 Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti („Službeni list CG“, broj 27/13), Ministarstvo rada i socijalnog staranja donijelo je

P R A V I L N I K
O BLIŽIM USLOVIMA ZA PRUŽANJE I KORIŠĆENJE, NORMATIVIMA I MINIMALNIM STANDARDIMA
USLUGE SMJEŠTAJA ODRASLIH I STARIH LICA

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se bliži uslovi za pružanje i korišćenje, normativi i minimalni standardi usluge smještaja odraslih i starih lica.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 2

Izrazi koji se u ovom pravilniku koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Smještaj odraslih i starih lica

Član 3

Usluga smještaja odraslih i starih lica pruža se korisnicima kojima je neophodna zaštita i podrška za život u bezbjednom okruženju, kao i podrška za održanje ili unaprijeđenje kvaliteta života.

Korisnici usluge smještaja

Član 4

Usluga smještaja obezbjeđuje se odraslom i starom licu:

- 1) sa invaliditetom;
- 2) koje je žrtva zanemarivanja, zlostavljanja, eksploatacije i nasilja u porodici ili kod kojeg postoji opasnost da će postati žrtva;
- 3) koje je beskućnik; i
- 4) kojem je usljed posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite.

Standardi usluge

Član 5

Pružalac usluge smještaja (u daljem tekstu: pružalac usluge) dužan je da obezbijedi:

- 1) odgovarajući stambeni prostor;
- 2) materijalne uslove;
- 3) smještaj u skladu sa polom korisnika;
- 4) ishranu i dostupnost zdravstvenih usluga;
- 5) održavanje lične higijene i higijene prostora;
- 6) sigurno okruženje;
- 7) razvoj potencijala i osnaživanje korisnika; i
- 8) izolaciju preminulih korisnika.

Odgovarajući stambeni prostor

Član 6

Stambeni prostor, treba da:

- 1) je u naseljenom mjestu;
- 2) ima priključak na električnu, vodovodnu, kanizacionu i telefonsku mrežu;

- 3) ima obezbijedeno grijanje i provjetravanje;
- 4) ima vidno označene staklene zidne površine i staklena vrata od sigurnosnog stakla;
- 5) ima podove od neklizajućeg materijala; i
- 6) ima dostupne zelene i rekreativne površine najmanje 3 m² po korisniku.

Stambeni prostor iz stava 1 ovog člana treba da ima: sobe za korisnike sa kupatilom, dnevni boravak, prostor za ručavanje, prostor za organizovanje radno-okupacionih i drugih zajedničkih sadržaja, recepciju sa čekaonicom i toaletom i prostoriju za izolaciju preminulih korisnika, u skladu sa posebnim propisima.

Soba za korisnike treba da ima:

- 1) razmak između ležajeva koji omogućava nesmetano funkcionisanje korisnika; i
- 2) površinu od najmanje 5 m² po korisniku.

Soba za korisnike treba da ima obezbijeden priključak na telefonsku i TV mrežu i mogućnost korišćenja interneta.

Dnevni boravak treba da ima najmanje 2 m² površine po korisniku.

Prostor za ručavanje treba da ima najmanje 1,5 m² površine po korisniku.

Prostor za organizovanje radno-okupacionih i drugih zajedničkih sadržaja treba da ima najmanje 30 m².

Materijalni uslovi

Član 7

Soba za korisnike treba da ima: ogledalo, zavjesu, zidni sat, kalendar, knjige i korpu za otpatke od nezapaljivog materijala, a za svakog korisnika radni sto sa stolicom, krevet opremljen odgovarajućom posteljinom, noćni ormarić, stonu lampu, garderobni ormar sa policom koji ima mogućnost zaključavanja i TV aparat.

Za korisnike sa otežanim kretanjem obezbijedena je oprema koja omogućava serviranje hrane u krevetu, paravan, mušema i posude za obavljanje fizioloških potreba.

Prostor za dnevni boravak treba da ima: potreban broj garnitura za sjedenje, policu za knjige, TV aparat, pribor za društvene igre, zavjesu, zidni sat, kalendar i klima uređaj.

Prostor za ručavanje treba da je opremljen odgovarajućom opremom.

Prostor za organizovanje radno-okupacionih i drugih zajedničkih sadržaja, treba da ima: sto sa potrebnim brojem stolica, ormar i opremu koja odgovara potrebama korisnika.

Smještaj u skladu sa polom korisnika

Član 8

Smještaj u sobi za korisnike obezbjeđuje se za najviše četiri korisnika istog pola.

Korisnicima koji su u bračnoj, odnosno vanbračnoj zajednici smještaj se obezbjeđuje u istoj sobi.

Ishrana i dostupnost zdravstvenih usluga

Član 9

Pružalac usluge dužan je da korisniku obezbijedi:

- 1) tri obroka dnevno i dvije užine;
- 2) kontrolu zdravlja; i
- 3) njegu za vrijeme bolesti.

Održavanje lične higijene i higijene prostora

Član 10

Pružalac usluge dužan je da korisniku obezbijedi:

- 1) sredstva za ličnu higijenu;
- 2) sredstva za održavanje higijene prostora;
- 3) čistu posteljinu i peškire;
- 4) svakodnevno čišćenje prostorija;

- 5) pranje prozora, zavjesa i tepiha najmanje jednom u tri mjeseca; i
- 6) pranje i peglanje ličnog, postelnog rublja i odjeće, prema potrebi, a najmanje jednom u sedam dana.

Sigurno okruženje

Član 11

Pružalac usluge dužan je da korisniku obezbijedi:

- 1) proceduru o posjetama i sprječavanju ulaska neovlašćenih lica;
- 2) nadzor pri obavljanju dnevnih aktivnosti i ulasku i izlasku korisnika;
- 3) zaključavanje ulaznih vrata tokom noći i u visoko rizičnim situacijama;
- 4) proceduru o primjeni neophodnih mjera u cilju sprječavanja korisnika od povrjeđivanja, samopovrjeđivanja i nanošenja materijalne štete; i
- 5) proceduru o mjerama i aktivnostima za sprječavanje incidentnih događaja koji mogu da ugroze njegovu bezbjednost i život.

Razvoj potencijala i osnaživanje korisnika

Član 12

Pružalac usluge dužan je da korisniku obezbijedi:

- 1) podršku u ostvarivanju kontakata sa porodicom i drugim licima važnim za korisnika;
- 2) radno-okupacione i slične aktivnosti;
- 3) organizovanje slobodnog vremena i kulturno-zabavnih i sportskih sadržaja, u skladu sa interesovanjima i potrebama korisnika;
- 4) razvoj vještina samozaštite i pomoći;
- 5) razvoj vještina i znanja potrebnih za život van smještaja kod pružaoca usluge; i
- 6) relaksaciju i rekreaciju.

Podrška korisniku

Član 13

Podrška korisniku određuje se u odnosu na sposobnost neposredne brige o sebi i učestvovanje u aktivnostima života u zajednici, a razvrstava se u četiri stepena.

Stepeni podrške

Član 14

Podrška prvog stepena pruža se korisniku koji nije sposoban da se samostalno brine o sebi i uključi u aktivnosti dnevnog života u zajednici.

Podrška drugog stepena pruža se korisniku koji može da brine o sebi i da se uključi u aktivnosti dnevnog života u zajednici uz pomoć drugog lica.

Podrška trećeg stepena pruža se korisniku koji može da brine o sebi i da se uključi u aktivnosti dnevnog života u zajednici uz nadzor i podršku drugog lica.

Podrška četvrtog stepena pruža se korisniku koji može samostalno, odnosno uz podsjećanje da obavlja sve životne aktivnosti.

Prijem korisnika

Član 15

Prilikom prijema korisnika Centar za socijalni rad (u daljem tekstu: Centar), pružaocu usluge dostavlja sljedeću dokumentaciju za korisnika:

- 1) rješenje o smještaju;
- 2) kopiju lične karte;
- 3) zdravstveni karton;
- 4) zdravstvenu knjižicu;

- 5) izvještaj o zdravstvenom stanju; i
- 6) rješenje o starateljstvu.

Ako se prijem obezbeđuje u slučaju usluge neodložne intervencije, Centar je dužan da dostavi dokumentaciju iz stava 1 ovog člana u roku od tri dana od dana smještaja.

Pružalac usluge prilikom prijema korisnika popunjava upitnik za korisnika i prijemni list zdravstvene njege na obrascima S-U i S-ZN, koji su sastavni dio ovog pravilnika.

Priprema korisnika

Član 16

Priprema korisnika obuhvata:

- 1) razgovor sa korisnikom i osnaživanje za prihvatanje promjene;
- 2) informisanje korisnika o načinu života kod pružaoca usluge;
- 3) upoznavanje korisnika sa korisnicima i zaposlenim; i
- 4) izbor boravišne jedinice i sobnog druga.

U pripremi korisnika može učestvovati njegov zakonski zastupnik i druga lica važna za korisnika.

Individualni plan rada sa korisnikom

Član 17

Pružalac usluge izrađuje individualni plan rada sa korisnikom na osnovu individualnog plana usluga Centra, u roku od sedam dana od dana prijema korisnika.

U izradi individualnog plana rada sa korisnikom iz stava 1 ovog člana učestvuje Centar, pružalac usluge, korisnik, odnosno njegov zakonski zastupnik, članovi njegove porodice i druga lica važna za korisnika.

Sadržina individualnog plana iz stava 1 ovog člana data je na obrascu S-IPR, koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Ponovni pregled

Član 18

Ponovni pregled vrši se u skladu sa rokovima iz individualnog plana rada sa korisnikom, najmanje jednom u toku godine.

Na osnovu rezultata ponovnog pregleda sačinjava se zaključak i izvještaj o korisniku na obrascima S-ZPP i S-IK, koji su sastavni dio ovog pravilnika.

Izveštavanje o korisniku

Član 19

Pružalac usluge izvještava Centar o korisniku, u rokovima utvrđenim individualnim planom rada sa korisnikom.

Interna evaluacija

Član 20

Pružalac usluge dužan je da najmanje jednom godišnje sprovodi evaluaciju kvaliteta pruženih usluga, koja uključuje ispitivanje korisnika, članova njegove porodice i drugih lica važnih za korisnika.

Stručni radnici i stručni saradnici

Član 21

Pružalac usluge smještaja odraslih i starih lica iz člana 4 ovog pravilnika treba da ima:

- 1) do 100 korisnika - dva stručna radnika na osnovnim stručnim poslovima, odnosno jednog stručnog radnika na osnovnim stručnim poslovima na svakih daljih 100 korisnika;
- 2) od 50 do 150 korisnika - jednog stručnog radnika na poslovima doktora medicine, odnosno na svakih daljih 150 korisnika jednog stručnog radnika na poslovima doktora medicine;

3) do 150 korisnika sa prvim i drugim stepenom podrške - dva stručna radnika na poslovima radno-okupacionog terapeuta, odnosno na svakih daljih 150 korisnika jednog stručnog radnika na poslovima radno-okupacionog terapeuta;

4) do 150 korisnika sa trećim i četvrtim stepenom podrške - jednog stručnog radnika na poslovima radno-okupacionog terapeuta, odnosno na svakih daljih 150 korisnika jednog stručnog radnika na poslovima radno-okupacionog terapeuta;

5) do 50 korisnika sa prvim i drugim stepenom podrške - dva stručna saradnika, odnosno na svakih daljih 50 korisnika jednog stručnog saradnika;

6) do 70 korisnika sa trećim i četvrtim stepenom podrške - dva stručna saradnika, odnosno na svakih daljih 70 korisnika jednog stručnog saradnika; i

7) jednog stručnog radnika na pravnim poslovima.

Pružalac usluge smještaja odraslih i starih lica iz člana 4 stav 1 tačka 1 ovog pravilnika treba da ima:

1) do 150 korisnika - tri stručna radnika na osnovnim stručnim poslovima, odnosno jednog stručnog radnika na osnovnim stručnim poslovima, na svakih daljih 100 korisnika;

2) jednog stručnog radnika na poslovima doktora medicine;

3) do 70 korisnika sa prvim i drugim stepenom podrške - sedam stručnih radnika na poslovima radno-okupacionog terapeuta, odnosno na svakih daljih 10 korisnika jednog stručnog radnika na poslovima radno-okupacionog terapeuta;

4) do 50 korisnika sa trećim stepenom podrške - tri stručna radnika na poslovima radno-okupacionog terapeuta, odnosno na svakih daljih 15 korisnika jednog stručnog radnika na poslovima radno-okupacionog terapeuta;

5) do 70 korisnika sa prvim i drugim stepenom podrške - dva stručna saradnika, odnosno na svakih daljih 70 korisnika jednog stručnog saradnika;

6) do 50 korisnika sa trećim stepenom podrške - jednog stručnog saradnika, odnosno na svakih daljih 50 korisnika jednog stručnog saradnika; i

7) jednog stručnog radnika na pravnim poslovima.

Finansijsko-administrativni i tehnički poslovi

Član 22

Obavljanje finansijsko-administrativnih, tehničkih i drugih poslova bliže se uređuje aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji pružaoca usluge.

Evidencija

Član 23

Pružalac usluge dužan je da vodi evidenciju o korisnicima, isplati novčanih sredstava i ličnim stvarima korisnika, na obrascima S-EK, S-ENS i S-ELS, koji su sastavni dio ovog pravilnika.

Dosije korisnika

Član 24

Za svakog korisnika formira se Dosije korisnika.

U Dosije korisnika ulažu se svi zahtjevi, rješenja i drugi podaci o korisniku najkasnije 30 dana od dana otvaranja rada na slučaju.

Omot Dosijea iz stava 1 ovog člana dat je na obrascu PU-D, koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Knjiga dnevnih događaja

Član 25

Pružalac usluge dužan je da vodi knjigu dnevnih događaja.

Knjiga dnevnih događaja iz stava 1 ovog člana vodi se na obrascu S-KDD, koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Knjiga aktivnosti na osiguranju bezbjednosti

Član 26

Pružalac usluge dužan je da vodi knjigu aktivnosti na osiguranju bezbjednosti korisnika.

Knjiga aktivnosti na osiguranju bezbjednosti korisnika iz stava 1 ovog člana vodi se na obrascu S-KB, koji je sastavni dio ovog pravilnika.

List praćenja

Član 27

Pružalac usluge dužan je da vodi list praćenja.

List praćenja iz stava 1 ovog člana dat je na obrascu S-LP, koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Prestanak važenja

Član 28

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaju da važe odredbe člana 3 stav 1 tačka 2, člana 5 stav 6, člana 6 stav 1 alineja 4 i 5, člana 7 stav 3, člana 8 stav 1 tačka 3 i čl. 15, 16 i 17 Odluke o uslovima koje moraju da ispunjavaju ustanove socijalne i dječje zaštite za obavljanje redovne djelatnosti („Službeni list SRCG”, broj 48/90).

Stupanje na snagu

Član 29

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj:56-876/14-2

Podgorica, 25. decembra 2014. godine

Ministar,
mr **Predrag Bošković**, s.r.

JU SLUŽBENI LIST SRCG

Pružalac usluge: _____
Broj dosijea: _____
Prijemni broj: _____
Datum: _____

UPITNIK ZA KORISNIKA

Prezime, ime roditelja i ime _____
Pol ☐ M ☐ Ž Datum rođenja _____
Penzioner ☐ DA ☐ NE ☐ Vrsta penzije: _____
Znanja i vještine
Da li ste bili zaposleni ☐ DA ☐ NE ☐ Ako "DA", navedite gdje ste radili i na kom radnom mjestu
PORODIČNI ODNOSI
Bračni status ☐ neoženjen/neudata ☐ u braku ☐ vanbračna zajednica ☐ razveden/a ☐ udovac/a
Da li imate djece ☐ DA ☐ NE ☐ Ako "DA", koliko djece imate
Da li kontaktirate sa djecom ☐ DA ☐ NE ☐ Ako "DA", koliko često
Opišite partnerske i porodične odnose:
KAKO KORISNIK VIDI SEBE
Opišite jedan svoj dan i sebe kao osobu
Navedite važne događaje u životu
Da li poznajete nekog ko je smješten kod pružaoca usluge ☐ DA ☐ NE

Ako "DA", kakva su njegova/njena iskustva
Šta očekujete od korišćenja usluge smještaja
Odluku o smještaju donijeli ste ☐ samostalno ☐ u dogovoru sa djecom/rodbinom
ZAPAŽANJA STRUČNOG RADNIKA
Karakteristike ponašanja, opšti izgled, držanje
Govor i sposobnost brige o sebi
Pažnja
Emocionalno stanje
Datum: Potpis stručnog radnika:

JU Službeni

Ishrana ☐ hrani se samostalno ☐ potrebna pomoć ☐ potrebno hranjenje sondom ☐ dijeta _____	
Vitalne funkcije ☐ TT ☐ TA ☐ puls ☐ GUK	
Komunikacija ☐ odgovara adekvatno na sva pitanja ☐ odgovara u neskladu sa pitanjem ☐ odgovara usklađeno, ali usporeno ☐ vraća pitanjem ☐ provjerava pitanja ☐ verbalna komunikacija nije moguća	
Orijentacija u vremenu i prostoru ☐ orijentisan u odnosu na mjesto ☐ orijentisan u odnosu na vrijeme ☐ orijentisan prema sebi ☐ orijentisan prema drugima	
Ponašanje i raspoloženje ☐ usporen ☐ uplašen ☐ sumnjičav ☐ razdražljiv ☐ usporenog misaonog toka ☐ uznemiren ☐ bučan ☐ veseo ☐ ljut, bijesan ☐ zbunjen ☐ zahtjevan ☐ tužan, plačan ☐ bez posebnosti	
Halucinacije ☐ nema ☐ pretpostavlja se da ih ima (osluškuje, osvrće se, gleda u jednu tačku) ☐ ne sluša sagovornika ☐ razgovara "sa njima" ☐ čuje glasove	
Strah ☐ nema ☐ jasno vidljiv ☐ paničan ☐ plaši se osoblja, korisnika ☐ anksiozan ☐ traži zaštitu	
Napomena	
Datum	Stručni saradnik

Pružalac usluge: _____

Broj dosijea korisnika: _____

Prijemni broj: _____, datum / / _____

INDIVIDUALNI PLAN RADA SA KORISNIKOM

Korisnik: _____ **Stručni radnik:** _____ **Period realizacije:** _____

Opšti cilj iz plana usluga Centra za socijalni rad		Očekivani ishodi usluge iz plana usluga Centra za socijalni rad		
Snage korisnika				
Rizici za ostvarivanje ishoda i rezultata tokom korišćenja usluge				
Oblasti rada	Očekivani rezultati	Aktivnosti	Rok	Odgovorna osoba

UČEŠĆE U SAČINJAVANJU PLANA

Ime i prezime	Kontakt telefon ili e-mail	Odnos sa korisnikom	Potpis

Mišljenje i potpis korisnika

Sve relevantne strane su dobile kopiju plana Da Ne

Obrazloženje za odgovor "Ne"

Koji koraci će biti preduzeti ako neko od relevantnih učesnika odstupa od utvrđenog plana

Rokovi za evaluaciju plana

rok u skladu sa individualnim planom usluga Centra za socijalni rad

rok u skladu sa individualnim planom rada sa korisnikom

Načini evaluacije

U skladu sa individualnim planom usluga Centra za socijalni rad U skladu sa individualnim planom rada sa korisnikom

Napomene

Rukovodilac / Stručni radnik

Korisnik

Pružalac usluge: _____

Broj dosijea: _____

Prijemni broj: _____

Datum: _____

ZAKLJUČAK PONOVNOG PREGLEDA

Prezime, ime roditelja i ime korisnika	
☐ Odraslo lice sa invaliditetom	☐ Ostari
Datum rođenja	
Zakonski zastupnik	☐ Roditelj ☐ Staralac ☐ Drugo
Prezime, ime roditelja i ime zakonskog zastupnika _____	
Ponovni pregled je ☐ Oredovan ☐ Ovanredan	
Datum završetka ponovnog pregleda / / /	
Realizovane aktivnosti, metode i tehnike u procjeni uspješnosti plana rada sa korisnikom	
Planirane aktivnosti su: ☐ realizovane ☐ djelimično realizovane / navesti koje i obrazloženje zašto nisu realizovane/	
Realizovane su aktivnosti koje nisu planirane/ navesti koje i obrazloženje/	
Aktuelno stanje korisnika	
ZAKLJUČAK	
Prioritetne potrebe korisnika	
Snage korisnika	
Stepen podrške	☐ OI ☐ OII ☐ OIII ☐ OIV

Rizik po bezbjednost i ostvarivanje svrhe smještaja
Prijedlog daljeg korišćenja usluge ☐ usluga ostvaruje planirane ishode, potrebno je nastaviti sa pružanjem usluge ☐ usluga više ne odgovara potrebama korisnika, potrebno je promijeniti uslugu ☐ usluga je ostvarila planirane ciljeve, potreban je prestanak korišćenja usluge ☐ korisnik više ne želi da koristi uslugu
Prijedlog individualnog plana rada sa korisnikom
Prijedlog potrebnih usluga Centra za socijalni rad
Izuzeće stručnog mišljenja / kratko obrazloženje, datum i potpis/
Mišljenje i stav korisnika

Članovi tima

Rukovodilac službe

Stručni radnik

Drugi značajni podaci do kojih se došlo tokom pružanja usluge
Procjena ostvarenosti ishoda i rezultata prema individualnom planu rada
Procjena snaga
Procjena potreba
Procjena rizika
Stepen podrške ☐ I ☐ II ☐ III ☐ IV
PRIJEDLOG
Prijedlog individualnog plana rada sa korisnikom kod pružaoca usluge
Prijedlog usluga Centra za socijalni rad
Prijedlog prestanka korišćenja usluge sa obrazloženjem
Mišljenje i stav korisnika

Stručni radnik

S-EK

Pružalac usluge: _____

Mjesto: _____

Adresa: _____

EVIDENCIJA KORISNIKA

Period važenja

PU-D

POVJERLJIVO

(Pružalac usluge)

(Sjedište)

Broj dosijea

D O S I J E
K O R I S N I K A

(Prezime, ime roditelja i ime)

(adresa)

DATUM PRIJAVE: _____

DATUM ARHIVIRANJA: _____

DATUM REAKTIVIRANJA: _____

S-KDD

Pružalac usluge: _____

Mjesto: _____

Adresa: _____

KNJIGA DNEVNIH DOGAĐAJA

Godina _____

Period (od _____ do)

S-KB

Pružalac usluge: _____

Mjesto: _____

Adresa: _____

KNJIGA AKTIVNOSTI NA OSIGURANJU BEZBJEDNOSTI

Godina _____

Period (od do)

1401.

Na osnovu člana 16 stav 2 i člana 51d stav 2 Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore („Službeni list CG“, br. 42/11 i 32/14), Ministarstvo za ljudska i manjinska prava donijelo je

PRAVILNIK O OBRASCU I SADRŽINI LEGITIMACIJE ZAŠTITNIKA/CE LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se obrazac i sadržina legitimacije Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore, zamjenika/ce Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore, glavnog/e savjetnika/ce Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore i savjetnika/ce Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore.

Član 2

Legitimacija se izdaje u obliku knjižice, pravougaonog oblika, dimenzija 7 x 9,50 cm, preklapa se po sredini na dva dijela, i sastoji se od korica i dvije stranice.

Na unutrašnjim stranama korica i stranicama legitimacije utisnut je Grb Crne Gore u rasteru (vodeni žig).

Spoljna strana korica legitimacije izrađena je u tvrdom kožnom povezu crvene boje.

Član 3

Legitimacija Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore (Obrazac broj 1) na prednjoj spoljnoj strani korica sadrži u zlatotisku utisnute nazive „Crna Gora“ i „LEGITIMACIJA“ i Grb Crne Gore, kao i naziv „ZAŠTITNIK/CA LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE“.

Prednja unutrašnja strana korica sadrži: broj pod kojim je legitimacija izdata; fotografiju u boji veličine 25 x 30 mm; ime i prezime i svojeručni potpis imaoca legitimacije; otisak pečata Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore; datum izdavanja i potpis Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore.

Prva stranica legitimacije sadrži tekst koji glasi: „Zaštitnik/ca ljudskih prava i sloboda Crne Gore, ne može biti pozvan/a na odgovornost za mišljenje i preporuku koju je dao/la u vršenju funkcije, odnosno za postupanje u skladu sa nadležnostima i ovlašćenjima propisanim Zakonom o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore tokom mandata“.

Druga stranica legitimacije, uz naznaku „Posebna ovlašćenja“, sadrži tekst koji glasi: „Imalac ove legitimacije, pored ovlašćenja propisanih Zakonom o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore, ovlašćen je: da bez najave, izvrši pregled prostorija u organima, organizacijama, ustanovama i drugim mjestima gdje se nalazi ili se može nalaziti lice lišeno slobode; da bez prethodne najave i odobrenja, posjeti lice lišeno slobode i provjeri poštovanje njegovih prava; da bez prisustva službenog ili drugog lica, lično ili preko prevodioca, razgovara sa licem lišenim slobode, kao i sa drugim licem za koje smatra da može da pruži potrebne informacije; na neposredan uvid u službene spise i dokumente koji sadrže podatke o organima, ustanovama i organizacijama u kojima se nalaze lica lišena slobode, broju lica lišenih slobode u organu, ustanovi ili organizaciji koju obilazi i o postupanju sa licima lišenim slobode“.

Član 4

Legitimacija zamjenika/ce Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore (Obrazac broj 2) sadrži elemente iz člana 3 ovog pravilnika, s tim što na prednjoj spoljnoj strani korica umjesto naziva: „ZAŠTITNIK/CA LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE“ sadrži naziv:

„ZAMJENIK/CA ZAŠTITNIKA/CE LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE“, a na prvoj stranici umjesto riječi: „Zaštitnik/ca ljudskih prava i sloboda Crne Gore“ sadrži riječi: „Zamjenik/ca Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore“.

Član 5

Legitimacija glavnog/e savjetnika/ce Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore (Obrazac broj 3) na prednjoj spoljnoj strani korica sadrži u zlatotisku utisnute nazive „Crna Gora“ i „LEGITIMACIJA“ i Grb Crne Gore, kao i naziv „GLAVNI/A SAVJETNIK/CA ZAŠTITNIKA/CE LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE“.

Prednja unutrašnja strana korica sadrži: broj pod kojim je legitimacija izdata; fotografiju u boji veličine 25 x 30 mm; ime i prezime i svojeručni potpis imaooca legitimacije; otisak pečata Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore; datum izdavanja i potpis Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore.

Prva stranica legitimacije sadrži tekst koji glasi: „Glavni/a savjetnik/ca Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore, ne može biti pozvan/a na odgovornost za postupanje u skladu sa nadležnostima i ovlašćenjima propisanim Zakonom o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore tokom trajanja radnog odnosa“.

Druga stranica legitimacije, uz naznaku „Posebna ovlašćenja“, sadrži tekst koji glasi: „Imalac ove legitimacije, u vezi sa postupkom koji vodi Zaštitnik/ca ljudskih prava i sloboda Crne Gore, ovlašćen je: da bez najave, izvrši pregled prostorija u organima, organizacijama, ustanovama i drugim mjestima gdje se nalazi ili se može nalaziti lice lišeno slobode; da bez prethodne najave i odobrenja, posjeti lice lišeno slobode i provjeri poštovanje njegovih prava; da bez prisustva službenog ili drugog lica, lično ili preko prevodioca, razgovara sa licem lišenim slobode, kao i sa drugim licem za koje smatra da može da pruži potrebne informacije; na neposredan uvid u službene spise i dokumente koji sadrže podatke o organima, ustanovama i organizacijama u kojima se nalaze lica lišena slobode, broju lica lišenih slobode u organu, ustanovi ili organizaciji koju obilazi i o postupanju sa licima lišenim slobode“.

Član 6

Legitimacija savjetnika/ce Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore (Obrazac broj 4) sadrži elemente iz člana 5 ovog pravilnika, s tim što na prednjoj spoljnoj strani korica umjesto naziva: „GLAVNI/A SAVJETNIK/CA ZAŠTITNIKA/CE LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE“ sadrži naziv: „SAVJETNIK/CA ZAŠTITNIKA/CE LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE“, a na prvoj stranici umjesto riječi: „Glavni/a savjetnik/ca Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore“ sadrži riječi: „Savjetnik/ca Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore“.

Član 7

Obrasci br.1 do 4 sastavni su dio ovog pravilnika.

Član 8

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 023-3-3111/01-14
Podgorica, 24. decembra 2014. godine

Ministar,
dr **Suad Numanović**, s.r.

Obrazac broj 1

Prednja spoljna strana korica legitimacije

Crna Gora
LEGITIMACIJA

**ZAŠTITNIK/CA LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA
CRNE GORE**

Prednja unutrašnja strana korica legitimacije

Broj _____

(Ime i prezime)

(Svojeručni potpis)

MP _____

Datum idavanja _____ Potpis Zaštitnika/ce ljudskih
prava i sloboda Crne Gore _____

Prva stranica legitimacije

Zaštitnik/ca ljudskih prava i sloboda Crne Gore ne može biti pozvan/a na odgovornost za mišljenje i preporuku koje je dao/la u vršenju funkcije, odnosno za postupanje u skladu sa nadležnostima i ovlašćenjima propisanim Zakonom o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore tokom mandata

Druga stranica legitimacije

Posebna ovlašćenja

Imalac ove legitimacije, pored ovlašćenja propisanih Zakonom o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore, ovlašćen je: da bez najave, izvrši pregled prostorija u organima, organizacijama, ustanovama i drugim mjestima gdje se nalazi ili se može nalaziti lice lišeno slobode; da bez prethodne najave i odobrenja, posjeti lice lišeno slobode i provjeri poštovanje njegovih prava; da bez prisustva službenog ili drugog lica, lično ili preko prevodioca, razgovara sa licem lišenim slobode, kao i sa drugim licem za koje smatra da može da pruži potrebne informacije; na neposredan uvid u službene spise i dokumente koji sadrže podatke o organima, ustanovama i organizacijama u kojima se nalaze lica lišena slobode, broju lica lišenih slobode u organu, ustanovi ili organizaciji koju obilazi i o postupanju sa licima lišenim slobode

Obrazac broj 2

Prednja spoljna strana korica legitimacije

Crna Gora
LEGITIMACIJA

**ZAMJENIK/CA ZAŠTITNIKA/CE
LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE**

Prednja unutrašnja strana korica legitimacije

Broj _____

(Ime i prezime)

(Svojeručni potpis)

MP _____

Datum idavanja Potpis Zaštitnika/ce ljudskih
prava i sloboda Crne Gore

Prva stranica legitimacije

Zamjenik/ca Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore ne može biti pozvan/a na odgovornost za mišljenje i preporuku koje je dao/la u vršenju funkcije, odnosno za postupanje u skladu sa nadležnostima i ovlašćenjima propisanim Zakonom o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore tokom mandata

Druga stranica legitimacije

Posebna ovlašćenja

Imalac ove legitimacije, pored ovlašćenja propisanih Zakonom o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore, ovlašćen je: da bez najave, izvrši pregled prostorija u organima, organizacijama, ustanovama i drugim mjestima gdje se nalazi ili se može nalaziti lice lišeno slobode; da bez prethodne najave i odobrenja, posjeti lice lišeno slobode i provjeri poštovanje njegovih prava; da bez prisustva službenog ili drugog lica, lično ili preko prevodioca, razgovara sa licem lišenim slobode, kao i sa drugim licem za koje smatra da može da pruži potrebne informacije; na neposredan uvid u službene spise i dokumente koji sadrže podatke o organima, ustanovama i organizacijama u kojima se nalaze lica lišena slobode, broju lica lišenih slobode u organu, ustanovi ili organizaciji koju obilazi i o postupanju sa licima lišenim slobode

Obrazac broj 3

Prednja spoljna strana korica legitimacije

Crna Gora
LEGITIMACIJA

**GLAVNI/A SAVJETNIK/CA ZAŠTITNIKA/CE
LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE**

Prednja unutrašnja strana korica legitimacije

Broj _____

_____ (Ime i prezime)

_____ (Svojeručni potpis)

MP _____

Datum idavanja	Potpis Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore
----------------	--

Prva stranica legitimacije

Glavni/a savjetnik/ca Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore, ne može biti pozvan/a na odgovornost za postupanje u skladu sa nadležnostima i ovlaštenjima propisanim Zakonom o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore tokom trajanja radnog odnosa.

Druga stranica legitimacije

Posebna ovlaštenja

Imalac ove legitimacije, u vezi sa postupkom koji vodi Zaštitnik/ca ljudskih prava i sloboda Crne Gore, ovlašten je: da bez najave, izvrši pregled prostorija u organima, organizacijama, ustanovama i drugim mjestima gdje se nalazi ili se može nalaziti lice lišeno slobode; da bez prethodne najave i odobrenja, posjeti lice lišeno slobode i provjeri poštovanje njegovih prava; da bez prisustva službenog ili drugog lica, lično ili preko prevodioca, razgovara sa licem lišenim slobode, kao i sa drugim licem za koje smatra da može da pruži potrebne informacije; na neposredan uvid u službene spise i dokumente koji sadrže podatke o organima, ustanovama i organizacijama u kojima se nalaze lica lišena slobode, broju lica lišenih slobode u organu, ustanovi ili organizaciji koju obilazi i o postupanju sa licima lišenim slobode

Obrazac broj 4

Prednja spoljna strana korica legitimacije

Crna Gora
LEGITIMACIJA

SAVJETNIK/CA ZAŠTITNIKA/CE LJUDSKIH PRAVA
I SLOBODA CRNE GORE

Prednja unutrašnja strana korica legitimacije

Broj _____

(Ime i prezime)

(Svojeručni potpis)

MP _____

Datum idavanja Potpis Zaštitnika/ce ljudskih
prava i sloboda Crne Gore

Prva stranica legitimacije

Savjetnik/ca Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore, ne može biti pozvan/a na odgovornost za postupanje u skladu sa nadležnostima i ovlaštenjima propisanim Zakonom o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore tokom trajanja radnog odnosa

Druga stranica legitimacije

Posebna ovlaštenja

Imalac ove legitimacije, u vezi sa postupkom koji vodi Zaštitnik/ca ljudskih prava i sloboda Crne Gore, ovlašćen je: da bez najave, izvrši pregled prostorija u organima, organizacijama, ustanovama i drugim mjestima gdje se nalazi ili se može nalaziti lice lišeno slobode; da bez prethodne najave i odobrenja, posjeti lice lišeno slobode i provjeri poštovanje njegovih prava; da bez prisustva službenog ili drugog lica, lično ili preko prevodioca, razgovara sa licem lišenim slobode, kao i sa drugim licem za koje smatra da može da pruži potrebne informacije; na neposredan uvid u službene spise i dokumente koji sadrže podatke o organima, ustanovama i organizacijama u kojima se nalaze lica lišena slobode, broju lica lišenih slobode u organu, ustanovi ili organizaciji koju obilazi i o postupanju sa licima lišenim slobode

1400.

Na osnovu člana 60 stav 2 Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti („Službeni list CG“, broj 27/13), Ministarstvo rada i socijalnog staranja donijelo je

P R A V I L N I K
O BLIŽIM USLOVIMA ZA PRUŽANJE I KORIŠĆENJE, NORMATIVIMA I MINIMALNIM STANDARDIMA
USLUGE SMJEŠTAJA ODRASLIH I STARIH LICA

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se bliži uslovi za pružanje i korišćenje, normativi i minimalni standardi usluge smještaja odraslih i starih lica.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 2

Izrazi koji se u ovom pravilniku koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Smještaj odraslih i starih lica

Član 3

Usluga smještaja odraslih i starih lica pruža se korisnicima kojima je neophodna zaštita i podrška za život u bezbjednom okruženju, kao i podrška za održanje ili unaprijeđenje kvaliteta života.

Korisnici usluge smještaja

Član 4

Usluga smještaja obezbjeđuje se odraslom i starom licu:

- 1) sa invaliditetom;
- 2) koje je žrtva zanemarivanja, zlostavljanja, eksploatacije i nasilja u porodici ili kod kojeg postoji opasnost da će postati žrtva;
- 3) koje je beskućnik; i
- 4) kojem je usljed posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite.

Standardi usluge

Član 5

Pružalac usluge smještaja (u daljem tekstu: pružalac usluge) dužan je da obezbijedi:

- 1) odgovarajući stambeni prostor;
- 2) materijalne uslove;
- 3) smještaj u skladu sa polom korisnika;
- 4) ishranu i dostupnost zdravstvenih usluga;
- 5) održavanje lične higijene i higijene prostora;
- 6) sigurno okruženje;
- 7) razvoj potencijala i osnaživanje korisnika; i
- 8) izolaciju preminulih korisnika.

Odgovarajući stambeni prostor

Član 6

Stambeni prostor, treba da:

- 1) je u naseljenom mjestu;
- 2) ima priključak na električnu, vodovodnu, kanizacionu i telefonsku mrežu;

- 3) ima obezbijedeno grijanje i provjetravanje;
- 4) ima vidno označene staklene zidne površine i staklena vrata od sigurnosnog stakla;
- 5) ima podove od neklizajućeg materijala; i
- 6) ima dostupne zelene i rekreativne površine najmanje 3 m² po korisniku.

Stambeni prostor iz stava 1 ovog člana treba da ima: sobe za korisnike sa kupatilom, dnevni boravak, prostor za ručavanje, prostor za organizovanje radno-okupacionih i drugih zajedničkih sadržaja, recepciju sa čekaonicom i toaletom i prostoriju za izolaciju preminulih korisnika, u skladu sa posebnim propisima.

Soba za korisnike treba da ima:

- 1) razmak između ležajeva koji omogućava nesmetano funkcionisanje korisnika; i
- 2) površinu od najmanje 5 m² po korisniku.

Soba za korisnike treba da ima obezbijeden priključak na telefonsku i TV mrežu i mogućnost korišćenja interneta.

Dnevni boravak treba da ima najmanje 2 m² površine po korisniku.

Prostor za ručavanje treba da ima najmanje 1,5 m² površine po korisniku.

Prostor za organizovanje radno-okupacionih i drugih zajedničkih sadržaja treba da ima najmanje 30 m².

Materijalni uslovi

Član 7

Soba za korisnike treba da ima: ogledalo, zavjesu, zidni sat, kalendar, knjige i korpu za otpatke od nezapaljivog materijala, a za svakog korisnika radni sto sa stolicom, krevet opremljen odgovarajućom posteljinom, noćni ormarić, stonu lampu, garderobni ormar sa policom koji ima mogućnost zaključavanja i TV aparat.

Za korisnike sa otežanim kretanjem obezbijedena je oprema koja omogućava serviranje hrane u krevetu, paravan, mušema i posude za obavljanje fizioloških potreba.

Prostor za dnevni boravak treba da ima: potreban broj garnitura za sjedenje, policu za knjige, TV aparat, pribor za društvene igre, zavjesu, zidni sat, kalendar i klima uređaj.

Prostor za ručavanje treba da je opremljen odgovarajućom opremom.

Prostor za organizovanje radno-okupacionih i drugih zajedničkih sadržaja, treba da ima: sto sa potrebnim brojem stolica, ormar i opremu koja odgovara potrebama korisnika.

Smještaj u skladu sa polom korisnika

Član 8

Smještaj u sobi za korisnike obezbjeđuje se za najviše četiri korisnika istog pola.

Korisnicima koji su u bračnoj, odnosno vanbračnoj zajednici smještaj se obezbjeđuje u istoj sobi.

Ishrana i dostupnost zdravstvenih usluga

Član 9

Pružalac usluge dužan je da korisniku obezbijedi:

- 1) tri obroka dnevno i dvije užine;
- 2) kontrolu zdravlja; i
- 3) njegu za vrijeme bolesti.

Održavanje lične higijene i higijene prostora

Član 10

Pružalac usluge dužan je da korisniku obezbijedi:

- 1) sredstva za ličnu higijenu;
- 2) sredstva za održavanje higijene prostora;
- 3) čistu posteljinu i peškire;
- 4) svakodnevno čišćenje prostorija;

- 5) pranje prozora, zavjesa i tepiha najmanje jednom u tri mjeseca; i
- 6) pranje i peglanje ličnog, postelnog rublja i odjeće, prema potrebi, a najmanje jednom u sedam dana.

Sigurno okruženje

Član 11

Pružalac usluge dužan je da korisniku obezbijedi:

- 1) proceduru o posjetama i sprječavanju ulaska neovlašćenih lica;
- 2) nadzor pri obavljanju dnevnih aktivnosti i ulasku i izlasku korisnika;
- 3) zaključavanje ulaznih vrata tokom noći i u visoko rizičnim situacijama;
- 4) proceduru o primjeni neophodnih mjera u cilju sprječavanja korisnika od povrjeđivanja, samopovrjeđivanja i nanošenja materijalne štete; i
- 5) proceduru o mjerama i aktivnostima za sprječavanje incidentnih događaja koji mogu da ugroze njegovu bezbjednost i život.

Razvoj potencijala i osnaživanje korisnika

Član 12

Pružalac usluge dužan je da korisniku obezbijedi:

- 1) podršku u ostvarivanju kontakata sa porodicom i drugim licima važnim za korisnika;
- 2) radno-okupacione i slične aktivnosti;
- 3) organizovanje slobodnog vremena i kulturno-zabavnih i sportskih sadržaja, u skladu sa interesovanjima i potrebama korisnika;
- 4) razvoj vještina samozaštite i pomoći;
- 5) razvoj vještina i znanja potrebnih za život van smještaja kod pružaoca usluge; i
- 6) relaksaciju i rekreaciju.

Podrška korisniku

Član 13

Podrška korisniku određuje se u odnosu na sposobnost neposredne brige o sebi i učestvovanje u aktivnostima života u zajednici, a razvrstava se u četiri stepena.

Stepeni podrške

Član 14

Podrška prvog stepena pruža se korisniku koji nije sposoban da se samostalno brine o sebi i uključi u aktivnosti dnevnog života u zajednici.

Podrška drugog stepena pruža se korisniku koji može da brine o sebi i da se uključi u aktivnosti dnevnog života u zajednici uz pomoć drugog lica.

Podrška trećeg stepena pruža se korisniku koji može da brine o sebi i da se uključi u aktivnosti dnevnog života u zajednici uz nadzor i podršku drugog lica.

Podrška četvrtog stepena pruža se korisniku koji može samostalno, odnosno uz podsjećanje da obavlja sve životne aktivnosti.

Prijem korisnika

Član 15

Prilikom prijema korisnika Centar za socijalni rad (u daljem tekstu: Centar), pružaocu usluge dostavlja sljedeću dokumentaciju za korisnika:

- 1) rješenje o smještaju;
- 2) kopiju lične karte;
- 3) zdravstveni karton;
- 4) zdravstvenu knjižicu;

- 5) izvještaj o zdravstvenom stanju; i
- 6) rješenje o starateljstvu.

Ako se prijem obezbjeđuje u slučaju usluge neodložne intervencije, Centar je dužan da dostavi dokumentaciju iz stava 1 ovog člana u roku od tri dana od dana smještaja.

Pružalac usluge prilikom prijema korisnika popunjava upitnik za korisnika i prijemni list zdravstvene njege na obrascima S-U i S-ZN, koji su sastavni dio ovog pravilnika.

Priprema korisnika

Član 16

Priprema korisnika obuhvata:

- 1) razgovor sa korisnikom i osnaživanje za prihvatanje promjene;
- 2) informisanje korisnika o načinu života kod pružaoca usluge;
- 3) upoznavanje korisnika sa korisnicima i zaposlenim; i
- 4) izbor boravišne jedinice i sobnog druga.

U pripremi korisnika može učestvovati njegov zakonski zastupnik i druga lica važna za korisnika.

Individualni plan rada sa korisnikom

Član 17

Pružalac usluge izrađuje individualni plan rada sa korisnikom na osnovu individualnog plana usluga Centra, u roku od sedam dana od dana prijema korisnika.

U izradi individualnog plana rada sa korisnikom iz stava 1 ovog člana učestvuje Centar, pružalac usluge, korisnik, odnosno njegov zakonski zastupnik, članovi njegove porodice i druga lica važna za korisnika.

Sadržina individualnog plana iz stava 1 ovog člana data je na obrascu S-IPR, koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Ponovni pregled

Član 18

Ponovni pregled vrši se u skladu sa rokovima iz individualnog plana rada sa korisnikom, najmanje jednom u toku godine.

Na osnovu rezultata ponovnog pregleda sačinjava se zaključak i izvještaj o korisniku na obrascima S-ZPP i S-IK, koji su sastavni dio ovog pravilnika.

Izveštavanje o korisniku

Član 19

Pružalac usluge izvještava Centar o korisniku, u rokovima utvrđenim individualnim planom rada sa korisnikom.

Interna evaluacija

Član 20

Pružalac usluge dužan je da najmanje jednom godišnje sprovodi evaluaciju kvaliteta pruženih usluga, koja uključuje ispitivanje korisnika, članova njegove porodice i drugih lica važnih za korisnika.

Stručni radnici i stručni saradnici

Član 21

Pružalac usluge smještaja odraslih i starih lica iz člana 4 ovog pravilnika treba da ima:

- 1) do 100 korisnika - dva stručna radnika na osnovnim stručnim poslovima, odnosno jednog stručnog radnika na osnovnim stručnim poslovima na svakih daljih 100 korisnika;
- 2) od 50 do 150 korisnika - jednog stručnog radnika na poslovima doktora medicine, odnosno na svakih daljih 150 korisnika jednog stručnog radnika na poslovima doktora medicine;

3) do 150 korisnika sa prvim i drugim stepenom podrške - dva stručna radnika na poslovima radno-okupacionog terapeuta, odnosno na svakih daljih 150 korisnika jednog stručnog radnika na poslovima radno-okupacionog terapeuta;

4) do 150 korisnika sa trećim i četvrtim stepenom podrške - jednog stručnog radnika na poslovima radno-okupacionog terapeuta, odnosno na svakih daljih 150 korisnika jednog stručnog radnika na poslovima radno-okupacionog terapeuta;

5) do 50 korisnika sa prvim i drugim stepenom podrške - dva stručna saradnika, odnosno na svakih daljih 50 korisnika jednog stručnog saradnika;

6) do 70 korisnika sa trećim i četvrtim stepenom podrške - dva stručna saradnika, odnosno na svakih daljih 70 korisnika jednog stručnog saradnika; i

7) jednog stručnog radnika na pravnim poslovima.

Pružalac usluge smještaja odraslih i starih lica iz člana 4 stav 1 tačka 1 ovog pravilnika treba da ima:

1) do 150 korisnika - tri stručna radnika na osnovnim stručnim poslovima, odnosno jednog stručnog radnika na osnovnim stručnim poslovima, na svakih daljih 100 korisnika;

2) jednog stručnog radnika na poslovima doktora medicine;

3) do 70 korisnika sa prvim i drugim stepenom podrške - sedam stručnih radnika na poslovima radno-okupacionog terapeuta, odnosno na svakih daljih 10 korisnika jednog stručnog radnika na poslovima radno-okupacionog terapeuta;

4) do 50 korisnika sa trećim stepenom podrške - tri stručna radnika na poslovima radno-okupacionog terapeuta, odnosno na svakih daljih 15 korisnika jednog stručnog radnika na poslovima radno-okupacionog terapeuta;

5) do 70 korisnika sa prvim i drugim stepenom podrške - dva stručna saradnika, odnosno na svakih daljih 70 korisnika jednog stručnog saradnika;

6) do 50 korisnika sa trećim stepenom podrške - jednog stručnog saradnika, odnosno na svakih daljih 50 korisnika jednog stručnog saradnika; i

7) jednog stručnog radnika na pravnim poslovima.

Finansijsko-administrativni i tehnički poslovi

Član 22

Obavljanje finansijsko-administrativnih, tehničkih i drugih poslova bliže se uređuje aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji pružaoca usluge.

Evidencija

Član 23

Pružalac usluge dužan je da vodi evidenciju o korisnicima, isplati novčanih sredstava i ličnim stvarima korisnika, na obrascima S-EK, S-ENS i S-ELS, koji su sastavni dio ovog pravilnika.

Dosije korisnika

Član 24

Za svakog korisnika formira se Dosije korisnika.

U Dosije korisnika ulažu se svi zahtjevi, rješenja i drugi podaci o korisniku najkasnije 30 dana od dana otvaranja rada na slučaju.

Omot Dosijea iz stava 1 ovog člana dat je na obrascu PU-D, koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Knjiga dnevnih događaja

Član 25

Pružalac usluge dužan je da vodi knjigu dnevnih događaja.

Knjiga dnevnih događaja iz stava 1 ovog člana vodi se na obrascu S-KDD, koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Knjiga aktivnosti na osiguranju bezbjednosti

Član 26

Pružalac usluge dužan je da vodi knjigu aktivnosti na osiguranju bezbjednosti korisnika.

Knjiga aktivnosti na osiguranju bezbjednosti korisnika iz stava 1 ovog člana vodi se na obrascu S-KB, koji je sastavni dio ovog pravilnika.

List praćenja

Član 27

Pružalac usluge dužan je da vodi list praćenja.

List praćenja iz stava 1 ovog člana dat je na obrascu S-LP, koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Prestanak važenja

Član 28

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaju da važe odredbe člana 3 stav 1 tačka 2, člana 5 stav 6, člana 6 stav 1 alineja 4 i 5, člana 7 stav 3, člana 8 stav 1 tačka 3 i čl. 15, 16 i 17 Odluke o uslovima koje moraju da ispunjavaju ustanove socijalne i dječje zaštite za obavljanje redovne djelatnosti („Službeni list SRCG”, broj 48/90).

Stupanje na snagu

Član 29

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj:56-876/14-2

Podgorica, 25. decembra 2014. godine

Ministar,
mr **Predrag Bošković**, s.r.

JU SLUŽBENI LIST SRCG

Pružalac usluge: _____
Broj dosijea: _____
Prijemni broj: _____
Datum: _____

UPITNIK ZA KORISNIKA

Prezime, ime roditelja i ime _____
Pol ☐ M ☐ Ž Datum rođenja _____
Penzioner ☐ DA ☐ NE ☐ Vrsta penzije: _____
Znanja i vještine
Da li ste bili zaposleni ☐ DA ☐ NE ☐ Ako "DA", navedite gdje ste radili i na kom radnom mjestu
PORODIČNI ODNOSI
Bračni status ☐ neoženjen/neudata ☐ u braku ☐ vanbračna zajednica ☐ razveden/a ☐ udovac/a
Da li imate djece ☐ DA ☐ NE ☐ Ako "DA", koliko djece imate
Da li kontaktirate sa djecom ☐ DA ☐ NE ☐ Ako "DA", koliko često
Opišite partnerske i porodične odnose:
KAKO KORISNIK VIDI SEBE
Opišite jedan svoj dan i sebe kao osobu
Navedite važne događaje u životu
Da li poznajete nekog ko je smješten kod pružaoca usluge ☐ DA ☐ NE

Ako "DA", kakva su njegova/njena iskustva
Šta očekujete od korišćenja usluge smještaja
Odluku o smještaju donijeli ste ☐ samostalno ☐ u dogovoru sa djecom/rodbinom
ZAPAŽANJA STRUČNOG RADNIKA
Karakteristike ponašanja, opšti izgled, držanje
Govor i sposobnost brige o sebi
Pažnja
Emocionalno stanje
Datum: Potpis stručnog radnika:

JU Službeni

Ishrana ☐ hrani se samostalno ☐ potrebna pomoć ☐ potrebno hranjenje sondom ☐ dijeta _____	
Vitalne funkcije ☐ TT ☐ TA ☐ puls ☐ GUK	
Komunikacija ☐ odgovara adekvatno na sva pitanja ☐ odgovara u neskladu sa pitanjem ☐ odgovara usklađeno, ali usporeno ☐ vraća pitanjem ☐ provjerava pitanja ☐ verbalna komunikacija nije moguća	
Orijentacija u vremenu i prostoru ☐ orijentisan u odnosu na mjesto ☐ orijentisan u odnosu na vrijeme ☐ orijentisan prema sebi ☐ orijentisan prema drugima	
Ponašanje i raspoloženje ☐ usporen ☐ uplašen ☐ sumnjičav ☐ razdražljiv ☐ usporenog misaonog toka ☐ uznemiren ☐ bučan ☐ veselo ☐ ljut, bijesan ☐ zbunjen ☐ zahtjevan ☐ tužan, plačan ☐ bez posebnosti	
Halucinacije ☐ nema ☐ pretpostavlja se da ih ima (osluškuje, osvrće se, gleda u jednu tačku) ☐ ne sluša sagovornika ☐ razgovara "sa njima" ☐ čuje glasove	
Strah ☐ nema ☐ jasno vidljiv ☐ paničan ☐ plaši se osoblja, korisnika ☐ anksiozan ☐ traži zaštitu	
Napomena	
Datum	Stručni saradnik

Pružalac usluge: _____

Broj dosijea korisnika: _____

Prijemni broj: _____, datum / / _____

INDIVIDUALNI PLAN RADA SA KORISNIKOM

Korisnik: _____ **Stručni radnik:** _____ **Period realizacije:** _____

Opšti cilj iz plana usluga Centra za socijalni rad		Očekivani ishodi usluge iz plana usluga Centra za socijalni rad		
Snage korisnika				
Rizici za ostvarivanje ishoda i rezultata tokom korišćenja usluge				
Oblasti rada	Očekivani rezultati	Aktivnosti	Rok	Odgovorna osoba

UČEŠĆE U SAČINJAVANJU PLANA

Ime i prezime	Kontakt telefon ili e-mail	Odnos sa korisnikom	Potpis

Mišljenje i potpis korisnika

Sve relevantne strane su dobile kopiju plana Da Ne

Obrazloženje za odgovor "Ne"

Koji koraci će biti preduzeti ako neko od relevantnih učesnika odstupa od utvrđenog plana

Rokovi za evaluaciju plana

rok u skladu sa individualnim planom usluga Centra za socijalni rad

rok u skladu sa individualnim planom rada sa korisnikom

Načini evaluacije

U skladu sa individualnim planom usluga Centra za socijalni rad **U skladu sa individualnim planom rada sa korisnikom**

Napomene

Rukovodilac / Stručni radnik

Korisnik

Pružalac usluge: _____

Broj dosijea: _____

Prijemni broj: _____

Datum: _____

ZAKLJUČAK PONOVNOG PREGLEDA

Prezime, ime roditelja i ime korisnika	
☐ Odraslo lice sa invaliditetom	☐ Ostari
Datum rođenja	
Zakonski zastupnik	☐ Roditelj ☐ Staralac ☐ Drugo
Prezime, ime roditelja i ime zakonskog zastupnika _____	
Ponovni pregled je ☐ Oredovan ☐ Ovanredan	
Datum završetka ponovnog pregleda / / /	
Realizovane aktivnosti, metode i tehnike u procjeni uspješnosti plana rada sa korisnikom	
Planirane aktivnosti su: ☐ realizovane ☐ djelimično realizovane / navesti koje i obrazloženje zašto nisu realizovane/	
Realizovane su aktivnosti koje nisu planirane/ navesti koje i obrazloženje/	
Aktuelno stanje korisnika	
ZAKLJUČAK	
Prioritetne potrebe korisnika	
Snage korisnika	
Stepen podrške	☐ OI ☐ OII ☐ OIII ☐ OIV

Rizik po bezbjednost i ostvarivanje svrhe smještaja
Prijedlog daljeg korišćenja usluge ☐ usluga ostvaruje planirane ishode, potrebno je nastaviti sa pružanjem usluge ☐ usluga više ne odgovara potrebama korisnika, potrebno je promijeniti uslugu ☐ usluga je ostvarila planirane ciljeve, potreban je prestanak korišćenja usluge ☐ korisnik više ne želi da koristi uslugu
Prijedlog individualnog plana rada sa korisnikom
Prijedlog potrebnih usluga Centra za socijalni rad
Izuzeće stručnog mišljenja / kratko obrazloženje, datum i potpis/
Mišljenje i stav korisnika

Članovi tima

Rukovodilac službe

Stručni radnik

Drugi značajni podaci do kojih se došlo tokom pružanja usluge
Procjena ostvarenosti ishoda i rezultata prema individualnom planu rada
Procjena snaga
Procjena potreba
Procjena rizika
Stepen podrške ☐ I ☐ II ☐ III ☐ IV
PRIJEDLOG
Prijedlog individualnog plana rada sa korisnikom kod pružaoca usluge
Prijedlog usluga Centra za socijalni rad
Prijedlog prestanka korišćenja usluge sa obrazloženjem
Mišljenje i stav korisnika

Stručni radnik

S-EK

Pružalac usluge: _____

Mjesto: _____

Adresa: _____

EVIDENCIJA KORISNIKA

Period važenja

PU-D

POVJERLJIVO

(Pružalac usluge)

(Sjedište)

Broj dosijea

D O S I J E
K O R I S N I K A

(Prezime, ime roditelja i ime)

(adresa)

DATUM PRIJAVE: _____

DATUM ARHIVIRANJA: _____

DATUM REAKTIVIRANJA: _____

S-KDD

Pružalac usluge: _____

Mjesto: _____

Adresa: _____

KNJIGA DNEVNIH DOGAĐAJA

Godina _____

Period (od _____ do)

S-KB

Pružalac usluge: _____

Mjesto: _____

Adresa: _____

KNJIGA AKTIVNOSTI NA OSIGURANJU BEZBJEDNOSTI

Godina _____

Period (od do)

1401.

Na osnovu člana 16 stav 2 i člana 51d stav 2 Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore („Službeni list CG“, br. 42/11 i 32/14), Ministarstvo za ljudska i manjinska prava donijelo je

PRAVILNIK O OBRASCU I SADRŽINI LEGITIMACIJE ZAŠTITNIKA/CE LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se obrazac i sadržina legitimacije Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore, zamjenika/ce Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore, glavnog/e savjetnika/ce Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore i savjetnika/ce Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore.

Član 2

Legitimacija se izdaje u obliku knjižice, pravougaonog oblika, dimenzija 7 x 9,50 cm, preklapa se po sredini na dva dijela, i sastoji se od korica i dvije stranice.

Na unutrašnjim stranama korica i stranicama legitimacije utisnut je Grb Crne Gore u rasteru (vodeni žig).

Spoljna strana korica legitimacije izrađena je u tvrdom kožnom povezu crvene boje.

Član 3

Legitimacija Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore (Obrazac broj 1) na prednjoj spoljnoj strani korica sadrži u zlatotisku utisnute nazive „Crna Gora“ i „LEGITIMACIJA“ i Grb Crne Gore, kao i naziv „ZAŠTITNIK/CA LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE“.

Prednja unutrašnja strana korica sadrži: broj pod kojim je legitimacija izdata; fotografiju u boji veličine 25 x 30 mm; ime i prezime i svojeručni potpis imaoca legitimacije; otisak pečata Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore; datum izdavanja i potpis Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore.

Prva stranica legitimacije sadrži tekst koji glasi: „Zaštitnik/ca ljudskih prava i sloboda Crne Gore, ne može biti pozvan/a na odgovornost za mišljenje i preporuku koju je dao/la u vršenju funkcije, odnosno za postupanje u skladu sa nadležnostima i ovlašćenjima propisanim Zakonom o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore tokom mandata“.

Druga stranica legitimacije, uz naznaku „Posebna ovlašćenja“, sadrži tekst koji glasi: „Imalac ove legitimacije, pored ovlašćenja propisanih Zakonom o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore, ovlašćen je: da bez najave, izvrši pregled prostorija u organima, organizacijama, ustanovama i drugim mjestima gdje se nalazi ili se može nalaziti lice lišeno slobode; da bez prethodne najave i odobrenja, posjeti lice lišeno slobode i provjeri poštovanje njegovih prava; da bez prisustva službenog ili drugog lica, lično ili preko prevodioca, razgovara sa licem lišenim slobode, kao i sa drugim licem za koje smatra da može da pruži potrebne informacije; na neposredan uvid u službene spise i dokumente koji sadrže podatke o organima, ustanovama i organizacijama u kojima se nalaze lica lišena slobode, broju lica lišenih slobode u organu, ustanovi ili organizaciji koju obilazi i o postupanju sa licima lišenim slobode“.

Član 4

Legitimacija zamjenika/ce Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore (Obrazac broj 2) sadrži elemente iz člana 3 ovog pravilnika, s tim što na prednjoj spoljnoj strani korica umjesto naziva: „ZAŠTITNIK/CA LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE“ sadrži naziv:

„ZAMJENIK/CA ZAŠTITNIKA/CE LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE“, a na prvoj stranici umjesto riječi: „Zaštitnik/ca ljudskih prava i sloboda Crne Gore“ sadrži riječi: „Zamjenik/ca Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore“.

Član 5

Legitimacija glavnog/e savjetnika/ce Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore (Obrazac broj 3) na prednjoj spoljnoj strani korica sadrži u zlatotisku utisnute nazive „Crna Gora“ i „LEGITIMACIJA“ i Grb Crne Gore, kao i naziv „GLAVNI/A SAVJETNIK/CA ZAŠTITNIKA/CE LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE“.

Prednja unutrašnja strana korica sadrži: broj pod kojim je legitimacija izdata; fotografiju u boji veličine 25 x 30 mm; ime i prezime i svojeručni potpis imaooca legitimacije; otisak pečata Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore; datum izdavanja i potpis Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore.

Prva stranica legitimacije sadrži tekst koji glasi: „Glavni/a savjetnik/ca Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore, ne može biti pozvan/a na odgovornost za postupanje u skladu sa nadležnostima i ovlašćenjima propisanim Zakonom o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore tokom trajanja radnog odnosa“.

Druga stranica legitimacije, uz naznaku „Posebna ovlašćenja“, sadrži tekst koji glasi: „Imalac ove legitimacije, u vezi sa postupkom koji vodi Zaštitnik/ca ljudskih prava i sloboda Crne Gore, ovlašćen je: da bez najave, izvrši pregled prostorija u organima, organizacijama, ustanovama i drugim mjestima gdje se nalazi ili se može nalaziti lice lišeno slobode; da bez prethodne najave i odobrenja, posjeti lice lišeno slobode i provjeri poštovanje njegovih prava; da bez prisustva službenog ili drugog lica, lično ili preko prevodioca, razgovara sa licem lišenim slobode, kao i sa drugim licem za koje smatra da može da pruži potrebne informacije; na neposredan uvid u službene spise i dokumente koji sadrže podatke o organima, ustanovama i organizacijama u kojima se nalaze lica lišena slobode, broju lica lišenih slobode u organu, ustanovi ili organizaciji koju obilazi i o postupanju sa licima lišenim slobode“.

Član 6

Legitimacija savjetnika/ce Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore (Obrazac broj 4) sadrži elemente iz člana 5 ovog pravilnika, s tim što na prednjoj spoljnoj strani korica umjesto naziva: „GLAVNI/A SAVJETNIK/CA ZAŠTITNIKA/CE LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE“ sadrži naziv: „SAVJETNIK/CA ZAŠTITNIKA/CE LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE“, a na prvoj stranici umjesto riječi: „Glavni/a savjetnik/ca Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore“ sadrži riječi: „Savjetnik/ca Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore“.

Član 7

Obrasci br.1 do 4 sastavni su dio ovog pravilnika.

Član 8

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 023-3-3111/01-14
Podgorica, 24. decembra 2014. godine

Ministar,
dr **Suad Numanović**, s.r.

Obrazac broj 1

Prednja spoljna strana korica legitimacije

Crna Gora
LEGITIMACIJA

**ZAŠTITNIK/CA LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA
CRNE GORE**

Prednja unutrašnja strana korica legitimacije

Broj _____

(Ime i prezime)

(Svojeručni potpis)

MP _____

Datum idavanja _____ Potpis Zaštitnika/ce ljudskih
prava i sloboda Crne Gore _____

Prva stranica legitimacije

Zaštitnik/ca ljudskih prava i sloboda Crne Gore ne može biti pozvan/a na odgovornost za mišljenje i preporuku koje je dao/la u vršenju funkcije, odnosno za postupanje u skladu sa nadležnostima i ovlaštenjima propisanim Zakonom o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore tokom mandata

Druga stranica legitimacije

Posebna ovlaštenja

Imalac ove legitimacije, pored ovlaštenja propisanih Zakonom o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore, ovlašten je: da bez najave, izvrši pregled prostorija u organima, organizacijama, ustanovama i drugim mjestima gdje se nalazi ili se može nalaziti lice lišeno slobode; da bez prethodne najave i odobrenja, posjeti lice lišeno slobode i provjeri poštovanje njegovih prava; da bez prisustva službenog ili drugog lica, lično ili preko prevodioca, razgovara sa licem lišenim slobode, kao i sa drugim licem za koje smatra da može da pruži potrebne informacije; na neposredan uvid u službene spise i dokumente koji sadrže podatke o organima, ustanovama i organizacijama u kojima se nalaze lica lišena slobode, broju lica lišenih slobode u organu, ustanovi ili organizaciji koju obilazi i o postupanju sa licima lišenim slobode

Obrazac broj 2

Prednja spoljna strana korica legitimacije

Crna Gora
LEGITIMACIJA

**ZAMJENIK/CA ZAŠTITNIKA/CE
LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE**

Prednja unutrašnja strana korica legitimacije

Broj _____

(Ime i prezime)

(Svojeručni potpis)

MP _____

Datum idavanja Potpis Zaštitnika/ce ljudskih
prava i sloboda Crne Gore

Prva stranica legitimacije

Zamjenik/ca Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore ne može biti pozvan/a na odgovornost za mišljenje i preporuku koje je dao/la u vršenju funkcije, odnosno za postupanje u skladu sa nadležnostima i ovlašćenjima propisanim Zakonom o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore tokom mandata

Druga stranica legitimacije

Posebna ovlašćenja

Imalac ove legitimacije, pored ovlašćenja propisanih Zakonom o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore, ovlašćen je: da bez najave, izvrši pregled prostorija u organima, organizacijama, ustanovama i drugim mjestima gdje se nalazi ili se može nalaziti lice lišeno slobode; da bez prethodne najave i odobrenja, posjeti lice lišeno slobode i provjeri poštovanje njegovih prava; da bez prisustva službenog ili drugog lica, lično ili preko prevodioca, razgovara sa licem lišenim slobode, kao i sa drugim licem za koje smatra da može da pruži potrebne informacije; na neposredan uvid u službene spise i dokumente koji sadrže podatke o organima, ustanovama i organizacijama u kojima se nalaze lica lišena slobode, broju lica lišenih slobode u organu, ustanovi ili organizaciji koju obilazi i o postupanju sa licima lišenim slobode

Obrazac broj 3

Prednja spoljna strana korica legitimacije

Crna Gora
LEGITIMACIJA

**GLAVNI/A SAVJETNIK/CA ZAŠTITNIKA/CE
LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE**

Prednja unutrašnja strana korica legitimacije

Broj _____

_____ (Ime i prezime)

_____ (Svojeručni potpis)

MP _____

Datum idavanja	Potpis Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore
----------------	--

Prva stranica legitimacije

Glavni/a savjetnik/ca Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore, ne može biti pozvan/a na odgovornost za postupanje u skladu sa nadležnostima i ovlaštenjima propisanim Zakonom o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore tokom trajanja radnog odnosa.

Druga stranica legitimacije

Posebna ovlaštenja

Imalac ove legitimacije, u vezi sa postupkom koji vodi Zaštitnik/ca ljudskih prava i sloboda Crne Gore, ovlašten je: da bez najave, izvrši pregled prostorija u organima, organizacijama, ustanovama i drugim mjestima gdje se nalazi ili se može nalaziti lice lišeno slobode; da bez prethodne najave i odobrenja, posjeti lice lišeno slobode i provjeri poštovanje njegovih prava; da bez prisustva službenog ili drugog lica, lično ili preko prevodioca, razgovara sa licem lišenim slobode, kao i sa drugim licem za koje smatra da može da pruži potrebne informacije; na neposredan uvid u službene spise i dokumente koji sadrže podatke o organima, ustanovama i organizacijama u kojima se nalaze lica lišena slobode, broju lica lišenih slobode u organu, ustanovi ili organizaciji koju obilazi i o postupanju sa licima lišenim slobode

Obrazac broj 4

Prednja spoljna strana korica legitimacije

Crna Gora
LEGITIMACIJA

SAVJETNIK/CA ZAŠTITNIKA/CE LJUDSKIH PRAVA
I SLOBODA CRNE GORE

Prednja unutrašnja strana korica legitimacije

Broj _____

(Ime i prezime)

(Svojeručni potpis)

MP _____

Datum idavanja Potpis Zaštitnika/ce ljudskih
prava i sloboda Crne Gore

Prva stranica legitimacije

Savjetnik/ca Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore, ne može biti pozvan/a na odgovornost za postupanje u skladu sa nadležnostima i ovlašćenjima propisanim Zakonom o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore tokom trajanja radnog odnosa

Druga stranica legitimacije

Posebna ovlašćenja

Imalac ove legitimacije, u vezi sa postupkom koji vodi Zaštitnik/ca ljudskih prava i sloboda Crne Gore, ovlašćen je: da bez najave, izvrši pregled prostorija u organima, organizacijama, ustanovama i drugim mjestima gdje se nalazi ili se može nalaziti lice lišeno slobode; da bez prethodne najave i odobrenja, posjeti lice lišeno slobode i provjeri poštovanje njegovih prava; da bez prisustva službenog ili drugog lica, lično ili preko prevodioca, razgovara sa licem lišenim slobode, kao i sa drugim licem za koje smatra da može da pruži potrebne informacije; na neposredan uvid u službene spise i dokumente koji sadrže podatke o organima, ustanovama i organizacijama u kojima se nalaze lica lišena slobode, broju lica lišenih slobode u organu, ustanovi ili organizaciji koju obilazi i o postupanju sa licima lišenim slobode

1402.

Na osnovu člana 180 stav 4 Zakona o elektronskim komunikacijama ("Službeni list CG", broj 40/13), Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije, uz saglasnost Ministarstva unutrašnjih poslova i Agencije za nacionalnu bezbjednost, donijelo je

PRAVILNIK O TEHNIČKIM I ORGANIZACIONIM USLOVIMA ZA PRESRIJETANJE KOMUNIKACIJA

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se tehnički i organizacioni uslovi koji omogućavaju presrijetanje komunikacija.

Značenje izraza

Član 2

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

1) **operator** je fizičko ili pravno lice, odnosno preduzetnik koji pruža ili ima pravo da pruža javnu elektronsku komunikacionu uslugu ili daje na korišćenje javnu elektronsku komunikacionu mrežu ili javnu elektronsku komunikacionu infrastrukturu i povezanu opremu;

2) **primopredajni interfejs** je interfejs koji omogućava uslove za presrijetanje komunikacija po nalogu nadležnog državnog organa;

3) **javna telefonska mreža** je elektronska mreža za komunikaciju, koja obezbjeđuje korišćenje javno dostupne usluge, kao što su faks i komunikacije za prenos podataka između priključaka u mreži;

4) **tačka priključenja** je tačka u mreži u kojoj se vrši presrijetanje elektronskih komunikacija;

5) **presrijetana komunikacija** je komunikacija koju nadziru nadležni državni organi i koja je odobrena u skladu sa zakonom;

6) **rezultati presrijetanja komunikacija** su podaci o presrijetanoj komunikaciji i sadržaj te komunikacije;

7) **presrijetanje komunikacija** je postupak prikupljanja sadržaja i podataka o presrijetanoj komunikaciji;

8) **sadržaj presrijetane komunikacije** su informacije, koje su razmijenili dva ili više korisnika javnih elektronskih komunikacionih usluga ili informacije koje su nastale prilikom korišćenja javnih elektronskih komunikacionih mreža;

9) **podaci o presrijetanoj komunikaciji** su signalizacione i druge informacije, koje su neophodne radi ostvarivanja i izvođenja javnog komunikacionog servisa vezanog na presrijetanu komunikaciju;

10) **predmet nadzora** presrijetanja komunikacija su korisnik javnih elektronskih komunikacionih mreža i parametri uređaja preko kojih korisnik ostvaruje komunikaciju.

Presrijetanje komunikacija

Član 3

Operatori, u cilju obezbjeđivanja tehničkih uslova za presrijetanje komunikacija, ugrađuju i održavaju odgovarajuću opremu i programsku podršku u svojim mrežama i prenosnim linkovima, obezbjeđivanjem komunikacionih vodova do prostorija državnog organa nadležnog za presrijetanje komunikacija (u daljem tekstu: nadležni organ), obezbjeđivanjem

uslova za trajan i direktan pristup objektima, komunikacionim vodovima i opremi i uslovima za samostalno vršenje presrijetanja komunikacija upotrebom odgovarajućih primopredajnih interfejsa.

Oprema, prenosni vodovi i podaci o presrijetanim komunikacijama moraju biti na teritoriji Crne Gore.

Presrijetanje komunikacija vrši se na način da lica koja su predmet presrijetanja kao i lica sa kojima su u komunikaciji, ne mogu da znaju za presrijetanje komunikacija.

Presrijetanje komunikacija vrši se na način da su sa nalogom i postupkom presrijetanja upoznata samo ovlašćena lica operatora koja posjeduju dozvolu za pristup tajnim podacima.

Zabranjeno je otkrivanje sadržaja naloga licima na koje se nalog iz stava 3 ovog člana odnosi ili licima sa kojima su u komunikaciji, kao i informacija o presrijetanju komunikacija.

Upotrebom uređaja i opreme za presrijetanje komunikacija ne smije se uticati na funkcionalnost sistema ili kvalitet presrijetanih komunikacija i drugih javnih elektronskih komunikacionih usluga.

Lica zaposlena odnosno angažovana kod operatora mogu imati uvid u podatke vezane za presrijetanje komunikacija samo radi održavanja funkcije presrijetanja komunikacija, uz prethodnu saglasnost organa državne uprave nadležnog za unutrašnje poslove i državnog organa nadležnog za nacionalnu bezbjednost.

U slučaju promjene ovlašćenih lica ili lica zaposlenih odnosno angažovanih kod operatora koji mogu imati uvid u podatke iz st. 4 ovog člana, operator o toj promjeni odmah obavještava organe iz stava 7 ovog člana.

Dostavljanje podataka koji su rezultat presrijetanja komunikacija

Član 4

Nadležnim organima iz člana 3 stav 7 ovog pravilnika, za svaku presrijetanu komunikaciju, pored sadržaja presrijetane komunikacije operator dostavlja i:

1) podatke o zadržanim podacima u skladu sa propisom kojim se uređuju kategorije zadržanih podataka;

2) podatke o lokaciji i aktivnostima predmeta nadzora, u slučajevima kad ostvaruje, i ne ostvaruje komunikaciju.

3) ako je predmet nadzora u mobilnim javnim komunikacionim mrežama, najtačniji raspoloživi podatak o lokaciji predmeta nadzora (ID ćelije, geografske koordinate ćelija, azimut, vremenski odziv između terminalne opreme i ćelije - Time advance).

4) razloge tehničke prirode za eventualno prekidanje veze u komunikaciji predmeta nadzora ili razloge zbog kojih veza sa predmetom nadzora nije uspostavljena.

5) minimum dva od sljedećih podataka o vremenskom toku svake presrijetane komunikacije:

- datum i vrijeme početka presrijetane komunikacije, i u slučaju neuspjelih poziva,
- datum i vrijeme kraja presrijetane komunikacije,
- trajanje presrijetane komunikacije, ili, ako se nadzirana komunikacija ne prenosi po fizičkim ili logičkim kanalima, datum i vrijeme kada je presrijetana komunikacija isporučena ili primljena.

Podatke iz stava 1 ovog člana operator pruža i kad je predmet nadzora u komunikaciji sa više učesnika.

Ako operator u svojoj javnoj komunikacionoj mreži zbog tehničkih razloga nije u mogućnosti da nadležnim organima za unutrašnje poslove i bezbjednost dostavi rezultate presrijetanja, o tome bez odlaganja obavještava Agenciju za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost (u daljem tekstu: Agencija).

Veza između sadržaja presrijetane komunikacije i povezanih podataka o presrijetanoj komunikaciji mora biti jednoznačna.

Čuvanje podataka za presrijetanje komunikacija

Član 5

U cilju zaštite podataka i informacija o opremi koja se koristi za presrijetanje komunikacija, operator obezbjeđuje administrativne i tehničke uslove, u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka.

Pristupna tačka i/ili primopredajni interfejs

Član 6

Pristupna tačka i/ili primopredajni interfejs omogućava da:

- se nadležnom organu obezbijede rezultati presrijetanja tokom cijelog postupka presrijetanja komunikacija;
- kvalitet komunikacija na pristupnoj tački i/ili primopredajnom interfejsu ne bude slabiji od kvaliteta odgovarajuće presrijetane komunikacije;
- se za prenos i predaju rezultata presrijetanja koriste dostupni i upotrebljivi prenosni putevi i prenosni protokoli;
- se kod javno dostupnih telefonskih mreža i javno dostupnih telefonskih usluga primjenjuju crnogorski i međunarodni standardi;
- se kod mreža i usluga kod kojih se ne primjenjuju standardi iz alineje 4 ovog stava, primjenjuju standardi ili specifikacije, koji su prihvaćeni od evropskih organizacija za standardizaciju. Ako takvi standardi ili specifikacije ne postoje, pristupnu tačku i/ili primopredajni interfejs ili drugu opremu, odobrava Agencija.

Ako u svojoj javnoj komunikacionoj mreži vrši kodiranje ili kompresiju sadržaja komunikacija, operator obezbjeđuje da rezultati presrijetanja na pristupnoj tački i/ili primopredajnom interfejsu budu nekodirani i nekompresovani.

Stupanje na snagu

Član 7

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 052-01-3434/1-14

Podgorica, 22. decembra 2014. godine

Ministar,
prof. dr **Vujica Lazović**, s.r.

1403.

Na osnovu člana 50 Opšteg Zakona o obrazovanju i vaspitanju („Službeni list RCG“, br. 64/02, 31/05 i 49/07 i „Službeni list CG“, br. 45/10, 45/11, 36/13 i 39/13) i člana 196 Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni list RCG“, broj 60/03 i „Službeni list CG“, broj 32/11), Ministarstvo prosvjete donijelo je

RJEŠENJE

**O IZDAVANJU LICENCE ORGANIZATORU OBRAZOVANJA ODRASLIH JAVNOJ
USTANOVI STRUČNA MEDICINSKA ŠKOLA U PODGORICI**

1. Izdaje se licenca organizatoru obrazovanja odraslih Javnoj ustanovi Stručna medicinska škola, u Podgorici, za izvođenje Programa obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije: Medicinski tehničar transfuzijske medicine u oblasti prikupljanja i procesiranja krvi i Medicinski tehničar transfuzijske medicine.

2. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u „Službenom listu Crne Gore“.

UP I broj: 07 -1153

Podgorica, 27. novembra 2014. godine

Rukovodilac ministarstva,
prof. dr **Sanja Vlahović**, ministarka nauke, s.r.

JU Službeni list

1404.

Na osnovu člana 50 Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju ("Službeni list RCG", br. 64/02, 31/05 i 49/07 i „Službeni list CG", br. 45/10, 45/11, 36/13 i 39/13), člana 218 Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima ("Službeni list CG", broj 33/12) i člana 196 Zakona o opštem upravnom postupku ("Službeni list RCG", broj 60/03 i „Službeni list CG", broj 32/11), Ministarstvo prosvjete donijelo je

R J E Š E N J E
O IZDAVANJU LICENCE ZA RAD PRIVATNOJ
USTANOVI AUTO ŠKOLI "START"

1. Izdaje se licenca za rad Privatnoj ustanovi Auto školi „START", sa sjedištem u Podgorici, čiji je osnivač Veselin Pejović iz Podgorice, koja ispunjava uslove za osposobljavanje kandidata za vozače motornih vozila kategorije "B".

2. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u "Službenom listu Crne Gore".

UP I br. 07-1149

Podgorica, 25. novembra 2014. godine

Rukovodilac ministarstva,
prof. dr **Sanja Vlahović**, ministarka nauke, s.r.

JU Službeni list

1405.

Na osnovu člana 45 stav 5 Zakona o energetici ("Službeni list CG" br. 28/10, 40/11, 42/11 i 06/13) i člana 18 stav 1 tačka 1 Statuta Regulatorne agencije za energetiku ("Službeni list CG", broj 7/11), Odbor Agencije, na sjednici od 26. decembra 2014. godine, utvrdio je

METODOLOGIJU ZA UTVRĐIVANJE NAKNADA ZA LICENCE

Predmet

Član 1

Ovom metodologijom propisuje se način utvrđivanja iznosa naknada koje su licencirani energetski subjekti dužni da plaćaju Regulatornoj agenciji za energetiku (u daljem tekstu : Agencija) u cilju ostvarivanja prihoda utvrđenog godišnjim finansijskim planom, i to naknada za izdavanje licenci i godišnjih naknada za korišćenje licenci.

Oblast regulacije

Član 2

Regulacijom energetskog sektora obuhvaćene su djelatnosti koje se obavljaju na osnovu licenci koje izdaje Agencija, u oblasti elektroenergetike i nafte i gasa.

Značenje izraza

Član 3

Izrazi upotrijebljeni u ovoj metodologiji imaju sljedeće značenje:

- 1) **Regulisane djelatnosti u elektroenergetskom sektoru** su djelatnosti za koje Agencija odobrava regulatorno dozvoljeni prihod, i to: prenos električne energije, distribuciju električne energije, snabdijevanje električnom energijom koje obavlja javni snabdjevač i djelatnost organizovanja tržišta električne energije;
- 2) **Neregulisane djelatnosti u elektroenergetskom sektoru** su djelatnosti za koje Agencija ne odobrava regulatorno dozvoljeni prihod, i to: proizvodnja električne energije i snabdijevanje kvalifikovanih kupaca na tržištu, tj. kupaca koji se ne snabdijevaju kod javnog snabdjevača po regulisanim tarifama;
- 3) **Prihod imaoca licence za regulisanu djelatnost** je odobreni regulatorno dozvoljeni prihod za tekuću regulatornu godinu.

Kriterijumi za utvrđivanje naknada

Član 4

(1) Naknada za izdavanje licence se utvrđuje u fiksnom iznosu za svaku vrstu licence pojedinačno na osnovu složenosti predmeta, obima dokumentacije, odnosno nivoa angažovanja i vremena potrebnog za obradu zahtjeva, pregledanje i analizu dostavljene dokumentacije.

(2) Godišnja naknada za korišćenje licence po pojedinim licenciranim djelatnostima i po licenciranim subjektima u okviru iste djelatnosti utvrđuje se primjenom sljedećih kriterijuma:

- 1) nivo aktivnosti, odnosno neophodnog stručnog angažovanja i vremena koje Agencija treba da utroši na izradi i donošenju regulatornih akata i sprovođenju regulatornih postupaka;
- 2) nivo angažovanja i vremena potrebnog za nadzor nad radom energetskih subjekata, odnosno primjenu zakona, podzakonskih akata i uslova iz licence;
- 3) ukupan godišnji obim djelatnosti licenciranih subjekata u elektroenergetskom sektoru, i
- 4) skladišni kapacitet, ili prodajni prostor, broj transportnih sredstava kojim raspolažu licencirani subjekti i obim prometa u sektoru nafte i gasa.

Utvrđivanje naknada za licence

Član 5

- (1) U skladu sa kriterijumima iz člana 4, subjekti koji obavljaju elektroenergetske djelatnosti plaćaju dvije trećine, a subjekti koji obavljaju djelatnosti u oblasti nafte i gasa jednu trećinu, ukupne godišnje naknade za korišćenje licenci utvrđenih finansijskim planom Agencije.
- (2) U skladu sa kriterijumima iz člana 4, prihod od godišnje naknade za korišćenje licence u elektroenergetskom sektoru ostvaruje se od:
 - 1) naknade koju plaćaju licencirani subjekti koji obavljaju regulisane djelatnosti u iznosu od 75% ukupne naknade i
 - 2) naknade koju plaćaju licencirani subjekti koji obavljaju neregulisane djelatnosti u iznosu od 25% ukupne naknade.
- (3) Iznos pojedinačnih naknada za licence za obavljanje regulisanih djelatnosti u elektroenergetskom sektoru izračunava se primjenom formule:

$$N_{LR} = JN_{RD} * P_{LR}$$

gdje je:

N_{LR} - naknada za licencu za regulisanu djelatnost, (€),

P_{LR} - prihod imaoaca licence za regulisanu djelatnost, (€),

JN_{RD} - jedinična naknada za regulisane djelatnosti, koja se izračunava po formuli:

$$JN_{RD} = UN_{RD} / \sum_{i=1}^n P_{LDi}$$

gdje je:

UN_{RD} - ukupna godišnja naknada od licenci za sve regulisane djelatnosti (75% ukupne naknade od elektroenergetskih djelatnosti), (€)

P_{LDi} - prihod imaoaca licence „i“ za obavljanje regulisane elektroenergetske djelatnosti, (€),

n - broj imalaca licence koji obavljaju regulisane djelatnosti.

- (4) Iznos pojedinačnih naknada za licence za obavljanje neregulisanih djelatnosti u elektroenergetskom sektoru izračunava se na osnovu učešća količine energije koju prometuje pojedini subjekat u ukupnoj energiji koja se prometuje u okviru neregulisanih djelatnosti.
- (5) Učešće naknade za korišćenje licence za obavljanje djelatnosti u oblasti nafte i gasa, po pojedinim djelatnostima, utvrđuje se u iznosu od:
 - 1) jedne petine od djelatnosti transporta nafte i naftnih derivata,
 - 2) jedne petine od djelatnosti skladištenja i distribucije nafte i naftnih derivata i
 - 3) tri petine od djelatnosti prodaje i snabdijevanja naftnim derivatima.

Način obračuna naknade za korišćenje licence u oblasti naftnih derivata i gasa

Član 6

Godišnje naknade za korišćenje licenci za obavljanje djelatnosti transporta naftnih derivata obračunavaju se prema broju licenciranih transportnih sredstava, naknade za obavljanje djelatnosti skladištenja i distribucije prema m^3 skladišnih kapaciteta, a naknade za prodaju i snabdijevanje naftnim derivatima i gasom, u odnosu na količinu, tj. jedinicu prometovanih naftnih derivata i tečnog naftnog gasa i to:

1) Za licence izdate u skladu sa Zakonom o energetici („Službeni list RCG“, broj 39/03)

	Vrsta licence	Naknade
Nafta i gas	Transport Drumska transportna sredstva	€ po transportnom sredstvu
	Skladištenje i distribucija	€ po m ³ skladišnog kapaciteta
	Prodaja i snabdijevanje	€c po litru odnosno kilogramu prodatih naftnih derivata i/ili tečnog naftnog gasa

2) Za licence izdate u skladu sa Zakonom o energetici („Službeni list CG“, broj 28/10)

	Vrsta licence	Naknade
Nafta i gas	Skladištenje tečnog naftnog gasa	€ po m ³ skladišnog kapaciteta
	Transport naftnih derivata	€ po transportnom sredstvu
	Trgovina na veliko naftnim derivatima	€c po litru odnosno kilogramu prodatih naftnih derivata
	Trgovina na malo naftnim derivatima	€c po litru odnosno kilogramu prodatih naftnih derivata
	Skladištenje naftnih derivata	€ po m ³ skladišnog kapaciteta
	Upravljanje postrojenjem za tečni naftni gas	€c po kilogramu tečnog naftnog gasa
	Trgovina na veliko i snabdijevanje krajnjih kupaca tečnim naftnim gasom	€c po kilogramu prodatog tečnog naftnog gasa

Stupanje na snagu

Član 7

Ova metodologija stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 14/3170-1

Podgorica, 26. decembar 2014. godine

Predsjedavajući Odbora Agencije
Branislav Prelević, s.r.